

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

94'üncü Birleşim 12 Haziran 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	797
II.- GELEN KÂĞITLAR	801
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	802
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	802:807
1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	802:804
2.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin'in yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	804:805
3.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Erzurum'un beklentilerine ilişkin gündem dışı konuşması	805:807

IV.- AÇIKLAMALAR

807,810,817,848,868,894

- 1.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile arkadaşlarının Amasya'ya gelişi ve Amasya Tamimi'nin yayınlanışının 105'inci yılına ilişkin açıklaması 807
- 2.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 807:808
- 3.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, şehit Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın'a ve Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması 808
- 4.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy'un, hayatını kaybeden AK PARTİ Güzelyurt Gençlik Kolları Başkanı Okan Yalçın'a ilişkin açıklaması 808
- 5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, ABD öncülüğünde ve himayesinde yürütülen planların ana aktörü hâline getirilen terör mekanizmasının öncelikle bertaraf edilmesi gerektiğine, Kurban Bayramı'na ve Babalar Günü'ne ilişkin açıklaması 808:809
- 6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın Dünya Sağlık Örgütü toplantısında yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması 809
- 7.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, halkın enflasyon ve zamlar altında ezildiğine ilişkin açıklaması 809
- 8.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Adana'da 12 yaşındaki mülteci çocuk işçinin can verdiğine, çocuk işçiliğine ve Millî Eğitim Bakanlığının Beceri Geliştirme Yaz Programı'na ilişkin açıklaması 809:810
- 9.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Çayı'na yapılan barajın lağım gölü hâline gelmesiyle Çamçavuş köyünde yaşanan kirliliğe ilişkin açıklaması 810
- 10.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının Trabzon'daki İhtisas Merkezinde altı aylık gıda malzemesi alımı için yaptığı ihaleye ilişkin açıklaması 810
- 11.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Cemil Meriç'i rahmetle yâd ettiğine ilişkin açıklaması 810:811
- 12.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Ergani Belediyesi eski Eş Başkanları Ahmet Kaya, Ramazan Kartalmış, Fesih Yalçın ile Belediye eski Başkan Yardımcıları Gülistan Polat, Esveri Malkoç ve Cavidan Yaman'ın haklarında verilen tutuklama kararına ilişkin açıklaması 811
- 13.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, İsrail'in aylardır Gazze'de insanlık suçu işlemeye devam ettiğine ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu hâlde İsrail ordusuna gönüllü katılanlara ilişkin açıklaması 811
- 14.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı hububat alım fiyatlarına ilişkin açıklaması 811:812

- 15.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, açıklanan TUS sonuçlarına göre İstanbul genelindeki hastaneler için açılan çocuk sağlığı ve hastalıkları kontenjanlarının yarıdan fazlasının boş kaldığına ilişkin açıklaması 812
- 16.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, bayram ikramiyesinin enflasyon karşısında eridiğine ilişkin açıklaması 812
- 17.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Sinop-Boyabat yolunda Boyabat 75. Yıl Devlet Hastanesi hekimlerinin geçirdiği trafik kazasına ilişkin açıklaması 812
- 18.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 813
- 19.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 813
- 20.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Rize Ardeşen'de Fırtına Deresi'ne serinlemek amacıyla girip hayatını kaybeden ve yaralanan Kur'an kursu öğrencilerine ilişkin açıklaması 813
- 21.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin Çeşmeli-Taşucu Otoyolu Projesi'ne ilişkin açıklaması 813:814
- 22.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Seyhan ilçesinde 12 yaşındaki mülteci bir çocuğun iş kazasında hayatını kaybettiğine ilişkin açıklaması 814
- 23.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir merkez ilçeye bağlı Değirmenkaşı ve Kuruagıl köylerinde yaşanan dolu ve sele felaketi sebebiyle oluşan zararlara ilişkin açıklaması 814
- 24.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Şakirpaşa Havalimanı'nın iktidar tarafından kapatılmak istendiğine ilişkin açıklaması 815
- 25.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün tarihî yapılarının tahribata uğradığına ilişkin açıklaması 815
- 26.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, depremzedelere haziran ayından itibaren kira yardımının kesileceğinin bildirildiğine, Hatay'da konteyner çarşısındaki esnafa elektrik zorunluluğu getirildiğine ve çocuk işçiliğine ilişkin açıklaması 815
- 27.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Anamur Devlet Hastanesinde anjiyo ünitesi bulunmamasına, uzman ve genel cerrah sayısının artırılması talebine ilişkin açıklaması 816
- 28.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'nin Sumbas ilçesi Akdam köyü Işıklı mevkisinde kurulmak istenen organize sanayi bölgesine ilişkin açıklaması 816
- 29.- Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci'nin, dört gün önce başlattıkları Atatürk ve İstiklal Yolu Yürüyüşü'ne ilişkin açıklaması 816

30.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, İbni Haldun'a göre bir toplumun çöküş alametlerine ilişkin açıklaması

816:817

31.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, kayyım atamasına Gelecek-Saadet Grubu olarak karşı olduklarına, belediye şirket işçilerine ve belediye başkanlıklarında işe alımlara bir sistem getirilmesi gerektiğine, 5000 prim günüyle ve 3600 ek göstergeyle ilgili problemin devam ettiğine, yardımcı hizmetler sınıfının kanununun çıkarılması gerektiğine, BAĞ-KUR'luların ve fahri Kur'an kursu öğreticilerinin problemlerine, Tarım ve Orman Bakanlığında yapılan sınava, Mehmet Şimşek'in afet vergisiyle ilgili açıklamalarına, buğday fiyatlarına yapılan artışa ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine ilişkin açıklaması

817:819

32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, kırk yıl önce bugün Urf'a'nın Mecliste kabul edilen bir kararla "Şanlıurfa" oluşuna, Kurban Bayramı'na, Babalar Günü'ne, eğitim öğretimin son gününe, atanamayan ve sözleşmeli öğretmenlerin sorunlarına, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, sağlıkta şiddete, açıklanan TUS sonuçlarına göre İstanbul'daki eğitim hastanelerinde çocuk sağlığı ve hastalıkları branşını tercih edenlerin azlığına ilişkin açıklaması

819:821

33.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 2024 yılında "Hepimizin Bir Dünyası Var" temasıyla kutlanan Türkiye Çevre Haftası'na, altı yıl önce başlatılan Sıfır Atık Hareketi'ne, Dünya Tütünsüz Günü'ne, Yazar Cemil Meriç'in ölüm yıl dönümüne, Jandarma Genel Komutanlığının 185'inci kuruluş yıl dönümüne, cuma günü sona erecek olan 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı'na ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak hem öğretmenlerin hem de öğretmen adaylarının her daim yanlarında olduklarına, Babalar Günü'ne, hac farızası için kutsal topraklarda bulunan vatandaşlara, Kurban Bayramı'na, Türkiye ekonomisinde güven veren kararların, istikrar vadeden tedbirlerin, halkın refahını gözetten her adımın destekçisi olduklarına, her vatandaşın onurlu ve hiç kimseye muhtaç olmadan hayatını sürdürebileceği bir gelir düzeyine ulaşması hedeflerine, "Sınır Aşan Göçler" çalışmalarına ilişkin açıklaması

821:823

34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, kayyumun bir darbe olduğuna ve darbe devam ettiği sürece direnişin de devam edeceğine; 13 Haziranda Hakkâri'de, 14 Haziranda Mersin'de düzenleyecekleri mitinglere; Ömer Çelik'in kayyumlarla ilgili açıklamasına, Metin Lokumcu ve Tahir Elçi davalarına, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ve 12 yaşındaki "Ahmet Haskiro" isimli Suriyeli çocuğun yaşamını kaybettiğine, AKP iktidarının yirmi iki yıldır sürdürdüğü neoliberal politikalarla ekonomideki ciddi çöküşün beraberinde yoksulluk faciasını çıkardığına ilişkin açıklaması

823:826

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, Tahir Elçi davasına, İsis Otel ve Metin Lokumcu duruşmalarına, ekonomik krizin giderek ağırlaştığına, emeklilerin açlık sınırının çok altında bir gelirle yaşamak zorunda kaldığına, yol masrafı nedeniyle işçilerin, asgari ücretlilerin bu bayram da ev hapsi durumunda kalacaklarına ilişkin açıklaması 826:828

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, hayatını kaybeden Aksaray Güzelyurt Gençlik Kolları Başkanı Okan Yalçın'a, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, iki yüz elli gündür Filistin'de süren saldırılarda ölen çocuklara, Adana'da vefat eden çocuğun o iş yerinde çalışıp çalışmadığı noktasında henüz net bir bilgi olmadığına ama konunun takipçisi olacaklarına, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya'ya ayak basışının ve Amasya Tamimi'nin yayınlanmasının 105'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 828:830

37.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, sonuçlanan Tahir Elçi davasına ve aynı gün Trabzon'da Hrant Dink'in katili Ogün Samast'ın adliyeden tespili sallayarak çıktığına ilişkin açıklaması 848

38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, zaman aşımıyla Hrant Dink cinayetinin üstünün örtülmeye devam edildiğine ve bir barış elçisini katledenlerin bugün beraat ettiklerine ilişkin açıklaması 848:849

39.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak ili merkez Yenişehir ve Ortabağ köylerinde ve Uşak sınırı, Kütahya Gediz Göynükören köyünde çıkan yangınlara ilişkin açıklaması 868

40.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, cezaevindeki Leyla Kazak'ın vefat eden babasının taziyesinde ve defininde bulunma talebinin reddedildiğine, ağırlatılmış müebbet hapis cezası alanların da tedavi olabilmesi ya da yakınının taziyesine gidebilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 894

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

810,817,836,915

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Celal Fırat'a ve evladına Başkanlık Divanı olarak şifalar dilediklerine ilişkin konuşması 810

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, hayat mücadelesine çocuk işçi olarak başladığına ve 70'li yıllarda çocuklar için hükümetlerin asgari ücret tayin ettiklerine, o gün suç olan şeyin bir anlamda bir güvenceyi de içerdiğine ama bugün öyle bir güvencenin bile olmadığına ilişkin konuşması 817

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, geçen hafta ve ondan önceki hafta hastanelerde çok gezdiğine ve iki gözlemini paylaşmak istediğine, önceki haftalarda geçirdiği operasyon için Hılagü Hoca'ya teşekkür ettiğine, bütün sağlık emekçilerine şükranlarını sunmak istediğine ilişkin konuşması 836

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, herkesin bayramını kutladığına ilişkin konuşması

915

VI.- ÖNERİLER**830,836,849****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

830:835,836:848,849:854

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, şehir hastanesi uygulamalarının işlevselliği, yol açtığı zararın tespiti ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 12/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

830:835

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Kırklareli ilinde 5 Eylül 2023 tarihinde meydana gelen sel felaketi sonucu hayatını kaybedenlerin olduğu olayın tüm yönleriyle incelenerek olayda sorumluluğu bulunanların aydınlatılması amacıyla 22/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

836:842

3.- DEM PARTİ Grubunun, Ağrı Milletvekili Nejla Demir ve arkadaşları tarafından, hububat taban fiyatlarının yeniden belirlenmesi için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla 12/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

842:848

4.- CHP Grubunun, Bursa Milletvekili Kayıhan Pala ve arkadaşları tarafından, ülkede doğurganlık hızı ve nüfus politikalarının araştırılması amacıyla 7/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

849:854

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

854:856

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine, 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde 13 ve 20 Haziran 2024 Perşembe günleri ve daha önce çalışılmasına karar verilen 14 Haziran 2024 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

854:856

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

856,868,895,916

A) KANUN TEKLİFLERİ

856:868,868:893,895:915,
916:926

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125)

856:868,868:893,895:915,
916:926

VIII.- OYLAMALAR

916

1.- (S. Sayısı: 125) Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

916:929

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

930

1.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, uluslararası kara taşımacılığı yapan sürücülerin vize sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12075)

930:932

2.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, bazı havalimanlarının kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12076)

933:935

3.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Isparta ilinde açılması planlanan organize sanayi bölgelerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/12184)

936:939

4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan trafik kazalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12204)

940:942

5.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan trafik kazalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12205)

943:945

6.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde bulunan Kadıköy köyünün yol sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12206)

946:947

7.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bir partinin il teşkilat binasının mülkiyetine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12214)

948:949

8.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, sanayi sektörünün millî gelir içindeki payına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/12352)

950:953

9.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Hatay ilinde KOSGEB tarafından verilen destek ve kredilere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/12489)

954:956

- 10.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, İdil-Midyat çevre yolunda meydana gelen trafik kazalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12508) 957:959
- 11.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayisi ihracatında yüksek teknolojiye sektörlerin payına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12518) 960:961
- 12.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kiralananan bir binaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12519) 962:963
- 13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bazı eski bakanlara bir dernek aracılığıyla makam aracı tahsis edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12520) 964:965
- 14.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Somali'yle imzalanan bir anlaşmaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12521) 966:967
- 15.- Van Milletvekili Sinan Çiftçiyürek'in, 6-8 Ekim olayları nedeniyle yapılan yargılamalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12522) 968:969
- 16.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2003-2024 yılları arasında ilaç, tıbbi cihaz, ortez-protez ve medikal malzeme bedeli muafiyetinden yararlanan yabancılara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12661) 970:972

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Kütahya Milletvekili Adil Biçer, Kütahya'ya yapılan yatırımlara,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, diyabetli çocukların sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Ahmet Şık, Türkiye'de yaşanan siyasi ve ekonomik sorunlara,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, kendisini diyabetli çocuklara adayan Şükrü Hatun Hoca'yı saygıyla andığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun, Antalya'nın Korkuteli ilçesinde zihinsel engelli bir kız çocuğunun beş yıl süreyle 30 kişinin cinsel istismarına uğraması olayına,

İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları, Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın'ın ölüm yıl dönümüne,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut,

Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç;

Açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, Kamuda Tasarruf Paketi'nin kamu çalışanına saldırı paketine dönüştüğüne,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Şanlıurfa'da sezonun ilk buğday hasadının cuma günü gerçekleştirildiğine,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer, Türk Kızılayın 156'ncı kuruluş yıl dönümüne,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila, Mehmet Şimşek'in "Karbon ayak izinin vergilendirilmesi gerekiyor." ifadesine,

İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu, Marmara Denizi'nin bazı noktalarında müsilağın habercisi alg patlamalarının görüldüğüne,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, şirketten sonraki en büyük suçun insanlara yapılan zulüm olduğuna,

Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya;

Depremzedelere verilen kira yardımının kesilmesine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Nuseyrat Kampı'nda yaşananlara,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, açıklanan buğday alım fiyatlarına ve Yozgat, Çorum, Konya ve Anadolu'nun birçok ilinde ekili alanları hafta sonu dolunun vurduğuna,

İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya, Sivas'ın Koyulhisar ilçesinin Üçyol mevkisine AFAD koordinasyon merkezi yapılması gerektiğine,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Kars'ın hakkı olan "gazilik" ünvanını geri istediğine,

Konya Milletvekili Ali Yüksel, Konya Çevre Yolu Projesi'ne,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, kamu mühendislerinin isteklerine,

Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar, açıklanan ekmeklik buğday fiyatına,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, vatandaşın yaşadığı ekonomik zorluklara ve Kurban Bayramı'na,

Karabük Milletvekili Cevdet Akay, Karabük'ün orman köylerinin mağduriyetlerine,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, Hacılar-Erciyes yolu ile Göğdere yoluna,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, ekonomik kriz yaşayan yerel basına tasarruf genelgesiyle ağır bir darbe vurulduğuna,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana ve Çukurova bölgesine yönelik çiftçileri rahatlatacak adımlar atılması gerektiğine,

Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aşırı sağın yükselişine,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Kurban Bayramı'na ve Mekke'de bulunup hac farızasını yerine getirmek isteyen ama hac vizesine sahip olmayan vatandaşların taleplerine,

Edirne Milletvekili Mehmet Akalın, aile hekimlerinin ağır sorumluluklarına,

Mardin Milletvekili George Aslan, Mardin'in Nusaybin ilçesinde uluslararası İpek Yolu üzerinde meydana gelen trafik kazalarına,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Cengiz Aytmatov'un ölüm yıl dönümüne, Sinop Boyabat'ta doktorları taşıyan aracın yaptığı kazaya, Ankara'da siyasetin normalleşmesi anlamında önemli gelişmeler yaşandığına, mevcut KPSS sınavı ile mülakat tarihlerinin iç içe geçmiş olmasına ve gençlerin mülakat uygulamasıyla ilgili endişelerine, açıklanan buğday alım fiyatlarına, 3'üncü kez üst üste Avrupa Şampiyonu olan Ampute Futbol Millî Takımı'na, YKS'deki bazı olumsuzlukların sosyal medyaya yansdığına, cuma günü 20 milyona yakın öğrencinin karne alacağına, emeklilere verilen Kurban Bayramı ikramiyesine, Kurban Bayramı'na ve Gazze'deki soykırımın tarihteki Gırnata'da yaşanan soykırıma benzer olduğuna,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, mülteci istilasının ülkede nelere mal olacağına dair kaygıların iktidar tarafından da paylaşılmaya başlanmasına ve Geri Kabul Anlaşması'na, Hatay'da insanlara “Buraya el koyduk, gidin konteynerlerde yaşayın.” denildiğine, Ayhan Bora Kaplan'la ilgili Mehmet Şimşek'in cevaplaması için verdiği soru önergesine verilen cevaba, Gazeteci Timur Soykan'ın kamuoyuyla paylaştığı MASAK'ın Ayhan Bora Kaplan raporuna ve televizyon kanallarına konuyla ilgili baskı yapan RTÜK Başkanının Halk Bankası Yönetim Kurulu üyesi olduğuna,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, 2017 yılında terör örgütünün saldırısı sonucu şehit olan Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın'a, Sinop'un Boyabat ilçesinde meydana gelen elim trafik kazasına, üst üste 3'üncü kez Avrupa Şampiyonu olan Ampute Futbol Millî Takımı'na, Türkiye'nin 2'nci Astronotu Tuva Cihangir Atasever'e ve Cengiz Aytmatov'un vefat yıl dönümüne,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Hakkâri'deki kayyuma ve kayyumun Kürt halkının özgürlüğüne karşı yapılmış bir darbe olduğuna, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevinde tutsak İzzethan Aykut ile Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde tutuklu Nuriye Adet'e, sonbaharda okulların açılmasıyla gündeme gelecek olan müfredata karşı EĞİTİM SEN'in Bakanlığa bugün bir yürüyüş düzenleyeceğine, Dışişleri Bakanının Doğu Türkistan ve Uygur Türklerine yaptığı ziyarette “Tek Çin'i savunuyoruz.” dediğine, açıklanan hububat fiyatlarına ve Mehmet Şimşek'in “Biz kararlarda etkinlik için artık yapay zekâya geçeceğiz.” ifadesine,

Ankara Milletvekili Murat Emir, açıklanan hububat taban fiyatlarına ve maliyeti bile kurtarmayan bu fiyatları protesto etmek için Cumhuriyet Halk Partisinin cuma günü Tekirdağ'da olacağına, Gazeteci Timur Soykan'ın ortaya çıkardığı Ayhan Bora Kaplan dosyasındaki MASAK raporuna ve Halk Bankası

Yönetim Kurulu üyesi RTÜK Başkanının haber kuruluşlarına konuyla ilgili yaptığı uyarıya, konutlarına kavuşamayan depremzedelere yapılan 5 bin liralık kira yardımının haziranda son kez verilecek olmasına ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin sunumunu yaparken söylediklerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Kurban Bayramı'na, Aybuke Öğretmenin şehit edilisinin yıl dönümüne, Hakkâri'de hukukun tesis edildiğine ve Hakkâri Valisi Ali Çelik'e, Sinop'un Boyabat ilçesinde meydana gelen trafik kazasına, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin dün aldığı karara, Avrupa Parlamentosu seçimlerine, açıklanan hububat taban fiyatlarına ve verilen desteklere, depremzedelere yapılan kira yardımının kesilmediğine ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Lütfi Bayraktar, Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in 92'nci Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir,

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez;

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Ankara Milletvekili Murat Emir, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine dair yazısı 11/6/2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dışişleri Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberinde bir heyetin 9-10 Haziran 2024 tarihlerinde Mısır'a resmî bir ziyaret gerçekleştirmesine ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt, Oturum Başkanı Sırrı Süreyya Önder aracılığıyla emeklilerin bu sene kurban kesmemeleri yönünde bir fetva yayınlaması için Diyanet İşleri Başkanına seslendiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Saadet Partisi Grubunun, 11/6/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, yanlış hayvancılık politikaları yüzünden yaşanan et fiyatlarının yüksek olması sorunu nedeniyle yaşanan sosyal meselelerin araştırılması ve bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 10/6/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, İç Anadolu'daki dolu afeti nedeniyle zarar gören tarım arazilerinde hasar tespiti yapılması, zarar gören mahsul nedeniyle oluşan ekonomik kaybın telafi yöntemlerinin tespit edilmesi, afet nedeniyle mağdur olan çiftçilerimizin borçlarının en az iki yıl süreyle faizsiz ertelenmesi ve TARSİM poliçelerinin kapsamının genişletilmesiyle bundan sonra yaşanması muhtemel olumsuzluklar için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 11/6/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, sivil darbe uygulamalarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

CHP Grubunun, 5/6/2024 tarihinde Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve arkadaşları tarafından, yerel basın kuruluşlarının yaşadığı sorunların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin Genel Kurulun 11 Haziran 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisinin yapılan görüşmelerinden sonra oylaması sırasında istem üzerine yapılan yoklamalarda toplantı yeter sayısı bulunamadı.

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Yapılan yoklamalar sonucunda toplantı yeter sayısı bulunmadığından, alınan karar gereğince, 12 Haziran 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 19.19'da birleşime son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

Havva Sibel SÖYLEMEZ

Mersin

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

Kurtcan ÇELEBİ

Ankara

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 152

12.06.2024 Çarşamba

Milletvekili Teklifi

1.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; Pasaport Kanunu, Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2222) (İçişleri; Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2024)

12 Haziran 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 94’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Artvin’in sorunları hakkında söz isteyen Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’a aittir.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’ın, Artvin’in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Benim bu kürsüde Artvin’le alakalı yaptığım birçok konuşmadan bir tanesi bu. Değerli arkadaşlarım, bir faniye nasip olmaz, benim bugün 391’inci Meclis konuşmam, 29’uncu da gündem dışı konuşmam, bu 29 gündem dışı konuşmanın yüzde 99’u da Artvin’e ilişkin. Artvin’in sorunları bitmiyor, aslında konuşmak istemiyorum ama Artvin’in sorunları bitmiyor ne yazık ki.

Değerli arkadaşlarım, Karadeniz’in bir sorunu var, geçen hafta Sayın Genel Başkan da Rize’de yaptığı toplantıda, mitingde ifade etmişti, çaya ilişkin bir beklenti var, çay fiyatları ne yazık ki çay üreticilerini tatmin etmedi. Şimdi başka bir sorun var: 28 Haziranda ödenecek, mayıs ayı sürümüne ilişkin beklenti. Biz, diyoruz ki bayramdan önce çay fiyatları, çay bedelleri ödensin değerli arkadaşlarım.

Şimdi, burada Rizeli milletvekilleri de var, yakın dostum da var bunların içerisinde. Rize-Artvin Havaalanı var değerli arkadaşlar; birçok sorun var, bunları beş dakikada anlatmaya çalışacağım. Rize-Artvin Havaalanı’nda 53 plakadan Artvinliler rahatsız değil ama 08 plakalı taksiler ne yazık ki havaalanına giremiyor değerli arkadaşlarım. Nasıl olacak bu? Olacak bir şey değil yani gidip de 08 plakalı, T plakalı taksi gidiyor, havaalanından yolcu alamıyor, niye? Diyorlar ki: “Bir ihale yapılmış, ancak 53 plakalıları alıyorlar.” Değerli arkadaşlarım, taksiciler bu konuda feryat ediyorlar. Madem adı Artvin, madem adı Rize, 53 plaka giriyorsa 08 niye girmiyor değerli arkadaşlarım? “Eğer bu konuda bir rahatsızlık varsa Artvin’in adını çıkartın, tek başına Rize olsun.” diyor taksici esnafı, bunu da buradan ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, değerli arkadaşlarım, geçen şubat ayı içerisinde bir afetle karşı karşıya kaldık Borçka ilçemizde, ciddi bir afet, konutlarda heyelan meydana geldi yağıştan dolayı, ciddi mağduriyetler ortaya çıktı. Afetin ortaya koyduğu zarar ve mağduriyetlerin giderilmesi açısından AFAD Başkanını aradım -bakın, martın başında aradım; hepinize şikâyet ediyorum- AFAD Başkanı eski bir vali, Okay Memiş’i aradım, aradan üç ay geçti; Amerikan Başkanına ulaşmak kolay, o beyefendiye ulaşmak zor. Değerli arkadaşlarım, 4 kere aradım, makamına not bıraktım “Nedir buradaki durum? Buradaki mağduriyetleri

nasıl gideririz? Bir an önce buradaki etüt çalışmalarının sonlandırılması ve oradaki mağduriyetlerin giderilmesi için AFAD'ın olaya müdahale etmesi lazım.” dedim; hiçbir işlem yapılmadı. AFAD Başkanı hakkında -Murat Başkan hukukçudur bilir- Başkanım gaiplik kararında bulunacağım, gaiplik için başvuracağım, uzun süreden beri kendinden haber alınamayan kişiler hakkında mahkeme kararına başvuracağım. Bakalım, bu AFAD Başkanı nerede? Onun için bunun gereğinin yapılmasını istiyorum değerli arkadaşlarım.

Başka bir problem daha var Artvin’de -bakın, Artvin’e gelenler Hopa üzerinden- bir yola ilişkin de problemimiz var. Bu nedir? Bağlantı yollarıyla ilişkili sorunlarımız var, Hopa dağ tüneli yapıldı, bağlantı yolları yapılmıyor. Bakın, size 2 tane fotoğraf göstereceğim değerli arkadaşlarım. Dramatize etmek açısından demiyorum, şu yollardan Artvin’e geliyoruz biz, şu yollardan Artvin’e geliyoruz, şu çamur dolu, şu kötü yollardan Artvin’e geliyoruz. Diyeceksiniz ki: “Bunlar gerçek midir?” Evet, gerçek olduğu için 31 Mart seçimlerinde hem il genel meclisinde 1’inci olduk hem bütün belediyeleri aldık, belediyelerin yüzde 70’ini, yüzde 80’ini aldık değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Bu nedenle, Hopalılar, Artvinliler Hopa’daki yollara ilişkin, bu mağduriyetin giderilmesi anlamında bir an önce bağlantı yollarının yapılmasına ilişkin taleplerini benim aracılığımla Parlamentoda haykırmak istiyorlar.

Ardanuç-Erzurum yolu var, ihaleler yapıldı, kamulaştırmaları yapıldı, on beş yıldır bir çivi çakılmıyor. Neyi bekliyoruz, bunları merak ediyoruz. Yusufeli’de konut ihaleleri yapıldı, ciddi mağduriyetler var. Bu konutlara ilişkin olarak 108 adet konut ve ayrıca 5 adet konut inşaatı Tekkale’de; bunlar yapılıyor, iptal ediliyor, yapılıyor, iptal ediliyor. Bunun sonucu ne olacak? Yusufeli’de de mağduriyetlerin giderilmesi açısından ciddi problem var.

Bakın, İliç’te bir facia yaşadık. İliç’teki facianın boyutunun ne kadar büyük olduğunu biliyoruz. Bu facianın bir dejavuyla Artvin’de yaşanmasına ilişkin ilginç bir örnek var: Hod madeni. Hod madenine dikkat çekiyorum: Bakın, orada bir tehlike var, aynı firma tarafından aynı cinayet işleniyor. Ben burada Cerattepe’ye ilişkin birçok konuşma yaptım, Cerattepe’deki katliamın, cinayetin bir ağır boyutunun olduğunu ifade ettim. Geçtiğimiz günlerde Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru sonucunda Anayasa Mahkemesi dedi ki: Evet burada bir hak ihlali vardır, özel hayata saygının hak ihlali vardır. Erzurum İdare Mahkemesinin, Rize İdare Mahkemesinin daha önce vermiş olduğu iptal kararlarını, ÇED iptal kararlarını ortadan kaldırdı; her ne kadar siz Anayasa Mahkemesi kararlarını ciddiye almasanız da bir hak ihlali kararının mevcudiyetini ortaya koydu. Bir an önce yargılamalarının yapılması gerekiyor, Cerattepe’deki bu katliamın durdurulması gerekiyor çünkü Artvinliler diyorlar ki... Şiar edindiler, ağızlarına pelesenk oldu, “Cerattepe geçilmez, Artvin halkı yenilmez.” türküleri söylediler, mahkeme kararlarıyla bunu ortadan kaldırmaya çalıştılar ama bu ülkenin en yüksek Anayasa Mahkemesi de dedi ki: Orada bir hak ihlali kararı vardır. O nedenle, buna buradan bir kere daha dikkatinizi çekiyorum: Bir an önce bu hukuki yanlışlığın düzeltilmesini ve Anayasa Mahkemesi kararının bir an önce uygulanmasını talep ediyorum değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Bir an önce bunun gereğinin yapılmasını talep ediyorum. Bu sorunları da anlatmaya devam edeceğiz.

Ayrıca, önümüzdeki 19 Haziran günü... Bir başka problemimiz de Karadeniz’de sadece Artvin’e özgü değil Rize, Trabzon’da, diğer illerde -Rize’de fazla yok ama Trabzon’da ve diğer illerde de var- bir HES problemimiz var. Hidroelektrik santrali denen cinayette can suyu değil de can çekişme suyuyla derelerimiz yok ediliyor, önümüzdeki günlerde, 19 Haziranda Çiftköprü’de HES’lere ilişkin bir toplantı var; bütün duyarlı olan yurttaşlarımızı, vatandaşlarımızı bekliyoruz.

Dilerim ve umarım ki bundan sonraki konuşmamda Artvin'in sorunları olmasın, buradan Artvin'deki güzel şeyleri anlatayım ama ne yazık ki bugüne kadar yaptığım konuşmaların tekrarını yapacağımı biliyorum.

Bu sorunlara Hükûmetin duyarlı olmasını bekliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bayraktutan.

Gündem dışı ikinci söz, Mersin'in yerel sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Ali Bozan'a aittir.

Buyurun Sayın Bozan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin'in yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, size bugün, Mersin'den kamuda bir rant hikâyesi anlatacağım: Kamuda tasarruf. Dilerim, bu konuşmamı Bakanlık da dinler çünkü Mersin'in Tarsus ilçesinde bir öğrenci yurdundan rant çıkarılmaya çalışılıyor. Ağır ekonomik krizin faturasını emekçiye, yoksula halka çıkaran genelge, AKP'lilere ve yandaşlara maalesef uygulanmıyor. Somut örnek; Mersin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü. Tarsus ilçesinde özel bir inşaat firmasının konut olarak yaptığı ancak satamadığı binaları satın alıp yurt olarak kullanmak için mayıs ayında girişimlere başlamış, bina inceleme komisyonu oluşturulmuş. Komisyon raporuna göre, bina yurt olarak kullanıma uygun değil ve tadilat yapılması gerekiyor; yangın söndürme sistemi yok, merkezî ısıtma ve sıcak su tesisatı yok, soğuk hava deposu yok, yemekhane ve çamaşırhane altyapısı yok, klima sistemi yok, ses anons sistemi yok, jeneratör yok, çevre duvarı yok, güvenlik kulübesi yok, sığınak yok, asansör yetersiz, elektrik tesisatı yetersiz yani yok, yok, yok. İşte, Mersin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Tarsus'taki yurt ihtiyacını yurt olarak kullanıma elverşi olmayan bu binayı satın alarak gidermeye çalışıyor. Bunun için bir uzlaşma komisyonu kurulmuş. Komisyonunda ne teknik personel var ne gayrimenkul değerlendirme uzmanı ama binaya ödenmesi düşünülen para şimdiden Mersin'deki bürokratlar arasında konuşulmaya başlanmış; tam 800 milyon. Yanlış duymadınız arkadaşlar, binaya ödenilmesi düşünülen para 800 milyon. Tadilat için ödenilmesi düşünülen rakam ise yaklaşık olarak 250 milyon. Şimdi sormak lazım; 6 Şubat depreminden hiç mi ders çıkarmadınız? Gençlerimizi alıp bu rant binalarına yerleştirmeye vicdanınız nasıl razı geliyor? Konut olarak yapılan binayı nasıl yurda dönüştüreceksiniz? Tarsus'ta yurt yapılacak, Hazineye ait arazi hiç mi yok? Bu satın almadan ve tadilattan hangi bürokratlarınız, ne kadar pay alacak? Yurttaşa “tasarruf genelgesi” deyip, “Lokmanızı küçültün.” deyip AKP'li bürokratlara ve yandaşlara rant kapısı açmaktan ne zaman vazgeçeceksiniz?

Değerli halkımız, az önce anlattığım yağma hikâyesi Hakkâri Belediyemize kayyum atayan saray rejiminin sonucudur. Bir taraftan halkın belediyelerine kayyum atayan rejim, öte taraftan işçiyi, emekçiyi, genci sömürmekten, rantına malzeme etmekten, maalesef geri durmuyor. Bu halkın vicdanını rantlarıyla sızlatanları biz de rahat bırakmayacağız. Gençlerimizin hayatını bu rant yurtlarında yok etmeye kalkanları teşhir etmeye devam edeceğiz ve bu işin de takipçisi olacağız; sarayın kayyumlarına da bürokratlarının yağmasına da izin vermeyeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bozan.

Gündem dışı üçüncü söz, Erzurum'un beklentileri hakkında söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Erzurum'un beklentilerine ilişkin gündem dışı konuşması

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yüce Meclis çatısı altında milletimizi temsilen deruhte etmek zorunluluğu hissettiğimiz iki önemli görevimiz bulunmaktadır, bunların bir tanesi tabii ki milletin genel sorunlarına çözüm arayışı içerisinde olmamız...

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın Aydın, bir saniye, tekrar başlatacağım.

Arkadaşlar, kürsüde hatip var, biraz sükûneti sağlarsak...

Sayın Aydın, buyurun.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Evet, ben de yeniden başlayayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yüce çatı altında aziz milletimizi temsilen deruhte etmek zorunda olduğumuz iki önemli görev ve sorumluluğumuz bulunmaktadır; bunların bir tanesi ülkemize ait genel meseleler konusunda çözüm üretmek, ikincisi ise seçim bölgemizin yerel birtakım sıkıntılarına tercüman olup, onları burada dile getirip çözüm arayışı içerisinde, ortak paydada buluşmaktır. İşte, böylesine ulvi bir görev ve sorumluluk ifa etmek üzere, dadaşlar diyarı Erzurum'un özellikle Hükümetimizden beklentileri noktasında birtakım meselelerin halledilmesi düşüncesiyle ben de gündem dışı bir söz almış bulunmaktayım. Fakat, sözlerimin hemen başında, özellikle bugüne kadar ilimize yapılan her türlü yatırım, destek ve hizmetlerden dolayı başta Cumhurbaşkanımız ve ilgili bakanlıklar olmak üzere hizmeti geçen bütün herkese dadaşlar adına şükranlarımı sunuyorum.

Bunun en somut örneğini ifade etmek gerekirse, geçenlerde Sayın Cumhurbaşkanımızın Savunma Bakanımıza verdiği talimatla Erzurum'un acil bir ihtiyacı olan -onun da gerçekten özverili çalışması sonucu- 2'nci Organize Sanayi Bölgesi'nde ihtiyacımız olan arazi tahsis konusunda askerî arazinin çok net bir şekilde tahsis edilmesi ve 200'ün üzerinde yatırım düşünen işletmecinin sorununun halledilmesindeki tutum ve davranışlarıdır. İnşallah, Sayın Sanayi ve Teknoloji Bakanımız da yine Erzurum'un çok önemle talep ettiği 6'ncı Bölge'yi kalıcı hâle getirme noktasında bu arazi tahsisı sonrası gerekli kolaylığın ikinci kısmını gerçekleştirir.

Tabii, mezunu olmakla gurur duyduğum Erzurum Lisesinin, yüz otuz yıllık bir lisenin yanı başında tarihî bir hastanenin, artık kullanımı da olmayan bir hastanenin de tahsis edilmesi beni o lisenin, Tanpınarların ders verdiği o lisenin bir mezunu olarak beni ziyadesiyle mesut ve bahtiyar etmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, şimdi, tabii, Rize'nin çok güzel bir türküsü var: "Erzurum'da kar yağsa Rize'de üşüyorum." Şimdi, tabii, bunu iliklerine kadar hisseden Sayın Cumhurbaşkanımıza ve dostum Sayın Gençlik ve Spor Bakanına bir konuda bir talebimizi ifade etmek istiyoruz. Bölgemizdeki, Rize, Elâzığ ve can Erzincan başta olmak üzere, stat yenilemeleri yapıldı. Erzurumspor gerçekten bölgenin mihenk taşı, çok köklü bir kulüp ve bu sene, inanın, transfer tahtası kapalı olmasına rağmen TFF 1. Lig'de kalmayı başardı ama bir stat eksikimiz var. Bunu böyle palyatif, güçlendirici projelerle değil -arazi sıkıntımız yok Allah'a şükür, ovarımız geniş- bir arazi tahsisıyla çözmeyi -Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak'tan -hasseten ikili görüşmemizde de ifade ettim, rica ettim- Erzurumluları sevindirecek bu stadın gerçekleşmesini bir an önce istiyoruz.

Diğer önemli bir mesele sağlık bağlamında... Her ne kadar nüfusumuz 750 bin civarında olsa da bölgesel bir “hub” olma niteliğiyle en az 8 ila 3 milyonluk bir insan kitlesine hizmet eden hastanelerimiz var. Ama inanın, bölgesel olarak düşündüğümüzde kuzey güney ayrımında gerçekten yeterli değil. Şehir hastanemize günlük 13 bin hasta kabulü yapılıyor; bu yük çok ağır. Bunun için, onun ikinci dereceden sağlık hizmeti verecek, yükünü hafifletmesi adına nüfus artışına binaen şehrin kuzey bölgesinde 100 yataklı da olsa küçük bir butik hastanenin yapılması yerinde olacaktır.

Sanırım, burada tabii, tasarruf tedbirlerini de dikkate alarak iki düşünüp bir konuşmak zorundayız. Burada, inanın -kaynak konusunda da benim aldığım bilgi- Büyükşehir Belediyesi daha önce yıkılan iki küçük hastane arazisi karşılığında oraya bir butik hastane yapmayı gündemine aldığını ifade etmişler. Bunun takibini Sayın Bakanlığımız yaparsa ve bu gerçekleşirse inanın yükümüz hafifler.

Söz sağlıktan açılmışken yine uzman hekim... 20 ilçesi olan bir ilin temsilcisiyiz. Bırakın ilçeleri, şehir hastanemizde bile zorunlu hizmet sonrası batıya bir tayin isteme sirkülasyonu söz konusu. Bunun önlenmesi adına, uzman hekimlik noktasında da yine Erzurum’a bir pozitif ayrımcılık, bölgeye, 3 milyon insana hizmet etmesi hasebiyle söylüyoruz.

Bizim ambulans filomuzda daha eksikliklerimiz var. Mesafe çok büyük, çok engebeli ve kış şartlarını dikkate aldığımızda araçların çok hızlı bir şekilde, inanın, devre dışı kaldıklarını biliyoruz; bu bir gerçek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin lütfen.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Bu bağlamda da ambulans filomuzun güçlendirilmesi adına... İnanın, 800 bin kilometreyi aşan ambulanslarımız var kilometre olarak baktığımızda. Bunlar, filo içerisinde görünüyor ama çok aktif değiller. Bana iletilen bilgiler bunlar. Bu bağlamda da Sağlık Bakanımızdan yine bir ilgi istiyorum.

Çok önemli bir mesele -geçmiş yıllarda aynı üniversitede hizmet ettiğim için yakinen biliyorum- dış sağlığı konusunda da bölgeye büyük hizmet veren, gerçekten eski bir hastaneden çevrilmiş bir ağız diş sağlığı merkezimiz var ama yeterli değil. Dış hekimi sayımız çok iyi, Allah’a şükür, yeterli ama mekânda sıkıntımız var. Eski bir hastanede, küçük bir mekânda gece fazla mesai yaparak hizmet sunuluyor. Burada da yine şehir hastanemizin bünyesinde -arazi sıkıntımız yok- bir yer tahsis yapıp bir ağız diş sağlığı hastanesi yapılırsa bu konuda da daha çok rahatlamış olacağız diyorum.

Ben, bu dilek ve temennilerle yaklaşan bayramınızı kutluyorum.

Hepinize saygılar. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydın.

Artvin’in sorunları var, Erzurum’un beklentileri; aradaki fark... Diliyoruz ki dikkate alınır.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Amasya Genelgesi’nden çok daha önemliydi Başkanım.

BAŞKAN – Evet, Amasya Vekili salonda var mı hâlihazırda? Bir duyabilir miyiz, kimler var?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ben varım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, başka Amasya vekili var mı? Amasya Tamimi’nin...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Başkanım, söz verecekseniz Amasya’ya geçebilirim.

BAŞKAN – Efendim?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Söz verecekseniz diyorum Amasya’ya transfer olabilirim.

BAŞKAN – Hayır, Amasya milletvekillerine söz vereceğim, salonda hazır kim varsa.

Buyurun Sayın Çilez, ilk sözü size vereyim, yerinizden bir açıklama yapın.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile arkadaşlarının Amasya'ya gelişi ve Amasya Tamimi'nin yayınlanışının 105'inci yılına ilişkin açıklaması

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ediyorum, Sayın Başkanım.

Tabii, bugün biz Amasyalıların ve aziz ve asil milletimizin gurur günlerinden bir tanesi. 12 Haziran Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının Amasya'ya gelişi ve Amasya Tamimi'nin yayınlanışının 105'inci yılını büyük bir onurla, gururla kutluyoruz ve bu önemli günün anısına 12-22 Haziranda Amasya'mızda Atatürk Kültür Haftası etkinlikleri çerçevesinde kutlamalarımızı yapıyoruz.

Tabii, bu anlamlı günde kürsüden konuşmayı çok isterdik. Fakat yine Meclisimizin çalışma sistemindeki bozukluktan dolayı maalesef bu önemli günü buradan paylaşma imkânımız olmadı. Çok daha önemli konular oldu herhâlde, o yüzden biz bu sözü alamamış olduk.

Değerli arkadaşlar, Mustafa Kemal Atatürk, Havza'dan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Beni şikâyet edeceğine o süreyi de ona kullansaydınız.

Buyurun, bir dakika daha veriyorum.

Buyurun, devam edin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Başkanım, ben basın toplantısı düzenledim, buradaki işleyiş...

BAŞKAN – Bakın, yine süreyi boşa geçiriyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Amasya Tamimi'ni yayınlayanların, o işi yapanların... Aslında bugün biz burada konuşabiliyorsak “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” yazıyor ve bugün siz, o yazının altında oturup yönetiyorsanız bu; Amasya Tamimi, Amasyalının, Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının cevabi telgrafında vatani, milleti savunacakları bağrına basmakla müftehir olacağını söyleyip, 12 Haziranda Cülüs Tepe'de Atatürk ve arkadaşlarını bağrına basıp “Gazanız mübarek olsun, Amasya halkı emrinizdedir.” demesi ve “Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” deyip o yazıyı buraya yazdırdığı içindir. Ama bugünkü işleyişe baktığımız zaman, maalesef bu işleyişte biz aslı, özü kaçırp başka yerlere gidebiliyoruz.

Ben yine de bu nezaketiniz için teşekkür ediyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olsun.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz, Sayın Tuğba Işık Ercan'a aittir.

Buyurun Sayın Ercan.

2.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü. Dünya üzerinde binlerce çocuk, oyun oynama hakkından mahrum, ağır şartlar altında çalışırken bizler çocuklarımız için en iyi şartları sağlamak, onların

geleceğini daha iyi inşa etmek için AK PARTİ hükümetleri olarak 2005 yılında Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Ulusal Programı'nı hayata geçirdik. 2018 yılını Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Yılı ilan ederek binlerce çocuğumuzu iş hayatından kurtararak eğitim hayatına kazandırdık. Çocuklarımızın eğitimine verdiğimiz önemi geçtiğimiz günlerde başlattığımız Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'yle bir kez daha ortaya koyduk. Bu modelle, çocuklarımızın sadece akademik olarak değil, ahlaki, manevi ve her alanda donanımlı ve başarılı olarak onları güçlendirmeyi hedefliyoruz, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şebnem Bursalı...

3.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, şehit Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın'a ve Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Yedi yıl önce tıpkı bugünlerde on binlerce meslektaşının yaşadığı heyecanı o da yaşamıştı. Mesleğinin ilk yılında öğrencilerine karnelerini dağıtmış, memleketine gitmek için okuldan ayrılmıştı. Batman Kozluk'ta teröristlerin belediye başkanının aracına açtığı ateşte kurşunların hedefi olmuş, henüz 22 yaşında, hayatının baharında şehit edilmişti Aybüke Öğretmen. Teröre kurban ettiğimiz canlardan sadece biri Şenay Aybüke Yalçın. Daha nice yiğitler var bu topraklar için toprağa düşen. Ülkemizin huzuru, birliği ve güvenliği için sınırlarımızın içinde ve sınırlarımızın ötesinde terörle mücadelelerimiz aksamadan, azimle, kararlılıkla sürüyor, sürecek. Bu mücadele esnasında şehit olan kahramanlarımızı bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum. Bu vesileyle, başta şehitlerimizin emaneti ailelerinin, aziz milletimizin ve İslam âleminin yaklaşan Kurban Bayramını da kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Hüseyin Altınsoy...

4.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy'un, hayatını kaybeden AK PARTİ Güzelyurt Gençlik Kolları Başkanı Okan Yalçın'a ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Elim bir trafik kazasında kaybettiğimiz, yol ve dava arkadaşımız, Güzelyurt AK PARTİ Gençlik Kolları Başkanımız Okan Yalçın'a Allah'tan rahmet diliyorum. AK PARTİ ailemizin başı sağ olsun. Bizler Okan kardeşimizin gayretine, mücadelesine şahidiz. Biz kendisinden razı idik Allah da kendisinden razı olsun. Rabb'im mekânını cennet, makamını ali eylesin.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Önder Aksakal...

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, ABD öncülüğünde ve himayesinde yürütülen planların ana aktörü hâline getirilen terör mekanizmasının öncelikle bertaraf edilmesi gerektiğine, Kurban Bayramı'na ve Babalar Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünya siyaseti ve jeopolitiğinin değişim sürecini yaşadığımız bir dönemde gerek küresel düzeyde gerekse bölgemizdeki bizi de yakından ilgilendiren gelişmelere kayıtsız kalamayacağımız aşikârdır. Özellikle ABD öncülüğünde ve himayesinde yürütülen bu planların ana aktörü hâline getirilen terör mekanizması öncelikle bertaraf edilmesi gereken konudur. Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, Emniyet teşkilatımız ve istihbarat birimlerimiz bu konuda en yüksek iradeyle canları pahasına mücadelelerini sürdürmektedirler. Bu mücadelenin kararlı ve sonuç yaratıcı siyasi girişimlerle de beslenmesi ve desteklenmesi şarttır. Bunun için evveleminde bölücü terör faaliyetlerinin her türlü siyasi desteği ve yapılanmaları yasal yöntemlerle mutlak suretle ortadan kaldırılmalıdır.

Bu düşüncelerle, bölgemizde insanlığın kurban edildiği bir Kurban Bayramı öncesinde inananların bayramını buruk duygularıyla kutluyorum.

Başta şehitlerimizin babaları olmak üzere tüm babalarımızın ve baba adaylarının gününü tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Aşıla...

6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın Dünya Sağlık Örgütü toplantısında yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta Sağlık Bakanı Fahrettin Koca Dünya Sağlık Örgütü toplantısında konuştu: “Küresel tiyatrolar iflas etmiştir.” Peki, ne olacak şimdi? “Biz olsaydık herkesi aşıladık.” diyenler, cezaevinden “Aşı olun.” çağırısı yapanlar, “Yalvarırım, aşı olun.” diye çırpınanlar acaba bu konuda ne diyecekler merak ediyorum. Pandemi sürecinde yaşananların küresel bir tiyatro olduğunu söylediğimizde bir sürü tepkilerle karşılaştık. Avuç dolusu Favipiravir yutturup hastanelik ettiğiniz, benim anam da dâhil yürüyerek hastaneye götürülüp bir hafta sonra cenazelerini verdikleriniz, PCR ve aşı baskısıyla işinden, eğitimden ettikleriniz, maske, mesafe ve dezenfektan saçmalıklarıyla paranoyak ettiğiniz milletin hesabını kim verecek? Tiyatroyu küreselciler oynadı, bedelini insanlık ödedi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Serkan Sarı...

7.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, halkın enflasyon ve zamlar altında ezildiğine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – AKP iktidarına sesleniyorum: Halkımız enflasyon ve zamlar altında eziliyor, görmüyor musunuz? Bakan Şimşek bir yıl önce enflasyonu düşürmek için “parasal sıkılaştırma” dedi ama geldiğimiz noktada enflasyon düşmüyor. TÜİK enflasyonu sakladığı gibi, hane harcamalarını da düşük göstermeye çalışıyor. Vatandaşlarımız varını yoğunu kiraya verirken TÜİK’e göre vatandaşımız hanesine giren paranın yüzde 25’ini kiraya veriyormuş. Allah aşkına, TÜİK kimi kandırıyor? Siz hâlâ emekliyi 10 bin liraya, asgari ücretliyi 17 bin liraya mahkûm ederken 15 bin liranın altında kiralık ev var mı sanıyorsunuz? Adliyeler kiracı ve ev sahibi davalarıyla doldu taşı. Emekçinin ücretinden, emeklinin maaşından kısıp enflasyonla mücadele edilmez. Kemerde sıkacak yer kalmadı ama Bakan Şimşek enflasyonu düşürmek için parasal sıkılaştırmadan bahsediyor. Aradan geçen bir yıla rağmen her şey daha kötüye gidiyor. Artık yeter! Ezilen halkın sesine kulak verin, enflasyonla gerçekten mücadele edin. 2 asgari ücretin altında hane geliri olan ailelerimize barınma yardımı yapın.

BAŞKAN – Sayın Sevdâ Karaca Demir...

8.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Adana'da 12 yaşındaki mülteci çocuk işçinin can verdiğine, çocuk işçiliğine ve Millî Eğitim Bakanlığının Beceri Geliştirme Yaz Programı'na ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – AKP iktidarı devlet eliyle çocukları işçileştirip çocuk çalıştırdığı için sermayeye bir de ödüller vermesiyle tarihe geçti. Bu ülkede on bir yılda 695 çocuk çalışırken can verdi üstelik 4 yaşından, 5 yaşından itibaren.

Daha dün Adana’da 12 yaşında tekstilde çalışan mülteci çocuk işçi bozuk asansörde sıkışarak can verdi bu ülkede. Patronlara bedava iş gücü sunulan MESEM’lerde 7 çocuk hayatını kaybetti. Programı durdurmaman Millî Eğitim Bakanlığı, resmî çocuk işçiliğinin yaşını 12’ye düşüren Beceri Geliştirme Yaz Programı’yla karşımızda şimdi. Yoksul çocukların ailelerini sefaletle mahkûm eden, sendikalı oldu, hak

istedi diye işten atan, çocuklarını okul yerine işe gönderip ölümüne sebep olanlar bugün burada ikiyezlü konuşmalar yapmasın bir zahmet. Elinizde 4 yaşında çocukların kanı, cebinizde onların parası var. Çocuk işçiliği derhâl yasaklansın, çocuk işçi çalıştırana caydırıcı cezalar verilsin ve MESEM'ler kapatılsın.

BAŞKAN – Sayın İnan Akgün Alp...

9.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Çayı'na yapılan barajın lağım gölü hâline gelmesiyle Çamçavuş köyünde yaşanan kirliliğe ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; bir zamanlar Kars'ın en güzel köyü Kars Çayı'nın kenarındaki Çamçavuş köyüydü; bir sabah kepçelerle, dozerlerle köye geldiler, “Kars Çayı'na baraj yapacağız.” dediler, barajı yaptılar ama şehrin bütün kanalizasyonunu da baraja bağladılar; baraj bir lağım gölü hâline geldi. Şimdi Çamçavuş köyünde insanlar dışarıya çıkamıyor çünkü müthiş bir sivrisinek istilası ve ağır bir koku var. Hayvanlar da dışarı çıkamıyor çünkü mera bir yanda kaldı, köy bir yanda kaldı. Baraj suları çekildiği zaman orada otlayan hayvanlar ölmeye başladı; suları içilmiyor çünkü lağım karışıyor. Çamçavuş köyünü kim zehirlediyse söz veriyoruz ki bir gün bile iktidar olsak o günde de Çamçavuş köyünün hesabını soracağız.

BAŞKAN – Sayın Celal Fırat...

10.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının Trabzon'daki İhtisas Merkezinde altı aylık gıda malzemesi alımı için yaptığı ihaleye ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, Diyanet İşleri Başkanlığı Trabzon'daki ihtisas merkezinde altı aylık gıda malzemesi alımı için 8 milyonluk ihale yapmıştır. Bu ihale şartnamesinde et için erkek hayvan eti, renginin pembe olması, kıvamı, sertliği, yağ oranı şartlar arasında yer almış; baklavalarda cevizin, fındığın, Antep fıstığının taze ve birinci sınıf kalite olma şartı konulmuştur. Kurum personeline “Genel ihtiyaçlar için gıda alımı yapmayın.” demiyoruz elbette ki ama bu alımları lüksü esas alarak yapmak zorunda mısınız? Sadece şunu soruyorum: Evinize fıstık alırken birinci kalite şartını arıyor musunuz veya et alırken bu şekilde lüks kıstaslarla alabiliyor musunuz? İnsanlarımız akşam pazar artığını toplamak için pazarın bitmesini beklerken sizin bu lüks düşkünlüğünüze el insaf diyoruz. Hayâ edin biraz lütfen.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Celal Fırat'a ve evladına Başkanlık Divanı olarak şifalar dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Fırat, Başkanlık Divanı olarak size, evladınıza şifalar diliyoruz. Geçmiş olsun.

CELAL FIRAT (İstanbul) – Sağ ol Başkanım, çok sağ ol.

BAŞKAN – Sayın Sami Çakır...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Cemil Meriç'i rahmetle yâd ettiğine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Cemil Meriç diyor ki: “Bir çağın vicdanı olmak isterdim; daha doğrusu bir ülkenin. İdrakimize vurulan zincirleri kırmak, yalanları yok etmek, Türk insanını Türk insanından ayıran bütün duvarları yıkmak; muhteşem bir maziye daha muhteşem bir istikbale bağlayacak köprü olmak isterdim, kelimeden, sevgiden bir köprü. Sanat düşüncenin, düşünce mukaddeslerin emrinde olmalı.” Bir mütefekkirin bir dünya tanımlamasını gönül gözüyle ancak bu kadar güzel yapabildiği, kendi imtihan dünyasından başarıyla geçerek Meriç Nehri'nin bereketli toprakları suladığı gibi fikir dünyamızı ve gönül bahçelerini sulamayı başarabilmiş ender yetişebilen bir entelektüel. Ümit

Meriç babasını anlatırken “Ağzından en çok çıkan söz ‘Oku evladım.’ ve arkasından ‘Yaz evladım.’ olmuştur.” derken bir sadakayıcıriye abidesini tanımlıyordu. Rahmetle yâd ediyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ali Bozan...

12.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Ergani Belediyesi eski Eş Başkanları Ahmet Kaya, Ramazan Kartalmış, Fesih Yalçın ile Belediye eski Başkan Yardımcıları Gülistan Polat, Esveri Malkoç ve Cavidan Yaman'ın haklarında verilen tutuklama kararına ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Yine bir kumpas soruşturması ve sarayın Kürt'e olan öfkesi ve nefreti. Ergani Belediyesi eski eş başkanları Ahmet Kaya, Ramazan Kartalmış, Fesih Yalçın'la belediye eski başkan yardımcıları Gülistan Polat, Esveri Malkoç ve Cavidan Yaman haklarında tutuklama kararı verildi. Gerekece siyasi faaliyetler. Ergani Belediyesinin 2009, 2014, 2019 yıllarında seçilmiş tüm eş başkanları şu anda tutuklu. Tutuklanan Ahmet Kaya, aynı zamanda İnsan ve Özgürlük Partisi Eş Genel Başkanı. Eş Genel Başkan Ahmet Kaya sadece bir yıl belediye eş başkanlığı yapmıştı çünkü onun yerine de kayyum atanmıştı. Yerine kayyum atanmasından sonra yargılandığı davadan beraat etmiş olmasına rağmen görevine iade edilmemişti. Sarayın mahkemelerince verilmiş olan kararları tanımıyoruz ve teşhir etmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Şerafettin Kılıç...

13.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, İsrail'in aylardır Gazze'de insanlık suçu işlemeye devam ettiğine ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu hâlde İsrail ordusuna gönüllü katılanlara ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İsrail aylardır Gazze'de insanlık suçu işlemeye devam ediyor. Azılı katil 7 Ekimden bu yana Gazze'ye 66 bin tondan fazla patlayıcıyla saldırı düzenledi. Bu saldırılarda 16 bini çocuk, 37 binden fazla Filistinli şehit edildi. İsrail okulları, hastaneleri, ambulansları, yolda yürüyen sivilleri, çadırdaki kalan masumları bombalayarak vahşette sınır tanımamaktadır. İsrail kadar, onun işlediği suçlara ortak olanlar da hem vicdanlarda hem de tarihin önünde yargılanmaya mahkûmdur.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu hâlde İsrail ordusuna gönüllü katılarak bu suçlara ortak olanlar yargılanmalı ve vatandaşlıktan çıkarılmalıdır. Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 29'uncu maddesi izin almaksızın yabancı bir devlet hizmetinde gönüllü olarak askerlik yapılmasını vatandaşlıktan çıkarılma sebebi saymaktadır.

BAŞKAN – Sayın İsmail Atakan Ünver...

14.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı hububat alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı hububat alım fiyatları, tüm çiftçilerimiz gibi, Türkiye'nin tahıl ambarı olarak bilinen Karaman, Konya ve Orta Anadolu çiftçisinde de hayal kırıklığı yaratmıştır. Açıklanan fiyatlar, yüzde 75'lik mayıs ayı tüketici enflasyonu karşısında AKP'nin ikiyüzlü tarım politikasının göstergesi olmuştur. Mesela buğdayda fiyat seçim öncesi, 2022 yılında yüzde 187 artırılırken seçimden sonra, 2023'te yüzde 28, 2024'te ise yüzde 12 oranında artırıldı. Seçimden sonra çiftçiye unutan AKP anlaşılan “Seçim bitince benim de çiftçiyle işin biter.” diyor. Zira, açıklanan fiyatlar çiftçimizin insanca yaşam sürdürebilmesini bir kenara bırakın buğdayda 11 lira olan üretim

maliyetlerini bile karşılamıyor. AKP iktidarına ve Tarım Bakanına çağırım, derhâl hububat alım fiyatlarında düzenleme yapılması ve çiftçinin alın terinin karşılığını bulmasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ali Gökçek...

15.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, açıklanan TUS sonuçlarına göre İstanbul genelindeki hastaneler için açılan çocuk sağlığı ve hastalıkları kontenjanlarının yarıdan fazlasının boş kaldığına ilişkin açıklaması

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde açıklanan TUS sonuçları karşımıza vahim bir tablo çıkarmıştır. İstanbul genelindeki hastaneler için açılan çocuk sağlığı ve hastalıkları kontenjanlarının yarıdan fazlası boş kalmış, Bağcılar Ümraniye, Samatya, Haseki, Okmeydanı gibi önemli eğitim ve araştırma hastanelerimizin açtığı kontenjanları tercih eden hekim ne yazık ki olmamıştır. Bir türlü önü alınmayan sağlıkta şiddetin günden güne artması, hekimlik mesleğini itibarsızlaştıran söylem ve eylemler, “Giderlerse gitsinler.” diyen zihniyet, hekimlerin ekonomik ve özlük haklarının iyileştirilmemesi bu tablonun başlıca sebebidir. Kendisi de çocuk doktoru olan Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca’yı tehlikeli bir hâl alan bu durumun ciddiyetini fark ederek bir an evvel gerekli önlemleri almaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ömer Faruk Hülakü...

Giriş yapmadınız mı?

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Yok.

BAŞKAN – Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu...

16.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, bayram ikramiyesinin enflasyon karşısında eridiğine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Önümüz bayram ve emekliler 10 bin lira maaşa mahkûm bir şekilde yarı aç, yarı tok yaşamak zorunda kalıyorlar. En azından bayramlarda ihtiyaçlarını karşılasınlar diye size zorla kabul ettirdiğimiz bayram ikramiyesi enflasyon karşısında eridiği için bugün değil kurban kesmek, bir aile sofrası kurmaya dahi yetmiyor. Gelin, Meclis kapanmadan hep birlikte bayram ikramiyesini bir asgari ücret seviyesine çıkaralım. Bu bayram bari emeklilerimizin boynu bükük kalmasın diyor, şimdiden milletimizin bayramını tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul...

17.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Sinop-Boyabat yolunda Boyabat 75. Yıl Devlet Hastanesi hekimlerinin geçirdiği trafik kazasına ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Boyabat 75. Yıl Devlet Hastanesinde görevli olarak Sinop ilçelerinden hastane aracıyla nöbet için getirilip götürülen hekimlerimiz dün saat 7.30’da Sinop-Boyabat yolunda karşıdan gelen bir araçla çarpıştı. İki gencecik doktor meslektaşım, aracın şoförü ve karşı araçtaki bir vatandaşımız hayatını kaybetti, bir meslektaşımızın da yoğun bakımda tedavisi sürüyor. Hayatını kaybeden görev şehitlerimize Allah’tan rahmet, vatandaşımıza Allah’tan rahmet, yaralı meslektaşımıza da acil şifalar diliyorum.

Sağlık çalışanlarımızın kötü çalışma koşulları ve sağlıkta şiddet nedeniyle yurt dışına göçüne neden oldunuz, gidişlerini önlemek için hiçbir şey yapmadınız, yapmadığınız gibi “Giderlerse gitsinler.” diyorsunuz, sonra da eldeki kısıtlı kadroyu oraya buraya taşıyarak görev yaptırmaya çalışıyorsunuz ve işte böyle başımıza felaketler geliyor. Pek çok konuyu olduğu gibi sağlığı da yönetemiyorsunuz. Beton binaların içinde nitelikli personel olmadıkça hizmet alınamaz.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Sait Yaz...

18.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ve Yoksullukla Mücadele Günü'dür. Çocuk işçiliği; çocukların ekonomik, eğitim, sağlık ve benzeri pek çok alandaki haklarının ihlal edildiği bir istismar türüdür. Dünya genelinde pek çok çocuk başta yoksulluk ve sosyal deformasyon olmak üzere, çeşitli nedenlerle yaşlarına, gelişmelerine ve rızalarına aykırı işlerde çalışmaya zorlanmaktadır. Oysaki çocuk, Kur'an'ın ifadesiyle dünya hayatının süsü, Peygamber'imizin ifadesiyle de kişinin amel defterini açık tutacak bir iyilik kaynağıdır; evin bereketi, ailenin umudu, toplumun geleceğidir; İbrahim Peygamber'in duasında "Rabb'im, bana katından temiz bir nesil ihsan et." dediği ilahi ikramın adıdır. Unutmayalım ki hakları ihlal edilerek ezilen çocuklar adaletin değerini bilemez, şefkat ve merhametin anlamını çözemez. Kişiliği yok sayılarak aşağılanan çocuklar geleceği de sağlıklı bir şekilde inşa edemez.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ali Fazıl Kasap...

19.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü. Çocuklar okula gitmesi, oyunlar oynaması gereken yaşlarda çalıştırılıyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin verilerine göre Türkiye'de en az 2 milyon çocuk işçi bulunuyor. Çocuk işçiliğinin artmasının arkasında şüphesiz iktidarın yanlış politikaları var. Ekonomik krizden çocuklar da etkileniyor. Yoksulluk derinleştikçe çocuklar eğitim hayatından koparılıp çalışmaya yönlendiriliyor. Mülteci çocuk işçiler yine ele alınması gereken çok acı bir gerçek. Çocuk işçiliği önlelsin. Unutmayalım, çocuktan işçi, çırak olmaz. Çocuk işçiliğinin önlenmesi konusunda toplumsal farkındalığın ve sosyal sorumluluğun artırılması açısından bu anlamlı günde bir çocuk hekimi olarak çocuk işçiliğiyle ilgili yüce Meclisin üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Harun Mertoğlu...

20.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Rize Ardeşen'de Fırtına Deresi'ne serinlemek amacıyla girip hayatını kaybeden ve yaralanan Kur'an kursu öğrencilerine ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İlçemiz Ardeşen'de Fırtına Deresi'ne serinlemek amacıyla giren 6 Kur'an kursu öğrencimizden 2'si maalesef hayatını kaybetmiştir. Vefat eden çocuklarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı, hastanede tedavi gören kardeşlerimize de acil şifalar dilerim. Konuyla ilgili adli ve idari soruşturma başlatılmış olup sorumluların hak ettikleri cezaları almaları konusunda takipçisi olacağımızın bilinmesini isteriz ancak soruşturma henüz başlamışken sosyal medya üzerinden yargılananın yapılarak hüküm verilmesinin, konuyla alakası olmayan kurumların, kişilerin ve dinî hassasiyetlerin hedef alınmasının doğru olmadığını belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gülcan Kış...

21.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin Çeşmeli-Taşucu Otoyolu Projesi'ne ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Mersin'de yılan hikâyesine dönen, yıllardır bitirilmeyen Çeşmeli-Taşucu Otoyolu sebebiyle Mersinliler bedel ödemeye devam ettiriliyor. Geçen yıl bu tarihlerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaz tatili öncesi Çeşmeli-Taşucu Otoyolu'nu gündeme getirmiştım ancak

o günden bugüne değişen hiçbir şey yok. AKP’li vekillerin “Mersin’in olmazsa olmazı.” dediği, bitmeyen bu proje “çile yolu” olarak hafızalarda yer edinmiştir. Bir bayramın daha arifesindeyiz ve de yaz tatili başlıyor, görüyoruz ki zaten çile yolu olan bu bölgede Karayolları, haziran ayında trafiği felç edecek bir çalışma daha başlatıyor. En fazla vergi veren iller arasında yer alan Mersin’imizin, kamu yatırımları konusunda son sıralara atılmasını kabul etmiyoruz. Herkes bilmelidir ki Çeşmeli-Taşucu Otoyol Projesi’nin bitirilmediği her gün orada yaşanan trafiğin, kazaların tek sorumlusu AKP Hükümeti olacaktır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 20 arkadaşımıza söz verdik, şimdi 10 arkadaşla daha söz vereceğim. Söz talebi olan başka arkadaşlar olursa yazdırsınlar, safahat içerisinde bakacağız diğerine.

Sayın Orhan Sümer, buyurun.

22.- Adana Milletvekili Orhan Sümer’in, Adana’nın Seyhan ilçesinde 12 yaşındaki mülteci bir çocuğun iş kazasında hayatını kaybettiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maalesef, bugün, Adana Seyhan ilçemizde bir tekstil atölyesinde 12 yaşındaki mülteci çocuk iş kazasında, iş yerinde asansör kabini ile duvar arasında sıkışarak ne yazık ki feci şekilde can verdi. 12 yaşındaki çocukların çalıştırılması, Adana’da mülteci nüfusunun giderek artması, toplumsal yapının her geçen gün bozulmasının haricinde başka başka trajik olaylar çıkıyor. Bakın değerli arkadaşlar, mülteci çocuğun iş kazasında hayatını kaybettiği tekstil atölyesinin İŞKUR’dan mülteci istihdamı için destek aldığı ve olayın ardından İŞKUR tabelasının söküldüğü ortaya çıktı. Türkiye’de milyonlarca işsiz gencimiz varken İŞKUR’un kimlere maaş desteği verdiğini zaten biliyoruz. Madem bu tip iş yerlerinde yabancı uyruklu kişilerin çalıştırılması için İŞKUR destek veriyor, o zaman neden böyle vahim bir olay sonrasında hemen tabelayı kaldırtıyor? İŞKUR bu gibi iş yerlerine çocukların ölmesi için mi destek veriyor?

BAŞKAN – Sayın Metin İlhan...

23.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan’ın, Kırşehir merkez ilçeye bağlı Değirmenkaşı ve Kuruağıl köylerinde yaşanan dolu ve sel felaketi sebebiyle oluşan zararlara ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Geçen hafta sonu Kırşehir merkez ilçeye bağlı Değirmenkaşı ve Kuruağıl köylerinde yaşanan dolu ve sel dolayısıyla yaklaşık 20 bin dönüm ekinde büyük zarar meydana gelmiştir. Hâlihazırda kuraklık, yüksek girdi maliyetleri ve düşük ürün alım fiyatları nedeniyle yaşanan sorunlara ek olarak meydana gelen dolu ve sel felaketi de ekinleri ürün alınamayacak düzeye getirmiştir. Yaşanan felaket sebebiyle oluşan zararlar çiftçimizin moralini bir hayli bozmuştur. Afet sebebiyle meydana gelen zararların telafisi için bir an önce zarar tespit komisyonu kurulmalı ve Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Kanun’un hükümleri yerine getirilip çiftçilerimizin kayıpları karşılanmalıdır. Zira köylülerimiz kredi kooperatiflerine, bankalara ve gerçek kişilere olan borçları sebebiyle büyük sıkıntı içerisinde.

Biz çiftçimizin yanındayız, devletimiz de üzerine düşeni yapana kadar konunun takipçisi olacağımızı buradan söylemek isterim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Müzeyyen Şevkin...

24.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Şakirpaşa Havalimanı'nın iktidar tarafından kapatılmak istendiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım ve sanayinin beşiği konumundaki Adana'nın dış dünyaya açılan önemli unsuru Şakirpaşa Havalimanı bu iktidar tarafından kapatılmak isteniyor. Doğu Akdeniz'in en büyük lojistik üssü olmaya yakın, yatırımda tıkanan Marmara Bölgesi'nin tek alternatifi Adana Havalimanı'nı kapatmayacağız. Türkiye'de kâr eden 9 havalimanından biri olan, geçtiğimiz yılı yüksek kârlılık oranıyla kapatan, depremde de lojistik bir üs olarak çalışan Şakirpaşa Havalimanı'nı gözden çıkaranları Adanalılar da gözden çıkaracaktır; bunun belirgin örneğini de zaten yerel seçimlerde gördük. Gelin, bu yanlıştan dönün; genişlemeye, revizyona müsait, stratejik olarak dünyanın en önemli havalimanlarından biri olan Adana Şakirpaşa Havalimanı'nı çağdaş bir yapıya kavuşturun. Böylelikle hem sözünüzü tutmuş olursunuz hem de uçak uçmayan, yolcusu olmayan yeni havalimanlarına halkın parasını ödemek yerine Türkiye'nin bu değerini korumuş olursunuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Cevdet Akay...

25.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün tarihi yapılarının tahribata uğradığına ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Ovacık ilçemiz, geçmişi yüzyıllar önceye dayanan Karabük'ün tarih kokan şirin bir ilçesidir. Ovacık ilçemizde yer alan Pürçükören köyü Karakoyunlu Mahallesi'ndeki Soğanlı Çayı Vadisi'nde yer alan Gerdek Boğazı Kaya Mezarlarının tarihi 7'nci yüzyıla ve daha eskilere dayanmakta. Pürçükören köyü Karakoyunlu Mahallesi'nin güneybatısında yer alan Karain Kaya Mezarları, yine Pürçükören köyü Karakoyunlu Mahallesi'nin doğu kısmında yer alan Kayadibi Mağarası ne yazık ki korunmamış ve büyük bir tahribata uğramıştır. Bu tarihi alanlar definecilerin hedefi olmuş, tahrip edilmiş, korunamadığı için de somut kültürel mirasımız yok edilmiştir. Buradan Kültür ve Turizm Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Gün geçtikçe yok olan bu tarihi yapıları acil olarak koruma altına alın, turizme kazandırarak yok olmasını önleyin.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Necmettin Çalışkan...

26.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, depremzedelere haziran ayından itibaren kira yardımının kesileceğinin bildirildiğine, Hatay'da konteyner çarşıdaki esnafa elektrik zorunluluğu getirildiğine ve çocuk işçiliğine ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, depremzedelere gece yarısı gönderilen bir mesajla, haziran ayından itibaren kira yardımının kesileceği bildirildi. Oysa, hâlen deprem bölgesinde hayat normale dönmedi. Bu karar hayatı güçleştirecek ve birçok sosyal probleme yol açacaktır. Ayrıca, Hatay'da konteyner çarşıda bulunan esnafa elektrik zorunluluğu getirildi, elektrik faturasını ödemeyenlerin elektriği kesildi. Bir taraftan “asrın felaketi” diyeceksiniz, bir taraftan da bu yardımları keseceksiniz. Bu kararın gözden geçirilmesini, AFAD'ın depremzedelere kira yardımını sürdürmesini, ayrıca da bu konuda ev eşyası yardımının gerekliliğini belirtmek istiyorum.

Son olarak, çocuk işçiliği bu ülkenin trajedisidir, bu iktidarın günah galerisine eklenen suçlardan biridir. Aileler mecburiyetten çocuklarını çalıştırmaktadırlar.

Depremzedeyle anlayın, çılgınlıklarına kulak verin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Talat Dinçer...

27.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Anamur Devlet Hastanesinde anjiyo ünitesi bulunmamasına, uzman ve genel cerrah sayısının artırılması talebine ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) – Anamur ilçesi, Mersin'e 214 kilometre, Antalya'ya 253 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır; coğrafi konum olarak yolları virajlı olup her iki il merkezine araçla yaklaşık üç saatte ulaşılabilir. Anamur ilçemizin nüfusu yaklaşık 70 bin olup yakın ilçeler olan Bozyazı ve Aydıncık ilçelerine de hizmet vermektedir.

Anamur Devlet Hastanesinde anjiyo ünitesi bulunmamaktadır. Kalp krizi geçiren bir hasta Mersin'e ya da Antalya Devlet Hastanelerine gönderildiğinde birçok zaman hastalarımız yollarda hayatlarını kaybetmektedir. Diğer yandan, Akkuyu Nükleer Santrali'ni kuran Rus yönetimi -anlaşma şartına- Silifke Devlet Hastanesine anjiyo ünitesinin kurulmasını şart koşmuştur. Şimdi soruyorum size: Bizim insanlarımız Ruslardan daha mı değersiz? Bizim insanlarımız acil sağlık hizmetini hak etmiyorlar mı? Bizim insanlarımıza gelince yatırım yok, Ruslar isteyince koşulsuz yerine getiriliyor.

Anamur Devlet Hastanesinde sadece 1 genel cerrah bulunmakta ve sıkıntı yaşanmaktadır. Uzman ve genel cerrah sayısının artırılması talep edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

28.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'nin Sumbas ilçesi Akdam köyü Işıklı mevkisinde kurulmak istenen organize sanayi bölgesine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Osmaniye'nin Sumbas ilçesi Akdam köyü Işıklı mevkisinde bir organize sanayi bölgesi kurulmak isteniyor. Evet, yatırım gelsin, istihdam olsun, yoksulluk son bulsun, Sumbas kalkınsın. Lakin hazine arazilerini on yıllığına kiralayıp bedelini ödemiş olan Akdamlılar mağdur ediliyor. Köylülerin kendi arazileri de ucuza kapatılmak isteniyor. Üç kuruşa köylüden alıp imar planı değiştirilip ranta kurban ediliyor. Misliyle satıp ranta çeviriyorsunuz, tarım arazilerini de yok ediyorsunuz. Milletine değil, ranta hizmet eden bu anlayışı biz elbette ki tanıyoruz. İstihdama değil, ranta karşıyız.

BAŞKAN – Sayın Fatma Serap Ekmeççi...

29.- Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmeççi'nin, dört gün önce başlattıkları Atatürk ve İstiklal Yolu Yürüyüşü'ne ilişkin açıklaması

FATMA SERAP EKMEÇCİ (Kastamonu) - Dört gün önce başlattığımız 95 kilometrelik İnebolu, Küre, Seydiler ve Kastamonu güzergâhından oluşan Atatürk ve İstiklal Yolu Yürüyüşü bugün yürüyüşçülerimizin Kastamonu'ya ulaşmasıyla sona eriyor. Ülkemizin dört bir yanından gelip yüz üç yıl önce vatani müdafaa uğruna cephaneye cephaneleriyle ecdadımızın geçtiği yollardan geçerek onların hatıratını gelecek nesillere taşıyan yürüyüşçülerimizi tebrik ediyorum. Bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Şerife Bacılarımız, Hamamcı Kadı Salih Reislerimiz, Halime Çavuşlarımız ve tüm aziz şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle yâd ediyorum, ruhları şad olsun.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Burhanettin Kocamaz...

30.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, İbni Haldun'a göre bir toplumun çöküş alametlerine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İbni Haldun'a göre bir toplumun çöküş alametleri; dayanışmanın yok olması, üretimin zayıflaması, tüketim çılgınlığı, vergilerin artması, liyakatin dikkate alınmaması, adaletsizliğin yaygınlaşması,

umutların kırılması, göçün hızlanması, iblisane bir gurur ve kibir, gösteriş, riyakârlık ve yalakalık ve en kötüsü de her şey normalmiş gibi bütün bunları görmezden gelen ve kabullenen bir topluluğun olması. Her fırsatta İbni Haldun'dan bahsedene soruyorum: İbni Haldun'un bu sözleri size bir şeyleri hatırlatıyor mu ya da bu sözler sizi teğet mi geçiyor? Derler ya; ele verir talkını, kendi yutar salkımı.

BAŞKAN – Teşekkürler arkadaşlar.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, hayat mücadelesine çocuk işçi olarak başladığına ve 70'li yıllarda çocuklar için hükümetlerin asgari ücret tayin ettiklerine, o gün suç olan şeyin bir anlamda bir güvenceyi de içerdiğine ama bugün öyle bir güvencenin bile olmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Hayat mücadelesine çocuk işçi olarak başlayan bir kardeşiniz olarak çocuk işçiliğiyle ilgili bir şey söylemek istiyorum: 70'li yıllarda çocuklar için hükümetler asgari ücret tayin ediyorlardı yani bugün evrensel bir suç kabul edilen bu uygulama için 70'li yıllarda oturup ciddi ciddi yasama “Bunlara kaç lira verelim?” diye...

Sıtma Savaş kurumunda mevsimlik işçi olarak başlamıştım. Ancak annemin imzasıyla maaş alabiliyordum 15 yaşında. Parayı verirken vasimizin, velimizin imzasını arayanlar o çocuk işçileri dağ tepe çalıştırıyorlardı.

Çocuk işçiliği meselesi önemlidir. Birçok arkadaşımız belirttiler, ben de böyle bir katkı sunmuş olayım. O gün suç olan şey, bir anlamda bir güvenceyi de içeriyordu; hani olmaz olsun öyle güvence ama bugün öyle bir güvence bile yok. Buna ben de bir dikkatinizi çekmek istedim.

Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi adına Sayın Özdağ'a aittir.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, kayyım atamasına Gelecek-Saadet Grubu olarak karşı olduklarına, belediye şirket işçilerine ve belediye başkanlıklarında işe alımlara bir sistem getirilmesi gerektiğine, 5000 prim günüyle ve 3600 ek göstergeyle ilgili problemin devam ettiğine, yardımcı hizmetler sınıfının kanununun çıkarılması gerektiğine, BAĞ-KUR'luların ve fahri Kur'an kursu öğrencilerinin problemlerine, Tarım ve Orman Bakanlığındaki sınava, Mehmet Şimşek'in afet vergisiyle ilgili açıklamalarına, buğday fiyatlarına yapılan artışa ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kayyım atamasına temas edeceğim. Devletlerin dini adalettir ve hukuk eğer adaletle buluşuyorsa anlam ifade eder. Hukuk büyük balıkların yırtıp geçtiği, küçük balıkların takıldığı balık ağları hâline dönüşmüşse orada adaletten bahsetmek mümkün değildir.

Kayyım atamasına gelince, kayyım atamasına parti olarak ve grup olarak karşıyız. Neden karşıyız? Hukuk, bir şehirde başka, bir başka şehirde bir başka, kanunlar ve yasalar bir başka şehirde başka şekilde uygulanmamalıdır. Uygulandığı takdirde burada başkaları başka şekilde anlamlar çıkartabilirler ve bundan da istifade edebilirler. O nedenle, burada 8 belediye başkanı görevden alınırken -alındılar mı bilmiyoruz veya istifa ederken- nasıl ki oraya kayyım atanmadıysa ve orada belediye meclis üyeleri en çok oy alan kişiyi belediye başkanı olarak seçtilerse. En son Kepez Belediye Başkanlığında Belediye

Başkanı şu şekilde veya bu şekilde tutuklandıktan sonra orada belediye meclis üyeleri toplanıp eğer kendileri bir belediye başkanı seçiyorlarsa, başka bir şehirde de yine aynı şekilde olmalı. Eğer bir suç varsa, bu suç İçişleri Bakanlığının Teftiş Kurulu Üyeleri tarafından, aynı zamanda savcılığa intikal etmişse, savcının da gerekli görmesi üzerine veya soruşturmanın selameti açısından görevden alınmışsa maaşının üçte 2'sini alır ve oraya da yine aynı şekilde belediye meclis üyelerinden 1 kişi kayyım olarak atanabilir. Toplumsal barışa çok ciddi şekilde katma değer sağlayacak olan bir durumu özellikle gündeme getirmek istiyorum. Bu çifte standart Türkiye'deki milli birlik ve beraberliği, aynı zamanda hukuku veyahut da Türkiye Cumhuriyeti devletin bütünlüğünü istismar etmek isteyenlere karşı da bir fırsat verir diyor ve biz Gelecek-Saadet Grubu olarak kayyım atamasına karşı olduğumuzu belirtiyoruz.

Belediye şirket işçileri. Biliyorsunuz, 2016 yılında Türkiye'de yaklaşık 1 milyona yakın kişi taşeron işçi olarak çalışıyordu ve bunlara kadro verildi. Burada da yine aynı şekilde soru işaretleri var. Bu taşeron olarak çalışan kişilerin ne kadarı hakikaten kendileri, kendi gayretleriyle girdiler? Bu da doğru değildi. Burada bir kura mı çekildi? Yok, referanslarla girdiler. Ardından da bu sistem bir kadro vermeyle birlikte çok ciddi bir adaletsizliğe sebebiyet verdi. Bu kanun çıkarılırken şu da söylenmişti, denilmişti ki: Bir daha bu şirketler kurulmayacak ve bir daha taşeron işçi alınmayacak. Alındılar. Tekrar yeniden bu taşeron işçileri alan şirketler kuruldu ve bu şirketler bir yandan işçiler üzerinden para kazandılar. Tekrar, 800 bin kişi belediye başkanlıkları tarafından göreve alınıyorlar. Belediye başkanlarının iki dudağının arasında bu işler ve bu kişilerin iki dudağı arasında olduğu gibi, eğer belediye başkanlığını kaybediyor, başka bir belediye geliyorsa da yine belediye başkanının iki dudağının arasında "Ben senin işine son verdim." diyor. Uygulamalar bu şekilde devam ediyor, etmesi de doğru değil. Bununla ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisini göreve çağırıyorum, Hükûmeti göreve çağırıyorum. Belediye başkanları eğer birilerini göreve alacak, işe alacaklarsa bir sistem getirmemiz lazım, burada bir sınava tabi tutulmaları lazım veyahut da bir sistemi olması gerekiyor ki burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Alevi'si, Sünni'si, Kürt'ü, Türkmen'i, Laz'ı, Çerkez'i, dinlisi, dinsizi, Türkiye Cumhuriyeti devletin vatandaşları çok rahat bir şekilde işlerine girebilsinler.

Hükûmet "3600 ek göstergeyi birinci derecede memur olan herkese eğitim seviyelerine bakmadan vereceğiz." dediler hâlâ yerine getirmediler, 3600 ek göstergeyi memurlar bekliyorlar.

EYT'de çok ciddi bir çalışma yapıldı, muhalefete teşekkür ediyorum. Bu, muhalefetin gayretiyle... Hükûmet de böyle bir çalışma yaptı ve EYT'yi gündeme getirdi ama 5000 prim günüyle ilgili problem devam ediyor, 3600 ek göstergeyle ilgili problem devam ediyor. Yardımcı hizmetler sınıfının kanunu yok, bu kanunun çıkarılması gerekiyor. BAĞ-KUR'lular ihya ve tescille ilgili problemlerinin giderilmesini bekliyorlar. Fahri Kur'an kursu öğrencileri de yine aynı şekilde kendilerinin özlük haklarıyla ilgili hukuk dışı ve insanlık dışı bir muameleyle çalıştırıldıklarını söylüyorlar. O nedenle, bununla ilgili olarak da bir çalışma yapılması gerekmektedir.

Biraz önce elime geçen bir bilgi var, Tarım ve Orman Bakanına sesleniyorum buradan, Hükûmete sesleniyorum, iktidar milletvekillerine sesleniyorum: Bir sınav yapmışsınız, bu sınavda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – ...insanlar kuraya tabi tutulmuşlar. Tamam, teşekkür ederiz; yazılıyı kazanmışlar, kuraya tabi tutulmuşlar, bir torpil yok ama 606 kişi "Evraklarınızı eksik verdiniz." veya "İlandan sonra bu evrakları temin ettiniz." diyerek bu insanlara önce "Kazandınız." demişsiniz,

ardından da bu insanların görevlerine son vermişsiniz; şimdi bunlar 5 avukat tutmuşlar. Hiç bu insanları uğraştırmayın; burada yedekleri almışsınız, gelin, eğer burada bir istismar varsa, görevi kötüye kullanma varsa, bir başka yakını, tanıdığını alma gibi bir durum söz konusuysa lütfen derhâl buna müdahale edin ve gereğini yapın.

Şimdi, kurtarıcı Mehmet Şimşek Bey'e sesleneceğim: Biz 28 milyar deprem vergileri toplamışız, yetmemiş ki şimdi kendisi bir afet vergisi daha topluyormuş, iki tane afet vergisi alacakmış. Zaten geçen sene, biliyorsunuz, bizim araçlarla ilgili -MTV'lerle ilgili- ocak ve temmuz ayında almış olduğunuz vergilerle ilgili olarak "İki defa daha alacağız." dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Son kez efendim, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Anayasa Mahkemesi daha önce başka bir karar vermişti; "Yok, alabilirsiniz." dedi, aldınız. Şimdi de böyle bir uygulama yapmış oluyorsunuz, bu da doğru bir uygulama değil.

Buğdayla ilgili, biliyorsunuz, artık Türkiye'de bu buğday fiyatlarını konuşmaya utanıyoruz diyebiliriz. Bin liracık bir artış yapmışsınız, yüzde 18'e tekabül ediyor. Şimdi, enflasyona "yüzde 75" diyen bir TÜİK var -"Tayyip'i üzmemme istatistik kurumu" ben söylemiyorum, geçmişteki sabık bakan Süleyman Soylu söylüyordu- bir tarafta "yüzde 75 enflasyon" diyeceksiniz, bir taraftan da yüzde 18, Türk çiftçisine "Bozdur bozdur harca." diyeceksiniz ve onu da zamanında ödemeyeceksiniz, ödemediğiniz gibi farkını da vermeyeceksiniz. O nedenle, Türkiye'deki sistemin azizliğine uğruyoruz. Bu sistemin adı da "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi"dir ve bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde de Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yönetme tarzıdır. Bu iki sistem veya bu iki tarz Türkiye'de yürüdükçe Türkiye'nin problemlerini çözmemiz mümkün değildir; denetleme ve aynı zamanda hesap verme mekanizmamız yoktur, şeffaflık yoktur, hukuk yoktur, demokrasi rafa kalkmıştır. O nedenle demokrasiyi yeniden inşa etmemiz gerekiyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

İYİ Parti adına Grup Başkan Vekili Sayın Turhan Çömez, buyurun.

32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, kırk yıl önce bugün Urfa'nın Mecliste kabul edilen bir kararla "Şanlıurfa" oluşuna, Kurban Bayramı'na, Babalar Günü'ne, eğitim öğretimin son gününe, atanamayan ve sözleşmeli öğretmenlerin sorunlarına, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, sağlıkta şiddete, açıklanan TUS sonuçlarına göre İstanbul'daki eğitim hastanelerinde çocuk sağlığı ve hastalıkları branşını tercih edenlerin azlığına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, kırk yıl önce bugün Urfa'mız Meclisimizde kabul edilen bir kararla Şanlıurfa oldu. Bu özel ve anlamlı günü kutluyor, Millî Mücadele'nin şanlı direnişinde hak ettiği kahraman yeri alan Şanlıurfa halkına yüce Meclisten selam ve muhabbetlerimi gönderiyorum.

Değerli arkadaşlar, önümüzdeki hafta Kurban Bayramı'nı kutlayacağız. Tüm halkımızın bayramını şimdiden tebrik ediyorum. Maalesef bu bayramı her geçen yıl biraz daha buruk kutluyoruz. Dünyanın en mümbit topraklarına, en bereketli coğrafyasına sahip olan ülkemizde giderek artan hayat pahalılığı, derinleşen yoksulluk maalesef pek çok vatandaşımızın sadece Kurban Bayramlarında et yiyebildiği bir vahamete yol açtı. Umarım ve diliyorum Türkiye, rasyonel ve millî ekonomi politikalarına, tarım politikalarına döner ve bu bereketli coğrafyanın insanları hak ettiği refah seviyesine kavuşur.

Bayramın ilk günü aynı zamanda Babalar Günü; evlerimizin çınarları, atalarımız, büyüklerimiz, babalarımızın günü. Tüm babaların bu anlamlı gününü şimdiden kutluyorum.

Yine, bu cuma eğitim öğretim son günü. Öğrencilerimiz karnelerini alacaklar. Bir yıl boyunca çalışan, gayret eden bütün öğrencilerimizi ve onları yetiştirmek için büyük bir özveriyle, çabayla çalışan, gayret eden bütün öğretmenlerimizi kutluyorum. Güzel, huzurlu ama aynı zamanda verimli bir yaz tatili olmasını temenni ediyorum.

Bununla birlikte, atanamayan on binlerce öğretmenimizin, mülakatla hakları yenmiş çok sayıda öğretmenimizin ve sözleşmeli oldukları için yaz döneminde maaş alamayacak olan öğretmenlerimizin sorunlarını, dramlarını da biliyoruz. Mütaddit defalar hatırlattık, uyardık, çözüm önerisi ortaya koyduk. Her ne kadar dinlenmese de bir kez daha vurgulamak ve hatırlatmak istiyorum. Türkiye'nin yarınlarını aydınlatacak olan öğretmenlerimizin haklarının verilmesi lazım.

Değerli arkadaşlar, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü. TÜİK'in istatistiklerine baktığımızda, 2023 sonu itibarıyla Türkiye'nin karnesinin hiç iç açıcı olmadığını görüyoruz. Özellikle son birkaç yılda çocuk işçiliği ülkemizde ne yazık ki dramatik bir şekilde artmış, daha önce yüzde 15'lerde olan oran ekonomik krizin de etkisiyle geçen yıl yüzde 20'lerin üzerine çıkmış; hâlen ülkemizde resmî rakamlara göre 800 bin çocuk işçi bulunuyor, gayriresmî rakamlara göre ise bunun 1 milyonu geçtiği tahmin ediliyor. Yavrularımızın hayata hazırlanması, eğitim alması, kendilerini geliştirmesi ve mutlu olmaları gereken bir dönemde çalışmak zorunda kalmaları son derece vahim; sadece Türkiye'ye değil onların geleceğine yapılmış büyük bir haksızlık. Maalesef, mevcut tablo beraberinde çocuk işçi cinayetlerini de getiriyor. Her yıl ortalama 70 çocuk işçimiz, yavrumuz bu ülkede iş kazası neticesinde hayatını kaybediyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin çocuk iş cinayetleri raporuna baktığımızda son on yıl içerisinde ülkemizde 689 çocuk işçinin hayatını kaybettiğini görüyoruz, bunların yüzde 55'i tarım ve orman sektöründe. Bu gerçekten çok ama çok vahim bir durum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Türkiye, 2001 yılından beri kötü şartlardaki çocuk işçiliğinin yasaklanması ve ortadan kaldırılmasına ilişkin Acil Eylem Sözleşmesi'ne taraftır. Çocuklarımıza güzel bir dünya bırakabilmek, onları geleceğe hazırlamak, onların umutlarını yeşertmek ve yarınlar için hayal kurabilmelerini temin etmek hepimizin sorumluluğudur.

Değerli arkadaşlar, on bir yıl yurt dışında bir üniversite hastanesinde çalıştım. Bu dönemde genel cerrahi ünitesinde ve acil departmanında çalıştım, ne bana ne de herhangi bir sağlık çalışanına herhangi bir şiddet, sözlü ya da fiziksel bir şiddet olmadı; buna tanık olmadım, hiçbir şekilde herhangi bir vaka duymadım ama gün geçmiyor ki Türkiye'de bir sağlık çalışanına, bir hekime, bir hemşireye ya da herhangi bir sağlık çalışanına herhangi bir saldırı olmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Maalesef, bu Meclis kürsüsünde, burada defalarca konuşuldu, defalarca ifade edildi, defalarca eleştirildi ama ne yazık ki bununla ilgili hiçbir rasyonel önlem alınmadı; bunun önüne geçilmesi şart. Eğer “Giderlerse gitsinler!” demeye devam ederseniz, sağlık çalışanlarına tepeden bakmaya devam ederseniz, onlara hak ettiği saygıyı, özeni ve özlük haklarını vererek onlara gerektiği değeri vermezseniz bu sorun devam edecek. Bakın, 15 bin sağlık çalışanı ülkeyi terk etti. Bir kere daha söylüyorum: 15 bin hekimimiz ülkeyi terk etti ve tıp fakültesinin son sınıfındaki öğrencilerle konuşursanız birçoğunun da hayallerinin yurt dışı olduğunu göreceksiniz.

Öte yandan, geçtiğimiz günlerde TUS sınavının -tıpta uzmanlık sınavının- sonuçları açıklandı, çok vahim bir gerçek ortaya çıktı; özellikle İstanbul'daki eğitim hastanelerinde çocuk sağlığı ve hastalıkları branşını tercih edenler son derece az. İstanbul'da 4 milyon çocuğun olduğunu farz edersek bu branşa -ki bizim zamanımızda, bizim sınavlara girdiğimiz dönemde son derece zor olan bu bölüme- girmek için insanların, gençlerin, doktorların, genç doktorların herhangi bir çaba içine girmeyişi çok vahim ve çok ciddi bir işarettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitiriyorum, son kez.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sağlıkta yaşanan problemlere el atmak, sağlığın özelleşmesini önlemek, birinci basamak sağlık sistemini desteklemek ve özel hastanelere ya da özel sektöre harcanacak paranın ya da devasa binalara harcanacak paranın sağlıkta olması gerektiği yerlere harcanmasını temin etmek sanıyorum bu sorunların çözümünün başlangıcı için önemli bir adım olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çömez.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç.

33.- *Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 2024 yılında "Hepimizin Bir Dünyası Var" temasıyla kutlanan Türkiye Çevre Haftası'na, altı yıl önce başlatılan Sıfır Atık Hareketi'ne, Dünya Tütünsüz Günü'ne, Yazar Cemil Meriç'in ölüm yıl dönümüne, Jandarma Genel Komutanlığının 185'inci kuruluş yıl dönümüne, cuma günü sona erecek olan 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı'na ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak hem öğretmenlerin hem de öğretmen adaylarının her daim yanlarında olduklarına, Babalar Günü'ne, hac farızası için kutsal topraklarda bulunan vatandaşlara, Kurban Bayramı'na, Türkiye ekonomisinde güven veren kararların, istikrar vadeden tedbirlerin, halkın refahını gözetken her adımın destekçisi olduklarına, her vatandaşın onurlu ve hiç kimseye muhtaç olmadan hayatını sürdürebileceği bir gelir düzeyine ulaşması hedeflerine, "Sınır Aşan Göçler" çalışmalarına ilişkin açıklaması*

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; Peygamber Efendimiz bir hadisîşerifinde "Kıyamet kopmak üzere olsa bile elinde bir fidan varsa bu fidanı dikmezlik etme." buyuruyor. Çok şükür ki böyle bir dinin mensuplarıyız. Cennet ülkemizin bir miras değil gelecekte emanet olduğunun bilinciyle hareket etmemiz önem arz etmektedir.

Cumhur İttifakı belediyelerimizin tamamında Çevre Haftası büyük bir özveriyle kutlanıyor, özellikle çocuklarımızla birlikte çevre bilincini artırmak için farkındalık etkinlikleri düzenleniyor. Her yıl değişik bir temayla kutlanan Türkiye Çevre Haftamız 2024 yılında "Hepimizin Bir Dünyası Var" temasıyla kutlanacak. Altı yıl önce başlatılan sıfır atık hareketinin temel hedeflerinden biri plastik kirliliğinin önüne geçmektir. Bu amaçla, 81 ilimiz için sıfır atık yönetim planları oluşturuldu, ülkemiz genelinde 180 binden fazla bina ve yerleşkeye sıfır atık sistemi kuruldu. Böylece 2017'de yüzde 13 olan geri kazanım oranımız 2023 yılında yüzde 35'in üzerine çıkmıştır. Ayrıca, Türkiye olarak, Birleşmiş Milletler tarafından 30 Martın "Uluslararası Sıfır Artık Günü" olarak tüm dünyada kutlanmasını sağladık.

Atık ve geri dönüşüm farkındalığını artırmaya yönelik çalışmalarımızın bundan sonra da devam etmesi çocuklarımıza karşı görevimizdir. Yüce Allah'ımızın ve evlatlarımızın emaneti olan çevreyi korumakla kalmayıp bizden sonraki nesillere daha da güzelleştirerek teslim edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dünya Tütünsüz Günü vesilesiyle farkındalık oluşturmak açısından birkaç hususa dikkat çekmek istiyorum. Ülkemizde her yıl 85 bin insanımızı maalesef tütün canavarına kurban veriyoruz. Tütün sadece insanları değil çevremizi ve dünyamızı da kirletiyor. Cumhur İttifakı'mızın tütün konusundaki tavizsiz mücadelesi ve tavrı neticesinde tütün kullanımında az da olsa bir gerileme yaşandığını memnuniyetle ifade etmek isterim. Milletimizle birlikte, tütün ürünlerine karşı topyekûn bir mücadele içerisine girmemiz gerekliliğini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Haziran 1987 günü Hakk'ın rahmetine kavuşan büyük mütefekkir ve yazar merhum Cemil Meriç'i rahmet ve minnetle anıyorum. Sayın Genel Başkanımız "Cemil Meriç'in 'Kitap zekâyı kibarlaştırır.' sözünü 'öğrenmek' olarak tefsir etmemiz mümkündür. Yine, bu düşünce doruğunun "Zihin arı, kitap çiçek, dış dünya kovan." ifadesini de aynı şekilde yorumlamak anlamlı bir değerlendirme olacaktır." diye ifade etmişlerdir. Cemil Meriç'i anlamlı ve gelecek nesillere anlatmalıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Ayrıca, devletimizin en köklü kuruluşları arasında yer alan, ülkemizin her bir tarafında fedakârca hizmette bulunan Jandarma Genel Komutanlığımızın 185'inci kuruluş yıl dönümünü tebrik ediyorum. Teşkilatımızın aziz şehitlerine Allah'tan rahmet diliyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

2023-2024 eğitim öğretim yılını cuma günü geride bırakmış olacağız. Karne heyecanı yaşayan tüm öğrencilerimizi şimdiden tebrik ediyorum. Türkiye'nin geleceği konumunda bulunan tüm evlatlarımızla birlikte bizler de bu heyecanı yaşamaktayız. Umuyorum ki Türk evlatları nesiller boyu kendisini her anlamda geliştirecek, vatanımız ve milletimiz için aydınlık geleceği inşa edecektir. Velilerimizden karneyi bir yargılama aracı olarak değil bir değerlendirme aracı olarak görmelerini ve yıkıcı değil yapıcı olmalarını özellikle istirham ediyorum. Fedakâr ve cefakâr öğretmenlerimize emeklerinden dolayı teşekkürlerimi iletiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen, toparlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun her kesimin mutlu olacağı şekilde Meclis gündemine geleceğinden kimsenin şüphesi olmasın. Milliyetçi Hareket Partisi olarak hem öğretmenlerimizin hem de öğretmen adaylarımızın her daim yanındayız.

Tüm öğrenci ve öğretmenlerimizi yeniden tebrik ediyor, iyi tatiller diliyorum.

Başta sevgili babam olmak üzere tüm babalarımızın ve baba adaylarımızın da şimdiden Babalar Günü'nü kutluyorum.

Hac farızası için kutsal topraklarda bulunan tüm vatandaşlarımızı sevgi ve saygılarımla selamlıyor, ibadetlerinin makbul olmasını, dualarında olabilmeyi ve sağlıklıyla dönmelerini içtenlikle temenni ediyorum.

Tüm Türk ve İslam âleminin ve Nevşehirli hemşehrilerimin Kurban Bayramı'nı en içten dileklerle tebrik ediyor, bayram tatili münasebetiyle yollara düşen kardeşlerimizin kazadan ve beladan uzak bir şekilde tatillerini geçirmelerini, sevdiklerine ve sevenlerine saadet içinde kavuşmalarını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye ekonomisine güven veren kararların, istikrar vadeden tedbirlerin, halkımızın refahını gözetken her adımın destekçisi olduğumuzu ifade etmekte fayda görüyorum. Bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 5,7, üst üste kırk beş aydır da büyüme

başarısı gösteren ekonomimiz inanıyoruz ki enflasyonda da en kötüyü geride bırakmıştır. Merkez Bankası rezervlerindeki yükselişi yakinen takip etmekteyiz. Ekonomi yönetiminin doğru ve kararlı politikaları, güven ortamının kökleşmesi, hayat pahalılığının düşüşe geçmesi memnuniyet düzeyini artırmaktadır. Dar ve orta gelirli insanımızı enflasyona ezdirmemeliyiz, emeklilerimizin şikâyetlerini kademeli şekilde dindirmeliyiz, her insanımızın adil ve hakkaniyetli pay alması için elimizden geleni yapmak durumundayız. Türkiye ekonomisi zincirlerini tamamiyle kıracaktır. Çiftçimizden memurumuza, işçimizden esnafımıza, emeklimizden sanayicimize kadar herkesin yanındayız; haklı taleplerin de takipçisiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, son defa lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Taşeron firmalarda çalışan kardeşlerimizin kadroya alınması, staj ve çıraklık mağduru kardeşlerimize el uzatılması, terörle mücadelede yaralanan ancak gazi sayılmayan 20 bine yakın kardeşimize gazilik ünvanının verilerek şeref ayılığının bağlanması, uzman çavuşlarımızın kadroya alınmalarıyla mesleki güvenceye kavuşturulmaları, yardımcı hizmetler sınıfındaki kardeşlerimizin sorunlarının çözülmesi, her insanımızın onurlu ve hiç kimseye muhtaç olmadan hayatını sürdürebileceği bir gelir düzeyine ulaşması hedeflerimiz arasındadır.

Sayın Genel Başkanımızın da ifade ettikleri gibi, hiç kimse bu ağırlaşmış mesele üzerinde kafa yormazken parti olarak, aralarında uzman ve akademisyenlerimizin bulunduğu nitelikli bir komisyon marifetince ve dört başı mamur şekilde hazırlığı yapılan “Sınır Aşan Göçler” çalışmamızı gündeme taşıdık. Demografik istiklalimizi, demografik istikbalimizi zedeleyecek tehlikeli akımlara karşıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Selamlamayla bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Nüfus dengemizi, millî yapımızı, bu coğrafyadaki varlığımızı melezleştirecek insan akınlarının sonuna kadar karşısındayız. Ülkemizde geçici koruma statüsüyle bulunan Suriyeli sığınmacıların gönüllü, güvenli ve onurlu geri dönüşleri kademe kademe sağlanmalı, düzensiz göçün beli kırılmalı, geri kabul anlaşması sonlandırılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisinin bu mühim konuya bakışı milletimizin bakışıyla bir ve aynıdır.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Sezai Temelli.

Buyurun.

34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, kayyumun bir darbe olduğuna ve darbe devam ettiği sürece direnişin de devam edeceğine; 13 Haziranda Hakkâri'de, 14 Haziranda Mersin'de düzenleyecekleri mitinglere; Ömer Çelik'in kayyumlarla ilgili açıklamasına, Metin Lokumcu ve Tahir Elçi davalarına, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ve 12 yaşındaki “Ahmet Haskiro” isimli Suriyeli çocuğun yaşamını kaybettiğine, AKP iktidarının yirmi iki yıldır sürdürdüğü neoliberal politikalarla ekonomideki ciddi çöküşün beraberinde yoksulluk faciasını çıkardığına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kayyum rezaleti, kayyum utancı devam ediyor, darbe devam ediyor; darbe devam ettiği sürece de direniş de devam edecek. Sokaklarda, yollarda, bulunduğumuz her alanda bu darbeye karşı mücadelemizi...

BAŞKAN – Bir saniye...

Bir ses geliyor değil mi Genel Kuruldan?

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, buralarda çalışma gibi bir şey var.

BAŞKAN – Bir öğrenin ve ara versinler lütfen.

Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Evet, darbeden söz edince, siz de “Ses geliyor.” deyince AKP sıraları huylandı tabii.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Siz de huylanın ya, siz de huylanın yani.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Evet, bu darbe utancına katlanmaya devam ediyorlar ama biz de darbeye karşı mücadelemize devam edeceğiz, direnişimize devam edeceğiz çünkü darbe gerçekten demokrasinin düşmanıdır. Demokrasiden yana olanların, demokrasiden yana bu mücadeleyi verenlerin üzerine düşen en önemli sorumluluk darbeye karşı çıkmaktır. Bu, tartışılacak bir konu da değildir, kayyum da bir darbedir. Şimdi, yarın, 13 Haziran günü Hakkâri’de büyük bir mitingimiz var. Bu miting için Türkiye’nin her yerinden partililerimiz, yöneticilerimiz, yoldaşlarımız, arkadaşlarımız, halkımız yollardadır. Bu büyük mitingle kayyumlara karşı o gücümüzü Hakkâri’de göstereceğiz. Hemen sonrasında, 14 Haziran günü de Mersin’de yine büyük bir mitingimiz var. Biz buradan tüm halkımıza, tüm halklara, bu ülkenin tüm mağdurlarına, bu darbe aklından dolayı yok sayılanlara, ötekileştirilenlere çağrı yapıyoruz: Gelin, hep beraber bu darbeci zihniyete karşı, bu kayyumcu akla karşı direnelim.

Evet, maalesef, darbeleri, kayyumları savunmaya iktidar devam ediyor. Sayın Ömer Çelik dün bir açıklama yaptı, “Gereğini yapacağız. Kayyumları sürdüreceğiz.” minvalinde konuştu ve bunu da gerekçelendirirken diyor ki: “Hizmet etmeyen belediyenin yerine kayyum atarız.” Buradaki anlayışın, zihniyetin çarpıklığına bakar mısınız? Bir kere, bunun içinde çok ciddi bir yanıltıcı bilgi, algı yönetimi de var. 31 Mart seçimlerinden sonra bizim Belediye Başkanımız göreve geldi, Eş Başkanımız göreve geldi; hizmet etmeyen... Neyle neyin hizmetini ölçeceksiniz siz? Eğer bir hizmet meselesi varsa, özellikle siz geçen dönem de Hakkâri’ye kayyum atadınız ve burada sormanız gereken soru bizim belediye eş başkanlarının hizmeti değil, atamış olduğunuz o kayyuma “315 milyon nerede?” sorusunu sormalısınız, 315 milyon nerede? Evet, Hakkâri halkının hakkı olan 315 milyona çökmüş olan kayyumu, geldiniz, bir daha kayyum olarak atadınız. Bunun hesabını veremezsiniz, ne hizmetinden bahsediyorsunuz siz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Kaldı ki bu nasıl bir demokrasi anlayışı, nasıl bir siyaset anlayışı, nasıl bir hukuk anlayışı? Yani oradan tespit edeceklermiş. Seçme seçilme hakkını bile yok sayan, demokrasinin belki de ilk adımı olacak bu hakkı bile yok sayan, Kürt halkının en temel haklarını yok sayan, onun iradesini yok sayan bu zihniyet diyor ki: “Biz tespit ederiz, tespit edince de gereken adımı atarız.” Toptancı yaklaşmayacakmış, lütfediyor; bakın, toptancı yaklaşmayacakmış ancak bu kayyum uygulamasına da devam edeceklermiş.

Şimdi, bu, bildiğiniz klasik hikâye hani Goebbels’ten gelen bir hikâye; yalanda ısrar edin, süreklileştirin, halk onu gerçek sanır. Şimdi, bu Dezenformasyon Başkanının Türkiye’de yaratmış olduğu bu anlayışa herkes katılmış gözüküyor. Ömer Çelik de yalanda ısrar ediyor, sanıyor ki ısrar ettikçe bu gerçeğe dönüşecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Goebbels öldü, Goebbels çoktan öldü, Goebbels’in yöntemleri de öldü. Artık, sizin tüm yalanlarınız her gün ifşa oluyor. Dolayısıyla, yalanda ısrar ettikçe çürürsünüz; çürüdünüz, darbelerden medet umar hâle geldiniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maalesef bu uzun süredir ülkemizde devam eden bir anlayış, bir polis devleti anlayışı, bir darbeci anlayış. Bakın, dün bir mahkeme kararı söz konusu oldu Türkiye’de, 31 Mayıs 2011’de Rize’de bir miting vardı. Bu mitinge dönemin Başbakanı gidecekti. HES’lere ve çay meselesine dair bu mitingi protesto edenler, maalesef, polisin çok ciddi gaz saldırısıyla karşı karşıya kaldı. Metin Lokumcu Hocamız orada maalesef fenalaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ambulansa konuldu, ambulansa da gaz atıldı ve yaşamını yitirdi. Bununla ilgili yargılanan 6 polisin davasında mahkeme 6 Eylül’e ertelendi.

Bir başka dava da bugün görülüyor, barış elçisi Tahir Elçi’nin davası. Kendisi 28 Kasım 2015’te katledildi. Katledilmesinin nedeni hedef gösterilmesidir; katledilmesinin nedeni demokrasiyi, barışı savunmasıdır. “Savaş” diyenler, Kürt halkının demokratik çözüme kavuşmasını engellemek için her türlü şiddeti reva görenler Tahir Elçi’yi hedef gösterdiler ve maalesef katledildi. 9 duruşma yapıldı, şu anda duruşma devam ediyor ve buradan da nasıl bir sonuç çıkacağını savcının polisler hakkında beraat kararı istemesinden çok iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bu, taraflı yargıyla, bu savcılarla, bu kumpas aklıyla -Kobani kumpastan da biliyoruz, Gezi davasından da biliyoruz, bu davalardan da biliyoruz- bunlarla bir adalete ulaşmak zaten mümkün değil ama şunu çok iyi bilin ki bizim adalet mücadelemiz devam edecek, bu davaların takipçisi olacağız, suçlular yargılanana kadar da mücadelemiz sürecek.

Sayın Başkan, siz de belirttiniz, kendi yaşamanızdan da örnek verdiniz çocuk işçiliği konusunda -bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü- maalesef ülkemiz bu konuda gerçekten çok vahim bir tablo sergiliyor. 1 milyona yakın çocuk işçi var eğitim hakkından yoksun kalmış, yoksullukla mücadele eden ailelerin çaresizliği bir tarafta, çocuk işçilerin durumu diğer tarafta ve son on yılda maalesef -700’e yakın- 695 çocuk işçi, işçi cinayetlerinde katledildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, devam edin lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Senede ortalama 70 çocuk katlediliyor ve bu sürüyor. Dün de 12 yaşında “Ahmet Haskiro” isimli Suriyeli bir çocuk asansör ile duvar arasına sıkışarak yaşamını kaybetti ve yaşamını kaybeden çocuk işçilerin yüzde 80’i mülteci, göçmen; bu gerçeklikle de yüzleşmek zorundayız. MESEM uygulaması derhâl kaldırılmalıdır. “Çocukların yeri fabrikalar değil, atölyeler değil, tamirhaneler değil okuldur.” diyoruz ve bu konuda da tüm toplumu duyarlı olmaya davet ediyoruz.

Son olarak, tabii, çocuk işçiliğinden tutun da bütün bu yoksulluk meselesinin müsebbibi kuşkusuz AKP iktidarının yirmi iki yıldır sürdürdüğü neoliberal politikalarıdır. Bu politikalarla ekonomideki ciddi çöküş, beraberinde bu yoksulluk faciasını karşımıza çıkarmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Birkaç tane rakamla bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, son defa...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu ekonomik tablonun ne kadar vahim olduğunu resmedecek birkaç rakam vereyim: On sene önce kişi başına ortalama gelirin 1.500 dolar üzerinde gelire sahip bir ülkeyken bugün ortalama gelirin 500 dolar gerisindeyiz yani on yılda satın alma gücü kişi başına ortalama 2 bin dolar gerilemiştir. İki, enflasyonda ilk 5'teyiz, yüzde 75 enflasyon; İŞKUR'un rakamlarında bile inanılmaz bir işsizliğin olduğu çok net biliniyor. Velhasıl, Sefalet Endeksi'nde dünyada ilk 5'e girmiş bir ülkeyiz; yoksulluk zaten bunu gösteriyor. Şimdi, Kurban Bayramı var önümüzde. Bayramı emekçiye, emekliye, bu halka zehir etmişlerin bence oturup düşünmesi gereken çok ciddi bir mesele karşılarında duruyor. Kayyum atayarak, Kürt düşmanlığı yaparak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Selamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Murat tam hasıl olmadıysa açayım, son sözlerinizi alalım.

Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Peki.

Bu tabloyu yaratanlar aslında bu bayram vesilesiyle oturup bir kez daha şapkayı önlerine koyup düşünmelilerdir diyorum.

Herkese bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temelli.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Murat Emir konuşacaklar.

Buyurun Sayın Emir.

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, Tahir Elçi davasına, İstias Otel ve Metin Lokumcu duruşmalarına, ekonomik krizin giderek ağırlaştığına, emeklilerin açlık sınırının çok altında bir gelirle yaşamak zorunda kaldığına, yol masrafi nedeniyle işçilerin, asgari ücretlilerin bu bayram da ev hapsi durumunda kalacaklarına ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü. Gerçekten de çocuk işçiliği hem dünyada hem ülkemizde utanç duyulması gereken ama giderek de yaygınlaşan, önlem almakta geç kaldığımız, bir türlü etkili önlemler alamadığımız bir durum. Özellikle, çocuklarımızı genç yaşta, erken yaşta çocukluklarını yaşamak yerine -işte, bugünlerde tatil dönemi başladı- tatile çıkmak yerine atölyelere, fabrikalara gönderiyoruz. Erken yaşta yoksul evlerinin direği olmak durumunda kalıyorlar ve iş gücüne katılıyorlar.

Baktığımızda, ülkemizde çocukların iş gücüne katılımının yüzde 22 düzeyinde olması hepimizin üzerinde durması gereken ciddi bir durumdur ve bu konunun mutlaka irdelenmesi gerekir. Son on yılda 695 çocuğumuzu iş cinayetinde kaybettik, sadece son beş ayda 25 çocuğumuz yaşamını yitirdi; bunda çocuk işçiliği olduğu kadar denetlenmemenin, alınması gereken önlemlerin alınmamasının da çok büyük bir etkisi var. Hepimiz topyekûn bir biçimde çocuklarımızı iş gücü olmaktan çıkarıp çocuklarımızın sağlıklı beslenecekleri, kaliteli, nitelikli, çağdaş, bilimsel eğitim alacakları ve fırsat eşitliğini yaşama geçireceğimiz bir süreci başlatmak zorundayız; herkesin elini taşın altına koyması gerekiyor. Çocuk işçiliği utanç vericidir, utanç kaynağıdır ve bu utancı daha fazla taşımamak gerekir. (CHP sıralarından alkışlar)

Millî Eğitim Bakanlığı “MESEM projesi” adı altında, “mesleki eğitim merkezleri” adı altında çocuk işçiliğini önlemek yerine çocuk işçiliğine kılıf bulmaya çalışmaktadır. Elbette, çocukların yaşama, mesleki eğitime hazırlanmaları önemlidir ama bunun anlamı çocukları çocukluk yaşında çalıştırmak asla olmamalıdır.

Değerli arkadaşlar, bugün Diyarbakır’da önemli bir dava görülüyor. Biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak geniş bir milletvekili grubuyla davayı yakından takip ediyoruz; hepimizin bildiği Tahir Elçi davası. Tahir Elçi, yaşamını hak mücadelesine, demokrasiye ve hukukun üstünlüğüne adanmış bir Baro Başkanıydı; canlı yayında, herkesin gözü önünde katledildi. Katlinden sonra deliller toplanmadı, olay yeri keşfi yapılmadı, mahkeme süreci uzatıldı, sanıklar etkili bir şekilde getirilmedi, tanıklar getirilip dinlenmedi ve şimdi mahkeme deliller yetersiz diye bu ilgililer hakkında beraat vermek üzere. Umuyoruz ki savcılığın istediği gibi “deliller toplanmadı” diye takipsizlik kararı verilmesi yerine etkili bir şekilde safahat yürütülür ve bu utanç artık bitirilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Tahir Elçi için adalet bekliyoruz ve Tahir Elçi için verilecek vicdanları kanatmayacak bir kararın da Türkiye’nin önüne ışık tutacağına inanıyoruz. Önce delilleri toplayıp, sonra delilleri karartıp en sonunda da “Deliller yok, takipsizlik verelim.” demeyi asla hukuki ve de vicdani bulmuyoruz.

Bugün, yine, Adıyaman’da da milletvekili arkadaşlarımız var, İsis Otel duruşması orada görülecek, görülüyor. İsis Otel depremde sonra yıkılan binalar ve görülen davalar bakımından sembol bir davadır ve orada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – ...72 vatandaşımız yaşamını yitirdi, bunlardan 39’u Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nden bize misafir olarak gelmiş sporcu kardeşlerimizdi ama İsis Otel apartmandan dönüştürülmüş ve gerçekten yıkılacağı daha önce defalarca söylenmiş, kayıtlara geçmiş bir bina. Dolayısıyla, burada verilecek karar çok önemli, sembol bir dava ve depremde sonrasındaki bu ihmallere, bu ölümlere ve bunları nasıl hukuken sonuçlandıracağımızla yakından ilişkili bir dava.

Yine, Metin Lokumcu duruşmasına da bir değinmek isterim. Burada yine savcılık ve mahkeme görevini yapmadı, on üç yıl süren bir duruşma sonunda, ölüm ile gaz sıkılması arasında bir ilişki, bir illiyet bağı bulunmadığı söylenerek yine vicdanlar kanatıldı, doğru bir iş yapılmadı.

Sayın Başkan, ekonomik kriz giderek artıyor, ağırlaşıyor, özellikle emeklilerimizin durumu son derece kötü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – Toparlayacağım Başkanım.

Özellikle emeklilerimiz açıkl sınırının çok altında 10 bin lira bir gelirle yaşamak zorunda kalıyorlar. Emekliler torunlarına nasıl harçlık vereceklerini, evlerine bayramda şeker, çikolata alıp alamayacaklarını kara kara düşünüyorlar. Bu bayram emeklilerimiz için zehir olmuş durumda. Asgari ücretlilerimizin durumu farklı değil; 17 bin lira asgari ücret “Bir yıl boyunca zam yapmayacağız.” diyorsunuz, açıkladığınız enflasyon bile yüzde 75; açıkl sınırının altında bir asgari ücret ve sonuç olarak asgari ücretli perişan. Küçük bir hesap yaptık, son bir yılda İstanbul’dan Anadolu şehirlerine gitmenin ortalama maliyeti yüzde 112 artmış ve bu koşullar içerisinde bir kişinin gidiş geliş maliyeti 2.646 lira olmuş. Anne baba, iki çocuğuyla memleketine gidecek olsa 10.584 lira bilet parası vermek zorunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – 17 bin lira alan bir işçi sadece yol masrafına 10.584 lira verebilir mi? Elbette veremez. İşçilerimiz, asgari ücretliler bu bayram da ev hapsi durumunda kalacaklar ve bu nedenle de bu bayramı şimdiden kutlayamıyoruz. Bu bayramın geniş kesimler için, emekliler için, asgari ücretliler için gerçekten bayram olması için asgari ücretin en azından 25 bin lira, en düşük emekli maaşının en azından asgari ücret seviyesine çekilmesi, emeklilere Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim ve Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun ısrarlı söylemleri sonucunda verilen bayram ikramiyesinin hiç olmazsa asgari ücret seviyesine çekilmesini ve emeklilerimizin de işçilerimizin de birazcık bayramı yaşamasını öneriyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emir.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta konuşacaklar.

Buyurun.

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, hayatını kaybeden Aksaray Güzelyurt Gençlik Kolları Başkanı Okan Yalçın'a, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, iki yüz elli gündür Filistin'de süren saldırılarda ölen çocuklara, Adana'da vefat eden çocuğun o iş yerinde çalışıp çalışmadığı noktasında henüz net bir bilgi olmadığına ama konunun takipçisi olacaklarına, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya'ya ayak basışının ve Amasya Tamimi'nin yayınlanmasının 105'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün maalesef üzücü bir haberle günümüze başladık. Aksaray Güzelyurt Gençlik Kolları Başkanımız Okan Yalçın geçirdiği trafik kazası sonucunda bu gece hayatını kaybetti; kendisine, sevgili Okan kardeşimize Allah'tan rahmet diliyoruz; ailesine ve tüm sevenlerine sabırcemiller diliyorum ve tüm teşkilatımızın da başı sağ olsun diyorum.

Bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü. Farkındalığın ve sosyal sorumluluğun artırılması açısından oldukça anlamlı, özel bir gün. Bu özel gün vesilesiyle, her çocuğun eşit fırsatlara sahip olduğu, güvenli ve sağlıklı bir ortamda büyüyebildiği bir dünya inşa etmek için el ele vererek savaşlara, göçlere, teröre karşı küresel bir mücadelenin hızla devam ettirilmesi gerektiğini özellikle vurgulamak istiyorum.

Bugün iki yüz elli gündür Filistin'de süren saldırılarda ölen çocuk sayısı 15 bini aşmış durumda. Bunlara sessiz kalan, duyarsız kalan, maalesef Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin almış olduğu karara bile uymayan bir ülkeye sessiz kalan dünyayı da bu anlamlı günde tekrar buradan uyarmak ve bu soykırıma ve bu çocuk katliamına da son verilmesi gerektiğini özellikle hatırlatmak istiyorum.

Bir çocuğumuzun vefatından bahsedildi Adana'da, kendisine de Allah'tan rahmet diliyoruz. Annesiyle birlikte bu iş yerine geldiğini ve kurumun içerisinde dolaşırken, okuluna gitmediği için herhâlde, okulların son haftası olduğu için... Çalışıp çalışmadığı noktasında henüz net bir bilgimiz yok ama bu konunun kesinlikle takipçisi olacağımızı ve bu konuda kararlı olduğumuzu, gerekli adımlarımızı çekinmeden attığımızı özellikle söylemek istiyorum ki Meclis düzeyinde de İnsan Hakları Komisyonumuzun altında çocuk haklarıyla ilgili bir komisyonumuz çalışıyor, özellikle çocuk işçiliği konusunda raporlarını hazırlıyorlar. Bu konuda yapılabilecek, atılması gereken adımlar neyse, eksikler varsa bu raporlarla birlikte tamamlanacağından hiç kimsenin endişesi olmasın. Bu farkındalığın artırılarak toplumsal olarak da bu işle mücadele edilmesi gerektiğini özellikle hatırlatmak istiyorum.

Bugün, 12 Haziran 1919'da Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya'ya ayak basışının 105'inci yıl dönümü. Neden önemli? Kuvayımilliye hareketinin yurt genelinde yayılmasını sağlayan çalışmaların başlangıcı ve millî egemenliğe dayalı Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel belgesi olan Amasya Tamimi'nin yayınlanmasının da haftasını kutluyoruz. 22 Haziranda Amasya Tamimi yayınlanmış, Sayın Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya'ya gelişiyle birlikte yaptığı özel bir tamim çalışmasıyla birlikte Kurtuluş Savaşı'nın da temelleri atılmış oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim.

Bu vesileyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına, tüm şehitlerimize, gazilerimize ve kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Usta.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.33

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.59

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 94’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, şehir hastanesi uygulamalarının işlevselliği, yol açtığı zararın tespiti ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 12/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/6/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkanı Selçuk Özdağ tarafından şehir hastanesi uygulamalarının işlevselliği, yol açtığı zararın tespiti ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 12/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/6/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Sayın Ali Fazıl Kasap konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kasap. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) –Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım ve Sayın Başkanım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yani buradaki hiç kimse hastane açılmasına karşı değildir -öyle tahmin ediyorum- biz de karşı değiliz ama kamu-özel iş birliği kapsamında yapılmış olan şehir hastanelerinin bütçeye getirdiği, ülkeye getirdiği yükü ilgili şöyle söyleyeyim: Şehir hastanelerinin 2024 yılı için hizmet alım gideri 26 milyar 143 milyon TL, kullanım bedeli olarak da 57,5 milyar TL; toplamda, bakın, bu yaklaşık 80-90 milyar TL yapıyor. Kütahya Şehir Hastanesinin yapım giderleri ve donanım da dâhil gideri 6 milyar TL yani yaklaşık 14-15 civarında hastane yapabiliyorsunuz bu parayla, bir yıllık gideriyle ama siz bunu tercih ettiniz ve dediniz ki: “Sözleşmeler gizli, sözleşmeler ticari sır.” Ama hiçbir şey gizli kalmıyor ve sizin açıklamadığınız bu ticari sır da müteahhit firmaların, işletici firmaların “web” sayfalarında yer almasa bile onların kredi aldığı, mesela bir Çin bankası olan ICBC bankasının “web” sayfasında maalesef var ve hani o Sağlık Bakanı da açıklamıştı, “Bunlarda kesinlikle garanti yoktur.” diyordunuz. Ama şöyle söyleyeyim: Yatırım dönemi tamamen Sağlık Bakanlığının garantisine altındadır ödemelerle ilgili, artı, yine o ödemelerle ilgili, görüntüleme hizmetlerinde yaklaşık yüzde 70 garanti var, laboratuvar hizmetlerinde yüzde 70 garanti var; sterilizasyon, dezenfeksiyonda var; yemekte, catering hizmetlerinde ve temizlik hizmetlerinde var, hemen hemen her şeyde garanti var; enflasyona odaklı, enflasyona oranlı, artı, dolar kuru oranlı ve dolar kurundaki enflasyon rakamı da bindiriliyor. Çok ilginç bir şey söyleyeceğim: Orada, hastane bin yataklıysa sürekli olarak 700 hasta varmış gibi yüzde 70 doluluk oranıyla ödeme yapıyorsunuz; yüzde 70 yemek yenmiş gibi, yenmeyen yemeğin parasını da -dâhil olmak üzere- alıyorsunuz ve bu şekilde müteahhit firmalara peşkeş çekiyorsunuz. Ne kadar süre? Yirmi beş yıl, artı, üç yıl da kurulum süresiyle ilgili... Tüm her şey tamamen ücrete bağlı. Bunlardaki şey şu: Kur garantili hesapları kapatma yoluna gittiniz ama ödemeleri hâlâ dolarla, euroyla yapıyorsunuz ve uyuşmazlıkta da uluslararası tahkim, uluslararası mahkemeler görevli ve burada şahısların kârının üzerine kâr katıyorsunuz, piyasa fiyatlarıyla veriyorsunuz, ihaleden muaf ve onun ötesinde de ben en kötü örneklerden birini vereceğim, şöyle söyleyeyim: Garantileri zaten biliyorsunuz. Personele asgari ücret veriliyor -işte, yirmi beş yıl artı üç yıl garanti- müteahhit firmaya kira ödemede ve hizmet ödemede enflasyon, kur farkı veriyorsunuz. Böyle bir taksimi kurt yapmazdı, siz yapıyorsunuz. Hasta garantisi değil, orada yatak garantisi var, görüntülemeye garanti var. Cezalar yok sayılır. İlim olan Kütahya’da en son derme çatma açılan Kütahya Şehir Hastanesini de söyleyeceğim. Müteahhit firmalara nasıl peşkeş çektiniz? Burası çok önemli: Müteahhit firmanın yapması gereken tıbbi donanım vesaireyi kamuya ait hastanelerden aldınız mı? Aldınız. Ankara’daki hastanelerin malzemelerini taşıdınız mı? Kamuya ait malzemeleri nereye taşıdınız? Bilkent Şehir Hastanesine taşıdınız. Kütahya’da ne yaptınız? Mevcut devlet hastanesinin, sağlık müdürlüğünün de yazılarıyla mevcut devlet hastanelerinin malzemelerini müteahhit firmaya peşkeş çektiniz. Müteahhit firmanın yükümlülüklerini devlete ödettiyorsunuz ve bu devlete ait malzemeler için de kira bedeli ödüyorsunuz. Bu yolsuzluk mu? Yolsuzluk. Usulsüzlük mü? Usulsüzlük ve bunu yapıyorsunuz. Niçin yapıyorsunuz? Müteahhit firmaları daha da koruyup kollamak için. Bu doğru mu? Yanlış. Peki, mağduriyet var mı? Bu ne değerli arkadaşlar, biliyor musunuz? Kütahya Şehir Hastanesinde üç aydır müteahhit firma çalışanların maaşını vermediği için temizlik hizmetleri yapılamıyor ve temizlik hizmetleri kim tarafından yapılıyor? Kamudaki diğer hastanelerdeki kadrolu personel taşınarak temizlik yapılıyor. Bu doğru mu? Vicdanınız el veriyor mu? Soygun var, talan var, usulsüzlük had safhada var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Ve siz diyorsunuz ki: “Şehir hastaneleri bizim göz bebeğimizdir, şehir hastanesi şudur budur.” Peki, yalan ortaya çıktı mı? Çıktı. Bu durumdan kim memnun biliyor musunuz arkadaşlar? Kim memnun? Halk değil, randevu alamıyorlar; şehir hastaneleriyle yatak kapasitesinde artış vesaire yok. Bir tek kuruluş teşekkür ediyor size, İngilizce olarak “...” (*) diyor, Çin bankası...

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Başkanım, en can alıcı yeriydi.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Bakın, bir tek kuruluş size teşekkür ediyor -İngilizcesiyle yazmış- ICBC bankası, krediyi veren banka ve müteahhit firmalar teşekkür ediyor. Kime? AK PARTİ'ye teşekkür ediyor. Değerli arkadaşlar, soyguna ve verdiğiniz ranta teşekkür ediyorlar. Bir tek onlar mutlu; halk mutsuz, bütçe mutsuz. Bütçe dışı bir kaynak oluşturdunuz. Niçin oluşturdunuz? Uluslararası finansa ve birkaç müteahhide, hani 5'li, 6'lı çeteye -çok çeteniz var da- onlardan birilerine peşkeş çektiğiniz için.

Aynı kur garantili mevduatlar gibi, bu yoldan bir yola dönülmesi gerekiyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kasap.

Değerli arkadaşlar, Grup Başkan Vekillerinin mutabakatıyla biraz hızlanma şeyi aldık. Onun için, mümkünse herkes kendisine verilen süre içerisinde konuşmalarını bitirsin, sadece selamlama için ek süre vereceğim. Beni anlayacağınızı ümit ediyorum.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Fakıbaba.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarı, sağlıkta, ilk yıllarda çok güzel, devrim niteliğinde değişikliklere imza atmıştır. hizmet veren ve hizmet alan çok mutluydu ancak aşağıda sıralayacağım nedenlerden dolayı durum sonra değişti. Yine de eğer şehir hastanelerinden randevu alabiliyorsanız veya tanıdığımız varsa sağlık hizmeti gerçekten yine de çok güzel.

Başta hekim arkadaşlarım olmak üzere, tüm çalışanları yürekten kutluyorum. Şehir hastanelerinin devlete maliyeti dışında ayrıca çok sayıda dezavantajı da vardır. Bir: Şehir hastanelerine ulaşım güç ve pahalı kuleler arasında bile bazı hastalar araç kullanmak zorunda kalıyor. Yani düşünün; Mamak'ta gece saat 1'de taksi tutup Bilkent Şehir Hastanesine giden bir hasta, muayene olduktan sonra ikinci bir taksi ücretini vermemek adına sabaha kadar, ulaşımın olduğu saatlere kadar o şehir hastanesinde beklemek zorunda kalıyor. İki: Randevu almak çok zorlaştı. Muayene, tetkik, görüntüleme ve ameliyat için çok uzun süreye gün veriliyor. Bu uzun süreden dolayı hastalar akşamları ya acile ya da özel hastaneye gitmek zorunda kalıyor. Asgari ücretle geçinen bir arkadaşımızın eşinin meme ultrasonografisi için sekiz aya gün verilmiş arkadaşlar, değerli milletvekillerim ve şu anda cebinden çıkan para 1.700 lira. Düşünün, o parayı yani onda 1 ücretini sadece ve sadece randevu alamadığı için eşinin bir meme ultrasonografisine ayırmak zorunda kalıyor. Üç: Bu nedenlerden dolayı özel hastanelerin kapasitesi çok arttı. Eğer dikkat ederseniz, artan taleplerden dolayı özel hastanelerin görüntüsü eski devlet hastanelerine benzemeye başladı yani çoğumuz gidiyoruz... Ve lütfen, bakın, hakikaten Fakıbaba doğru mu söylüyor, yanlış mı söylüyor, bir gözden geçirirseniz sevinirim.

Değerli milletvekilleri, yıl 2024 olmuş, hâlâ insanlar hastanelerde istedikleri zaman muayene olamıyor, randevu alamıyor, istenilen tetkiki yaptıramıyor, aylarca gün bekliyor. Vatandaş randevu bulamadığı için acil servislere ve özel hastanelere gidiyor, acil servisler tıklım tıklım; bunun sebebi, maalesef, sağlık zincirinin ortadan kalkmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

AHMET EŞREF FAKIBABA (Devamla) – Bir an önce birinci ve ikinci basamak sağlık hizmetleri güçlendirilmeli, sevk sistemi gelmeli ve randevu süresi üç beş dakika değil, uluslararası kriterlerde olmalıdır.

Sağlık sistemindeki tüm bu sorunların bir an evvel çözülmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Fakıbaba.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Ömer Faruk Hülakü.

Buyurun Sayın Hülakü. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin sunmuş olduğu öneri üzerine DEM PARTİ adına söz almış bulunmaktayım.

Konu, AKP Türkiye'sinin kara deliklerinden biri olan kamu-özel iş birliği modeli, bu modelin hazinenin içerisini boşaltan en büyük kalemlerinden biri olan şehir hastaneleri için kamu tarafından ödenen bütçe. Rakamlara baktığımızda rakamlar korkunç; 2017 yılından bu yana şehir hastanelerini işleten özel şirketlere ödenen miktar 350 milyar TL'ye yaklaşmış durumdadır yani kamusal sağlık hizmeti aldığımızı zannederken aslında özelleşmiş bir sağlık sisteminden hizmet alıyoruz, AKP'nin Türkiye'de sağlık sistemini getirdiği nokta budur; ya özel hastaneye gideceksin ya da özelden daha özel olan şehir hastanesine gideceksin.

Şimdi, bu kısmı anlatmaya gerek yok, rakamlarla konuşalım. Türkiye'de şu an itibarıyla 23 tane şehir hastanesi var. Bu 23 şehir hastanesine ödenen kira bedeli yedi yılı aşkın bir sürede yaklaşık 250 milyar TL. Üstelik her bir şehir hastanesinin kira sözleşmesi en az yirmi beş yıl ve birçok yerde kira sözleşmeleri dolara endeksli.

Değerli milletvekilleri, şimdi size Bingöl'den örnek vereyim: Henüz on iki yıllık Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi ağır hasarlı olduğundan dolayı yıkıldı, bu hastane Bingöl Devlet Hastanesine taşındı. Zaten yetersiz olan Bingöl Devlet Hastanesi ile Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi birleştirildi. Bingöl halkı bu şartlarda randevu alamıyor, zaten birçok bölümde uzman doktor yok ya da olan uzman doktorlar yeterli sayıda değil. Yani kaba bir şekilde söylemek gerekirse Bingöl'de hastane yok demek mümkün.

Hâl böyleyken 23 Aralık 2022'de yeni bir devlet hastanesi yapılması için ihale açıldı. İhalenin bedeli o gün 1 milyar 288 milyon TL olarak belirlendi. Aradan bir yıl geçti, yeni yapılacak devlet hastanesinin proje tutarı değişti, yeni tutar 3 milyar 771 milyon. Halkın enflasyonuna “yüzde 60” diyen TÜİK, müteahhit için yüzde 300'lük enflasyon belirliyor. Kamunun hiçbir kurumu halk yararına çalışmıyor ama bütün sorunlar basit bir matematik hesabıyla ortadan kaldırılabilir. Şehir hastanelerine yedi yılda ödenen 350 milyar TL'yle 100 tane devlet hastanesi yapılması mümkündür, sağlık emekçilerinin özlük hakları ve ücretlerin iyileştirilmesi mümkündür. Halk milyonlarca lirasını yandaş şirkete ikram ediyor, o yüzden bu düzenin adı “israf düzeni” değil, “hırsızlık ve talan düzeni”dir. Aksini iddia edenler de buyursun buradan gelsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Genel Kurulu selamlayalım, bitirelim lütfen.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Devamla) – Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Kayıhan Pala.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Hocam.

CHP GRUBU ADINA KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizde “şehir hastanesi” denilen model İngiltere’den alınmadır. 1992’de başladı, İngiltere bunun ağır yükünü gördüğü için 2010’dan sonra bu yöntemi terk etti. Neden? Sermaye maliyeti yüksek, inşaat maliyeti yüksek, işlem maliyeti pahalı, değişkenlik riskli. Bizim ülkemizde de aynı durum var. Sayıştay raporundan bir cümle okuyacağım: “Yozgat Şehir Hastanesinin çamaşırhane hizmetlerini yürüten alt yüklenicinin Sorgun Devlet Hastanesine aynı hizmeti sunduğu, Sorgun’a teklif ettiği bedel ile şehir hastanesi çamaşır ortalama birim fiyatı arasında 14 kat fiyat farkı olduğu tespit edilmiştir.” Dolayısıyla çok pahalı, maliyeti yüksek, Avrupa Komisyonu tarafından da yararı bulunmayan bir yaklaşımdan söz ediyoruz. Bunun 2018’de bir kitabını da yayınladık. Dünyadaki bütün literatürü inceleyerek bunun kamu yararına olmadığını, küresel sermayeye kaynak aktarmanın bir aracı olduğunu gösterdik.

Türkiye’de çok ciddi sorun alanları var. En başında yüksek maliyet geliyor. Bakın, bu yüksek maliyeti Kalkınma Bakanlığının kendisi 2016’da şöyle açıklıyor, diyor ki: “Sözleşme bedeli 10,6 milyar dolar olan şehir hastanelerine 30,3 milyar dolar ödenecektir.” Yatak başına kapalı alan çok yüksek, verimsizliği getiriyor; yatak sayısı çok yüksek, verimsizliği getiriyor; metrekare maliyeti çok yüksek. Ayrıca, kent merkezlerindeki hastaneler kapatıldığı için sağlık hizmetlerine erişim açısından da ciddi problemler var.

Bir başka önemli sorun: Bu hastaneler, şehir hastaneleri Sağlık Bakanlığının bütçesini de rehin almış durumda. Bunu daha önce sizinle paylaşmıştık. Şu kadarını söyleyeyim: 2024 bütçesine bakın, günlük 229 milyon TL ödeniyor ve maliyet 2045 yılına kadar sürecek; ödemeler hem döviz kuruna hem de enflasyona uyarlanarak güncellenecek. Ek yatak sağlamıyor. Ayrıca çok ciddi bir problem alanı olduğu Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından da görüldüğü için 2016 yılında 34 olarak açıklanan şehir hastanesi sayısı 18’le sınırlandı biliyorsunuz; bunun hatalı bir yaklaşım olduğu, yüksek maliyetinin olduğu Cumhurbaşkanlığı Hükûmeti tarafından da kabul edildi. Hatırlarsanız, bütçe görüşmeleri sırasında Sayın Bakan da buna vurgu yapmıştı. Şimdi, yeni “şehir hastaneleri” adıyla devlet hastaneleri gündeme getiriliyor ki örneğin, Antalya’dakini gittik, gördük, oldukça güzel. Dolayısıyla, kamu-özel ortaklığı yönteminden vazgeçilmesi önemli ama bütçeye çok ciddi bir yük getirmesi ve diğer sakıncaları nedeniyle mutlaka ve mutlaka kamunun üzerinde yük olmaktan çıkarılması gerekir. Bu nedenle bu önergeyi desteklediğimizi sizlerle paylaşmak isterim.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Pala.

Adalet ve Kalkınma Partisi grubu adına Sayın Hasan Arslan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin, şehir hastanelerinde, kamu-özel iş birliği modeliyle yürütülen şehir hastanelerinde Meclis araştırması açılmasıyla alakalı önerisi üzerine konuşacağım.

Kamu-özel iş birliği modeli, kamu hizmetlerinin sunumunda kamu kesimi ve özel sektörü bir araya getiren, özel sektörün yönetim kabiliyetlerinden yararlanılan, devletin düzenleyici rol üstlendiği yeni kamu yönetimi anlayışını benimseyen, kamu mal ve hizmetlerinin sunumunda maliyet, risk, sosyal fayda

gibi faktörlerin taraflarca yönetildiği bir proje finansmanı yöntemidir. Proje finansmanı, ekonomik olarak ayrıştırılabilen yatırım projelerini finanse etmek amacıyla kaynak sağlayanların kredi geri ödemesi ve sermaye kârlılığı hesaplamalarında projenin yarattığı nakit akışını esas aldıkları, geri dönüşsüz veya kısmen geri dönüşlü finansman kaynağı yaratılması olarak tanımlanabilir. Proje finansmanını diğer kredi türlerinden ayıran en önemli fark, projenin kendi kendini yaratacağı nakit akışıyla ödeyebilir olmasıdır. Kurumsal finansmanda proje sahibi krediyi mevcut yapı üzerine kullanır; şirket, alınan yeni krediyle bağlantılı olarak tüm mal varlığı ve nakit akışıyla sorumludur, oysa proje finansmanında bu sorumluluk yoktur ya da sınırlandırılmıştır. Bu nedenle, proje finansmanı kapsamında tamamen ilgili projeyi gerçekleştirmek amacıyla yeni bir şirket kurulur ve finansman bu şirketçe sağlanır.

20'nci yüzyılın başlarından itibaren değişen kamu yönetimi anlayışı, hızla artan nüfus, artan nüfusa bağlı ortaya çıkan altyapı ihtiyacı, artan kentleşme oranları sebebiyle kentsel altyapı hizmetlerine yönelik artan talep ve devletlerin özelleştirme uygulamalarının yerine alternatif finansman yaratma araçları arayışı içinde olmaları kamu-özel iş birliği modelinin uygulanmasını gerekli kılmıştır. KÖİ modelinin uygulanmasının temel nedenlerinden biri, ihtiyaç duyulan büyük ölçekli kamu yatırımlarının kısıtlı bütçeyle hayata geçirilmesine bir olanak sağlayan proje finansmanı yönetimi uygulanarak yatırımların karşılığının devlet tarafından uzun vadede karşılanmasına imkân sağlamasıdır. Finansman, risk ve sorumluluğu yükleniciye aittir. Projelerin kapsamlı ve büyük ölçekli yatırım projeleri olması, proje finansmanı noktasında uluslararası finans kuruluşları ve yüklenicilerin paydaş olması sebebiyle süreçte tarafların mutabakatıyla iş ve işlemler sürdürülmektedir ve dinamik bir süreçtir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye'de Sağlık Bakanlığının yatak sayısı 171.932 olduğunu dikkate alırsak ve 18 şehir hastanesinin 28.578 yatağının olduğunu düşünürsek yüzde 17'ye tekabül ediyor kamu-özel iş birliğiyle yönetilen şehir hastanelerinin yatak sayısı. Yoğun bakım hizmetlerinin yatak sayısına bakarsak 5.514 yatak sayısı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ARSLAN (Devamla) – Sayın Başkan, çok az kaldı.

BAŞKAN – Selamlama için açıyorum.

Buyurun.

HASAN ARSLAN (Devamla) – 5.514'e göre baktığınız zaman yüzde 22'ye tekabül ediyor ama Sağlık Bakanlığının 2023'te; bütçedeki KÖİ karşılığı yüzde 15,9 harcamadaki karşılığı yüzde 12,2. Yani yatak sayısı ve yoğun bakım yatak sayısına oranla aslında çok daha düşük, değerli arkadaşlar.

Şehir hastanelerine bakış açısını da sadece inşaat olarak görmenizi doğru bulmuyorum. Aramızda yönetici olmuş arkadaşlar vardır. Burada hastaneyi, devlet hastanesini yönetirken hizmet alımlarına bedel ödersiniz; çamaşırhaneye, yemeğe bedel ödersiniz; başka hizmetlere, güvenliğe bedel ödersiniz; hasta karşılamaya bedel ödersiniz. Burada hem bina maliyetleri hem hizmet maliyetleri yirmi beş yıla yayılarak kurulmuş bir sistemdir ve beş yılda bir ihalesiz diyoruz ya, ilk kuruluşta ihalesizdir; yüklenici firma tarafından yapılacaktır ama beş yılda bir de fiyat araştırması yapılır, pazar araştırması, pazar tespitleri yapılır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Pazar tespitlerine göre de değerli arkadaşlar, fiyatlar güncellenir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, geçen hafta ve ondan önceki hafta hastanelerde çok gezdiğine ve iki gözlemine paylaşmak istediğine, önceki haftalarda geçirdiği operasyon için Hülagü Hoca'ya teşekkür ettiğine, bütün sağlık emekçilerine şükranlarını sunmak istediğine ilişkin ilişkin konuşması

BAŞKAN – Kıymetli arkadaşlar, geçen hafta ve ondan önceki hafta hastanelerde çok gezdim. Allah bütün şifa bekleyenlere şifa verir inşallah. İki gözlemimi paylaşıyorum. Sayın Hülagü Hoca opere etti beni ondan önceki hafta, ona da bu vesileyle teşekkür ediyorum. Genellikle ilkel olarak üniversite, şehir hastanesi, devlet hastanesi, Meclis Hastanesinde çözümü varsa oraları tercih eden bir arkadaşınızım. Dokuz Eylül çocuk acil servisinde iki gece geçirdik. Oradaki bütün emekçilere, o adanmışlığa, o çalışmaya, o sabra, o özene, o titizliğe gözlerimle tanık oldum; onlara bir teşekkürü borç biliyorum.

Bir de eğitim araştırma hastanesinin göz servisine gittim. Gerçekten, sıra aldım, bekleyen insanların arasında sıramı bekledim. Hekimlerin öyle olağanüstü bir gayreti var ki 3 hastayı yanına oturtuyor, birisini karşısına oturtuyor, birisine bakarken öbürüne reçete yazıyor; böyle bir sabır, böyle bir çalışma olamaz. Bu vesileyle, eminim, bu duygularımı siz de paylaşıyorsunuz. Mecliste hekim olduğunda başkasına gitmiyorum. Bir iki hafta sonra da Sayın Murat Emir'in ellerine teslim olacağız. Bu vesileyle, bütün sağlık emekçilerine şükranlarımızı izin verirsiniz hep beraber kuvvetli bir alkışla sunmak istiyoruz. (AK PARTİ, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sağ olun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onlarda sorun yok da iktidarın uygulamalarında sorun var. 4 kişi orada bekleyeceğine, doktor olsun orada.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Başkanım, kadın doğumcular da var; unuttunuz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Kırklareli ilinde 5 Eylül 2023 tarihinde meydana gelen sel felaketi sonucu hayatını kaybedenlerin olduğu olayın tüm yönleriyle incelenerek olayda sorumluluğu bulunanların aydınlatılması amacıyla 22/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/6/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Kırklareli ilinde 5 Eylül 2023 tarihinde meydana gelen sel felaketi sonucu hayatını kaybedenlerin olduğu olayın tüm yönleriyle incelenerek olayda sorumluluğu bulunanların aydınlatılması amacıyla 22/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/6/2024 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Hamşioğlu konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Hamşioğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben Tekirdağ Milletvekiliyim ama bizim Trakya’da partimizin milletvekilinin bulunmadığı bir tek ilimiz var; Kırklareli. Ben seçildiğimde Kırklareli İl Başkanımızı arayıp beni Kırklareli’nin de milletvekili varsayabilirsiniz, kabul edebilirsiniz demiştim. Dolayısıyla İYİ Partinin Kırklareli’de geçtiğimiz yıl aşırı yağış sırasında ama aslen yağıştan değil kanunsuzluktan, kuralsızlıktan, kayırmacılıktan, iltimastan kaynaklanan ve 6 vatandaşımızın da gerçekten feci şekilde can verdiği dehşetengiz olayla ilgili araştırma önergesinin gerekçesini Kırklareli teşkilatımıza verdiğim o söze binaen bugün ben izah etmeye çalışacağım.

Aslında hepinizin hatırladığını düşünüyorum çünkü unutulabilir türden bir hadise değildi. Dokuz ay önce Kırklareli Demirköy’de aşırı yağışın sele dönüşmesi sonucu Avcılar köyünde bulunan bir bungalov tesisi -az önce de söylediğim gibi- 6 vatandaşımıza mezar oldu. Facia sonrası söz konusu tesisin bulunduğu alan âdeta bir korku filmi seti gibiydi; hatırlıyorsunuzdur balçığın içindeki o kayıp arama görüntülerini. Malum, egemen siyasi anlayışa göre bu nevi olaylar hep fitrat. Dolayısıyla Kırklareli Demirköy’de yaşanan felaketin hükmünün de kayıtlara bu şekilde geçmesi için bir hayli mesai sarf edilmişti o günlerde, hâlâ da ediliyor ama beyhude. Zira bu olayın fitratla tek alakası “İnsanım.” diyene fitratını sorgulaması için bir vesile olabilecek olması, insanlığından şüpheye düşürecek olmasıdır. Zira söz konusu tesis 2020’den bu yana faaliyetteydi ama ruhsatı yoktu, turizm işletme izni yoktu. Ruhsatı yoktu ama “Arkadaş, sen burayı nasıl inşa ettin, nasıl işletebiliyorsun?” diye hesap sorup da kapısına kilit vuran da yoktu. Suçu doğal afete yüklemeye dönük onca çabaya, karartmaya rağmen anlaşıldı ki Kırklareli Demirköy Avcılar köyünde 6 aileye mezar olan o bungalov tesisi eski dere yatağına inşa edilmişti. İmar Kanunu, üstelik hiç kimseden de çekinmeden, gizleme ihtiyacı bile hissedilmeden göstere göstere delinmiş, çiğnenmişti. Jeoloji bilirkişi raporuna göre alan birinci sınıf tarım arazisiydi.

Sürecin en başında Kırklareli Tarım İl Müdürlüğü burada bir tesisleşmeye aslında olumsuz görüş vermişti ama İl Müdürlüğü kim ki? Hemen arkadan dolanıldı, Bakanlıktan kamu yararı belgesi alındı. Edirne Bölge İdare Mahkemesi kararı iptal etti ama -konuya hangi hak ve yetkiyle müdahil olduğunu bilmiyoruz- İçişleri Bakanlığı müdahil oldu, kamu yararı onayı verdi.

Ha, bu arada, İl Encümeni söz konusu tesisle ilgili bir yıkım kararı da almıştı, almamış değildi ama karar tam iki buçuk ay boyunca muhatabına ulaştırılmadı, saklandı. İki buçuk ay sonra rötarlı olarak ulaştı ama sonrasında da gereğine bakılmadı yani bu karara uyuldu mu, uyulmadı mı, kimse peşine düşmedi. Üstelik, bakın, burası çok önemli: Ruhsatsız işletilen, izinsiz yapı inşa edilen arazideki parsellerden biri de hazineye aitti yani devletin mülkünün işgali söz konusuydu. Bu lakayıtlık devletin mülkündeki kaçak yapının vatandaşa mezar olması karşısında sergileniyordu.

Dahası var; bir bölümü hazineye ait olan bu arazi üzerinde inşa edilen bu kaçak tesiste il yargısının en tepe isimleri, savcılar ve hâkimler sere serpe keyif yapabiliyordu ve sonra kaçak tesiste piknik keyfi yapan bu yargı mensupları, o tesisin sahiplerinin fail olduğu yargı sürecini yönetebiliyordu. Biz bu hâli hiçbir fitrata sığdıramadığımız, uyduramadığımız için -afet doğalsa elbette diyecek bir söz yok ama- kanun tanımazlığın afete dönüşme hadisesinin tekrar tekrar yaşanmaması için bu olayın bütün yönleriyle araştırılmasını istiyoruz.

Dönemin Kırklareli Valisi ile tesisin sahipleri arasındaki para ilişkisi iddialarının peşine artık düşsün istiyoruz. AFAD'ın sorumluluğunun ortaya çıkarılmasını istiyoruz. 5 Eylül 2023'te yaşanan felaketin ön inceleme raporu nasıl olabiliyor da 4 Mart 2023'te hazırlanabiliyor? Bunu anlamak istiyoruz mesela. Velhasıl kimsenin kimseden siyasi rövanş vesilesi yapmasını değil, bu olayla ilgili sadece adalet istiyoruz. Lütfen, Allah rızası için özellikle iktidar sıralarındaki milletvekilleri bu önergeyi okurken isimlerin üzerlerini kapatsınlar; kimmiş, kime yakınmış, kimin himayesindeymiş bakmasınlar ve adaletin tecellisine destek olsunlar istiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamşioğlu.

Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün yeniden gündeme gelen bir faciayı konuşuyoruz. Elbette bu facia sıradan bir hadise değil, 6 insanımızın hayatını kaybettiği bir facia. Yaşananları anlamakta güçlük çekiyoruz. Bir işletme tarım arazisine site kuruyor, dört yıl süreyle çalışıyor; kanun, kontrol, denetim, hiçbir şey yok. Ne zamanki ortada bir felaket yaşıyor, insanlar ölüyor ancak bundan sonra bir ihmaller zinciri olduğu ortaya çıkıyor. Elbette bu olayda belki birileri sorumlu ama bunlar kadar buna göz yuman, görevini ihmal eden, denetim yapmayan yönetim de sorumlu. Burada maalesef ki iktidarın bütün olaylarda sorumsuzluk örneğiyle karşı karşıyayız. Maden faciası yaşanır, toprak kayması olur, yol çöker, sadece tesellilerini, taziyelerini iletirler, sanki olayı hiç ilgileri yokmuş gibi konuşurlar. Burada yönetimin becerisi: Algıda, protestoları bastırmada, kınamada mahirler ama olayın çözümü maalesef ki yok.

Değerli milletvekilleri, böyle bir olayda eğer kanuni bir eksiklik varsa getirin, kanun çıkarılsın. Eğer denetim eksikliği varsa sorumlular hakkında gereken yapılsın. Biliyoruz ki kanuni bir açık yok çünkü siz istediğiniz herhangi bir konuda bir gece yarısı KHK'lerle olayı çözüyorsunuz, Bakanlık herhangi bir konuda genelge yayınlayarak bütün her şeyi hallediyor. Sıklıkla kullanılan bir cümle: “Kenarı Dicle’de kurt kapsa koyunu, adlilahi gelir de Ömer’den sorar onu.” Bunu “tweet” mesajı olarak paylaşıyorsunuz, bu sözün tarihte kalan bir cümle olduğunu zannediyorsunuz; hâlbuki bu söz günümüze hitap ediyor. Burada bir kaza olmuşsa insan ölmüşse bundan yönetim sorumludur, iktidar sorumludur. Ama burada sözleri söylerken Hazreti Ömer’i kastedip de yaşantı olarak Turist Ömer yaşanırsa söyleyecek bir söz kalmaz.

Arkadaşlar, bu ölümler birer grafik, rakam, veri, istatistiksel veri değil bunlar birer can. Bilelim ki Kırklareli İliç’tir, Soma’dır, Maraş’tır, Hatay’dır, Malatya’dır, Adıyaman’dır, Türkiye’nin her yerinde her zaman tekrar eden bir olaydır. İhmal edilirse yine bu olaylar tekrar edecektir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat konuşacak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Fırat.

DEM PARTİ GRUBU ADINA CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen halklarımız; hepinizi sevgiyle muhabbetle selamlıyorum.

Yarın Hakkârî’de yapılacak demokrasi mitingi için, kayyum politikalarını reddetmek için oraya doğru Türkiye’nin dört bir yanından giden bütün halklarımızı sevgiyle selamlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, söz konusu tesisin İmar Kanunu’na aykırı olarak dere yatağına yapıldığı, ruhsatsız olduğu, turizm işletme izni olmadığı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Jeoloji bilirkişi raporunda tesisin birinci sınıf tarım arazisi ve sonra da değiştirilen eski bir dere yatağı üzerinde kurulduğu belirtilmektedir. Sondan söyleyeceğimizi şimdiden söylemeliyiz ki 6 vatandaşımızın hayatını kaybettiği bu olay bir afet değil bir cinayettir. İmar Kanunu’na aykırı şekilde dere yatağına bungalov evler yapılmasına izin veren veya göz yuman bütün yetkililer, bütün idareciler bu cinayetlerden birinci derecede sorumludur, Sisli Vadi İğneada işletmesiyle birlikte hukuk önünde hesap vermeliyim. Bir şehrin dereleri o kentin doğal ve kültürel mirasıdır. Şehirleşmede doğaya öncelik vermeyen arazi kullanım kararları, uygulamaları derelerin doğal yapısını değiştirerek sonuçta insan hayatına mal olan tehditler içermektedir. Aslında fiziki çevreyi kontrolde tutan en önemli faktör de dere sistemleri ve havzalarıdır. Bu bağlamda -bu tür vakalarla karşılaşmak kaçınılmaz olacaktır- dere yataklarının ucuz arsa olarak düşünülmesi; imarsız, izinsiz, yerleşime ve turizme açılması; kontrolsüz, denetimsiz olması bu tür felaketlere kapı aralamaktadır.

Değerli milletvekilleri, doğadaki denge yok sayıldıkça, betonlaşmaya devam edildikçe doğa “Beni gör.” dercesine her hatalı davranışta taşkın, sel vesaire gibi birçok afet hâlinde dile gelecektir. Bakınız, İstanbul bile su şehriyken beton şehrine dönüştürülmüştür. Dikkat edin, şehirlerde sel felaketlerinin sık olduğu yerler genellikle hep bir zamanlar dere yataklarıdır. Daha yakın tarihlerde kuvvetli sağanak yağışın etkisi altında olan Karadeniz Bölgesi’nde birçok ilde sel ve su baskınları oldu.

Belediyeler halkın yaşamını, sağlığını korumakla mükelleftir; kentin hizmetleriyle, hayatı kolaylaştırmakla yükümlüdürler. Sizler, seçilmiş belediye başkanlarımızın kamu hizmeti sunmasına dahi müsaade etmezken yandaşlar, iktidar yanlısı belediyeler, rant ve talanla insanların yaşamını çalmaktan başka ne yapıyorsunuz? Kastamonu ve Sinop’ta toplam 38 insan hayatını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın Sayın Fırat.

CELAL FIRAT (Devamla) - Özellikle Kastamonu’nun Bozkurt ilçesinde Ezine Çayı’nın dere yatağına kurulan şehirlerde neler yaşandığını ibret alınması gereken sonuçlar olarak görülmesi gerekiyor. İktidara çağrımızdır: Belediyelerimize kayyum atamakla uğraşacağınıza yurttaşlarımızın hayatlarını hiçe sayan binbir usulsüzlük ve yolsuzluk yapan bu kirlenmiş zihniyetle mücadele edin. Bütün bunlara göre, Kırklareli Sisli Vadi’de sel baskını sonucu yaşamların kaybedilmesine neden olan olayın tüm yönleriyle aydınlatılması ve sorumluların tespit edilerek yargı önünde hesap vermeleri için bu konunun araştırılması önemlidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Fırat.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Turan Taşkın Özer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Özer.

CHP GRUBU ADINA TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kırklareli’de 6 kişinin hayatını kaybettiği sel felaketiyle ilgili önergeye dair konuşmama başlamadan, dokuz sene önce öldürülen Diyarbakır Barosu Başkanı Sayın Tahir Elçi’nin bugün duruşması var biliyorsunuz. Olayın ardından sürdürülen soruşturma ihmallerle doluydu, iktidarın atadığı kamu görevlilerinin sorumlulukları ve ihmallerle dolu ihlalleriyle ilgili sorularımızın tamamı cevapsız bırakıldı. Grup Başkan Vekilimiz biraz önce izah etti, biz de süreci yakından takip ediyoruz; umarım adalet yerini bulur.

Yıllardır bu ülkede hukuk ya da adalet dediğimiz kavramlar iktidarın kamu görevlilerine işlemedi, onlar kendi çıkarları için yarattıkları sözde adaletlerini işlettiler. Aslında Kırklareli’de yaşanan ve 6 kişinin hayatını kaybettiği sel felaketi tam da bu sistemin konusu. Dere yatağının kenarına kurulan işletmeyle ilgili iddianamede pek çok ihmal ardı ardına sıralanmış durumda. İşin içinde kamu görevlilerinin olmasıyla beraber yaşanan süreç hiçbirimize yabancı gelmiyor. Yakınlarını kaybeden ailelerin kamu görevlilerinin ihmaline dair yaptıkları pek çok şikâyetin uzunca bir süre sümen altı edildiği şikâyet tarihleri ve İçişleri Bakanlığının soruşturma başlattığı tarihe bakıldığında çok ama çok net bir şekilde anlaşılıyor.

Değerli vekiller, şimdi size bir fotoğraf göstereceğim, tarih 22 Mayıs 2022. Fotoğrafın çekildiği yer 6 kişinin hayatını kaybettiği “Sisli Vadi” adlı tesis. Fotoğrafın çekilmesindeki amaç, Kırklareli Adliyesinin bahar buluşması. Katılanlar, mevcut Kırklareli Cumhuriyet Başsavcısı, Kırklareli Adalet Komisyonu Başkanı ve Sisli Vadi’deki sel felaketi davasını yürüten Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı, yine Sisli Vadi soruşturmasını yürüten savcı ve yargılamayı yapan heyetin üyesi de biraz önce gördüğünüz fotoğrafta ve aynı buluşmadalar. Tabii, “Bu fotoğrafta ne var?” diyebilirsiniz. Doğru, bu fotoğrafı sosyal bir faaliyet olarak değerlendirmek de mümkün ama eskilerin deyimiyle kazın ayağı pek öyle değil. Yargı camiasında bilinir ki böylesi buluşmalar olur olmadık yerlerde yapılmaz. Özellikle taşrada böylesi buluşmaların yapılacağı yerler bizzat başsavcılar tarafından belirlenir. Yazılı bir kural olmamakla birlikte, tanıdık birilerinin tesisi ya da mekânı olmasına da dikkat edilir. Dolayısıyla, bu buluşmanın adresi olan Sisli Vadinin sahibi ile adliye yönetiminin tanışıklığının veya ilişkisinin olmaması Türkiye’deki bürokrasi şartlarında hayatın olağan akışına son derece aykırıdır. “Sisli Vadi” isimli tesisin kaçak yapılaşma olduğunu bölgedeki herkesin bilmesi bir yana, bir kentin adliyesinin tepe yöneticilerinin kaçak tesiste bahar buluşması yapılmasına onay vermesini Türkiye şartlarında normal mi karşılamak lazım; buradan soruyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN TAŞKIN ÖZER (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın lütfen Genel Kurulu.

TURAN TAŞKIN ÖZER (Devamla) – Diğer taraftan, kaçak turizm tesisinin faaliyette bulunmasıyla ilgili resen soruşturma başlatması gereken savcılığın bu işlem için sel faciasının yaşanmasını neden beklediği ayrı soru işareti. Bu arada, İçişleri Bakanlığı tarafından kamu görevlileri hakkında yürütülen bir soruşturmanın varlığı da söz konusu. Buradan İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya’ya da soruyoruz: Soruşturmanın akıbeti nedir? Hangi kamu görevlilerinin ihmallerini buldunuz? Bunların tamamının cevabını bekliyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına olayın tüm yönleriyle araştırılması için verilen önergeye olumlu oy vereceğimizi de belirtmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özer.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kırklareli Milletvekili Sayın Ahmet Gökhan Sarıçam.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Sarıçam.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, aziz milletim; hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

5 Eylül 2023 tarihinde, Kırklareli Demirköy ilçesi İğneada beldesinin hemen yanında “Sislioba” diye belirtilen ormanın içindeki bir alanda bir konaklama tesisinin, o gece son yıllarda, onlarca yıldır görülmemiş bir yağışın neticesinde sular altında kalması, oradaki bungalovların sele kapılması neticesinde bungalovlarda o gece ikamet eden 10’a yakın vatandaşımızdan 6’sı hayatını kaybetmiştir. Bu afet esnasında kara yolundaki yolun çökmesinden de anlaşılabacağı gibi, tahminlerin ötesinde ve yağış rejimlerinin çok ötesinde bir felaket söz konusudur.

Elbette, böyle bir afetin yaşanmasıyla birlikte, o bölgede daha önce bu tür bir turizm tesisini hayata geçirmek isteyen insanların başvuruları bunlar öngörülerek idare tarafından reddedilmiştir. Kurumlardan alınması gereken görüşlerin hiçbirisi olumlu olarak gelmemiş fakat bu esnada o tatil konaklama yerlerini kaçak olarak yapan firma, burada daha önce aldığı bir gıda üretimine yönelik işletmenin ruhsatını bahane ederek yanında böyle konaklama tesislerini kurmuş ve kullanmıştır. Bununla ilgili yapılan şikâyetler üzerine oraya gidilmiş, konaklama tesislerinin tamamı mühürlenmiştir. Bu konaklama tesislerinin kaçak yapılmasıyla ilgili olarak hem sahada jandarmanın yaptığı tespitler hem de çevrenin vermiş olduğu uyarılar neticesinde tesisler mühürlenmiş ve burada kesinlikle çalışma yaptırılmamış, orada talep edilen turizm imar düzenlemesi yapılmamıştır. Ancak, bu tesis kaçak olarak kullanılmıştır, bu bir vakıa fakat kaçak olarak kullanıldığına ve çalıştırıldığına dair herhangi bir yazılı ihbar ve şikâyetle bulunulmamıştır. Bundan dolayı bu bölgede buna benzer birçok kaçak yapı mevcuttur. Bu kaçak yapılar Tekirdağ’da da mevcuttur, Büyükşehir Belediyesinin kontrolünde Edirne’de, yine, Özel İdarenin bünyesinde yapılmıştır.

Özellikle son dönemde ekoturizmin ön plana çıkması, pandemi döneminde insanların biraz da kırsal hayata turizm ve kişisel yerleşim amacıyla yönelmesiyle bunlar maalesef Trakya Bölgesi’nin genelinde çok önemli bir miktarda ruhsatsız ve kaçak olarak oluşturulmuş ve yapılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın Genel Kurulu.

Teşekkür ediyorum.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Devamla) – Bununla ilgili olarak, milletvekilliği görevimin başlamasından itibaren bölgede kendi ilim dâhilinde bütün kamu kurumlarını uyardım ve her birinde turizm imarı noktasında daha hassas davranılması ve bunların kesinlikle durdurulması noktasında çalışmaları başlattık. Şu anda ilimizin genelinde son bir yıldır kesinlikle tarımsal alanların turizm imarına açılması noktasında bir yaptırım uygulanmakta ve kesinlikle izin verilmemektedir.

Yine, Tarım Bakanlığımla yaptığım görüşmeler neticesinde tüm Trakya pilot bölge ilan edildi. Marjinal alanlar, tarım alanları ve turizme geçilecek alanlarla ilgili uçaklarla düzenlemeler, fotoğraflar ve bilimsel çalışmalar yapılmakta, bu çalışmalar neticelenene kadar da Trakya genelinde bu tip şeylere izin verilmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Devamla) – Ama yapılmış, Büyükşehir kontrolünde, il genellerin kontrolünde ciddi anlamda kaçak binalar vardır ve bunların belli bir sıra çerçevesinde yıkılması şarttır fakat bunlar geçmiş dönemdeki belediyelerin, il genellerin takipsizliğinden dolayı önemli bir miktara ulaşmıştır.

BAŞKAN – Teşekkürler.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Devamla) – Bunların her birini el ele vererek, birer birer ortadan kaldırmamız acil bir sorun hâlinde.

Bir şey daha söyleyerek kapatmak istiyorum, bilgilendirme açısından. “Şu anda dere yatağına yapıldı.” denilen tesislerde, resmî evraklara bakıldığında, tamamen kadastro çalışmaları çerçevesinde tapulu arazi üzerine turizm alanı olarak tahsis edilmek üzere başvurulmuştur.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sarıçam.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Devamla) – Buraların kadastro çalışmaları esnasında zirai alandan çıkarılıp parselli tarım alanlarına çevrilmiş olması o dönemde yapılmış olan çalışmalardan kaynaklanmaktadır; bunun da altını özellikle çizmek isterim.

Hepinize saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkürler.

SELCAN HAMŞİOĞLU (Tekirdağ) – O zaman önergeye destek bekliyoruz Sayın Vekil, destek bekliyoruz önergeye. Çok güzel izah ettiniz.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Tekirdağ) – İçişleri müfettişleri ve mahkeme sonuçlarını bekleyelim, hep beraber el atalım bu konuya ama Tekirdağ Belediyesininkine de...

SELCAN HAMŞİOĞLU (Tekirdağ) – Hepsini, hiç fark etmez; destek bekliyoruz.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Tekirdağ) – Hiç problem yok.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Ağrı Milletvekili Nejla Demir ve arkadaşları tarafından, hububat taban fiyatlarının yeniden belirlenmesi için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla 12/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/06/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/6/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

12 Haziran 2024 tarihinde Ağrı Milletvekili Nejla Demir ve arkadaşları tarafından verilen (5913 grup numaralı) hububat taban fiyatlarının yeniden belirlenmesi için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/6/2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Akın konuşacaklar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Akın.

DEM PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki gündür Türkiye’nin tarım ve hayvancılık politikasıyla ilgili görüşüyoruz. Ben de DEM Milletvekili olarak tarımla ilgili gelişmeleri araştırmak ve Meclisin ortak bir eğilimini oluşturmak bakımından araştırma önergemiz hakkında söz almış bulunmaktayım. Bütün izleyenlere sevgilerimi, selamlarımı iletiyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Hakkâri’de yaşanmış olan, bir yurttaşlık hakkı olan seçme ve seçilme hakkını dahi kabul etmeyen bir zihniyet karşısında bütün duyarlı kesimlerin Hakkâri’ye gidip yarın yapılacak mitinge katılmış olmalarının Türkiye tarihinde önemli olduğunu düşünüyorum. İktidar ve yandaşlarının itiraz etmesine rağmen bu kadar duyarlılığın kıymetli olduğunu bir kez daha buradan ifade etmek isterim.

Evet, tarımı konuşuyoruz. Tarımla ilgili, hububatla ilgili açıklanan son fiyatı şimdiye kadar biliyorsunuz AKP Genel Başkanı Erdoğan açıklıyordu ancak şimdi bu açıklamayı maalesef -utanarak, sıkılarak- yapamadı. Kim yaptı? Toprak Mahsulleri Ofisi yaptı. Bakan da yapamadı arkadaşlar; Bakan da yüzü tutmadığı için bu meseleyi sadece Twitter’ında paylaşarak yaptı. Açıklanan rakamlar Türkiye’nin ekonomisiyle ve aynı zamanda gerçekliğiyle alakalı da değildir; şu andaki mevcut açıklamalarla fiyatlar yüzde 11-12 civarında artırılmıştır, arpada da yüzde 7,5 civarında artırılmıştır. Çünkü tartışmalar sırasında AKP sözcülerinin söylediği doğru değildir, var olan destekle beraber toplam yüzde 19’u geçmemektedir ama bütün zorlamalarınıza rağmen TÜİK’in mevcut enflasyon artış oranı yüzde 75’tir.

Peki, yüzde 75 artış oranına rağmen neden tarımda hububat fiyat artışı yüzde 11-12’lerde; hadi, teşviklerle beraber yüzde 19 oldu? Bunun sebebini izah etmek mümkün değildir. Açıkça, mevcut ekonomik krizin faturasını nasıl emeklilere fatura ettiyseniz, işçilere fatura ettiyseniz, yoksullara fatura ettiyseniz, şimdi açlıkla yüz yüze kalmış hububat üreticisine fatura etmiş durumdasınız ve çiftçiler şimdi isyan hâlinindedir. Bu isyan eden hububat üreticisi çiftçilere “Siz bu ülkede bırakın hububat üretmeyi, arpa, buğday üretmeyi; bırakın tarlaları, boş kalsın.” demek istiyorsunuz çünkü yaptığınız işlemlerin sonucu olarak dünya buğday ithalatının yaklaşık yüzde 5,7’sini Türkiye yapıyor. Eskiden tam tersiydi, Türkiye buğday ihraç ediyordu ancak şimdi biz tersini yapıyoruz.

Yirmi yıldır yaşanan gerçeklik şudur: Nüfus artışına göre yani nüfusumuzun yirmi yılda ne kadar arttığı gerçeğine rağmen 500 bin civarında çiftçimiz şu anda çiftçiliği bırakmış durumdadır. AKP ve aynı zamanda bugüne kadar yürüttüğü iktidar politikası bize şunu söylüyor: Hayatın her alanında artık kimin tarafı olduğu çok belli.

Mesela, bize dün burada meydan okuyan AKP’deki sözcülere sesleniyorum: Bize meydan okuyarak değil de halkın yüzüne yani arpa üretenin, buğday üretenin yüzüne çıkabiliyor musunuz? Gelin, birlikte onlara gidelim, orada anlatın meydanınızı, görevim ben sizleri. Öyle bir hayat yok, oradakilerin karşısına çıkabilecek bir gerçekliğiniz yok çünkü şu anda yapmış olduğunuz politikalarla

tarımın da çiftçinin de karşısına gidebilecek hâliniz yok. Biz DEM milletvekilleri olarak ve DEM olarak şunu söylüyoruz: Bu ülkenin tarımını, aynı zamanda hayvancılığını, bütün girdilerini pekâlâ değiştirebiliriz, bu konuda bizim politikalarımız var. Gelin, araştıralım, Türkiye'nin tarımının yeniden ayağa kaldırılması, kendi kendine yeter bir ülke yapılması konusunda birlikte hareket edelim ve Meclis bu konuda karar alsın. Tarımı da hayvancılığı da dünyada en iyi yapabilen, üretebilen ve kendi kendine yeter bir ülke hâline tekrar gelebiliriz; bunun önünde hiçbir engel yoktur, önünde sizin kurduğunuz rejim ve sizin üretmek istediğiniz siyaset vardır çünkü siz aslında, aynı zamanda, bütün sermaye transferlerinde yaptığınız gibi, inşaatçılıkta yaptığınız gibi bu sektörde de sadece sermayeye transfer ediyorsunuz, onları destekliyorsunuz ama köylülerin var olan tarım faaliyetlerini yürütmesinin önünde engel oluyorsunuz.

Şimdi, bir örnek vereceğim size: Mardin'deki insanlarımız inanılmaz bir tepki içerisinde. Oraların elektrik faturası çok yükselmiştir. En son Derik'te yaşanan bir gerçek var, çok acı bir gerçektir bu, bunu özellikle söylemek istiyorum. Derik'teki yangın sırasında köylü ne diyor biliyor musunuz? Bu açıklanan fiyat sonrası "İyi ki yandı benim buğdayım." diyor. Gerçekten inanılmaz üzücü bir şey yani ürününün yandığından memnun olan bir köylü hâline getirdiniz çünkü kaldırsa maliyetinin daha fazla olacağını düşünerek "Yansın, benim bundan bir beklentim yok." diyor. Bu duruma getiren aynı zamanda siyasetin temsilcisi olarak nasıl oluyor da bunun hâlâ savunmasını yapıyorsunuz, anlamak mümkün değildir. Bu araştırma önergesine bütün herkesin destek vermesinin bizim için değil, bizim siyasal ihtiyaçlarımız için değil; çiftçiler için, yaşayan bütün herkes için ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akın.

Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Doğan Demir.

Buyurun Sayın Demir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 yılı hububat alım fiyatlarına göre 1 torba buğday 500 lira, bugün 1 torba yem 600 liradan fazla. Bu işin özeti şu: Çiftçi 1 kilo buğdayla hayvanına 1 kilogram yem alabiliyor. Bugün bir süt üreticisi 45 litre süt satarsa ancak 1 çuval yem alabiliyor. 2002 yılında buğday ekim alanı 9 milyon 300 bin hektardı, bugün buğday ekim alanı 6 milyon hektara düşmüş durumda. 2002 yılında çiftçimiz 1 ton buğday sattığında 33 gram altın alabiliyordu, 2024 yılı hububat alım fiyatına göre 1 ton buğday satan çiftçimiz bugün 4,5 gram altın alabiliyor. 2002 yılına kıyasla bugün çiftçinin ürettiği her 1 ton buğday başına 28,5 gram altın cebinden alınmıştır. Çiftçiye getirdiğiniz durumun özeti budur.

Özellikle son on yıldır ardı arkası kesilmeyen akaryakıt zamları çiftçilerimize, köylülerimize illallah ettirmiş durumda. Bugün bir traktörün deposu 3 bin liradan aşağı dolmuyor. Zirai ilaç fiyatları, gübre fiyatları her yıl katlanarak artıyor, mazot fiyatı artıyor, ilaç fiyatı artıyor, gübre fiyatları artıyor; çiftçinin mahsulü, arpası, buğdayı, yulafı, mısırı neredeyse yerinde sayıyor, enflasyonun altında eziliyor. 2015 yılında 1 litre mazot 3 lira 47 kuruştı, bugün 1 litre mazot 40 lirayı geçmiş durumda; çok değil bir yıl önce, seçimlerin hemen sonrasında mazot 19 lira 36 kuruştı. Seçimin üzerinden tam bir yıl geçti ve bir yıl içinde motorine yüzde 100'den fazla zam geldi fakat buğdaya yalnızca yüzde 40 zam yapıldı. Çiftçi bu işin içinden nasıl çıkacak? Çiftçilerimizi bu ekonomik darboğazdan kurtarmazsak üretim bitme noktasına gelir ve bir ülkede üretim olmazsa o ülkede ne huzur kalır ne ekonomi kalır ne de refah düzeyi kalır. Yat sahiplerinin aldığı akaryakıttan vergi düşeceğinize Çiftçi Kayıt Sistemi'ne bağlı çiftçilerimizin aldıkları mazotun vergisini hafifletin.

Kurban Bayramı yaklaşıyor, hayvan üreticilerimiz daha hayvanını satmadan yem şirketlerine olan borçlarından dolayı banka senetleri kapıya yığılmış durumda. Bayrama dört gün kaldı, hâlâ hayvan pazarlarında 1 tane bile kurbanlık satamamış üreticilerimiz var. TMO randevulu alım yapıyor, çiftçilerimiz ürünü tüccara verip aldığı parayla borçlarını ödemeye çalışıyor. Depolayacak yeri olmayan çiftçi, randevu sırası bekleyip TMO'nun önünde kuyruk oluşturuyor.

Bir diğer konu da hâlâ içler acısı durumda olan Ziraat Bankası. Yandaşlara 1 milyar lira kredi verip şirketler aldırıyor, çiftçiye faiz üstüne faiz koyuyor. Çiftçinin bankası olması gereken Ziraat Bankası, başında siyasi atamaların bulunduğu bir itaat ve yandaş bankası hâline geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın lütfen.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – 15 kez sahte bal ve tereyağı üretmekten ceza alan kişiyi bir çiftçi kuruluşu olan Tarım Kredi Kooperatifi Marketlerinin başına geçiriyorsunuz.

Bu uygulamalar varken dışarıda düşman aramaya gerek yok diyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu gece mazota gene zam var, bu gece.

İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Turan Yaldır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Yaldır, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURAN YALDIR (Aksaray) – Sayın Divan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz cumartesi günü seçim bölgem Aksaray'ımızın Yenikent kasabası ve Kutlu köyü civarında etkili olan dolu afeti sebebiyle binlerce dönüm ekili tarım arazisinde büyük hasarlar meydana geldi. Bu afetten dolayı çiftçilerimiz baba olarak gördükleri devletimizden evlatları olarak yardım bekliyor.

Türk çiftçisi özellikle son yıllarda maruz kaldığı zam sağanaklarından ve ekonomik tufanlardan fazlasıyla etkilenmiş durumda. Küresel iklim değişikliği sebebiyle ülkemizde yaşanan meteorolojik afetler de tıpkı ekonomik afetler gibi can yakıyor. Zarar gören çiftçilerimize öncelikli olarak Tarım Kredi ve Ziraat Bankası kredileri faizsiz olarak en az iki yıl ertelenmeli, sigorta kapsamında olmayan tarım arazilerinin de zararları karşılanmalı, mağdur olan çiftçilerimize tohum, gübre, mazot ve ilaç gibi destekler acilen sağlanmalıdır. Ayrıca, küresel iklim krizine bağlı olarak ülkemizde de gelecekte yaşanması muhtemel afetlerden üreticilerimizin en az zararla karşılaşması için TARSİM sigorta kapsamı acilen genişletilmelidir; sigorta yapılmasına engel teşkil eden başta ÇKS zorunluluğu gibi şartlar ortadan kaldırılmalı ve üreticilerimize TARSİM sigortası teşviklerle birlikte zorunlu hâle getirilmelidir.

Kıymetli milletvekilleri, Türk çiftçisine doğal afetlerden daha çok zarar veren bir şey varsa o da Hükümetin tarım politikasızlığıdır. Açıklanan hububat fiyatları çiftçilerimizde büyük bir hayal kırıklığına sebep olmuştur. Zor şartlar altında etinden tırnağından artırıp üretime devam etmek için mücadele veren çiftçilerimize Hükümet açıkladığı bu fiyatlarla âdeta “Ekme.” demiştir. Resmî enflasyon yüzde 75 iken mazot 2'ye katlanmış, gübre ve tohum fiyatları el yakar hâle gelmişken arpa fiyatlarına yüzde 3,5; buğday fiyatlarına yüzde 12 artış yapılması hangi akla ve vicdana sığar, soruyorum sizlere. Toprak Mahsulleri Ofisine ürün satamayan üreticimizin tüccarlara 6-6,5 TL'den arpalarını, 7-8 TL'den buğdaylarını âdeta yok pahasına satmak zorunda kalacakları bir sürecin başladığını üzülen gözle görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın Genel Kurulu lütfen.

TURAN YALDIR (Devamla) – Alınan bu yanlış karardan derhâl dönülmeli, hububat taban fiyatları artan girdi maliyetleri ve piyasa koşulları göz önünde bulundurularak hakkaniyetli olarak artırılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yaldır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan Sarı.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Sarı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Balıkesir toprakları ülkeyi doyuran topraklardır. Balıkesir’de sayenizde buğday ekilen alanlar her geçen gün azalıyor. TÜİK verilerine göre, 2019’da 93 bin dekar buğday ekilen alan 2023 yılında 36 bin dekara kadar geriledi. Sonuç olarak da üretim miktarı 200 bin tondan 79 bin tona gerilemiş durumda. Sayenizde Türkiye’de buğday ekim alanlarımız ortalama yüzde 25 azalmış durumda; buna karşın, dünyada ekilen tahıl alanları yüzde 10 artmış durumda. Türkiye buğdayı yurt dışından almaya sizlerle tanışmış oldu. Siz gelene kadar 8 milyon ton buğdayı yurt dışına satan ülkemiz siz geldikten sonra 2023 yılına kadar 106 milyon ton buğdayı yurt dışından satın alır hâle geldi. Sadece 2023 yılında 12 milyon ton buğdayı yurt dışından satın alarak cumhuriyet tarihi rekorunu kırdınız; tebrik ediyorum sizleri. Güzel ülkemizi ihracatçıyken ithalatçı duruma getirdiniz, sonuçta çiftçimizi tarımdan kopardınız. Unutmayın ki çiftçisi olmayanın harmanı, harmanı olmayanın da dermanı olmaz.

Değerli milletvekilleri, ekmeklik buğdayın kilo fiyatını yüzde 12 artışla 9 lira 25 kuruş yaptınız; bu, bir vicdansızlıktır, çiftçiye “Üretme.” demektir. Geçen yıldan bu yana ekmeklik buğday fiyatı yüzde 12 artarken 1 kilo buğday unu yüzde 35, 1 ekmeğin fiyatı ise yüzde 54 artmış durumda. Utanın biraz, çiftçimizi 1 kilo buğdayla 1 ekmek alamaz hâle getirdiniz; 2003’te 2,5 kilo buğdayla 1 litre mazot alabiliyorken bugün 4 kilo buğdayla 1 litre mazot dahi alamıyor; gübre, ilaç, ekipman maliyetlerini buna katmıyorum bile.

Değerli milletvekilleri, biz TMO’yu çiftçi dostu olarak öğrendik. Balıkesir’de TMO silolarının üzerinde “TMO çiftçinin kara gün dostudur.” diye yazardı. Sizin iktidarınızda TMO, çiftçiye 1 ekmeğe dahi muhtaç eder duruma getirdi.

Destekle buğday fiyatı 11 liraya çıkarılıyor. Çıkarılıyor ama buğday üretiminin maliyeti ne kadar biliyor musunuz? O da ortalama 12,48 lira. Allah aşkına, bu nasıl bir desteklemedir? Bu alım fiyatı çiftçimize ihanettir, ülkenin tarımına vurulan büyük bir darbedir. Hani, Tarım Bakanı “Hububat tarımın amiral gemisidir.” diye diyor ya, amiral gemisi battı, tüm gemileri batırdınız. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün dediği gibi “Milletimiz, çiftçidir. Milletın çiftçilikteki çalışma imkânlarını asri ve iktisadi tedbirlerle en yüksek seviyeye çıkarmalısınız.” Peki, siz ne yapıyorsunuz? Kanuni hakkı olan destekleri bile vermiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN SARI (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, Genel Kurulu selamlayın lütfen.

SERKAN SARI (Devamla) – Sadece buğdayda değil, birçok tarım ürününde bizi dışa bağımlı hâle getirdiniz.

Sözlerime son verirken Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a sesleniyorum: Tarıma büyük bir darbe vuracak bu fiyatları bir an önce revize edin. Çiftçilerimizin haklı talebi olan buğday fiyatını 15 liraya kadar çekin; bu zulme son verin. Çiftçilerimizin mağduriyetlerini gidermek için elinizdeki yetkileri sonuna kadar kullanmalısınız. Şu sıralarda birçok farklı bölgede çiftçilerimiz doğal afetlerden, sellerden zarar görmekte; TARSİM sigortası kapsamında olmayan çiftçilerimizin de desteklere ihtiyacı

var. Cumhurbaşkanımızın, yetkisinde olan, bu yetkiyi kullanarak mağdur olan, zor durumda olan çiftçilerimize de destek olmasını bekliyorum.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Serkan Sarı.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Adem Korkmaz konuşacaklar.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Korkmaz.

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de sizleri, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tarım, bizler için sadece bir sektör değil, millî bir hazinedir, millî kalkınmamızın ve refahımızın temel taşlarından biridir. Tarım, sadece ekonomik bir faaliyet değil, aynı zamanda sosyal bir dokudur. Hükümetimiz, bu bilinçle, tarımsal üretimi teşvik etmek ve çiftçilerimizin, üreticilerimizin refahını artırmak için çok sayıda projeler, politikalar ve destekleri hayata geçirmiş, geçirmeye devam etmektedir. İktidarlarımız döneminde ilk defa sağlanan mazot destekleriyle, alan bazlı ve fark ödemesi programları ve projeleriyle, bitkisel üretim, hayvansal üretim alanında onlarca farklı destek ve politika hayata geçirilmekte; küçükbaş, büyükbaş, bitkisel üretim bu anlamda önemli ölçüde desteklenmektedir.

Yine, ülkemizdeki kırsal altyapının desteklenmesi adına cumhuriyet tarihimizin en büyük projesi olan KÖYDES’le köylerimizin sosyal altyapıları da hızla iyileştirilmekte ve şehirde ne varsa kırsalda ve köylerde de aynı imkânların oluşturulması bakımından önemli yatırımlar yapılmaktadır. Daha geçtiğimiz hafta KÖYDES’e Burdur için 60 milyon liralık bir destek ayrılmış ve bu destekle kaymakamlarımız ve köylerimiz marifetiyle de kırsaldaki yatırımlara hemen başlanmıştır.

Tarımsal kalkınmamızın ve gıda güvenliğimizin temelinde üreticilerimiz ve üreticilerimizin emekleri yatar. Bu emek bizim millî servetimizdir. Tarımsal desteklerimizle bu serveti koruyor, büyütüyor ve ülkemizin geleceğine yatırım yapıyoruz.

Sayın milletvekilleri, üzerinde görüşmeler yürüttüğümüz teklifi değerlendirirken de Hükümetimizin ve Toprak Mahsulleri Ofisinin hububat alım fiyatlarını belirlerken dikkate aldığı gerçekler ve veriler üzerinde de kısaca açıklamalarda bulunmak istiyorum. Özellikle altını çizmek isterim ki tüm buğday çeşitleri için açıklanan fiyatlar 2’nci grup alım fiyatlarıdır ve bunların üzerinde 1’inci grup olması hâlinde de ilave 500 liralık bir alım desteği söz konusudur. Tabii, Toprak Mahsulleri Ofisinin yapmış olduğu bu açıklama, esasında fiyat açıklamaları bir alım açıklamasından ziyade piyasayı regüle eden ve üreticinin, tüccarın manipülasyonuna karşı bir önlemdir. Yani devlet şöyle çalışmıyor: “Bütün piyasalarda, bütün tarımsal ürünleri ben alacağım ve bunların dağıtımını yapacağım.” değil, özellikle hububatta. Dönemsel üretimde çiftçinin elindeki ürünü, stoku acilen piyasaya ve tüccarların insafına teslim etmemek için bir regülasyon fiyatı olarak çalışıyor. Bu fiyat da yapılan maliyet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Toprak Mahsulleri Ofisi tüccar gibi davrandı bu yıl, tüccar gibi.

BAŞKAN – Buyurun, Genel Kurulu selamlayın lütfen.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Her yıl bunlar güncellenerek üreticinin mağdur edilmeyeceği bir zemin üzerinden açıklanmaktadır. 2024 yılı için açıklanan bu fiyat desteklerle birlikte üreticilerimizin maliyetleri üzerine çıkacak şekilde belirlenmiştir. Örneğin; ekmeklik buğday için kiloda 9,25 TL, makarnalık buğday için 10 TL, arpa için 7,25 TL kilo fiyatı açıklanmış; bunların üzerine buğdayda ton başına 1.750 TL, arpada 750 TL fark ödemesi, 590 TL mazot desteği eklendiğinde, 1’inci grup buğdaylara ilave 500 TL verim desteği de yapıldığında rakamların çok daha yukarılara çıktığını ve üreticiyi mağdur etmeyecek bir yaklaşım sergilendiğini ifade etmek lazım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Girdi maliyetlerine bakarak söyleyin, girdi maliyetlerine bakarak Sayın Vekil.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Dünya piyasa fiyatlarına baktığımızda da dünya piyasa fiyatlarının da oldukça üzerinde bir rakamın açıklandığını ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Burdur’da çiftçi memnun mu bu fiyattan? Bana telefon ediyorlar, memnun değiller.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Korkmaz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Emir.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Ankara Milletvekili Murat Emir’in, sonuçlanan Tahir Elçi davasına ve aynı gün Trabzon’da Hrant Dink’in katili Ogün Samast’ın adliyeden tespih sallayarak çıktığına ilişkin açıklaması*

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Günün başında aklımızın, kulağımızın Diyarbakır’da olacağını söylemiştik. Tahir Elçi davası sonuçlandı ve ilgili polis memurları hakkında beraat kararı verildi. Tabii, dokuz yıl önce herkesin gözü önünde, kameraların önünde Diyarbakır Baro Başkanı katledildi, yargılama yapılmadı, keşif yapılmadı, deliller toplanmadı, tanıklar çağrılmadı, “yargılanıyormuş” gibi yapıldı ama gerçek bir yargılama yapılmadı ve bugün de âdeta bu kirli elleri, karanlık elleri ödüllendirilmesine beraat kararı verildi, bunu kabul etmiyoruz.

Yine, aynı gün, ne hazindir ki Trabzon’da Hrant Dink’in katili Ogün Samast adliyeden tespih sallayarak çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Yine, bugün Adalet Bakanı Yılmaz Tunç Sinan Ateş cinayetiyle ilgili olarak “Hiçbir şey karanlıkta kalmayacak.” dedi. O hâlde soruyoruz: Tahir Elçi’nin katili kimler? Eğer buradaki katiller yargılanmadıysa, katiller bulunmadıysa kimler öldürdü Tahir Elçi’yi? Bugün adliyede, mahkeme salonunda milletvekillerine, gazetecilere, izleyenlere, aileye de müdahaleler yapıldı, haksız ve sert müdahaleler yapıldı, bunu da ayrıca kınıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Temelli.

38.- *Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, zaman aşımıyla Hrant Dink cinayetinin üstünün örtülmeye devam edildiğine ve bir barış elçisini katledenlerin bugün beraat ettiklerine ilişkin açıklaması*

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, Sayın Başkan, biraz önceki konuşmamızda da belirtmiştik, bir adalet beklentimizin bu iktidardan olmayacağını biliyorduk. Ogün Samast konusu -zaman aşımıyla- Hrant Dink cinayetinin üstü örtülmeye devam edildi ama Hrant Dink’in uğramış olduğu bu cinayete karşı bizim adalet arayışımız devam edecek; Hrant için, adalet için bu mücadeleimiz devam edecek. Bugün Diyarbakır’da barışa bir kez daha kurşun sıkıldı, bir barış elçisini katledenler bugün âdeta ödüllendirildi, beraat ettiler. Aslında katilleri, arkasındakileri, bu ülkedeki bu adaletsiz düzeni besleyenleri çok iyi tanıyoruz ve bunun hesabını sormak için de elimizden gelen bütün mücadeleyi vermeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Katiller ödüllendirildikçe, bu işlere bu türden bağımlı yargı eliyle yaklaşıldıkça bu ülke huzur bulamaz. Dolayısıyla biz bu davaların takipçisi olacağımızı buradan bir kez daha belirtmek istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Bursa Milletvekili Kayıhan Pala ve arkadaşları tarafından, ülkede doğurganlık hızı ve nüfus politikalarının araştırılması amacıyla 7/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/6/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/6/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bursa Milletvekili Kayıhan Pala ve arkadaşları tarafından “Ülkemizde doğurganlık hızı ve nüfus politikalarının araştırılması” amacıyla 7/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (642 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerinin önüne alınarak görüşmelerinin 12/6/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, kürsüde hatip varken şu sessizliğe riayet edelim, kulis orada arkadaşlar. Olmaz bu saygısızlık ya!

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Aylin Yaman.

Buyurun Sayın Yaman. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYLİN YAMAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir kadının doğurgan olduğu dönem olan 15-49 yaş grubunda doğurabileceği ortalama çocuk sayısı toplam doğurganlık hızı olarak ifade edilmektedir. 2001 yılında 2,38 olan bu sayı Mayıs 2024 TÜİK verilerine göre 1,51 olarak hesaplanmıştır. Dünyada da yıllar içinde azalma eğiliminde olan toplam doğurganlık hızı ülkemizde nüfus politikaları açısından bir tartışmayı gündeme taşımıştır.

Şimdi, vurgulamak istediğim konu, doğurganlıkla ilgili bu tartışmanın kadınların üreme hakları korunarak ve karar mekanizmaları odağına kadının konularak yürütülmesi gerekliliğidir. Halk Sağlığı Uzmanları Derneği ilgili çalışma grubu tarafından hazırlanan bilimsel rapora göre, kadın sağlığının önemli belirleyicileri kadının eğitimi, istihdama, çalışma hayatına, siyasete, karar verme mekanizmalarına katılımı ve sağlık hizmetine erişim durumlarıdır.

TÜİK 2023 verilerine göre, okuryazar olmayan kadınların erkeklerin 5 katı kadardır. İstihdama katılım oranı kadınlarda yüzde 30 iken erkeklerde yüzde 65'tir. Nüfusun yarısını kadınların oluşturduğu ülkemizde Meclisimizde ancak 5 milletvekilinden 1'i kadındır. Kısacası, kadınların karar verme mekanizmalarına katılımı erkeklere göre geri planda kalmaktadır.

Türkiye'de ilk nüfus planlaması yasası 1965 yılında çıkarılmıştır fakat ülkemizde herkesin alması gereken en temel hizmetlerden biri olan doğurganlığın düzenlenmesi hizmetlerinin kamu kurumlarında hâlâ yeterince sunulmadığı görülmektedir. Bu nedenle, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması 2018 sonuçlarına göre, 100 kadından 12'si gebelik istemediği hâlde gebeliği önleyici yöntemle korunamamaktadır ve önceki beş yıla göre bu oran maalesef 2 katına çıkmıştır.

Ülkede doğum kontrol yöntemlerine erişimde bölgesel, gelire, eğitime ve göçmenlik statülerine bağlı eşitsizlikler mevcuttur. Bu da eşitsizliklerden olumsuz etkilenen kadınların doğurganlıklarını kontrol edememesine, istenmeyen gebeliklerin bu gruplarda artmasına neden olmaktadır. Kamu kurumlarında düzenli olarak ücretsiz doğum kontrol yöntemlerine erişimde son yıllarda güçlükler yaşanmaktadır. Gelir düzeyine göre daha iyi olan kadınlar özel sektörden temin edebilirlerken dezavantajlı grupların yöntemlere erişimi büyük ölçüde azalmıştır.

Doğurganlıkla ilgili hatırlamamız gereken en önemli konular, her erişkin bireyin çocuk sahibi olup olmamaya karar verme hakkının olduğu, kadınlarda üreme sağlığı yükünün erkeklere göre 3 kat daha fazla olduğu, kadınların doğurganlığa karar vermede önceliğinin olması gerektiğidir. Toplam doğurganlık hızının 1,51 olarak ortaya konulması ve yıllar içinde bu hızın azalması nüfusun azalacağı yönünde bir yanılgıya ve bilimsel olmayan doğurganlık teşvik söylemlerine yol açmaktadır. Unutulmamalıdır ki şu an ülkemizin içerisinde olduğu durum nüfus artış hızının azaldığı ancak sayısal olarak toplam nüfusumuzun artmaya devam ettiği bir süreçtir. Türkiye'nin nüfusu 2050 yılına kadar azalmayacaktır. Bazı çevrelerin, kadınların istihdama katılımının doğurganlık hızını azalttığı yönündeki yanıltıcı söylemlerinin tersine bu süreçte genç nüfusun, özellikle de kadın istihdamının desteklenmesi ve artırılması gerekmektedir. Bu süreçte Bakanlık düzeyinde yeterli bütçe ayrılarak birinci basamak sağlık kuruluşları başta olmak üzere, ilgili tüm sağlık kuruluşlarında gebeliği önleyici yöntemlerin temini ve dağıtımı aksatılmadan sürdürülmelidir. Doğum kontrol yöntemlerinde yaşanabilecek aksaklıklar sonucunda, istenmeyen ve riskli gebeliklerin kamusal güvenceyle, güvenli koşullarda, yasal sınırlarda istemli sonlandırılması süreci de aksamamalıdır bu dönemde. İkinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarında, özellikle son yıllarda toplumda çekinceyle bakılan, yasal olduğu konusunda sağlık çalışanlarının bile kafa karışıklığı yaşadığı isteyerek düşükler temel bir sağlık hizmeti olarak verilmeye devam edilmeli, on haftaya kadar yasal olduğu bilgisi sağlık kurum, kuruluşları başta olmak üzere topluma verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın Genel Kurulu.

AYLİN YAMAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Kısacası “Doğurganlık hızını artıralım.” söylemlerinin kadınların cumhuriyet kazanımları ve hakları olan doğurganlığın düzenlenmesi hizmetlerine ulaşabilmelerinin önünde engel olmaması gerekmektedir. Tüm bu gerekçelerle, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ülkemizin nüfus politikalarını ele almak ve buna ilişkin olarak kadınların en temel hakkı olan doğurganlıkları hakkında kendi kararlarını verebilmelerinin sağlanması amacıyla bir araştırma komisyonunun kurulmasını talep etmekteyiz.

Dinlediğiniz için teşekkürler. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yaman.

Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Tahir Elçi davasının sonuçlanmasından -yargı kararlarına saygı duymakla birlikte- duyduğum üzüntüyü ifade etmek istiyorum. Bir teselli olmaya kâfi gelmese de Milletvekilimiz Sayın Türkân Elçi’nin de üzüntüsünü, ikinci kez yaşadığı yıkılışı paylaşıyorum.

Bundan birkaç yıl önce hükümet sistemine geçerken bugün de iktidar bloğunda siyaset yapan düşünür dostlarımızdan biri şöyle demişti, bunu bir temenni olarak değil bir tespit olarak söylemişti: “Bundan sonra ‘Akıllı ol Orhan Pamuk.’ diyenler kazanacak.” Maalesef, bunu söyleyenlerin kazandığı bir dönemden geçiyoruz; umarım, bu iklim değişir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin nüfus projeksiyonunu hep birlikte takip ediyoruz. 2040 yılında 65 yaş üzeri nüfusumuzun yüzde 10’dan yüzde 16’ya çıkacağını, 0-14 yaş nüfusumuzun ise yüzde 22’den yüzde 16’ya düşeceğini hepimiz gördük. Genel nüfus içerisinde genç nüfusumuzun payının da azalacağını görüyoruz. Bir ülkede nüfusun başa baş seyretmesi 2,21 doğurganlıkla mümkün, bunu en son 2016 yılında yakalamıştık ülkemiz, şimdi bu oran 1,50’lerde. Nüfusun yaşlanması, genç nüfusun azalması bağımlı nüfus oranımızı artırdığı için, ekonomiden kalkınmaya, refahtan özel hayatımıza kadar hayatımızın her dönemini etkilediği için elbette bizim için önemli. Tabii, nüfusu nicelik açısından belirleyen 3 şey var: Doğum, ölüm ve göç. Ortalama yaşam ömrümüz uzuyor, bu güzel; ülkemizde bir göçmen alerjisi var, bu yola da başvurulamayacak; geriye kalıyor doğum arkadaşlar. Doğum oranlarının artmasına ilişkin Cumhuriyet Halk Partisinin önergesindeki kadınların buna özgürce karar vermeleri hususundaki yaklaşımlarına diyecek hiçbir sözüm yok, bunu saygıyla karşılıyorum. Ben akademik hayatımda, sivil toplum hayatımda, siyasi hayatımda kadınlarla ilgili yaptığım çalışmalarda çocuk sahibi olmak istemeyen kadın oranının çok az olduğunu gördüm; bu endişe verilecek bir durum değil. Bu meseleyi politik bir zeminde tartışmamak belki bize bir şey kazandırabilir. Mevcut nüfus eğilimleri pronatalist politikalarımızın, nüfus artışını hareketlendirecek politikalarımızın hayata geçirilmesini gerekli kılıyor. Bunu biz Batı’dan alıyoruz, Batı’nın sosyal politika uygulamalarından alıyoruz. Dönemsel olarak cumhuriyet tarihinde de bu politikalara yer verildi. Ancak bu politikalar en az niceliği kadar niteliğini de önemseyen politikalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, Genel Kurulu selamlayarak bitirelim.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Genelde vatandaşlarımızın, özelde de kadınlarımızın refah seviyesiyle, yaşam kalitesiyle, mutluluk algılarıyla ilgileniyor. Eğer bu uygulamalar bugün hareket kazanacaksa yapacağımız şey, vatandaşlarımıza yaraşır, insan onuruna yaraşır bir hayat sağlamak, müreffeh bir hayat sağlamak. Arkadaşlar, millet fakirlikten çocuk yapamıyor, aile kuramıyor. İkincisi, istihdamda kadınların olmasını teşvik edecek ve çalışma şartlarını iyileştirecek düzenlemelere, kariyerlerinin önündeki engelleri kaldıracak, işe dönüşlerini güvence altına alacak düzenlemelerle ilgili çalışmalar yapmamız gerekiyor. Yirmi yıl sonra, nüfusumuz dinamizmini kaybettikten sonra en erken alınacak tedbirin geri dönüşü için otuz-kırk yıl gerekecek. Bunu yaşamayalım, bunu yaşamamak için iktidarın yapması gereken bu politikaları uygulamaktır. Biz, gölge etmeyin başka ihsan istemeyiz diyoruz kendilerine.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır Sayın Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisinin doğurganlığın araştırılması konulu önerisi üzerine İYİ PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de doğum oranları maalesef hızlı bir düşüş eğilimini göstermektedir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 2001 yılında 2,38 olan toplam doğurganlık hızı 2023 yılına gelindiğinde 1,51’e gerilemiştir. Bu oran 2017 yılından bu yana nüfusun yenilenme düzeyi olan 2,10 seviyesinin altında seyretmektedir. Bu düşüş eğilimi nüfusumuzun gelecekte azalmasına neden olacaktır ve kritik bir eşğin altına indiğimizi de göstermektedir. 2023 yılında 2001 yılına kıyasla kadının ortalama ilk evlenme yaşı 22,7’den 25,7’ye, erkeğin ortalama ilk evlenme yaşı da 26’dan 28,3’e yükselmiştir.

Değerli milletvekilleri, doğum oranlarındaki düşüş sadece nüfus artış hızımızı etkilemekle kalmamakta, aynı zamanda, demografik yapımızda da köklü değişikliklere sebep olmaktadır. Peki, bu düşüşün ardındaki nedenler nelerdir? Ekonomik zorluklar, işsizlik, sosyolojik ve psikolojik faktörler gibi birçok etmen doğum oranlarının düşüşünde önemli rol oynamaktadır. Ekonomik sıkıntılar ve geçim kaygıları birçok ailenin çocuk sahibi olma kararını ertelemesine veya tamamen vazgeçmesine neden olmaktadır. Dikkat çekmemiz gereken bir diğer önemli husus ise Suriye iç savaşı sonrasında ülkemize gelen kaçak ve sığınmacıların doğurganlık hızlarının oldukça yüksek olmasıdır. Türkiye’de doğum oranlarının düşüşü nüfusumuzun azalmasına yol açarken yüksek doğurganlık oranına sahip sığınmacı nüfusun artışı, ülkemizin demografik yapısını ciddi şekilde değiştirmektedir. Bu durum, uzun vadede bir beka problemi yaratma potansiyeline sahiptir. Eğer bu konuda gerekli önlemler alınmazsa, birçok bölgemizde Türk nüfusunun azınlık konumuna düşme ihtimali bulunmaktadır. Bu kritik durumun önüne geçmek, geçici sığınmacıları ülkelerine göndermek ve ülkemizde doğum oranlarını artırmak için çeşitli politikalar geliştirmeliyiz. İlk olarak, ekonomik istikrarı sağlamak ve ailelerin ekonomik yüklerini hafifletmek amacıyla kapsamlı destek paketleri oluşturmalıyız. Özellikle, genç çiftlere yönelik konut ve eğitim destekleri, doğum ve çocuk bakımına yönelik mali yardımlar, işsizlik sorununu azaltacak istihdam politikaları büyük önem taşımaktadır. İkinci olarak, kadının iş gücüne katılımını artıracak ve iş yaşam dengesini sağlayacak politikalar geliştirmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Kreş ve çocuk bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması, esnek çalışma saatleri ve doğum izni düzenlemelerinin iyileştirilmesi bu bağlamda atılacak önemli adımlardandır. Üçüncü olarak ailelere yönelik rehberlik ve danışmanlık hizmetleri, gençlere yönelik evlilik ve aile hayatına hazırlık programları bu kapsamda değerlendirilebilir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin geleceği için nüfus yapımızı sağlıklı bir şekilde korumak ve sürdürülebilir bir demografik yapıya sahip olmak zorundayız. Bu konuda atılacak adımlar sadece bugünü değil, geleceğimizi de şekillendirecektir. Hep birlikte bu önemli konuda sorumluluk almalı ve gerekli politikaları hayata geçirmeliyiz.

Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akalın.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır Sayın Beştaş.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet, sevgili arkadaşım, dostum Tahir’in katillerine beraat kararı verildi. Bu beraat kararını mahkeme vermedi, AKP-MHP iktidarı verdi. Cezasızlık politikasına sahip çıkmaya devam ediyorsunuz. Bir Baro Başkanının canlı yayında katledilmesinde de mahkemeye beraat kararı verdirdiniz ya, tebrik ediyorum gerçekten sizi. Bugün Tahir bir kez daha katledildi, bir kez daha kurşunlandı, en azından ben böyle hissediyorum ve eminim milyonlarca insan da böyle hissediyordur ama Tahir’in katli boynunuzda asılı, alnınızda yazılı olarak kalacak. Ahdolsun ki ölüncüye kadar iki elimiz yakanızda olacak. Bazılarınız izlerken gülse de bu acıyı umarım hiç kimse yaşamaz ama emin olun Tahir’in katledilmesi meselesi ne bu dünyada ne ahirette yakanızdan düşmeyecek, alnınızdan silinmeyecek. Sevgili Tahir, seni asla unutturmayacağız; bunu bir kez daha söylemek istiyorum.

Evet, kadın meselesinde bir önerge var; öncelikle, önergeyi desteklediğimizi söylemek istiyorum. Tabii ki doğurganlığın düzenlenmesine dair hizmetlere kadınların ulaşabilmesi lazım ama bu Parlamentoda kadınlarla ilgili getirdiğimiz her önerge, her teklif, her tartışma da AKP ve MHP’nin ördüğü duvara tosluyor. Maarif Modeli eğitiminden dokuzuncu yargı paketine, 6284 sayılı Yasa’nın içini boşaltma girişimlerine rağmen her fırsatta eşitsizliği derinleştiren bir zihniyetle karşı karşıyayız. Evet, aslında, kadına, kaç çocuk doğuracağına, nasıl büyüteceğine, kürtaj hakkında doğum kontrol yöntemlerine kadar karışan tam da bu iktidardır; söylemlerini hatırlamaya bile gerek yok, hepimizin hafızasında ve sürekli yinelenen söylemler. Her şeyden önce binlerce kadın, doğum ve gebelik sürecinden sağlık erişimine kısıtlılık ve sosyal engeller, ulaşım sorunları sebebiyle, önlenabilir sebeplerle can veriyor hâlâ. Yine yüzlerce kadın, gebelik sürecinde koca, baba, bir erkek tarafından uğradığı şiddet; doğuma zorlama, tecavüz ve sağlık kuruluşlarına kasten götürülmediği için hayatını kaybediyor. Binlerce kadın, doğum kontrol yöntemlerine erişemediği için, üst üste ve gerekli süre beklenmeksizin yaşadığı sağlıksız gebelikler sebebiyle can veriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Evet, çocuklar yoksulluğun, koşulların getirdiği sağlık sebepleriyle önlenabilir olmasına rağmen can vermeye devam ediyor. Kadın bedeni üzerindeki tahakküm derinleştirilmek isteniyor. Kadın da çalışabilir ama hak ettiği izni vermeyiz, kadın çalışmasın çünkü fitratında kadınlık var, annelik var zaten. Bu konuda söyleyeceğimiz sözler çok daha fazla, hele 3 çocuk doğurma meselesi zaten ibretlik bir mesele. İktidar “Sağlıklı beslenemese de eğitim alamasa da ekonomik koşullar sebebiyle işçileştirilse de bizi ilgilendirmiyor hatta işimize gelir, bize 3 çocuk lazım.” diyor. Şunu söylüyoruz: Bedenimiz ve kimliğimiz bizimdir, elinizi çekin üzerimizden, biz kararlarımızı verebiliriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Düzce Milletvekili Sayın Ayşe Keşir konuşacaklar.

Buyurun Sayın Keşir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, yüce Meclisin değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

CHP’nin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Tabii, bu konu son derece önemli, siyasi hamaset ve bağnazlıkla ifade edilemeyecek dar bakışla da yaklaşamayacak kadar da önemli bir konu. Burada konuşurken bilimsel verilerle aslında konuşmak lazım. Bu konunun uzmanları ne diyor onları dinlemek lazım. Dünyadaki tüm nüfus etütlerinde, nüfus çalışan verilerde şu çok net bilinir: Doğurganlık

hızı 2,1'in altına düştüğünde nüfusun gençleşmesi durur; bu, kritik bir eşiktir ve uluslararası bir eşiktir bu. Bir diğer kritik eşik de doğurganlık hızı 1,9'a düştüğünde tekrar geri döndürülmesi zor bir eşiğe gelinmiş olur, geri döndürülmesi neredeyse imkânsızlaşır. Bunu ben söylemiyorum, bunu AK PARTİ'nin siyaseti söylemiyor, bunu uluslararası veriler ve bu alanda çalışan uzmanlar söylüyor; öncelikle bunu bir koyalım kenara.

Gelelim Türkiye verilerine: Türkiye bugün 1,51 doğurganlık hızıyla ilk defa OECD ülkelerinin ortalamasının altına düşmüştür; OECD ülkeleri ortalaması 1,58'dir. Nüfus konusu memleketin geleceği, memleketin bekası kadar da önemli bir konudur. Tekrar söylüyorum, bu konu bağınazlıkla, siyasi yobazlıkla yaklaşarak çalışabileceğimiz bir konu değil. Bu konuyu çalışırken multidisipliner -sadece siyasetin tek başına karar vereceği bir konu değil- bir yaklaşımla ele almak gerekir; bunu da buradan özellikle ifade etmek isterim.

Hızlıca biraz Avrupa örneği vermek istiyorum size: Bakın, Fransa örneğini vereyim. Fransa 1994 yılında bırakın 1,51'i, 1,73'e düştüğünde bunu bir memleket meselesi olarak ele aldı ve "Fransa'nın çocuğa ihtiyacı var." sloganıyla bir kampanya başlattı.

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Fransa yaptı diye doğru değil, Fransa'nın yaptığına da itiraz ediyoruz.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Ve kadına istihdamda, kadına çalışma hayatındaki teşvikleriyle daha sonra bunu 2,1'in üzerine çıkardı. Bir parça Fransa örneğini inceleyediniz nüfus artışıyla ilgili yapılan teşviklerin kadın istihdamına da katkı verdiğini görecektiniz ama dediğim gibi, bu bilimsel bir yaklaşımı gerektirir.

Bir cümle de şunu söylemek istiyorum: Kadının cumhuriyet kazanımlarından bahsederken gerçekçi olmanızı istirham edeceğim. Üniversite kapılarında kadınları bekletenler, kadınların cumhuriyet kazanımlarından bahsedemezler. Bugün, üniversitelerde kız çocuklarının okuma oranı yüzde 51'e ulaşmıştır, kamuda kadın istihdamı yüzde 40'a ulaşmıştır. Bugün, hâkimlerin yüzde 46'sı, öğretmenlerin yüzde 60'ı kadındır; bu da AK PARTİ'nin kazanımıdır, cumhuriyet kazanımlarının en hakiki şekilde devam etmesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Keşir.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 12 Haziran 2024 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine, 12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde 13 ve 20 Haziran 2024 Perşembe günleri ve daha önce çalışılmasına karar verilen 14 Haziran 2024 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

No:28

12/6/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 12/6/2024 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda, aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Leyla Şahin
Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu
Başkan Vekili
Sezai Temelli
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu
Başkan Vekili
Turhan Çömez
İYİ Parti Grubu
Başkan Vekili

Usta Murat Emir
Cumhuriyet Halk Partisi Grubu
Başkan Vekili
Filiz Kılıç
Milliyetçi Hareket Partisi Grubu
Başkan Vekili
Selçuk Özdağ
Saadet Partisi Grubu
Başkanı

Öneriler:

Genel Kurulun;

12 Haziran 2024 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

12 Haziran 2024 Çarşamba günü birleşiminde 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde 13 ve 20 Haziran 2024 Perşembe günleri ve daha önce çalışılmasına karar verilen 14 Haziran 2024 Cuma günü toplanmaması

Önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.39

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.58

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 94’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Milli Savunma Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER***A) KANUN TEKLİFLERİ*

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) ()*

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

6 Haziran 2024 tarihli 92’nci Birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 31 ila 59’uncu maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ’a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır, uzatma vermeyeceğim.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3/6/2024 tarihinde, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Çin Halk Cumhuriyeti’ne resmî bir ziyaret düzenlemiştir. Ziyarete Sayın Bakan düşünce kuruluşlarında konuşmalar yapmış, iş insanlarıyla bir araya gelmiş, Çin Komünist Partisi yetkilileriyle görüşmeler gerçekleştirmiştir. Yine Sayın Bakan, din, soy ve kültür kardeşlerimizin yaşadığı Doğu Türkistan’da da Sincan Uygur Özerk Bölgesi’nde çeşitli temaslarda bulunmuştur.

Doğu Türkistan ve bu bölgede yaşayan Uygur Türkleri Çin yönetimi altında uzun yıllardır sosyal, kültürel, dinî ve insani açılardan asimilasyon ve hatta eldeki bilgilere göre soykırıma varan bir gerçeklikle karşı karşıyadır. Uygur Türklerine uygulanan ve muhataplarınca birçoğu da delillendirilen bu baskı ve ayrımcılık iddialarının Sayın Bakanın gerçekleştirdiği Çin ziyaretinde gündeme gelip

(*) 125 S. Sayılı Basmayazı 5/6/2024 tarihli 91’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

gelmediği konusunda herhangi bir bilgi ve habere de rastlanılmamıştır. Çin yönetimi tarafından Uygur Türklerine uzun zamandır soykırıma varan zulüm politikalarının uygulandığı kamuoyunun malumudur. Uygurlar başta olmak üzere tüm Doğu Türkistan halkının insan haklarının, özellikle de ana dil ve dini inanç özgürlüğünün güvence altına alınması, Doğu Türkistan’a Çinli göçmenleri yerleştirerek bölgenin demografik yapısını değiştirme ve Uygurları asimile etme uygulamalarının sonlandırılması, haksız yere keyfi olarak kamplarda ve hapishanelerde tutulanların derhâl serbest bırakılması, yine kamplarda ya da hapishanelerde tutulan Türk vatandaşlarının serbest bırakılıp Türkiye’ye dönmelerine izin verilmesi, Türk vatandaşı veya Türkiye’de yaşayan Uygurların Doğu Türkistan’da kalan aile fertleriyle irtibata geçmesi, parçalanmış ailelerin birleştirilmesine imkân sağlanması, Uygur Türklerine uygulanan seyahat kısıtlamalarının bir an evvel kaldırılması gibi iddia ve taleplerin bir sonuca ulaşmadığını üzülmektedir. Daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündeme getirdiğimiz bu konunun Çin Hükûmetiyle de irtibata geçilmek suretiyle yerinde tespiti ve bu konuda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasını talep etmiştik ancak AK PARTİ oylarıyla reddedilmişti. Netice olarak Doğu Türkistan meselesini kendi meselesi gibi benimsemiş Türk milleti, mevzu Çin ziyareti başta olmak üzere Hükûmetin genel olarak Doğu Türkistan konusunda ve Uygur Türklerine uygulanan mezalim hakkında nasıl bir politikasının olduğunu merak etmektedir. Türk milletinin merak ettiği konular: Mesela son olarak Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın Çin Halk Cumhuriyeti’ne gerçekleştirdiği resmî ziyaret kapsamında Doğu Türkistan’da bölgenin asli unsuru Çin vatandaşı olan Uygur Türkleri başta olmak üzere tüm azınlıkların maruz kaldığı insan hakları ihlalleri gündeme gelmiş midir? Aydınlar, bilim insanları, öğretmenler, doktorlar, yazarlar, din insanları, sanatçılar, sporcular, iş insanları, esnaf ve toplum önderlerini toplama kamplarına kapatarak uzun yıllar toplum önderlerini toplama kamplarına kapatan hatta ömür boyu hapis cezalarına çarptırmaları konusunda resmî kayıtlara da geçmiş bilgi ve belgeleri muhataplarıyla paylaşmış mıdır? Bu konuda Çin Halk Cumhuriyeti’nden ne gibi güvenceler alınmıştır? Şimdiye kadar Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği başta olmak üzere 10’dan fazla ülke Çin’in Doğu Türkistan’da Uygur ve diğer Müslüman Türk halklarına uygulamakta olduğu politikalarını bir soykırım ve insanlığa karşı suç olarak tanımıştır. Londra’da kurulmuş olan Bağımsız Uygur Mahkemesi 9 Aralık 2021 tarihinde Çin’in Uygur ve diğer Müslüman Türk halklarına karşı soykırım ve insanlığa karşı suç işlediğine hükmetmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti olarak bu konuda ne gibi girişimler olmuştur? Birleşmiş Milletlerde 50 ülkenin imzaladığı bir açıklamada Çin’in ağır ve sistematik insan hakları ihlalleri kınanırken Uygur Türkleri ve keyfi olarak özgürlüklerinden mahrum bırakılan herkesi serbest bırakması gerektiği talep edilmiştir. Birleşmiş Milletlerde Türkiye’nin de desteklediği, Çin’in insan hakları ihlallerinin araştırılması önergesi çoğu Müslüman ülkelerin Çin yönetimi tarafında yer alması sonucu, maalesef, reddedilmiştir. Bu konuda daha sonra ne gibi bir süreç takip edilmiş, söz konusu talebin takipçisi olunmuş mudur?

Cumhurbaşkanı Erdoğan, en son 2019’daki Çin ziyareti sırasında Uygur Türkleri konusunda “Çin’in Sincan bölgesindeki insanların Çin’in gelişimi ve refahı içinde mutlu bir yaşam sürdüğü bir gerçektir.” ifadelerini kullanmış, Cumhurbaşkanlığı ise tepkiler yükselince bunun bir çeviri hatası olduğunu söyleyerek konunun yanlış aktarıldığını söylemiştir. Ancak daha sonra “Çin’in güvenliğini kendi güvenliğimiz gibi görüyoruz. Gerek ülkemizde gerek bölgemizde Çin’e yönelik hiçbir olumsuz faaliyete izin vermiyoruz.” diyen dönemin Başbakanı Binali Yıldırım’ın bu beyanatları, konunun yanlış anlaşılmadan öte sanki Türkiye Cumhuriyeti’nin bir politikası olarak algılanmıştır. Hükûmet hâlâ aynı görüşte midir?

Doğu Türkistan davasının önderleri Dolkun Isa ve Rabia Kadir konusunda iktidarın nasıl bir politika izlediğini anlamak zordur. Yaklaşık üç sene önce, çoğunluğunu Batılı ülkelerin oluşturduğu 39 ülke Çin yönetimine ortak bir mektup göndermiş, Doğu Türkistan’daki toplama kamplarında zorla tutulan Uygurların derhâl serbest bırakılması çağrısında bulunmuştur. İlginç olan ise söz

konusu mektupta Türkiye'nin imzasının yer almamasıydı. Bunun özel bir sebebi var mıdır, Türkiye bu imzayı neden atmamıştır? Hakkında mahkeme kararı olmasına rağmen Dolkun Isa Türkiye'ye neden sokulmamaktadır? İçişleri Bakanlığının Uygur lideri Dolkun Isa'nın güvenliğini nasıl tehdit ettiğine ilişkin belgeler ortadayken İçişleri Bakanlığının sistemi G-87 koduyla işlenmiş durumda. Bu kod, genel güvenlik açısından tehlike arz eden kişilerin ülkeye girmemesi için konulan bir tahdittir. Almanya vatandaşı olan Doğu Türkistanlı lider, hakkında hâlihazırda bir INTERPOL kararı da olmayan Dolkun Isa tüm ülkelere girebilirken sadece Çin ve Türkiye'ye girememektedir. Çok yerli ve millî iktidara buradan soruyorum: Nedir bunun sebebi; korku mu, para ve “swap” anlaşmalarınız mı yoksa bilmediğimiz başka şeyler mi var?

Yine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde dile getirmiş olduğum bir konu daha vardı; Doktor Gülşen Abbas konusu. Bir konuşmasından dolayı beş yıldır cezaevinde, Çin'de bir konuşma yaptı. Annesini ziyarete gitmişti, bir konuşma yaptı, Ruşen Abbas'ın da kardeşidir. Geçen sene Türkiye Büyük Millet Meclisinde Ruşen Abbas'la görüşmüştüm ve bu konuyu gündeme getirmiştim, o günden beri ses yok. Mesela, Hakan Fidan bu konuyu sormuş mudur acaba? Türkiye'de bulunan bütün Doğu Türkistanlılar, Uygur Türkleri veya Bahreyn'de olanlar, Avrupa'da olanlar, Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşayanlar diyorlar ki: “Annelerimize, babalarımıza, kardeşlerimize, çocuklarımıza ulaşamıyoruz.” Peki, bu konu gündeme gelmiş midir? Şöyle söylüyorlar, diyorlar ki: “Efendim, bu, Batı'nın bir tezgâhıdır. Batı, Çin'in büyümesinden rahatsız oluyor.” Bir şey yapmadığınızı biliyorum. Zira, geçen sene sonunda Japonya parlamentosunun ev sahipliğinde gerçekleştirilen bir foruma katılmıştım, dünya Uygur Türklerinin de katılmış olduğu. Yüze yakın parlamenter katılmıştı buraya ve Dışişlerinin yetkilisi büyükelçi buraya da katılmadı. Büyükelçiyi ziyarete gittim, neden katılmadığını sordum. “Niçin katılmadınız?” Efendim, Japonya'nın ve Batılı ülkelerin niçin bu forumları yaptığını biliyorlarmış. Neyi biliyorsunuz siz, neyi biliyorsunuz? Şimdi, burada, bu Uygur Türkleri bir yandan kendi ülkelerine gidemiyorlar, gidenler tutuklanmış, kamplara konulmuş; böyle iddialar var ama Çin Hükûmeti bunlarla görüşmeleri sağlamıyor. Ben geldim buraya 100 bin imza topladım ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hakan Çavuşoğlu'na gittim. Dedi ki bana: “Biz bir heyet hâlinde yakın bir zamanda Çin'e gideceğiz. Bu heyete başkaları da dâhil olacak yani gazeteciler, sivil toplum kuruluşları da dâhil olacaklar.” ve ardından baktım iki buçuk sene geçti ne Hakan Çavuşoğlu var ne bir heyet var. Dışişleri Komisyonu da yine aynı şekilde üç sene önce böyle bir karar almış, yine kimseyi gönderememiş. Burada Adalet ve Kalkınma Partisinin Grup Başkanı, Grup Başkan Vekili geçenlerde gündeme getirdiğimde şunu söylemişti, demişti ki “Ne yapalım yani Çin'e müracaat ettik, Çin bu konuda bize izin vermedi.” Ya, Çin izin vermediyse Dışişleri Bakanınız oraya niye gidiyor? Sizin komisyonunuza izin vermeyen bir Çin Hükûmetinin niye yanına gidiyorsunuz? Söylesenize orada, söylemeniz bile mümkün değil.

Ardından ben Prag'a gidiyorum, Prag'da Dünya Uygur Kongresi'nin 7'ncisine katılıyorum, oradaki büyükelçi yok. Kim bu büyükelçi? Malum, biliyorsunuz, beyefendi 17-25 Aralıktan dolayı bir şaibelere, şayialara karışmıştı, ardından büyükelçi yapılmıştı: Egemen Bağış. “Beyefendiyi davet ettiniz mi?” dedim, “Ettik.” dediler. “E, niye gelmedi bu beyefendi?” “Bilmiyoruz.” dediler. Ya, siz nasıl Uygur Türkleriyle ilgileniyorsunuz; siz nasıl mazlumlarla, mağdurlarla, soykırıma tabi tutulanlarla ilgileniyorsunuz? İlgilenmiyorsunuz ve biz o zaman oraya, bir yandan ben Gelecek Partisi Milletvekili olarak Saadet Partisi Grup Başkanı olarak bir yandan İYİ Partinin yetkilileri, Sayın Ayyüce Türkes Hanımefendi dâhil olmak üzere, Naci Cinisli dâhil olmak üzere beraberce gittik, Doğan Bekin Bey'le beraber gittik ve gelir gelmez de Parlamentoda beraberce bir basın toplantısı düzenledik. Gördüklerimizi duyduklarımızı anlattık orada ama kesinlikle bunların kulakları sağır, gözleri kör, duymuyorlar, duymak da istemiyorlar. Japonya'nın başkentinde bulunan Temsilciler Meclisi binasında 29 Ekimde de 100'ün üzerinde parlamenterle, sivil toplum kuruluşlarıyla Doğu Türkistan'ı konuştuk, Uygur Türklerini konuştuk. Buraya aynı zamanda Uygur kökenli Japonya Parlamentosunun milletvekili

Arfiya Eri de katılmıştı. Ayrıca, foruma Japonya Uygur Parlamento Birliği katılmıştı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde sık sık bu konuyu gündeme getiriyoruz ve bu konuyu gündeme getirdiğimiz zaman da rahatsızlık duyuyorsunuz, duymayın bu rahatsızlığı. Mesela, Dolkun Isa kimdir? Uygur Türklerinin lideridir dünyada, Rabia Kadir’den sonra gelen liderdir. Mahkeme burada “Türkiye’ye girebilir.” diye karar verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Son cümlem efendim, son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun, selamlayarak kapatalım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Mahkemesine gittim, Rabia Kadir, Dolkun Isa gelememi ve dediniz ki: “Mahkeme yasağı kaldırdı.” Dolkun Isa tekrar Hamburg’dan Türkiye’ye girmek istedi, “Gidemezsiniz.” dediler. Niye? Çin’e gidemiyor, bir de Türkiye’ye gidemiyor. O nedenle, biz diyoruz ki: Sizin Hakan Fidan’ın Türkiye Büyük Millet Meclisine gelerek burada bir açıklama yapması lazım, Çin görüşmelerinin tamamını, özellikle Doğu Türkistan kısmını anlatmasını istirham ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

İYİ Parti Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen Türk Silahlı Kuvvetleri personel kanununun ikinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi 21 farklı kanunda 59 düzenleme öngörmektedir. Ancak askerî personelin dağ gibi birikmiş sorunlarına çözüm öngören, özlük haklarına ilişkin verilen sözlerin tutulduğu bir tane bile kanun maddesi bulunmamaktadır. Nitekim, bu teklifin hazırlık sürecinde Türkiye Emekli Subaylar Derneği TESUD’un, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği TEMAD’ın, Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği TEMUD’un görüşlerine başvurulmamıştır bile. Teklif hazırlanırken kanunla kurulmuş bu derneklerin görüşleri alınsaydı, yıllarca Silahlı Kuvvetler ve Bakanlık bünyesinde görev yapan emekli personelin görev süresince tanıklık ettiği sorunlara çözüm bulunabilir, deneyim ve tecrübeleriyle teklife katkı sunabilir hem görevdeki meslektaşlarının sorunlarını hem de kendilerinin emeklilikte yaşadıkları sıkıntıları çözebilecek bir teklifin oluşturulmasına katkı sunabilirlerdi. Ancak AKP iktidarı her zaman olduğu gibi konunun paydaşlarını sürece dâhil etmeden “ben yaptım oldu” anlayışıyla teklifi huzurumuza getirmiştir.

Değerli milletvekilleri, özellikle en başta belirtiyim ki 120 bin emekli, 100 bin çalışanı ve aileleriyle birlikte 1 milyonu aşan astsubay camiasının acil çözüm bekleyen sorunları ne yazık ki bu teklifte de çözüme kavuşturulamamıştır. Branşlarında en ihtisaslı personel olmalarının yanında liderlik ve amirlik, kısım, takım, bölük, karakol komutanlığı, saymanlık, öğretmenlik kadroları dâhil birçok sorumlulukları olan, çeşitli subay kadro görevini de asaleten ve vekâleten yürüten astsubaylar Türk Silahlı Kuvvetlerinin belkemiğidir.

Bunlara ek olarak astsubay statüsü kritik konum itibarıyla yıllar içerisinde daha da fazla sorumluluk taşıyan bir hâle dönüşmüştür ancak tarihi süreç içerisinde bu kadar ağır sorumluluklarına karşılık statü hakları iyileştirilmemiş ve uyum noktasında yenilikler yapılamamıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerinde 1990 yılından itibaren başlayarak çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle generallere, üstsubaylardan binbaşılar hariç olmak üzere yarbay ve albaylara, bu rütbeyi haiz personele, emekliliklerine de yansıyacak şekilde makam ve görev tazminatı ödenmeye başlanmıştır.

Astsubaylara ise yirmi yıldan fazladır söz verilen makam ve görev tazminatının ne yazık ki bugün, bu teklifte de yerine getirilmemiş olması astsubay camiasında derin bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Her seçim öncesi söz verildiği gibi, 2018 seçimleri öncesinde de bizzat Cumhurbaşkanı memleketim Kayseri’de astsubaylara makam ve görev tazminatı sözü vermişti. Yine, eski Savunma Bakanımız söz verdi, yenisi söz verdi. Sonuç? Sonuç, yok. 27’nci Dönem sonunda bu konuda teklif hazırlanarak Meclise geldi ama kadük kaldı. AKP Grup Başkanı “28’inci Dönemde, içinde bulunduğumuz bu yasama yılında kanunu çıkaracağız.” diye söz verdi. Sonuç? Sonuç, yine yok. Bu teklifin Komisyon görüşmelerinde ve sonrasında Genel Kurulda da binbaşılar ve astsubaylar için emekliliklerine de yansiyacak şekilde makam görev tazminatının verilmesi hakkında önergeler verdik, önergemiz iktidar üyeleri tarafından reddedildi.

Değerli milletvekilleri, bugün bir astsubay kıdemli başçavuş emekli olduğunda görevdeyken aldığı maaşın sadece yüzde 43’ünü alabilmektedir. Diğer bir deyişle astsubaylar emekli olduğunda astsubaylığın ilk rütbesi olan astsubay çavuşun maaşının yaklaşık yarısını ancak alabilmektedir. Emekli olan bir albay ise subaylığın ilk rütbesi olan teğmenden daha fazla maaş almaktadır, haklarıdır hatta emekli albay maaşları bile enflasyon karşısında erimiştir. Yani bu durum emekli albay maaşının çok olduğunu değil, emekli astsubay maaşlarının çok az olduğunu göstermektedir. “Emekli astsubaylar eylem yapmaya başlayacaklar.” diye, bu kürsüden daha önce de söylemişim, bugün emekli astsubaylar her şehirde eylem yapmaya başladı. Tüm bu durumlar silah arkadaşlığı ruhuna zarar vermekte, askerlik mesleğine ilgiyi azaltmakta, niteliğini düşürmekte, ordumuzun zafiyete uğramasına sebep olmaktadır. Astsubaylar emekli olana kadar yaklaşık otuz altı, otuz yedi yıl görev yapmakta, en az 4’ü şark görevi olmak üzere, toplamda 15-16 atama görmektedirler. Yıllarca süren bu zor şartlarda görev yapmakta, emekli olduktan sonra ise emekliliğin sefasını değil yoksulluğun cefasını çekmekte, birçoğu emekli olduktan sonra da çalışmak zorunda kalmaktadır.

Değerli milletvekilleri, aslında bu teklifte binbaşı ve astsubayların makam ve görev tazminatı yer almaktaydı. Millî Savunma Komisyonu Başkanımızın, Komisyon üyelerimizin ve Savunma Bakanımızın da bu düzenlemelere yer verilmesini istediğini biliyoruz ancak Meclise geldiğinde AKP Grubunda bu düzenleme tekliften çıkarılmıştır. Gerekçe olarak gösterilen şeyse AKP’nin neden olduğu büyük ekonomik kriz. Krizin vatandaşa kesilen faturasının adı da tasarruf tedbirleri. Bu yüzden de zengine dost, vatandaşa düşman Maliye Bakanımızı ikna edememişler. Astsubaylarımıza verilecek makam görev tazminatı için gerekli olan bütçe ne kadar biliyor musunuz? Paramızı o kadar değersiz hâle getirdiler ki dolar cinsinden söyleyeyim, 125 milyon dolar. Peki, sığınmacılara, kaçaklara harcanan para ne kadar biliyor musunuz? 100 milyar dolardan fazla yani ordumuza layık görülmeyen paranın 800 katından fazla. Eğer tasarruf edecekseniz milletin cebinden sığınmacılara harcadığımız paradan tasarruf edin. AKP iktidarının 5’li çeteye verdiği ihalelerin toplamı ne kadar biliyor musunuz? 220 milyar dolardan fazla. Bakın “milyon” demiyorum “milyar” bu da yetmemiş, bu çeteye 128 defa vergi affı yapılmış. Kahraman Türk askerine verilecek 125 milyon dolara gelince ise tasarruf tedbirleri; hadi oradan. Eğer tasarruf edecekseniz çok sevdiğiniz 5’li çeteden almadığımız vergileri gidip alınız.

Değerli milletvekilleri, biz kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının ve emeklilerinin, şehit ve gazilerinin vatan, millet ve mukaddesat uğruna verdikleri mücadelede üstlendikleri rolün, verdikleri emeğin maddi karşılığının olmayacağına, bununla birlikte, hayatlarını kolaylaştıracak adımların atılmasının, uygun çalışma şartlarına, yeterli mali ve sosyal haklara kavuşturulmasının gerekli ve çok önemli olduğuna inanıyoruz. Bu yüzden binbaşılar ile astsubayların aylık bağlama oranlarının da emekli diğer personelin aylık bağlama oranlarına yaklaştırılması için tasarruf tedbirleri bahanesinin arkasına sığınmaktan vazgeçin. Gelin, bir önergeyle bu teklife madde ekleyip bu konuyu şimdi burada çözelim. Sayıları çok az olan ve ilerlemiş yaşlarından dolayı ek bir işte dahi çalışamayan

emekli binbaşılarımızın yaşadığı sorunları çözelim. Türk Silahlı Kuvvetlerine astsubay yetiştirme okullarının eğitim öğretim düzeyini ön lisans düzeyinden lisans seviyesine çıkaralım. Öğrencileri ceza tehdidiyle tutmak değil ödüllendirerek, subay, astsubay olmanın, o şerefli üniformayı taşımanın cazibesini artırarak nitelikli öğrencileri bulalım. Erbaş statüsünde görev yapan uzman çavuşlarımızın kadro ve birçok beklentisi bulunmaktadır. “Vatan savunmasının sözleşmesi olmaz.” anlayışıyla terörle mücadelede en fazla şehit veren uzman çavuşlarımızı gelecek kaygısı taşımadan çalışacakları, Türk Silahlı Kuvvetlerine aidiyetlerini daha da artıracak bir statüye kavuşturalım. Yıllardır astlık-üstlük mensubiyetleri düzenlenmemiş, bunu düzenleyelim. Terörle mücadelede şehit olup devletimize emanet kalan dul ve yetimlere bağlanan toplam aylık, belirli hisse ve oranlarda pay edildiğinde düşük kalmaktadır. Oysa 15 Temmuzda şehit olanlar için bu husus düzenlenmişti. Darbeye karşı mücadele eden de PKK’ya karşı mücadele eden de şehittir; şehitler arasında ayırım yapmayalım, bu adaletsizliği düzeltelim. Terörle mücadelede yaralanıp oran tutmadığı için gazi sayılmayan, bir madalyanın bile çok görüldüğü kahramanlarımız bulunmaktadır. Devletin, en azından manevi olarak yanlarında olduğunu görmek istiyorlar, bu konuda düzenleme yapalım.

Teklifin 24’üncü maddesiyle şehitlerimizin anne ve babalarına derneklere üye olabileme hakkı verilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, Genel Kurulu selamlayın lütfen.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Kahraman gazilerimizin dul ve yetimleri ile anne ve babalarına da bu hakkı sağlayalım.

Kısaca, her konuşmamda ısrarla söylediğim gibi, subay, astsubay, uzman çavuş, uzman erbaş, uzman jandarma, sivil memur, gazi ve şehit dul ve yetimlerinin hepsini kapsayacak, özlük haklarını artırıp sorunlarını çözecek bir kanunu partiler üstü anlayışla hep birlikte yapalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ataş.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun Sayın Osmanağaoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Şüphesiz Türk Silahlı Kuvvetleri milletimizin göz bebeği, devletimizin belkemiğidir. Tarihin tozlu sayfalarından taşan mücadeleye kulak verdiğimizde yanık ağıtlar duyulduğu kadar, gür sesli kahramanlık destanları da kulaklarımızın pasını silmekte, Türk milletinin asırlar ötesinden seslenmektedir. Elimizi vicdanımıza koyalım ve soralım, Türk milletinin ve onun iftihar kaynağı ordusunun yeri geldiğinde iman dolu göğsünü vatan için serhat boyu kıldığını hangi bedbaht reddedebilir? Yeri geldiğinde nerede ezilen bir mazlum varsa onu saran kol kanat olduğunu hangi göz görmezden gelebilir? Şükürler olsun ki Peygamber ocağımız bugün de iman dolu göğsünü her türlü tacize karşı siper etmekte, dünyanın neresinde olursa olsun mazlumlara saran sarmalayan kol olmaktadır. 3 kıtada cihanşümul bir anlayışla asırlarca nizam vermiş ecdadın ülkeleri bugün de 3 kıta, 11 ülkede hâlen görev yapan torunlarıyla yaşamaktadır, asırlar ötesinde Türk’ün kadife eldiven içindeki çelik yumruğunun verdiği huzuru ve gururu övünçle taşımaktadır. ABD, İngiltere ve Fransa gibi ülkelerin askerî varlıklarını sadece kendi

çıkarlarını korumak için ya da emperyalist hedeflerini gerçekleştirmek için kullandığı gözümüzün önünde dururken Türk ordusunun bu farkı, Türk milletinin millî seciyesini dünyanın dört bir yanında yaşatması şüphesiz övünç kaynağımızdır. Dolayısıyla, memleket sofrasının nankörleri, yediği ekmeğin hainleri, aynı şer ortaklığında hisse sahibi olan rezil kumpanya sahipleri ayaklarımızın altında ezilmekten hiçbir zaman kurtulamayacaklardır. Sınırlarımızın öte yanında bir kukla devlet tasarımı yürütenlere hadleri elbette ki bildirilecektir. Bu hain projenin uşakları, okyanus ötesindeki kuklacıları, yüzyıl önceki ruhu, Gazi Paşa'nın inancını ve Gazi Meclisin kararlılığını her zaman hatırlamaya da devam edecektir; aziz milletimizin şüphesi olmasın, Mekaplı hainler de iş birlikçileri de boşuna umutlanmasın. Irak'ın kuzeyinde Talabani'nin kabine mekanizmasına helikopter ve "drone" yardımı yapanlar, Suriye'nin kuzeyinde terör örgütünü ağır teçhizatla donatanlar er ya da geç ama tam zamanı geldiğinde hezimete uğramaktan kaçamayacaklardır. Fırat Kalkanı'nda, Zeytin Dalı'nda, Barış Pınarı'nda, Bahar Kalkanı'nda nasıl kirli kumpaslar nasıl tarumar edildiyse ABD'nin gayrimeşru çocuklarının gayrimeşru planları da buruşturulup tarihin çöplüğüne elbette ki atılacaktır. Anadolu yaylasının yiğitleri, şanlı Türk ordusu şuurlu ilerleyişini elbette devam ettirecektir. Hatırlatmak isterim ki evvel zamanda Kıbrıs'ta yaşanan Rum tecavüzlerine tüm dünyayı şaşkırtan bir kararlılıkla "Dur!" diyen bu karakterlerden başkası değildi. Bitmeyen bir hukuk tanımazlıkla Irak'ta, Suriye'de, Adalar Denizi'nde hak gasbı peşinde koşanları niyetlerinde pişman eden bir millî karakterden başkası değildi. Libya'da, Bosna'da, Afganistan'da, Kosova'da insani ve insanlığı hedef alan tacizleri sadece varlıklarıyla dahi durduran bu sağlam duruştur. Lübnan'da, Mali'de, Orta Afrika cumhuriyetlerinde istikrar için beklenen geldiğinde hasretle kucaklanan gönül coğrafyamızdaki insanlara istikbal için umut olan işte bu ruhtur.

Değerli milletvekilleri, elbette bu müstesna kabiliyeti ve duruşu Türk politikasının tarih boyunca genel barışı arzu eden stratejisinden ayrı tutmak mümkün değildir ve elbette bu karakterli tavır yurt içinde ve sınır ötesinde terörizmden medet umanlara ve taşeronlu teröristlere kök söktüren beka mücadelemizi ayrı tutmak da mümkün değildir. Bu sebeple şunu ifade etmek isterim ki: Bölgemizde yani komşu coğrafyalarımızda ahlaklı bir barış tesis edilmeden dünyada barışın tesis edilemeyeceği ilmî ve askerî nazariyesi olan bir gerçektir ve bu gerçek hayalperestler de dâhil olmak üzere hiç kimse tarafından unutulmamalıdır.

Dolayısıyla, Türk ordusunun ihanetin bağrına ok gibi saplandığı ve yılanın başını ezme kararlılığı gösterdiği Suriye'nin kuzeyindeki barış operasyonları elbette Türkiye'nin güvenliğini sağlama açısından birinci derecede önem arz etmektedir ama bu operasyonlar sadece Türkiye'nin güvenliğini değil, bölgenin de dünyanın da güvenliğini yakından ilgilendirmektedir. Bu gerçeği göz ardı etmemesi gereken kurumların başında da tüm kusurlarına rağmen, genel barışı tesis etmekteki tüm acziyetine rağmen her ihtiyaç duyulduğunda çağrısına cevap verdiğimiz Birleşmiş Milletler ve NATO gelmektedir ve bu gerçeği bugün Gazze'de yaşananların müsebbibi İsrail de bilmeli, sessiz kalarak insanlık onurunu tahkir edenler de artık hatırlamalıdır.

Kaldı ki bugün Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yeryüzünde yüklendiği misyonları milletlerarası ilişkilerde barış ve güvenliği esas alan bir şekilde yerine getirdiği tartışmaya dahi açılmayacaktır. Bu duruş ve kabiliyet, insanlara yöneltilen tehditlerin karşısında insanlara telkin edilen müstesna bir fikir hareketi olması açısından da oldukça önemlidir. Er ya da geç muvaffak olacağına şüphe etmediğimiz bu fikrin, hareketin bugün Gazze'de can çekişen insanlık için de hakları gasbedilmeye çalışılan mazlum milletler için de umut olduğu kesindir. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin geçtiğimiz günlerde ifade ettikleri gibi "Anadolu'ya vadedilmiş topraklar tarifi ve tanımı getirenlerin kanı ve sütü bozuk düşman çevreler olduğunun farkındayız." Şükürler olsun ki Vecihi Hürkuş'un ülküleri bugün yerli ve millî muharip uçağımız KAA'la gökyüzünde destanlaşarak yaşamaktadır. Hamdolsun ki Türk milletinin istiklal ve istikbali için at üstünde destan yazan Mete'nin ıslık çalan oku, ALTAY'da, ZAHA'da, VURAN'da ve

İKA’larda hiç şaşırmadan hedefine koşmaktadır. Ne mutlu ki Çakabey’in, Barbaros’un, Turgut Reis’in emanetlerine TCG ANADOLU sahip çıkmakta; HİSAR, KORKUT, SİPER sistemleri emanete göz dikenleri alınının çatından vurmaktadır. Gazi Paşamız Mustafa Kemal Atatürk’ün ifadesiyle “Ordumuz, Türk birliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin, Türk vatanseverliğinin çelikleşmiş bir ifadesidir. Dünyanın hiçbir ordusunda yüreği seninkinden daha temiz, daha sağlam bir askere rast gelinmemiştir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ben bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanunumuzun milletimize ve ordumuza, mensuplarına hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Osmanağaoğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş konuşacaklar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Beştaş, süreniz on dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) –Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Genel Kurul, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ya, çok karşılaştığımız bir soru var, bugün bunu anlatmak istedim. Bütün tartışmalarda, Mecliste, basında, gittiğimiz her yerde bize -DEM PARTİ, HDP, daha önce aynı gelenekten gelen partilerimiz- şu soru yöneltiliyor: “Kürtler ne istiyor?” “Ne istiyorsunuz, ne olamıyorsunuz? Doktor, milletvekili, avukat, Cumhurbaşkanı, vali olabiliyorsunuz; peki, daha başka ne istiyorsunuz?” diye soruluyor. Bugün bir tersten sormak istiyorum soruyu: Ya, bizim ne istediğimiz belli; eşit, özgür, adil, hakça bir yaşam, bizimki bu. Peki, siz Kürtlerden ne istiyorsunuz gerçekten? Bunu bir tartışalım, aslında önemli bir mesele. Sorgu sırası bizde, kendi kendime görev aldım ve soralım o vakit: Kürtlerden ne istiyorsunuz? Ben sıralayayım mı ne istiyorsunuz diye? Sanırım buna “Hayır.” demeyeceksiniz. Kürtler ana dilinde konuşsun istemiyorsunuz, okullarda ana dili eğitimi olmasın istiyorsunuz, biz Kürtçe ıslık bile çalmayalım istiyorsunuz, çocuklarımıza Kürtçe isim koymayalım istiyorsunuz, Kürtçe ninni söylemeyelim istiyorsunuz aslında ve “...” (*) ezgilerimizi unutalım istiyorsunuz. Kürtçe yasak olsun, Kürtçeyi unutturmak istiyorsunuz. Diğerleri yani ana dilimizde kendimizi ifade etmeyelim. Bu konuda Kürt halkının çok büyük acı yaşadığı bir dram var: Doktorlara annelerimiz, Türkçe bilmeyenler derdini anlatamıyor ve genellikle yanlarında tercüman götürüyorlar. Siz Kürtlerden ne istiyorsunuz, biliyor musunuz? Hastaneye gittiğimizde derdimizi beden diliyle anlatalım istiyorsunuz. Doktor anladığı kadarıyla bizi muayene etsin, tedavi etsin istiyorsunuz; neticesinde ölsek de olur. Ben anneme yıllarca doktorda tercümanlık yapmış biri olarak bunu söylüyorum; kendisini ifade edemiyordu, ben yanında gidiyordum ve hastalığını kendim çeviriyordum.

Diğeri, ormanlar mı yanıyor; ormanlarımız yansın, ses etmeyelim istiyorsunuz. Diyorsunuz ki: “Bunlar, bu yangınlar haber bile olmasın, neticede Kürtlerin ormanı.” Diyelim ki Marmaris’te ya da Türkiye’nin başka bir yerinde ormanlar yandığında hepimizin ciğeri yanar, hepimiz tepki gösteririz ama Cudi’de, Gabar’da, Hakkâri’de, Şırnak’ta ormanlar her gün yansa bile haberlere konu olmaz. Siz bunu istiyorsunuz.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Tarlalarımız susuz kalsın, hasat olmasın; aslında, aç kalalım istiyorsunuz. Kendi topraklarımızda değil, başka topraklarda çapa sallayalım; üretimi kendimiz için değil, başkaları için yapalım istiyorsunuz. Mevsimlik işçilerin yüzde 99,9'u Kürtlerden oluşuyor; her yıl görürüz -ben geçen dönem Siirt Vekiliydim- yaz aylarında, mevsim olunca herkes Karadeniz'e, Akdeniz'e, başka bölgelere mevsimlik işçi olarak gider.

Hastane olmasın zaten, köy yolları bozuk olsun istiyorsunuz. Bugün Erzurum'un sorunları değil, beklentileri anlatıldı. Ben Erzurum'un köylerini dolaştığımda, güney ilçelerinde vallahi yolculuk yapamıyorum; bunu da istiyorsunuz.

Okullar için çok çaba sarf edersek bir köy okulu açılır, taşınmalı eğitimde çocuklar heba olsun istiyorsunuz. Atanan bir öğretmen bize "terörist" deyip kültürümüzü unutmamızı isteyebilir ama Millî Eğitim Bakanı çıkıp "O öğretmen için hiçbir işlem yapmadık, orada işine devam edebilir." diyor; bunu istiyorsunuz. Öğretmen halkı aşağılayabilir, terörize edebilir ve siz ayrımcılığı körüklemek istiyorsunuz.

Cezaevleri bizim için değil mi, Kürtler için? Eşit hak taleplerinde bulunursak cezaevleri hazır. Bugün partimizden binlerce üye, yönetici, partili cezaevlerinde. Üstelik ailemizden binlerce ötedeki cezaevlerine gönderiyorsunuz, biz bunlara "sürgün cezaevleri" diyoruz ve tahliye haklarını engelleme yetkisine de sahip olalım istiyorsunuz yani açıkçası, cezaevinden hiç çıkmayalım istiyorsunuz. Küçük çocuklar anneleriyle cezaevine girebilir, hiçbir sorun yok; çocuklar orada doğabilir, büyüyebilir, siz Kürtlere elinizden gelse cezaevinde bir yaşam öngörüyorsunuz. Cezaevinde oğluna, kardeşine, amcasına, dayısına ya da bir arkadaşına para gönderdiği için yüzlerce insanın tutuklandığını biliyor musunuz? Para gönderdiği için. Ne yapacak, oradaki aç mı kalsın? Sonuçta cezaevinde ve işesi lazım; bu bile suç oldu ve cezaevinde bu durum varken hastaysak da ölelim, çıkmayalım istiyorsunuz. Makbule Özer 82 yaşında, Hanife Arslan 82 yaşında; yürüyemiyor, yemeğini bile tek başına yiyemiyor. İşte, paşalar serbest bırakıldı -tabii ki bırakılmalılar, hepsi bırakılmalı- ama ninelerimiz cezaevinde işkence çekiyor. Siz Kürtlerden bunu istiyorsunuz.

Sevdiklerimizi görme hakkımız yok, Kürtlere "Görme hakkınız yok." diyorsunuz, "Cenazeleri size kargoyla gönderilebilir; istersek kutuda, istersek torbada gönderebiliriz, hiçbir mahzur yok." diyorsunuz ya da torbada gönderiyorsunuz, Erzurum'dan bir cenaze böyle geldi.

Mezarlık açıp "Cenazeyi istediğimiz yere götürürüz, orada kalmasın cenaze." diyorsunuz. Biz istediğimiz yere defin yapamayız "Kürtler defin yapamaz, taziye yapamaz." diyorsunuz.

Evet, cezasızlık politikasıyla Kürtleri katledenlere beraat kararı veriyorsunuz, verdiriyorsunuz; işte, Tahir Elçi'nin katiline beraat kararı verdiğiniz gibi, Ape Musa'nın katiline beraat kararı verdiğiniz gibi. "Kürtler öldürülebilir ama failler ceza almaz." diyorsunuz, bunu istiyorsunuz Kürtlerden.

Diğeri, "AYM ve AİHM kararları büyük lüks, Kürtlere uygulanmaz." diyorsunuz. "Yasalar var ama Kürtler hariç." diyorsunuz, Kürtler bunun içinde değil. "Milletvekili olabilirsiniz ama dokunulmazlık kaldırıldığında sadece siz tutuklanırsınız." diyorsunuz. Geçen dönem Anayasa değişti, Enis Berberoğlu hariç partimiz milletvekilleri dışında hiç kimse tutuklanmadı; Kürtler orada, Kürt dostlarımız da Eş Genel Başkanımız Figen Yüksekdağ da tutuklandı. "Topraklar yağmalanabilir, yağmalayabiliriz, buna ses çıkarmayın." diyorsunuz. "Kendi belediye başkanınızı seçemezsiniz." diyorsunuz. "Seçemezsiniz, seçilemezsiniz, yönetemezsiniz." diyorsunuz, Kürtlerden bunu istiyorsunuz, "Oyunuz geçerli değil." diyorsunuz. Aslında, Kürtler demokratik siyaset yapmasın istiyorsunuz. Demokratik siyaseti engellemek için bugün kayyım atıyorsunuz, yaşadıklarımız bundan.

Kürt gençleri dağa gitsin istiyorsunuz çünkü savaş politikasında ısrar ediyorsunuz. Çünkü savaş ve silah tanrıları bekanızı da ekonominizi de kurtarır diye umuyorsunuz, yalan mı? 4 trilyon dolar nereye harcandı, bunu çıkın açıklayın.

İŞİD barbarları kardeşlerimizi öldürsün ve biz de buna ses çıkarmayalım istiyorsunuz. Kobani’de bir insanlık faciası yaşanırken dillerimiz sussun istiyorsunuz. Siz, evinizin yan tarafında bir kardeşiniz katledilirken susabilir miydiniz? Ama bize “Susun.” diyorsunuz. İnsani değerlerimizden, vicdanımızdan ödün verelim istiyorsunuz.

Seyahat özgürlüğümüz olmasın istiyorsunuz, yaylalara yasak getirip “Köylüler aç kalsın.” diyorsunuz. Haksızlıkları aman haber yapmayalım, haber de okumayalım istiyorsunuz. Uydurma delillerle “Binlerce dava açıyoruz.” diyorsunuz; suçlu olarak görülem, nefret objesi olalım, hedef gösterilelim istiyorsunuz.

Kobani olayları diye bir hadise uydurup, klasörlerce dosyalarla yıllarca cezaevlerinde kalalım ama “Bu durum hukuka aykırı.” demeyelim istiyorsunuz. Çocuklarımız, gençlerimiz LGS’de, YKS’de sonuncu olsun, eğitim dışı kalsın istiyorsunuz. Musluğumuzdan su akmasın, evlerimiz aydınlık olmasın istiyorsunuz. “Biraz ışık Kürtleri aydınlatır.” diye mi düşünüp elektrik kesintilerinden medet umuyorsunuz? “Yoksullukta birinciliği Kürt illeri dışında kimseye vermeyelim.” deyip başka alanlarda birincilik hakkımız olmasın istiyorsunuz.

İstatistiklere bakın; Kürtçe isim kaç tane, Kürt illerinde üretim nasıl, eğitimde başarı grafiği nasıl, Kürt illerinde kaç tane hastane, kaç hekim var! Neden?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Genel Kurulu lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Çünkü Kürtler yaşamasa da olur(!)

İşsizlik Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerde aynı; eşit olmayalım istiyorsunuz. Evet, köylerimizin adını unutup Türkçelerini öğrenelim, diğerini unutalım istiyorsunuz. Kürtçe tabelalarımızı kaldırıp Türkçesini ezberlememizi istiyorsunuz. Kütüphanemiz olmasın, Kürtçe kitapları yok edelim istiyorsunuz.

Evet, Kürtler her şey olabilir değil mi? Milletvekili, avukat, siyasetçi, ekonomist, gazeteci... Evet, Kürtler her şey olabilir ama Kürt olamazlar(!) Varlığımız Türk varlığına armağan olsun istiyorsunuz. Her sabah kalktığımızda bir Türk... “Ne mutlu Türk’üm diyene!” denilmesini istiyorsunuz. Biz ise “Ne mutlu insanım diyene!” demek istiyoruz. Türkçe konuşup Türkçe yaşayalım istiyorsunuz.

İstediklerinizi yüzünüze söyledik, varsa itirazınız buyurun! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü hakkındaki görüşlerimizi paylaşmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve temsilcisi olmakla gurur duyduğumuz aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Meclis Genel Kurulumuzda uzman çavuşların sorunlarının araştırılması için, polis intiharlarının araştırılması için, emekli ve muvazzaf astsubayların mali ve özlük haklarının iyileştirilmesi için defalarca önergeler verildi fakat bunların hepsi iktidar tarafından reddedildi.

Değerli milletvekilleri, günlerdir Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin özlük haklarıyla ilgili bir kanun teklifini görüşüyoruz. Türlü itirazlara, bariz yanlışlıklara rağmen maddeler olduğu gibi geçiyor ancak olduğu gibi duran hatta yerinde sayan bir sürü eksiklik var. Kanunun ikinci bölümünde de sürekli olarak karşı çıktığımız, son derece yanlış bir bakış açısıyla getirilen tazminat konusu var. Personelin görev yapması için ceza tazminatlarının 2 ila 4 katı artırılması teklif ediliyor. Bu cezalandırıcı yaklaşımı hiç doğru bulmuyoruz, personelin cezalandırılarak değil ödüllendirilerek motive edilmesini savunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, emekli binbaşılarımızın, astsubaylarımızın emekli maaşı sorunu var. Yine aynı şekilde, çözümsüz bırakılmasına karşı çıktığımız, zaten bir dizi sorunları olan uzman çavuşlarımızla ilgili endişe verici düzenlemeler var. Komisyonunda öneri getirdiğimiz, aslında bu teklifle çözüme kavuşturulabilecek bir konu olan ancak çözümsüz kalan askerlik borçlanması meselesi var.

Sayın iktidar vekilleri, askerî sağlık sistemini lağvettiniz; harp cerrahisinde uzmanlaşmış asker hastanelerini kapattınız, personeli de kamu hastanelerine dağıttınız. Cephede ateşli yaralanmalarda uzmanlaşmış olan personeli devlet hastanelerinde pansuman yapar noktaya getirdiniz. Muvazzaf askerî tabip sayısını yok denecek seviyeye indirdiniz. Kıtadaki kadrolara sivil pratisyenleri yolluyorsunuz, açığı bu şekilde kapatmaya çalışıyorsunuz. Sınır ötesindeki harekâtlara mecburi hizmetteki sivil hekimleri yolluyorsunuz. Operasyon timlerine de kısa süreli muharip sıhhiye kursu vermiş olduğunuz sağlıkçı olmayan personeli görevlendiriyorsunuz ve bunları timlerle operasyonlara yolluyorsunuz. Bu personelin muharebe ortamında ne kadar verimli görev yapabileceği muallaktır. Bu durumda, şüphesiz, operasyonlardaki ve operasyondan sonraki süreçlerle ilgili yaralanma ve can kaybı artmaktadır.

Kurduğunuz KHK rejiminde ihtisas gerektiren askerî yargıyı Adalet Bakanlığına bağladınız. Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarını İçişleri Bakanlığına bağladınız. Kendine ait teamülleri olan ve bin yılın üzerinde bir geçmişi olan askerlik mesleğiyle ilgili yargılamaları sivil yargıya bıraktınız. Askerlik mesleğine hâkim olmayan bir kişinin ne kadar sağlıklı karar verebileceği de aynı şekilde şüphe uyandırmaktadır. Osmanlı'dan bugüne subay yetiştiren askerî okulları, askerî liseleri, harp okullarını kapattınız. Tüm itirazlara rağmen, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapısıyla oynayan, asırlık teamülleri hiçe sayarak yapılmış düzenlemeleri hayata geçirmek için canla başla bir çaba gösterdiniz. Hâlbuki Silahlı Kuvvetlerimizin gücünü artıracak, tahrip edilmiş olan itibarını geri kazandıracak, eğitim kalitesini ve cazibesini yeniden yükseltecek düzenlemeleri burada tartışıyor olmak isterdik. Ancak burada Türk Silahlı Kuvvetlerinin içine hiç olmadığı kadar siyaseti sirayet ettiren düzenlemeleri konuşuk, konuşuyoruz.

Terfi edeceklerin belirlenmesine ilişkin yetkinin tamamen siyasi makamlar olan Millî Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanına verilmesi personelin sisteme olan güvenini sarsacak, disiplin zedelenmesine ve Silahlı Kuvvetlerin daha da siyasileşmesine neden olacaktır. Mevcut durumda, üstün başarı nedeniyle terfi edecek olanların terfileri, bu yetkinin verildiği tek bir kişi tarafından, atanmış makamlar olan Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığınca yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, asker şahısların disiplinleri ve çalışmaları en yakın amirlerinden başlayarak sıralı bir şekilde takip ve kontrol edilmektedir. Bu yetkinin kuvvet komutanlıklarından alınarak ilgili bakanlıklara verilmesi hem karar verme sürecini daha da uzatacaktır hem de kuvvet komutanlarının astları üzerindeki etkilerinin azalmasına neden olacaktır. Asker kişiler, üstün başarıyla terfi etmek için komutanlarının takdirini kazanmak yerine iktidar partilerinin yetkilileriyle temas etmek yolunu seçeceklerdir. Yetkilerin askerlerin elinden alınarak siyasilere verilmesi, iktidarın liyakat konusundaki tutumu da göz önüne alındığında son derece yıkıcı sonuçlar doğuracaktır; personel alımı, sınav, mülakat, tayin, terfi gibi hususlarda Silahlı Kuvvetler personelinin siyasilerden referans arayışına girmesine maalesef neden olacaktır. Bu durum, Silahlı Kuvvetlerin içerisine sızmaya çalışan cemaat ve tarikatların işini de son derece kolaylaştıracaktır. Tamamıyla hiyerarşik bir disiplinden ibaret olması gereken ordu yönetimine siyasiler el attığında neler olduğunu merak ediyorsanız tarihimiz bununla ilgili derslerle doludur; bu, ölümcül bir hatadır, bu hatadan dönülmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, astsubayların da çok sayıda problemi var ama bunlardan en önemlisi, bir astsubay emekli olduğunda maaşının ancak yüzde 50'sini alabiliyor, bir subay emekli olduğundaysa yüzde 70 ila 80'ini alabiliyor. Bir emekli albay yeni mezun bir teğmenin maaşından daha fazla maaş

alırken bir emekli astsubay, kıdemli başçavuş yeni mezun bir astsubay çavuşun maaşının altında emekli maaşı alıyor. Dikkatinizi çekerim, bu karşılaştırmayı yaparken “Albay fazla alıyor.” demiyoruz. Türk subayı da fazlasını hak ediyor ancak diyoruz ki: Astsubayımız da daha fazlasını hak ediyor, daha fazlasını alsın.

Sayın milletvekilleri, Silahlı Kuvvetlerimizde çok nitelikli personel var, özellikle astsubaylarımız da bu gruplardan biri; bulundukları mesleğin yeterliliğini elde edebilmek için çok sayıda kurstan geçiriliyorlar. Örneğin, uçak bakım teknisyeni uzun yıllar -bu konuda da çok sayıda, bazen de yurt dışında olmak üzere- kurslara giderek uzmanlık kazanıyor. Silahlı Kuvvetlerimiz, personeline meslek hayatları boyunca çok sayıda eğitim ve akabinde sertifikalar veriyor; verilen bu eğitimlerinin çoğunun sivil hayatta da karşılığı var. Sivil hayatta karşılığı olan bu eğitimlerin sonunda personele sivil hayatta işverene sunabilecekleri sertifikaların da verilmesi son derece yerinde ve faydalı olacaktır. Örneğin, Hava Kuvvetlerinde uçak bakım sınıfında görev yapan personele mesleklerini sivil hayatta da sürdürebilmeleri için gerekli olan EASA, SHGM, JAR regülasyonları kapsamındaki sertifikaların da verilmesi, bu sertifikaların alınabilmesi için emeklilik yaşamlarında efor ve maliyet harcamalarını ortadan kaldıracak, aynı zamanda emekli personele zaman da kazandıracaktır. Dolayısıyla Silahlı Kuvvetlerde yetişmiş personel emekli olduktan sonra -hangi alanda olursa olsun- sivil hayatında da bu ülkeye hizmet edebiliyor olacaktır. Mesleki yeterliliği fazlasıyla olan astsubaylarımızın da emekli olduktan sonra atıl kalmalarını önleyecek şekilde bir değişiklik yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Yıllardır üzerlerinden siyaset yapılan ancak muvazzaf kadroya geçirilmeleriyle ilgili kanun teklifleri verilmeyen, verilse de Meclis gündemine getirilmeyenlerden bahsetmek istiyorum. Bu ülkenin yoksul ve onurlu insanların çocuklarından, uzman çavuşlardan da bahsetmek istiyorum. Kadrolar dağıtılırken unutulmalarını, yok sayılmalarını görmezden gelmeyelim. Konu uzman çavuşlara ne zaman gelirse bizler hep “Vatan savunmasının sözleşmesi mi olur?” diye soruyoruz. Sayın milletvekilleri, uzman çavuşlarımızın artık hamasete, boş sözlere, vaatlere karnı tok; onların mesleki güvenceye ihtiyacı var. Bakın, uzman çavuşlarımız vatan için şehit olabilir ama hasta olamazlar. Niye? Çünkü hasta olursa sözleşmesi fesholur; çocuğuna çocuğuna ekmek götüremez, evine aş götüremez. On beş sene, yirmi sene bu orduya canla başla hizmet etmiş bir insan, sözleşmesi feshedilince ne yapacak arkadaşlar, ne iş yapabilecek? Niye bu dünyada görev zorluğu en yüksek mesleklerden olan askerlik mesleğini yapan uzman çavuşlara bu kadroları vermiyoruz?

Sayın milletvekilleri, bakın, askerliğin temeli disiplindir diyoruz ama uzman çavuşlar arasında astlık-üstlük yok, kıdemleri rütbeden sayılmadığı için bir yıllık uzman çavuş ile yirmi beş yıllık uzman çavuş arasında hiçbir fark yok. Gelin, bu sorunu da çözelim, vatan savunmasında görev yapan uzman çavuşlarımızın haklarını verelim, ellerinde evraklarla kurum kurum, kapı kapı dolaştırmayalım. Bir de askerlerimizin, polislerimizin, memurlarımızın askerlik borçlanması meselesi var; bunu da teklife eklemek istedik ancak reddedildi. Bu konunun çözüme kavuşturulması için çok sayıda talep alıyoruz. 2008 yılı Ekim ayı başından önce çalışmaya başlayan tüm asker, polis ve diğer memurlar 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu kapsamındadırlar. Tüm çalışanların EYT yasasından yararlanabilmeleri için bir düzenleme gerekiyor. Burada tanınan sigorta başlangıç tarihini geriye çekebilme hakkı herkes için çok fazla önem arz eden bir durumdur ve mevzuatlarımızda da hizmet borçlanması işlemlerine yer verilmiştir, bunlardan biri de askerlik borçlanmasıdır. Memurlarımız, polislerimiz, askerlerimiz bunlardan mahrum edilmişlerdir; bu konuda da gerekli yasal düzenlemeyi mutlaka ve mutlaka yapmamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın lütfen.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) – Tüm diğer sigortalılarda olduğu gibi polislerimizin, askerlerimizin, memurlarımızın da askerlik hizmet borçlanması süreleri kadar sigorta başlangıç tarihlerinin geriye götürülmesine imkân verilmesi gerekiyor.

Son olarak, sayıları 20 bine varan asker ve polisimiz terörle mücadele esnasında yaralandıkları hâlde Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği ve 1053 no.lu Nizamname'deki kıstaslar nedeniyle gazi sayılmıyor oysa 15 Temmuzda sokağa çıkanlardan tokat yiyen de gazi sayıldı, mermiyle vurulan da gazi sayıldı. Ancak dağda terör örgütüyle çarpışan askerlerimiz, şehirde bombalı eylemlerin hedefi olan polislerimiz gazi sayılmıyor; birçoğunun vücudunda çıkarılmayan mermi ve şarapnel parçaları var. “Gazi”lik ünvanı, devletin Silahlı Kuvvetlerinin ve Emniyetinin emrinde çalışırken hedef olan ve bedel ödeyen asker ve polislerimizin de hakkı değil mi? Bu konuya Sayın Bahçeli de değindi. Buyurun Sayın Bahçeli, siz kanunu getirin, biz de teklif edelim çünkü biz teklif edince siz zaten reddediyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ertuğrul.

Sayın Güneş, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak ili merkez Yenişehir ve Ortabağ köylerinde ve Uşak sınırı, Kütahya Gediz Göynükören köyünde çıkan yangınlara ilişkin açıklaması*

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; Uşak ilimiz merkez Yenişehir ve Ortabağ köylerinde ve Uşak sınırı, Kütahya Gediz Göynükören köyünde olmak üzere üç farklı noktada, yaygın bir alanda yangın çıktığını üzülererek öğrenmiş bulunmaktayım. Yangınları söndürmek üzere, Uşak Valiliğimiz koordinasyonunda, Orman Genel Müdürlüğümüz başta olmak üzere Uşak ilimizdeki tüm kurumlar seferber edilmiş, bir helikopter yangın söndürme çalışmalarına başlamıştır. Daha fazla destek için Orman Genel Müdürlüğümüzle görüşmelerimiz devam etmektedir.

Yangın söndürme ekibinde çalışan kardeşlerimize kolaylıklar dilerim, Allah yardımcıları olsun. İnşallah, can kaybı olmadan, kısa sürede yangınları söndürebiliriz.

Tüm Uşaklı hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerimizi sunarım, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Bizler de geçmiş olsun dileğimizi sunalım.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)*

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Sayın Mustafa Kaplan konuşacaklar.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyor, yaklaşmakta olan Kurban Bayramı'mızı kutluyor, hayırlı bayramlar diliyorum.

Öncelikle, 274 şehit vermiş Kırıkkale'nin bir evladı, bir vekili olarak henüz 22 yaşında sekiz aylık müzik öğretmeniyken alçakça katledilen şehit Aybûke Öğretmenimiz başta olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmetle anıyor, PKK'lı hainleri ve destekçilerini buradan lanetliyorum! Hainlerle mücadele eden Mehmetçiklerimizi, tüm kolluk kuvvetlerimizi de buradan saygıyla selamlıyorum.

Bugün, ülkemizin göz bebeği ordumuzla ilgili, Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'ndaki bazı değişiklikleri içeren kanun teklifimiz için grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Şimdi sizlere kanun teklifimizin içeriğindeki bazı maddelerle ilgili biraz bilgi vermek istiyorum. Aziz şehitlerimizin bizlere hatırası, yadigarı, emaneti olan anne ve babalarımızın Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneğine üye olabilmelerine imkân sağlıyoruz. Astsubaylık eğitimindeki astsubay adaylarımızın eğitimleri sırasında ödenecek olan harçlıkların hesaplanmasında, uzman onbaşı maaşı yerine, yapılan kanun değişikliğiyle getirilen astsubay astçavuş rütbesinin maaşı esas alınarak ödenmesini sağlıyoruz. Uzman çavuşlarımız için, kullanamadıkları yıllık izinlerini, subay ve astsubaylarımızda olduğu gibi müteakip sene içinde kullanabilmelerini sağlıyoruz. Görev ihtiyacı nedeniyle astsubaylığa geçiş sınavlarına katılamayan uzman çavuşlarımıza ilave sınav hakkı verilmesini sağlıyoruz. Emek, zaman ve kaynak harcanarak yetiştirilen nitelikli sözleşmeli erbaş ve erlerimizin uzman çavuşluğa geçişlerini teşvik etmek amacıyla statü geçiş düzenlemesi yapıyor, komando nitelikli ilköğretim mezunu sözleşmeli erlere de uzman çavuşluğa geçme imkânı getiriyoruz. Erbaş ve erlerimizin yaralanması, hastalanması veya bir sakatlığının söz konusu olması durumunda ilaç fark ücreti, tıbbi cihaz, malzeme için fiyat farklarının, fark ücretlerinin terhislerinden sonra sonra, tedavileri devam eden erbaş ve erlerin tedavileri süresince yol ücretleri ve gündeliklerinin ilgili kurum bütçelerinden karşılanmasını sağlıyoruz. Sözleşmeli erlerimizin mesaiye gidiş gelişlerinde servis araçlarından istifadelerine imkân sağlıyoruz. Emekliye sevk edilen albaylarımıza yaş şartı aranmaksızın yirmi beş hizmet yılını tamamlaması hâlinde emekli aylığı bağlanmasını sağlıyoruz. Amfibi Deniz Piyade Tugayında görevli sözleşmeli erbaş ve erlerimiz için yüzde 5 artırımlı maaş ödemesi imkânı sağlıyoruz. Yabancı diller yüksekokulunda görevli öğretim elemanlarımızın özlük hakları düzenleniyor, asli görevlerinin yanı sıra döner sermaye işlerinde ek görevle görevlendirilen personelimize ödenen gösterge rakamlarını artırarak günün şartlarına uyarlıyoruz. Küresel düzendeki belirsizlik ve güvensizlik ortamı göz önünde bulundurularak yetişmiş personelimizin Türk Silahlı Kuvvetlerinde kalmasını sağlamak amacıyla, öğrencilerimizin Türk Silahlı Kuvvetleri ya da askerî okullardan ayrılmalari hâlinde, kendilerine yapılan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarına yönelik ödeyecekleri tazminat tutarlarını artırıyoruz. Askerî eğitim ve öğretim kurumlarında lisans ve ön lisans öğrenimi gören askerî öğrencilerimizin yalnızca 1'inci sınıfın sonuna kadar ayrılmasına müsaade ederek insan gücü planının uygulanmasında istikrarın sağlanmasını amaçlıyoruz. Millî Savunma Bakanlığı personel ve askerî öğrenci temin sınavlarının adaylara internet üzerinden duyurularak tebliğ süreçlerinin hızlandırılmasını sağlıyoruz. Türk Silahlı Kuvvetleri personelimizin kimlik, görev ve faaliyetlerinin; radyo, televizyon, internet, sosyal medya ve benzeri vasıta yoluyla yayınlanması veya açıklanmasıyla oluşabilecek güvenlik zafiyetinin önüne geçilmesini amaçlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, birileri Türk Silahlı Kuvvetlerinin uzunca bir süre kendini toparlayamayacağı beklentisiyle ellerini ovuştururken biz, hızlı yeni eğitim öğretim sistemimizi devreye aldık, bugüne kadar mezun ettiğimiz binlerce subay ve astsubayla tüm kuvvetlerimizin personel eksiklerini önemli ölçüde tamamlayarak hevesleri bir kez daha kursaklarda bıraktık. Gerçi kahraman ordumuz, personel eksikliğine rağmen yürüttüğü sınır ötesi harekâtları ve aksatmadığı uluslararası misyonlarıyla dimdik ayakta durduğunu herkese ispatlamıştır, ispatlamaya da devam edecektir.

Son yıllarda hareket alanlarında gösterdiği dostu güven, düşmana korku veren başarılarıyla Türk Silahlı Kuvvetlerimiz dünyanın sayılı ordularının başında gelmektedir. Türkiye'nin ihtiyacı geriye değil, ileriye doğru adımlar atmaktır. Ne diyor Yunus Emre? "Her dem yeniden doğarız, bizden kim

usanası.” Evet, biz de pirin izinden giderek diyoruz ki: Türk Silahlı Kuvvetlerini tüm unsurlarıyla birlikte, eğitimi, donatımı, teknoloji ve tecrübesiyle dünyanın bir numarası hâline getirene kadar sürekli yeniden doğacağız, sürekli daha ileriye doğru adımlar atacağız.

İşte, kısa bir süre önce bir EFES Tatbikatı gerçekleştirdik ve bu tatbikata başta Amerika olmak üzere dünyadan çokça ülke katılım sağladı ve başarılı bir EFES Tatbikatı’yla dünyaya, hamdolsun, gayet güzel bir ders verdik. Türkiye, evet, küllerinden doğan bir millet olarak yeniden, her an, her yerde, her türlü zafere hazırdır; bunu Azerbaycan’da, Karabağ’da gösterdik, bunu Libya’da gösterdik. Bundan sonra da nerede nasıl olursa olsun yine göstermeye hazırız.

Sayın milletvekilleri, askerî alanda olduğu gibi millî savunma sanayimizde de büyük bir dönüşüm ve ilerlemenin içerisindeyiz. 2000’li yılların başında Türkiye savunma ihtiyaçlarının büyük bir kısmını ithalat yoluyla karşılayan bir ülkeken bugün savunma sanayimizin pek çok alanında kendi kendine yetebilen bir konuma gelmiş durumdayız. Bu dönüşüm, güçlü bir siyasi irade, stratejik planlama ve sürekli yatırımlarla mümkün olmuştur.

AK PARTİ hükümetleri olarak en önemli hedeflerimizden biri, yerli ve millî savunma sanayisini geliştirmek olmuştur. Tüm engelleme girişimlerine rağmen İsrail’in vermediği bozuk Heron’lara muhtaçken şimdi dünyanın gıptayla izlediği İHA ve SİHA’larımızın geliştirilmesi, yerli tanklarımızın, savaş gemilerimizin ve füze sistemlerimizin üretilmesi gibi projeler bu stratejinin en somut örneklerindendir. “Satılıyor, peşkeş çekiliyor, bitiyor.” denilerek binlerce personeli kandırıp evlerinden, ailelerinden, memleketlerinden ederek, vebaline girerek hafızası kaybettirilmeye çalışılan Makine ve Kimya Endüstrisi, yapılanmadan sonra ihracatta başarıdan başarıya koşmakta, ürettiği AR-GE projeleriyle, millî piyade tüfeği MPT-76’yla, havadan taşınabilir obüsü BORAN’la, 76/62 mm millî deniz topuyla, daha saymadığımız onlarca mühimmat ve sistemle ülkemizin savunma sanayisindeki gücünü uluslararası arenada kanıtlamaktadır.

Yüz yıllık cumhuriyet tarihimizin en yüksek aylık ve yıllık ihracat rakamlarına ulaştık. Mayıs ayı ihracatımız 24,1 milyar dolar. Son on iki ayda ihracatımız 260,1 milyar dolar. Bu rekorlarda en büyük pay sahibi Türk savunma sanayisidir, ihracatımızın yaklaşık yüzde 95’ini oluşturmaktadır.

Millî savunma sanayimizin güçlenmesi, ülkemizin bağımsızlığı ve güvenliği için vazgeçilmezdir. Bu yolda elde edilen başarılar hepimizin ortak gururudur. Ancak unutmayın ki bu yolun bir hikâyesi vardır. Bu yolun mazisinde uzun vadeli stratejik bir plan, bu yolun mazisinde azim, bu yolun mazisinde kararlılık... Kabul edin veya etmek istemeyin, Türkiye’nin bu başarılarla dolu millî savunma sanayisi yolculuğunun mazisinde Recep Tayyip Erdoğan vardır. Türkiye sadece Türk milletinin değil yeryüzündeki tüm masumların, mahzunların, mazlumların umududur. Bu sebeptendir ki yükümüz ağır, sorumluluğumuz büyüktür.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de her bir sorunun çözümü AK PARTİ’dir. Türkiye’yi geleceğe taşıyacak olan, yeniden büyük Türkiye’yi inşa edecek, tam bağımsız Türkiye hedefini gerçekleştirecek olan AK PARTİ’dir. Hedefe azim ve kararlılıkla, emin adımlarla ilerliyor, bu adımları attıkça üstat Necip Fazıl’ın müjdesine her gün biraz daha yaklaştığımızı görüyorum. Şöyle söylüyor üstat:

“Bir akıl gelecek ki akıllar delirecek.

Ve bir devrim, evvela devrimi devirecek.

Gökler iki şakkolmuş haberi bildirecek.

Müjdeler olsun size, doğdu batmayan güneş.”

Genel Kurula gelinceye kadar kanun teklifimizde emeği bulunan tüm komutanlarımıza, Sayın Bakanımıza, Grup Başkanımız Sayın Abdullah Güler’e, Millî Savunma Komisyonunun millî kısmını

ortak payda bilip destek veren tüm komisyon üyesi milletvekillerimize, diyalog ve uzlaşmayı hep ön planda tutarak teklifimizin sorunsuz bir şekilde Komisyondan geçmesi için emek veren Komisyon Başkanımız, Değerli Bakanımız Sayın Hulusi Akar’a şükranlarımı sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaplan.

Değerli arkadaşlar, gruplar adına konuşmalar sona ermiştir.

Şahıslar adına 2 sayın milletvekiline söz vereceğim.

İlk söz, Kırşehir Milletvekili Sayın Metin İlhan’a aittir.

Sayın İlhan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir tarım ülkesi olmamıza rağmen bir türlü olması gereken düzeye gelemiyoruz. Bakınız, Türk çiftçisi süregelen yanlış tarım politikaları yüzünden her geçen yıl üretimden uzaklaşmakta ve yoksullaşmaktadır. Çiftçilerimiz tarla ve evlerini bankalara ipotek vererek çarkı döndürmeye çalışmakta ama gerek bankalara gerekse de piyasaya olan borçları 700 milyarı aşmış durumdadır.

Hâl böyleyken Hükûmetin açıkladığı rakamların çok düşük olması çiftçimizi zararına üretime zorlamaktadır. Zira üretimin girdi maliyetleri yüzde 100’leri aşmışken çiftçimizin ürününe yüzde 12’yi layık görmek vicdansızlıktır. Yanlış ithalat politikaları, kuraklık, yüksek girdi maliyetleri, lokal olarak yaşanan doğal afetler ve bu yıl hasadın erken olması çiftçimizin büyük zorluklar yaşamasına neden olmuştur. Ziraat Odaları Birliğinin açıkladığı 1 kilogram buğday üretim maliyeti 10 lira 87 kuruştur dolayısıyla çiftçimizin sürdürülebilir tarım yapabilmesi için alım fiyatının en az 15 lira olması gerekmektedir. 9 lira 25 kuruşluk bir rakam asla kabul edilemez, alım fiyatı mutlaka yukarı yönlü revize edilmelidir.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Silahlı Kuvvetler personelinin çözüm bekleyen sorunları bir hayli fazladır. Örneğin, sözleşmeli erlere ve uzman erbaşlara verilen kamuya atama sözü kanun ve yönetmelik çıkmasına rağmen hâlâ tutulmamaktadır. Seçim bölgem olan Kırşehir’de, her hafta düzenli olarak yaptığım halk gününün değişmez gündemlerinden biri yedi yılını dolduran bu askerlerimizin yaşadıkları sorunlar ve kamuya atanma talepleridir. Bir milletvekili olarak kanunun uygulanamıyor olmasını şahsıma gelen, belediyelere atanma talebinde bulunan sözleşmeli erlere ve uzman erbaşlara açıklamada zorluk çekmekteyim. Umarım Hükûmet zaman geçmeden bu sorunu çözecek adımları atar çünkü artık kendilerinin ve ailelerinin dayanacak güçleri kalmadı. Sorunların çözümü noktasında bizler üzerimize düşeni yapmaya çalışıyoruz ancak tazminat haklarını alamayan emekli astsubaylarla ilgili geçen ay başında vermiş olduğumuz kanun teklifi reddedildi. Makam ve görev tazminatından mahrum bırakılan binbaşılar aleyhine süregelen haksızlık ve eşitsizlik devam etmekte.

Yine, 2000, 2001 ve 2002 yılları arasında nasbedilen astsubay ve astsubaylıktan subaylığa geçiş yapan yaklaşık 1.500 kişinin sivil okul borçlanma sorunu sebebiyle hem emeklilikte hem de fiilî hizmet zammında yaşadıkları haksızlık ve eşitsizlik bir türlü çözülebilmemiş değildir. Ayrıca emekli maaşları yetersiz olan askerlerimiz ve sivil personellerin ek gösterge ve özlük haklarına dair süregelen sorunları da devam etmektedir.

Bir diğerk önemli konu, Terörle Mücadele Sırasında Yaralanan Gazi Sayılmayanlar Derneğinin yıllardır devam eden haklı mücadeleleridir. Dün Mecliste Dernek Başkanı ve yöneticileri ziyaretime geldiler ama inanın kendilerine verecek bir cevap bulamadım. (CHP sıralarından alkışlar) Zira, Gazi bir Meclisin terörle mücadele sırasında yaralananlara gazilik hakkının verilmesinin sağlanmaması bizim için büyük bir utanç olsa gerek diye düşünüyorum. Bu sebeple de amasız fakatsız hiçbir gerekçe öne sürülmeden terörle mücadele sırasında yaralanan tüm kahramanlarımız gazi sayılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, millî savunma alanında nitelikli insan gücü yetiştirmenin hayati derecede önemli olduğu yadsınmaz bir gerçektir. Savunma sanayisinden üniversitelere, nitelikli personel temininden bunların yetiştirilmesine ve ordumuzun modernizasyonuna kadar hâlâ eksik ve hatalı olduğumuz noktalar bulunduğunu da burada belirtmek isterim. Örneğin GATA, en gelişmiş eğitim ve tedavi merkeziydi. GATA bünyesinde eğitim okulları ve üniversite hastanesi düzeyinde 2 eğitim, araştırma hastanesi vardı. Deniz ve Hava Kuvvetlerinin özelliklerine göre uzmanlaşmış deniz ve hava hastaneleri de vardı. Ayrıca, tüm bu askerî sağlık sistemini destekleyen ikmal, bakım onarım teşkilatı ve tıp etiği konularında uzmanlaşan birimler vardı. Personel ve ikmal tedarik konuları da tek elden yürütülüyordu. Tedavi süreçlerinde karşılaşılan sorunlar, uygulanan tedaviler kayıt altına alınır ve yaygınlaştırılırdı. Askerî sağlık sistemi tasfiye edilinceye kadar önemli bir arşiv, kuşaktan kuşağa geçen çok önemli bir birikim de vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın Genel Kurulu lütfen.

METİN İLHAN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ancak geline noktada kapatılan okullar ve askeriyedeki yapısal işleyişin bir şekilde siyasetin etkisine açılmasıyla milletimizin göz bebeği Türk Silahlı Kuvvetlerimizin kurallar, teamüller ve geleneklerle şekillenmiş kurumsallığı da zarar görmüştür.

Bakınız, günümüzde savaşların nükleer, kimyasal ve biyolojik silahları da içerdiği düşünüldüğünde orduların askerî sağlık alanında her tehde hazır olması zorunluluktur. Fakat bunları Sağlık Bakanlığına devrettiğiniz ve kurumsal yapısını tahrir ettiğiniz hastanelerle yeterince yapamayacağınız da açık bir gerçektir. Dolayısıyla iktidar şunu bilmelidir ki askerî sağlık sisteminin yeniden tesisi bir tercih değil zorunluluktur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın İlhan.

İkinci söz, Manisa Milletvekili Sayın Selma Aliye Kavaf’a aittir.

Süreniz beş dakikadır Sayın Kavaf.

Buyurun.

SELMA ALİYE KAVAF (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin ikinci bölümü hakkında söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve Başkanlık Divanını saygıyla selamlıyorum.

Teklifle Millî Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda görev yapan personele ilişkin bazı özlük haklarına ve statülerine dair düzenlemeler yapılması yanında, uzman erbaş, er ve sözleşmeli erbaş, erlerin sözleşme fesih nedenlerinin ve bu hâllerde uygulanacak yaptırımlar ile askerî kaynaktan müfettiş alımına ilişkin usul ve esaslar ile adaylarda aranacak niteliklerin kanunla düzenlenmesine, Harita Genel Müdürlüğü mal ve hizmet sunum bedellerinin ilgili tertibe özel ödenek kaydedilmesi sağlanarak kurum ihtiyaçlarının karşılanmaya devam edilebilmesi ile Millî Savunma Bakanlığınca elde edilen diğerk özel gelirlerin de Cumhurbaşkanı kararıyla kullanılabilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Kanun teklifinin 4'üncü maddesine göre Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Türkiye'ye yapılacak tebligatların Dışişleri Bakanlığı yerine PTT vasıtasıyla yapılması teklif edilmiştir. Bu uygulamada bir pratiklik sağlasa da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devletinin hem bağımsızlığına hem de statüsüne zarar verecek bir sonuç üretebilir.

Bunun yanında, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde askerlik borçlanmasıyla ilgili düzenlemenin bulunmaması da önemli bir eksikliktir. Hem TSK personelimizi hem de yüz binlerce 4/C'li vatandaşımızı ilgilendiren bu sorun neticesinde 4/A ve 4/B'li vatandaşlarımız askerlik sürelerini borçlandırarak işe giriş tarihlerini borçlanılan süre kadar geriye götürebiliyorken 5434 sayılı Kanun'a tabi olan 4/C'li vatandaşlarımız bu haktan mahrum bırakılmıştır. Yasal ve anayasal düzenlemelerle uyumsuz, uygulama birliğini bozan bu sorunun düzeltilmesi, mevcut hukuksuzluğu ve adaletsizliği giderecek önemli bir adım olacaktır.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz günlerde gündeme gelen ve milyonlarca esnafımızı ilgilendiren bir başka soruna da değinmek istiyorum. İç piyasada talebi ve üretimi olumsuz etkileyen ekonomik sıkıntıların etkilerini hafifletebilmek için geçtiğimiz günlerde esnafımıza verilen esnaf kefalet kredilerinin faiz oranlarının geçmişe yönelik artırıldığına tanıklık ettik. Bu uygulamaya göre 10 Ekim 2022 ile 9 Temmuz 2023 arasında yüzde 7,5'la kredi çekenlerin yeni faiz oranı yüzde 17'ye, yüzde 8,5'la kredi çekenlerin yeni faiz oranıysa yüzde 18'e, yüzde 9,5'la kredi çekenlerin yeni faiz oranı yüzde 21'e, yüzde 12,5'la kredi çekenlerin faiz oranı yüzde 24'e, yüzde 15'le kredi çekenlerin faiz oranı yüzde 25'e, yüzde 20'yle kredi çekenlerin faiz oranı yüzde 26'ya ve yüzde 25'le kredi çekenlerin faiz oranı yüzde 29'a yükseltilmiştir yani esnaflarımızın aldığı kredilerin faiz oranlarının yüzde 100'ün üzerine kadar artış gösterdiğini görüyoruz. Bu düzenleme neticesinde binlerce esnafımız ödemelerinde gecikmeye düşmüş ve bir o kadarı hakkında da icra dosyaları açılmıştır.

Bu kapsamda, esnaf kredileriyle ilgili durumun ciddiyetini daha iyi ortaya koyabilmek için vermiş olduğum soru önergesinin cevaplandırılmasını ve geriye dönük bu uygulamanın düzeltilmesini milyonlarca esnafımız adına dile getiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kavaf.

Arkadaşlar, bölüm üzerinde soru-cevap işlemi için bir soru talebi olmadığından ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.17

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.57****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 94’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

31’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Hasan Ekici

Mehmet Atmaca

İstanbul

Konya

Bursa

Mustafa Kaya

Sema Silkin Ün

Necmettin Çalışkan

İstanbul

Denizli

Hatay

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; kanun teklifinin 31’inci maddesiyle ilgili grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçen hafta birinci bölüm adına yaptığımız konuşmada kanaatimizi ifade etmeye çalışmış ve askerî hastanelerin yeniden açılması gerektiğine dair ifadeyi kullanmıştık. Ayrıca, komuta kademesiyle ilgili sıkıntıların olduğuna, kuvvet komutanlıklarının ayrı ayrı Millî Savunma Bakanlığına bağlanmış olmasının olağanüstü bir durumda askerî komuta kademeleri arasında bir emir komuta zinciri noktasında sıkıntı oluşturabileceğine dair kanaatimizi ifade etmiştik. Bugün ise Avrupa Parlamentosu seçimleriyle ilgili bazı değerlendirmeler yapmak istiyorum.

Bildiğiniz gibi, geçtiğimiz günlerde Avrupa Parlamentosu seçimleri yapıldı ve yaklaşık 200 milyon seçmenin katıldığı oylamada aslında bütün dünyayı şaşırtan, beklenen ama şaşırtan bir sonuç ortaya çıktı. Oylama sonuçlarına baktığımızda, Fransa’da Ulusal Cephe, Almanya’da AfD gibi partiler beklenmedik şekilde atak yaptı. Mevcut iktidarda bulunan partilerin de önüne geçerek aslında bir

anlamda bu kadar beklenmeyen bir sonucu ortaya çıkarmış oldular. Avusturya, İspanya ve Belçika gibi ülkelerde de yine sağ partiler sandıktan 1'inci çıktı. Şimdi, burada ilk bakılan şey Ukrayna krizinin Avrupa Parlamentosu seçimlerine yansımadır. Ukrayna kriziyle birlikte artık tamamen savaşın kendi kapılarına geldiğini gören Avrupalılar bir anlamda “Sınırlarımızı faşistler korusun.” şeklindeki bir mantıkla hareket etmeye başladılar.

Tabii, Türkiye’nin olayları değerlendirmesinde ise bazı sıkıntılar var. Türkiye özellikle Amerika Birleşik Devletleri’nin Başkanlık seçimlerinde Trump’la daha yakın iş birliği yapılabileceğine dair kanaatini ortaya koydu ama şimdi hem Amerika Birleşik Devletleri’nde yeni bir Trump dönemi hem de Avrupa’da yeni bir aşırı sağ akım ortaya çıktı.

Aşırı sağ partiler esas itibarıyla neoulusalcılığı savunuyor. Bu partilerin dünya görüşüne göre göçmenler, Müslümanlar, Avrupa dışından gelen hiçbir kimse aslında tam olarak Avrupalı sayılmıyor. Bu siyasi partilerin yaşamış olduğu bu atmosferde tabii işsizlik belirleyici, göçmen karşıtlığı belirleyici, İslam karşıtlığı belirleyici; İslamofobi şu anda Avrupa’da özellikle yükseliyor.

Ben bunları niye ifade ettim? Bunları ifade etmemdeki temel maksat şu: Bizim bir an önce tamamen yurt dışındaki vatandaşlarımızın sorunlarıyla ilgilenen bir bakanlık kurma zorunluluğumuz var. Biz bunu sadece Dışişleri Bakanlığının altında yürütülen belli bir makamla savunabileceğimiz bir ortamda değiliz. Avrupa’daki son gelişmeyle birlikte yaklaşık 5,5-6 milyon insanımızın yaşadığı Avrupa’daki gelişmeleri daha yakından takip etmek, insanlarımızın sorunlarıyla ilgilenmek, varsa onların başka talepleri onları karşılamak, onların karşı karşıya kaldığı riskleri ortadan kaldırmak adına bir bakanlık kurmak gibi bir zorunluluğumuz olduğunu düşünüyorum. Yurt dışı vatandaşlarımızın bu meselelerle ilgili bir koruma kalkanına ihtiyacı olduğunu Avrupa’daki son gelişmenin, aşırı sağ dalganın karşısında onlara tutunabilmek adına Türkiye’nin bir adım atması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca, şunu da ifade etmem lazım: Bazı konsolosluk yetkililerini, ehliyet ve liyakat noktasında sıkıntılı olan bazı konsolosluk yetkililerinin, diplomatların ortaya koyduğu yaklaşım da vatandaşlarımızın aslında bir anlamda ülkemize olan bu güveninde bazı sarsıcı durumlar ortaya çıkarıyor. Mesela çok basit bir şey e-konsolosluk üzerinden sadece randevu talep edilebiliyor, onun dışında adres beyanı gibi bugün e-devlet üzerinden yaptığımız birçok işlem maalesef e-konsolosluk sitesi üzerinden yapılamıyor. Bire bir, 1.000 kilometre, 500 kilometre, 1.500 kilometre öteden insanların adres beyanında bulunabilmek için bizzat konsolosluklara gelmeleri özellikle telkin ediliyor. Bütün bunlar bazı zorlukları da beraberinde getiriyor. İşte, bizim hem ırkçılıkla hem İslamofobiyle mücadele edebilmek için yurt dışındaki vatandaşlarımızın tamamını kuşatan, onların sorunlarını merkeze alan bir anlayışla bir bakanlık kurmamız bu noktada çok elzemdir diye düşünüyorum. Bunun dikkate alınması gerektiğini, bunun da bir güvenlik meselesi olduğunu, şayet yarın Fransa’da Le Pen, işte Almanya’da AfD gibi partiler iktidarın bir parçası olurlarsa oradaki yaşayan vatandaşlarımızın çok daha zorlu koşullarda bir yaşam mücadelesi vereceğini net olarak görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – O yüzden, aslında bu bir güvenlik meselesidir; bu, Türkiye’nin güvenliği meselesidir. Türkiye’nin bu konuda daha hassas davranması gerektiğini düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetler Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinde geçen "Döner sermaye kadrolarına ait hizmetler" ibaresinin "döner sermaye kadrolarına ait faaliyetler" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz

Tahsin Becan

Ömer Fethi Gürer

Özgür Ceylan

Yalova

Niğde

Çanakkale

Aşkın Genç

Serkan Sarı

Mühip Kanko

Kayseri

Balıkesir

Kocaeli

Seyit Torun

Semra Dinçer

Ordu

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) –Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın Genç konuşacaktır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Genç.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, hem 31 Martta hem de 2 Haziranda bizlere duydukları güvenle 2 kez Cumhuriyet Halk Partisini tercih eden Pınarbaşı hemşehrilerime sevgilerimi saygılarımı göndermek istiyorum. Bu başarı sadece bir partinin değil, ilçemizdeki tüm kesimlere aittir. Bu seçimin kaybedeni yoktur, kazananı ise Pınarbaşı ve Pınarbaşılılardır. Seçim sürecinde bizlere destek veren, inanarak yanımızda olan tüm seçmenlerimize yürekten teşekkür ediyorum. Pınarbaşı'nın her bir mahallesinde, her bir sokağında yaşayan vatandaşlarımızın sesi olduk; kadın, erkek, genç, yaşlı demeden her bir bireyin taleplerini, beklentilerini dinledik ve çözüm odaklı projeler geliştirdik. Bu başarı birlikte daha güçlü olduğumuzu gösteriyor. Pınarbaşı'nın tüm renklerini, farklılıklarını ve zenginliklerini kucaklayarak ilçemizi daha yaşanabilir bir hâle getirmek için el birliğiyle çalışacak, eğitimden sağlığa, altyapıdan çevreye her alanda tüm kesimlerin ihtiyaçlarını karşılamak için gayret göstereceğiz. Unutulmasın ki Türkiye'nin kurucu partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi aynı zamanda milliyetçiliğin de teminatıdır. Birlikte daha güzel bir geleceğe adım atmak için önümüzde duran bu fırsatı en iyi şekilde değerlendireceğimizden kimsenin şüphesi olmasın. Pınarbaşı'nın refahı ve mutluluğu için el ele vererek ortak değerlerimiz etrafında kenetleneceğiz.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz hafta Kayseri'de 12'nci Hava Ulaştırma Ana Üs Komutanlığından kalkan Hava Kuvvetleri Komutanlığımıza ait bir eğitim uçağımız kaza kırıma uğradı; 2 kahraman pilotumuz şehit oldu. Hava Pilot Albay Uğur Yıldız ve Hava Pilot Albay Gökhan Özen'e Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın milletvekilleri, 25 Ocakta yine Kayseri 12'nci Hava Ulaştırma Ana Üs Komutanlığından eğitim için kalkan bir uçak teknik bir arıza nedeniyle acil iniş yapmıştı. Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevaplama isteğiyle 29 Ocak 2024 tarihinde verdiğim soru önergesinde uçağın acil iniş yapmasının sebebini, uçağın bakımlarının en son ne zaman yapıldığını ve konuyla ilgili soruşturma açılıp açılmadığını sormuştum. Sayın Bakan bir ay sonra verdiği cevapta bahse konu uçağın bakımlarının eksiksiz yapıldığı, Hava Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde planlı bakımları yapılmamış veya uçuşa engel durumu olan

uçakların eksikleri giderilmeden uçuş planlamasının yapılmadığı cevabını verdi. Üzerinden geçen birkaç ayda maalesef tekrar aynı durumdayız ve 2 kahraman pilotumuzu şehit verdik. Sayın Bakanın verdiği bu güvenceye rağmen aynı üstten kalkan uçaklarımızın tekrar kazaya karışması ve bu kazaların sonucu olarak 2 değerli pilotumuzu kaybetmemiz ciddi sorular doğurmaktadır. Bu tür olayların tekrar yaşanmaması için alınması gereken önlemler konusunda daha titiz ve kapsamlı bir inceleme yapılması gerektiği aşîkârdır. Uçak bakım süreçlerinde ve teknik kontrollerde eksiklikler olup olmadığının bir kez daha gözden geçirilmesi, varsa ihmal veya eksiklerin tespit edilip giderilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, Millî Savunma Bakanlığının uçak bakım ve güvenlik protokollerini yeniden değerlendirmesi ve güncellemesi elzemdir. Ayrıca, pilotlarımızın eğitim ve güvenliği konusundaki standartların en üst düzeye çıkarılması için gerekli tüm adımların atılmasını ısrarla talep ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bu üzücü olaylar Hava Kuvvetlerimizin etkinliği ve güvenliği açısından büyük önem taşımaktadır. Hükûmetin ve ilgili bakanlıkların bu konuda daha şeffaf, daha hesap verebilir ve kararlı bir duruş sergilemesini bekliyoruz. Şehitlerimizin ailelerine ve milletimize başsağlığı dilerken bu tür acıların bir daha yaşanmaması için gerekli tedbirlerin alınmasını bir kez daha vurguluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen Genel Kurulu.

AŞKIN GENÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Türk Silahlı Kuvvetlerinde yıllarca görev yapmış ve emekli olmuş uzman çavuşlarımız ve astsubaylarımızın emekli maaşları diğer emeklilerimiz gibi çok düşük kalmıştır. Ülkemiz ve milletimiz için zorlu koşullarda görev yapmalarına rağmen emekli olduklarında emeklerinin karşılığını alamamışlardır. Vatan için emek vermiş, gazi olmuş uzman çavuşlarımızın ve astsubaylarımızın emekliliklerinde yaşadıkları sorunların çözülmesi gerekmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu sorunun giderilmesi için kanun teklifleri verdik; gelin, destek verin hep birlikte kahraman askerlerimizin bu mağduriyetini giderelim.

Bu vesileyle, yüce milletimizin Kurban Bayramı'nı kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Genç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 31'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş	Hüsmen Kırkpınar	Yasin Öztürk
Kayseri	İzmir	Denizli
Mehmet Akalın	Kürşad Zorlu	Rıdvan Uz
Edirne	Ankara	Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk konuşacaktır.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 125 sıra sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Türk Silahlı Kuvvetleri, tarih boyunca Türk milletinin bağımsızlığını, huzurunu ve güvenliğini korumada hayati bir rol almıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin önemi yalnızca askerî gücünden değil, aynı zamanda milletin birlik ve beraberliğini pekiştiren, millî değerleri yaşatan bir kurum olmasından kaynaklanır.

Öncelikle AK PARTİ'sinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda yapmayı planladığı değişikliklerin amacını anlamak için bu değişikliklerin neyi kapsadığına bir göz atalım. AK PARTİ'si, Türk Silahlı Kuvvetlerinin atama, terfi ve disiplin süreçlerinde daha fazla söz sahibi olmayı hedefliyor. Bu değişiklikler, askerî personelin seçiminde ve görev sürecinde siyasi otoritenin etkisini artıracaktır. Böyle bir düzenleme, ordunun tarafsız ve bağımsız bir kurum olarak kalmasını zorlaştıracaktır. Demokrasinin temel ilkelerinden biri olan güçler ayrılığı prensibi bu tür müdahalelere karşı korunmalıdır. Ordu, herhangi bir siyasi partinin etkisinden bağımsız olmalı ve ülkenin güvenliğini, milletin çıkarlarını gözetmekle yükümlü kalmalıdır. AK PARTİ'sinin bu hamlesi, orduyu siyasallaştırma ve kendi ideolojik hedeflerine hizmet eder hâle getirme riskini taşımaktadır. Bu sadece demokrasimizin altını oymakla kalmaz, aynı zamanda Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkinliğini ve profesyonelliğini de zedeleyebilir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin siyasallaşması, askerî disiplini ve moral değerlerini de olumsuz yönde etkileyecektir. Askerî personelin terfi ve atamaları siyasi sadakat kriterlerine göre yapılmaya başlarsa bu durum kurum içinde huzursuzluk yaratacak ve profesyonel liyakati ikinci plana atacaktır. Bu durum ise uzun vadede Türk Silahlı Kuvvetlerinin operasyonel kabiliyetlerini ve ulusal güvenliğimizi ciddi bir biçimde zafiyete uğratabilecektir.

Öte yandan, yapılmak istenen bu değişikliklerin hukukun üstünlüğü ilkesine de aykırı olduğunu belirtmek gerekir. Anayasa'nın 2'nci maddesi Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğunu vurgular ancak AK PARTİ'sinin bu tür müdahaleleri hukukun üstünlüğünü zayıflatmakta ve adil bir yönetim anlayışından sapma anlamına gelmektedir. Adil bir hukuk sisteminde kurumlar ve yetkiler kişisel veya parti çıkarlarına göre değil, evrensel hukuk normlarına ve toplumun genel çıkarlarına göre belirlenmelidir. Bu noktada, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bağımsızlığını ve profesyonelliğini korumak için bu değişikliğe karşı durmak demokrasimizi savunmanın bir parçasıdır; özellikle medya, akademi ve sivil toplum kuruluşlarının bu konuda sesini yükseltmesi ve kamuoyunu bilgilendirmesi gerekmektedir. Demokratik bir toplumda hükümetlerin faaliyetleri halkın gözetiminde olmalı ve şeffaflık ilkesi esas alınmalıdır.

Adalet ve Kalkınma Partisinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda yapmayı planladığı değişiklikler sadece ordunun yapısını değil, aynı zamanda Türkiye'nin demokratik değerlerini de tehdit etmektedir. Bu değişikliklerin yürürlüğe girmesi hâlinde ordumuzun siyasallaşması, hukukun üstünlüğünün zayıflaması ve ulusal güvenliğimizin riske girmesi kaçınılmaz olacaktır. Unutmayalım ki güçlü bir demokrasi güçlü ve bağımsız kurumlarla mümkündür. Türk Silahlı Kuvvetlerinin bağımsızlığı ve profesyonelliği ülkemizin geleceği için vazgeçilmezdir.

Sonuç olarak, Türk Silahlı Kuvvetleri bağımsızlığın ve millî egemenliğin teminatı olmasının yanı sıra, millî birlik ve beraberliğimizi pekiştiren, millî değerleri yaşatan bir kurumdur. Bu nedenle, Türk milleti için Türk Silahlı Kuvvetleri sadece bir ordu değil, aynı zamanda bağımsızlığın, güvenliğin ve millî değerlerin somut bir ifadesidir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapısıyla oynanması, teamüllerin hiçe sayılarak düzenlemeler yapılması sadece idare hukuku açısından sorun teşkil etmekle kalmamakta, Silahlı Kuvvetlerimizin gücünü zayıflatmakta, itibarını zedelemekte, eğitim kalitesini ve cazibesini kaybetmesine yol açmaktadır. Bu kanunda olduğu gibi, Silahlı Kuvvetlerimizi ilgilendiren her kanun teklifinde “uyum düzenlemesi”

denilerek Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıkları daha da işlevsiz hâle getirilmektedir. Kuvvet komutanlıklarının yetkilerinin bir bir elinden alındığı açıkça görülmektedir. Subay, astsubay ataması bile yapamayan, sözleşmeli erbaş ve erleri uzman erbaş statüsüne dahi geçiremeyen kuvvet komutanlıkları ve Genelkurmay Başkanlığının ordumuzu nasıl harbe hazırlayacağı tam bir muammadır.

Tüm bu nedenlerle teklife karşı olduğumuzu belirtiyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinde yer alan “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Hülakü

Celal Fırat

George Aslan

Bingöl

İstanbul

Mardin

Salihe Aydeniz

İbrahim Akın

Mardin

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat konuşacaktır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de uygulanan eğitim politikaları din referanslı olarak devamlı değiştiriliyor ama bir dikiş maalesef tutturulamıyor. Eğitimle ilgili tüm olumsuzlukların tek sorumlusu bu iktidardır. Yirmi iki yıllık iktidarınız döneminde büyük vaatler verdiğiniz eğitimle ilgili ilerlemede geldiğiniz nokta; imam hatiplerde imam, meslek liselerinde ise çocuk işçiler yetiştirmek oldu. Yani toplumu bu eğitim sistemiyle yüz yıl geriye götürdünüz. Ortaöğretim, temel lise, üniversite eğitiminde sınav sistemi ve müfredatın kaç defa değiştiği ortada. Peki, elde ne var? Koskocaman bir sıfır. Elde ne var peki? Yazboz tahtasına dönen bir eğitim sistemi. Bakınız, son iki hafta içinde çocuklarımız ve gençlerimiz liseye geçiş için LGS, yükseköğretime geçiş için de TYT ve AYT sınavlarına girdiler. Her sınav için çocuklarımız ayrı ayrı travmalar yaşıyorlar. Hak edenin hak ettiğini alamadığı sınavlara girip duruyor çocuklarımız.

Yine büyük kampanyalarla “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” diye bir şey çıkardınız. Size göre bu model uygulanırsa öğrencilerin başarı oranı artacak, öğretim çoğalacak, ekonomik gelişme olacak, dünyaya bilgi ihraç edilecek, Türkiye uçacak. Birkaç cümleyle söylemeliyiz ki hayal satıyorsunuz; toplumu zihinsel, eğitsel, kültürel olarak karanlığa sürüklüyorsunuz; bu ülkeyi fakirleştiriyor, kurutuyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, aylardır, bu müfredatın muhatabı olan eğitim meslek örgütleri, sendikalar, öğrenci velileri, Alevi kurumları yani büyük oranda paydaşların büyük bir bölümü seslerini yükseltiyorlar; açıklamalar yapıyor, eleştiriyor, önerilerini sunuyorlar; duymazdan geliyor, yok sayıyorsunuz. Tüm toplumu ilgilendiren bu konuda “Ben yaptım, oldu.” demekle olmuyor. Bu müfredatın neden geri çekilmesi gerektiğine ilişkin birkaç şey söylemek istiyorum. Mevcut eğitim sistemine yönelik eleştirilerimiz varken sizin şimdi dayattığınız, öncekinden maalesef daha kötü. En başından şunu da söylemeliyim ki bir kere, bu tür programlar hazırlanırken toplum ve kamu yararı, pedagojik olarak da çocuğa uygun üstün fayda gözetilmek zorundadır. Sizin bu modelinizle “millî ve manevî değerler”

adı altında farklı kültürler, etnisiteler, diller, kimlikler, inançlar, yaşam biçimleri yok sayılırken âdeta herkese aynı gömleği giydirmeye çalışıyorsunuz. Çocuklarımız, sınav önceleri duaya, mezar temizlemeye götürülüyorlar. Okullarda uygulamalı bir şekilde şeytan taşlama ve mezar başında ağlama seansları yapılıyor. Hiç mi vicdanınız yok? Küçük çocukların psikolojik gelişimlerinde bunların yaratacağı travmaları hiç düşünmüyor musunuz? Farklı inanç ve kültürlerden olanlarda bu dayatmalar ve mahalle baskısıyla yaratacağınız huzursuzluklardan ne çıkar elde etmek istiyorsunuz? “Değerler eğitimi” adı altında, ÇEDES ve benzeri projelerle, okullarda imam, vaiz ve din görevlileri “manevi danışman” “öğretici” adları altında etkinliklere katılırken öğrencileri camilere götürmektedirler. Bu çok kimlikliliği, çok dilliliği, çoğulculuğu reddediyor; cinsiyetçi, milliyetçi, ötekileştirici bir program uygulamaya çalışıyorsunuz. Eleştirel düşüncüyü, bilimselliği, laikliği, demokratik katılımı, geleceğimiz olan özgür bireylerin yetişmesini en başında engellemiş oluyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bu iktidar, eğitim sistemini öyle bir hâle getirdi ki ne öğrenciler ne de onların aileleri artık bu ülkede mutlu değil; başarılı, insanca yaşayacakları bir gelecek hayal edemiyorlar. Fırsatını bulan hızlıca yurt dışına çıkmanın yollarını arıyor. Ülkemizin değerleri, kıymetli beyinleri, bilim insanları kaybediliyor. “Biz bu müfredatı yaptık.” demekle olmuyor; yarın başkası gelir, zıt başka bir şey yapar. Bu kafa karışıklığıyla kaybedilmiş kuşaklar, bu ülkenin geleceğine bir fayda sağlamayacaktır.

Bakınız, dün okullarda boykotlar oldu; öğrenciler, öğrenci velileri, eğitim emekçileri, sendikalar, meslek örgütleri, demokratik kurumlar alanlara çıktılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım lütfen.

CELAL FIRAT (Devamla) - Buradan müfredatı kabul etmeyen, boykot eden, alanlara çıkan tüm canlarımıza selam olsun. Bugün ve yarın da kimse size biat etmeyecek, bilesiniz. Toplumu germeden bu müfredat geri çekilmeli -başka da çare olmadığını görüyoruz- pedagojik olarak doğru, bilimsel, laik, ücretsiz, demokratik ve ana dilde bir eğitim sistemi için eğitim meslek örgütleri, sendikalar, veli dernekleri, öğrenci temsilcileri gibi tüm paydaşlarla ortaklaşarak yeni bir müfredat hazırlanmalı diyor, Genel Kurulu selamlıyorum.

Sevgiler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Fırat.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 31’inci madde kabul edilmiştir.

32’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 32’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Hasan Ekici

Mehmet Atmaca

İstanbul

Konya

Bursa

Mustafa Kaya

Selçuk Özdağ

Sema Silkin Ün

İstanbul

Muğla

Denizli

Mehmet Karaman

Necmettin Çalışkan

Samsun

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan konuşacaktır. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Burada değişiklik sadece konuşmacıda yapılıyor, kanun metnlerinin, tekliflerin noktasına virgüline dokunulmuyor maalesef ki. Aslında bazı arkadaşların içinde bulunduğu durumun ne kadar üzüntü verici olduğunu da şahsen biliyorum, gerçekten bu durum onur kırıcı büyük bir durum. Burada yasanın içeriğini bilmeden, bu kime ne fayda getirir, kim üzülür, bunların hiçbirini tartışmadan yasa çıkarılıyor. Elbette, bu sorumsuzca yapılan işler neticesinde fatura ağır oluyor.

Değerli milletvekilleri, mahkemelerden karar çıkmadan, önceden gönderilmiş, hazırlanan listelerle kimin darbeci, kimin terörist, kimin de vatansever olduğunu biliyorsunuz, bunun sonucunda da binlerce, on binlerce insanın hayatı karartılıyor. Bugün canlı bir örnek yaşıyoruz, Kızılay’da Adalet Bakanlığının önünde bir anne, Sevinç abla -2 çocuğu var, biri askerde müebbet, diğeri özürülü- bakacak başka kimsesi olmadığı için iki aydan beri eylem yapıyor tek başına. O kadar korkuyorsunuz ki bu kadından bir şey gelir diye, 10 da eli silahlı güvenlik görevlisi başında bekliyor. Hâlbuki burada soracağımız soru şu: Bir kadın düşünün ki çocuğunu zorluklarla beslemiş, büyütmüş, 13 yaşında, daha tıflıken askeriye teslim etmiş. Yirmi dört saat süreyle elini altındaki bu çocuğunu kadın Asker olacak, subay olacak, kahraman olacak; ben de şerefle, gururla oğlumun bu izzetini yaşayacağım.” diye beklerken şu anda müebbet hapisshane tutuklu. Neymiş? Darbeciymiş. Ya, bu çocuk darbeciyse, askere girmeden önce darbeci değil orada olmuşa o zaman bunu her kim darbeci yaptıysa bu sorgulanmalı. Elbette, eğer askeriyede bulunan bir insan darbeci sayılıyorsa 12 Eylül, 28 Şubat darbeleri yapılırken de askeriyede bulunan binlerce insan vardı, bunların hepsini de sorgulamamız gerekir ama bunların hiçbirisi maalesef gündemde değil.

Değerli milletvekilleri, şimdi, tarihî bir yanlışla karşı karşıyayız. AK PARTİ’li arkadaşlar “Biz bir kurumda ne kadar çok insanı yargılsak, ne kadar çok insana hain, terörist damgası vurursak hainlerle, teröristlerle o kadar çok mücadele etmişiz.” zannediyor; bu, kendilerini aldatmaktan başka bir şey değil. Yüreği yanan bir Anadolu kadınına tahammül maalesef ki yok. Türk Silahlı Kuvvetleri, asker ocağı, bu milletin gönlünde taht kuran Peygamber ocağı olarak bilinen bir kurumken bugün tılsımı, heybeti bozuldu; insanlar, çocuklarını asla göndermek istemediği, her an terörle yargılanacağı bir kurum olarak maalesef ki görüyor.

Değerli milletvekilleri, yasada arz etmeye çalıştığım gibi sadece üstten bir bakışla yönetimin elini rahatlatacak tedbirler alınmış, deniyor ki: “Aşırı borçlanan bir adam askeriyeden ihraç edilir.” Ya, Allah’tan korkun. Sizin faize ödediğiniz kadar bir borçlanma mı? Kaç kat? Maaşı kadar borçlanma mı? Maaşın 10 katı mı, maaşın 100 katı mı? Böyle rakamsız, böyle sadece birilerinin inisiyatifıyla sorgulanacak, hüküm verilecek bir durum olur mu? Olur. “Aşırı borçlanırsa ihraç ederiz.” “Sen sevmediğim birisin, aşırı borçlandın, ihraç!” Senin 100 katın borçlanana bir şey olmuyor.

Başka bir hadise, bakın, şu gazilik meselesi. Adam askere gidiyor veya sivil, yaralanıyor, eğer şu tetik parmağı kopmamışsa gazi olmuyor, vücudunun başka yerlerini kaybetsin, diğer parmakları gitsin, önemli değil, böyle. Hâlbuki 15 Temmuzda sokağa çıkan vatandaşlarımıza sahip çıktınız, parmağı çizilene bile “gazi” ünvanı verdiniz. Bu noktada, yaralanan gaziler arasında asla ayırım gözetilmemeli, hepsine de eşit muamele yapılmalı ve şunu belirteyim ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Selamlayalım, evet, tüm gazilerimizi selamlıyorum.

Askeriyede yedi yıl görev yaptıktan sonra kapı dışı edilen insanların sivil hayata adaptasyonu, aile birliğinin sağlanması, sosyal yaşamı, bunların hiçbiri gündemde değil ve bütün bunlarla beraber Reyhanlı patlamasında 53 vatandaşımız, hemşehrimiz şehit oldu, vefat etti; yıllardan beri her törene gittiniz ama bunlara “şehit”lik payesi verilmedi. Reyhanlı halkı sizden bunu bekliyor “şehit” ünvanı verilmesini bekliyor.

Bu vesileyle, tüm gazilerimizi selamlıyorum. Gazilerimize diyorum ki: Bu Meclis sizin arkanızda, inşallah hep beraber hakkınızı alacağız. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinde geçen “izinleri ertelenerek müteakip sene içinde verilebilir” ibaresinin “izinleri ertelenerek müteakip sene içinde verilir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Muhip Kanko

Özgür Ceylan

Niğde

Kocaeli

Çanakkale

Tahsin Becan

Serkan Sarı

Semra Dinçer

Yalova

Balıkesir

Ankara

Seyit Torun

Deniz Demir

Ordu

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önegeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Deniz Demir konuşacaktır.

Buyurun Sayın Demir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

DENİZ DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Sizlere bir yazı okumak istiyorum. 18 Aralık 2023 tarihli 423 sayfalık MASAK raporunda, Ayhan Bora Kaplan suç örgütünün kara para aklama sistemi incelendi, Ayhan Bora Kaplan davasında TMSF tarafından el konulan 31 şirketten 1'i Ayyıldız Tünel Ekipmanları İmalatı Mühendislik Sanayi ve Ticaret AŞ, bu şirketin sahibi Ozan Can Yıldız görünüyor. MASAK raporunda Halkbankın bu şirkete kredi yağdırdığı bir tabloyla anlatıldı. 2021-2022 yıllarında 25 kez kredi verilmiş, kamu bankasından yani halkın bankasından mafyanın şirketine verilen toplam kredi 480 milyon 515 bin Türk lirası. Halkbank mafyanın kara parasının aklandığı Ayyıldız Tünel AŞ'ye 1 Haziran 2022 tarihinde tek seferde 150 milyon TL kredi vermiş, üstelik Ayyıldız Tünel AŞ bu kredi karşılığında DE SOLAR 7 Limitet Şirketinin hisselerini rehin göstermiş. MASAK, Ayhan Bora Kaplan'la ilgili raporunu hazırlarken,

Halkbanktan 150 milyon TL kredi verilirken hisseleri rehin alınan DE SOLAR 7 şirketinin değerleme raporunu istedi. Elbette bir banka kredi karşılığında kendisine rehin verilen bir şirketin değerini önceden analiz etmiş olmalıydı ancak Halkbank yurttaşın parasını mafyaya verirken şirket değerleme raporu bile hazırlamamıştı, sadece şirketin 150 milyon TL'nin çok altında olan cihaz ve ekipmanlarına dair göstermelik bir rapor kredi dosyasına konulmuştu. Hayali değerle 150 milyon TL kredi almışlar. Kamu bankası halkın parasını mafyaya peşkeş çekmiş.

MASAK raporunun devamında, DE SOLAR 7 şirketinin satışının muvazaalı bir satış işlemi olduğu anlatıldı ve kara para aklayan şirketin aldığı 150 milyon TL krediyle sermaye artırımına gittiği tespit edildi. Raporda 150 milyon TL'nin şirketin sahibi görünen kişiler tarafından yağmalandığı kalem kalem anlatıldı, birbirlerine yirmişer milyon TL göndermişler. Ayrıca, el konulan Darma Enerji AŞ isimli şirkete de Halkbank kredi yağdırmış. Bu şirketin 2021 yılında cirosu sadece 3.540 Türk lirası. MASAK raporuna göre Halkbank, bu şirkete, 28 Mart 2022'de 25 milyon Türk lirası; bir gün sonra, 29 Mart 2022'de yine 25 milyon Türk lirası; bir gün sonra, 30 Mart 2022 tarihinde 24 milyon 500 bin Türk lirası ve 13 Nisan 2022 tarihinde 20 milyon 550 bin Türk lirası kredi verdi. Bu paralar şirket hesaplarında gezdikten sonra Fatih Akgül'e ait olan ESA Gruba gönderildi. MASAK raporunda şöyle denildi: "Şirketin bilançosunda 'pasif' kısmında, 100 milyon TL'ye yakın olan banka kredisi haricinde, büyük tutarlı kaleme rastlanılmadı." Yani, kasası boş mafya şirketine kamu bankasından para aktarılmış. Bu kredilerde imzası olan Halkbank Ankara 1. Bölge Koordinatörü Kubilay Özdöl'ün İçişleri Bakanlığının talebiyle açığa alındığı öne sürüldü. Halkbank ise bu iddialar üzerine bir açıklama yapmıştı, açıklamada "Bahse konu şahıs ve ortağı olduğu şirketlere, belirtilen tutarlarda ve teminatsız kredi kullandırımı söz konusu dahi değildir. Eski bölge yöneticimizin görev değişiminin söz konusu işlemlerle hiçbir ilgisi bulunmamaktadır." denildi ancak MASAK raporu Halkbankın Ayhan Bora Kaplan'a -kara para akladığı şirketlere- en az 550 milyon 515 bin TL kredi verdiğini ortaya koyuyor. Peki, Halkbank neden Kubilay Özdöl'e sahip çıktı? Yoksa skandal daha yukarılara mı tırmanıyordu? Bu satırlar 5 Haziran 2024 tarihli BirGün gazetesinde Timur Soykan imzasıyla yayımlandı ancak aynı gün yargı eliyle sansürlenerek jet hızıyla erişim engeli getirildi. MASAK raporuna dayanarak yazılan bir haberin sansürlenmesi basın özgürlüğüne vurulmuş bir darbedir, susturmadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım lütfen.

DENİZ DEMİR (Devamla) – Tarihe not düştüğüm bu Meclis tutanaklarını gerçeğin peşinde koşan, gücün karşısında eğilip bükülmeyen cesur gazetecilere adıyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinde yer alan "müteakip" ibaresinin "takip eden" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Hülakü

Celal Fırat

George Aslan

Bingöl

İstanbul

Mardin

İbrahim Akın

Ali Bozan

Salihe Aydeniz

İzmir

Mersin

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYHAN SALMAN (Bursa) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Ali Bozan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Bozan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede ikili hukuk uygulandığını bilmeyen kalmadı; Türk’e ayrı hukuk, Kürt’e ayrı hukuk. Hakkâri Belediyemize kayyum atanması kararıyla bu durum bir kez daha ortaya çıktı. Bugüne kadar DEM PARTİ ve aynı gelenekten gelen partilerin kazandığı belediyelere tam 144 defa kayyum atanmış yani Belediye Kanunu uygulanmamış, belediye meclisinin kendi içerisinde bir başkan seçmesi yoluna gidilmemiş; işte bu, Kürt’e uygulanan hukuk. Gelelim Türk’e uygulanan hukuka: 2016’dan bu yana DEM PARTİ’li olmayan 15 belediye başkanı görevden alınmış ve yerlerine belediye meclisi bir başkan seçmiş; işte bu da Türk’e uygulanan hukuk. En yakın örnek Kepez Belediyesi; Belediye Başkanı bir soruşturma nedeniyle tutuklandı ve Belediye Meclisi olması gerekeni yaptı, kendi içinden bir belediye başkanı seçti. Bu ikili hukukta Kürt’e uygulanan hukukun adı “sömürge hukuku”dur ve biz bu sömürge hukukunu kabul etmiyoruz. Batıda bir belediye başkanı gözüaltına alındığında ya da tutuklandığında nasıl bir uygulama söz konusu ise aynı uygulamayı Hakkâri Belediyemiz için de istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, ikili hukuk sadece Hakkâri Belediyesine kayyum atanmasıyla kendisini göstermedi. Bugün, Kürt siyasi hasta tutsaklar hapisanelerde ölüme terk edilirken generaller bir gece yarısı hastalıkları sebebiyle tahliye edildi; işte bu da bir diğer ikili hukuk örneği.

Hakkâri Belediyemize kayyum atanması sonrasında bazı illere eylem yasağı getirildi ve ülke kayyum rejimiyle bölüştürülüyor, ülke bölünüyor. Yasak getirilen illere baktığımızda tamamı kürdistan illeri. Batıda eylem, gösteri serbest; kürdistan da eylem, basın açıklaması yasak; alın size diğer ikili hukuk örneği.

Sayın Başkan, kürdistanın sınırlarını siz kendiniz çiziyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Biz çizmiyoruz, “kürdistan” diye bir yer yok, öyle bir yer yok.

ALİ BOZAN (Devamla) – Kayyum atadığınız 144 belediyenin nerede olduğuna bakarsanız kürdistan orada, eylem yasağı kararı verdiğiniz illere bakarsanız -nerede- kürdistan orada; kürdistanın sınırlarını siz aldığınız kararlarla zaten çizdiniz.

Cezaevlerinde aileyle görüntülü görüşme hakkı var ama sadece kime uygulanmıyor, biliyor musunuz? Politik tutsaklara. Dışarıda “Kürt, anasını görmesin.” siyaseti cezaevinde de “Kürt, anasıyla görüntülü de görüşmesin.” şeklinde uygulanıyor. Alın size bir diğer ikili hukuk örneği.

Değerli arkadaşlar, bir kez daha söylüyoruz: Kürt’e uygulanan öteki hukuku ve sömürge hukukunu kabul etmiyoruz. Kürtler sizin sömürgeci değildiniz, sömürgeyi kabul etmiyoruz, sömürge hukukunu da tanımıyoruz.

Buradan muhalefete de sesleniyoruz: Değerli arkadaşlar, vakit eleştirme değil icraat vakti. Biz Hakkâri Belediyemize kayyum atandığı günden bugüne alanlardayız. Buyurun, bu kayyum darbesine karşı olan tüm partileri direniş alanlarına bekliyoruz. Yoksa zaten yapılanın haksızlık olduğunu, zaten yapılanın hukuksuz olduğunu bu ülkedeki tüm kamuoyu biliyor. Biz diyoruz ki vakit dayanışma vakti, fermanlar yazdıran saray padişahına karşı birleşme vakti. Ve buradan saraya da sesleniyoruz, diyoruz ki: Ekilir, ekin geliriz, ezilir, un geliriz, bir gider bin geliriz ama seni öyle bir göndereceğiz ki pir göndereceğiz. Seni gönderdiğimizde sarayın kapısına “Kendisini padişah sandı, fermanlar yazdı. Yazdığı fermanlar döndü dolaştı kendisini yaktı.” yazacağız.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Senin görme umudun yok onu.

ALİ BOZAN (Devamla) – Kürdistan'da yapılan irade gasbı Kürt halkının inkârıdır. Biz bu inkâr siyasetini yeneceğiz, direne direne yeneceğiz.

Kürdistan meselesine dair söyleyeyim, az önce de söyledim.

ALİ İNCİ (Sakarya) – Kardeşim, kürdistan değil Türkiye ya! Türkiye! Türkiye!

ALİ BOZAN (Devamla) – Kürdistanın sınırlarını kayyum atayarak kendiniz çizdiniz.

ALİ İNCİ (Sakarya) – Kardeş, Türkiye!

ALİ BOZAN (Devamla) – Eylem yasağı kararı vererek kürdistanın sınırlarını siz kendiniz çizdiniz.

ALİ İNCİ (Sakarya) – Ya, bırak “kürdistan”ı, “Türkiye” desene ya!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Oraya ayrı, buraya ayrı hukuk uygularken diyecektiniz bunları!

ALİ BOZAN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ İNCİ (Sakarya) – Türkiye, Türkiye! Meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi! Buradasın!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Bölücü sizsiniz, siz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Oradan parmak sallamayın ya!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bozan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Hüsmen Kırkpınar

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Kayseri

İzmir

Bursa

Mehmet Akalın

Rıdvan Uz

Kürşad Zorlu

Edirne

Çanakkale

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYHAN SALMAN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu konuşacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Türkoğlu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; iktidar şu meşhur tasarruf tedbirlerini açıkladı değil mi? Açıkladı. Bunların arasında öncelikli olarak kamu kurumlarında alınacak önlemler var. Peki, başka ne var? Basın ve medyaya verilen reklam ve ilanlara uygulanacak ambargo var. Nitekim belediyeler başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları tasarruf tedbirleri bahanesine de dört elle sarıldılar. Bu kısıtlamalar elbette ki kabul edilemez ve onun için de buradan soruyorum: Bu memleketin devasa ekonomisi, kamu kurumları, belediyeleri, vesaire, basına

ilan, reklam verdi diye mi battı? Bu ülkenin kasaları, hazinesi, kamu kurumları gazetelere abone oldu diye mi boşaldı? Kamudaki basın ve medya harcamaları kesilince millî gelir artacak, memlekete döviz yağacak, Türkiye kurtulacak; öyle mi? Yahu siz saraydan, bakanlıklardan hâlen daha çıkan lüks araç konvoylarına bir bakın. Bitmek bilmeyen saltanat yemeklerine, keyfî resmî gezilere, kamu kurumlarının tatil köylerindeki israfâ, devlet ricalindeki şatafata ve debdebeye bakın. Boşa giden milyarlık yatırımlara, komisyon bazlı ihalelere, köprülere, yollara ve gökdelenlere bakın. Bütün bunlara bakın da ondan sonra basının üç kuruşluk gelirine göz dikin. Bu arada iğneyi basına da batıracağız, hiç kusura bakmasınlar. Cemiyetler, dernekler, konfederasyonlar, konseyler, federasyonlar falan, meslek örgütü olarak ne ararsan var, hem de yüzlerce. Bu sorunlar önümüzde gün gibi dururken, üstelik basın ve medyanın gelir kaynaklarına dahi doğrudan müdahale edilirken aynı basından, aynı medyadan ne yazık ki ses duymıyoruz. Biliyorum, meslek örgütleri tarafından açıklamalar, basın bildirileri vesaire yayınlanıyor ama yetmez; nitekim yetmediğini de sonuçları itibarıyla görüyoruz. Basın ve medya her dönemde gücünün yanında durma yarışından başka “En iyi yandaş ben olacağım.” demekten ve pastadan pay kapmaya çalışmaktan başka bir şey de -kusura bakmasınlar- yapmıyorlar. Gazeteciler bugün neden üç otuz maaşa çalışıyor? Neden basın emekçileri en güvencesiz meslekte ömür çürütmek zorunda kalıyorlar? Basın özgürlüğünde ülke olarak niye diplerdeyiz, neden yerlerde sürünüyoruz? Yargısız infaz gazeteciliği neden aldı başını gitti? Sayfalarda, ekranlarda, yayın mecralarında sorgusuz sualsiz, ilgisinden herhangi bir yanıt isteme veya savunma hakkı tanıma ihtiyacı bile duymadan neden bu denli fazla bir haysiyet cellatlığı yapıyor? Gazeteci neye göre gazeteci mesela, her isteyen bu mesleği neden kolayca yapıyor, yok mu bu işin bir kaydı kuydu, olmadı, en azından bir meslek odası? Türkiye’de son beş yılda kaç gazeteci işsiz kaldı örneğin? Ekmeğinden olan bu insanlar için meslektaşları ne yaptı, hangi isyan bayrağı nerede açıldı? Cafcaflı ödül törenleri falan tabii ki önemli, elbette ki mesleki açıdan çalışanlar için bir motivasyon unsuru ancak dost acı söyler, böyle giderse ödül akşamlarında motive edilecek, teşvik edilecek gazeteci bile bulunamayacak.

Efendim, Kurban Bayramı’na girerken buradan Kurban’ı kara karşılayanları bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Bu bayramı emekli kara karşılayacak; asgari ücretli, dar, sabit gelirli kara karşılayacak; zincir marketlere kurban ettiğiniz esnaf tabii ki kara karşılayacak; 11.500 lira maliyeti olan buğdaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – ...9.250 lira fiyat verdiğiniz çiftçi, üretici bu bayramı kara karşılayacak; başta Van’da olmak üzere İpekyolu Belediyesinde, Van Belediyesinde işten çıkarılanlar, belediyelerde seçim bittikten sonra “Bizden değilsin.” diye işten çıkarılan işçiler bu bayramı kara karşılayacaklar; Gemlik’te, limanda, Borusanda sırf sendikalı olduğu için işten çıkarılan işçiler bayramı kara karşılayacaklar.

Efendim, son bir söz de bu memlekette bırakınız bu Anadolu coğrafyasını, bizim için Türklere ne Türkiye ne de Turan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım hemen.

Ne Türkiye’dir ne...

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Vatan ne Türkiye’dir Türklere ne Türkistan. Vatan, büyük ve müebbet bir ülkedir; Turan.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Vatan, büyük ve müebbet bir ülkedir; Turan.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Biliyorum.

Açarsanız hemen tamamlayacağım.

BAŞKAN – Kimseye vermedim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - O zaman söyleyeyim; Vatan ne Türkiye’dir Türklere ne de Türkistan. Vatan, büyük ve müebbet bir ülkedir; Turan.

Teşekkürler. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir sonraki maddeye geçtik. 32’nci maddeyi oylarımıza sunalım.

BAŞKAN – 32’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 32’nci madde kabul edilmiştir.

Artık vaktikerahet gelmiş.

33’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 33’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Hasan Ekici

Mehmet Atmaca

İstanbul

Konya

Bursa

Seda Kâya Ösen

Mehmet Karaman

Sema Silkin Ün

İzmir

Samsun

Denizli

Mustafa Kaya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

Millî SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYHAN SALMAN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Seda Kâya Ösen konuşacaklar.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Ösen.

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımız; sizleri en içten duygularımla selamlıyorum.

Bildiğiniz üzere, geçtiğimiz hafta Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından buğday, makarnalık buğday ve arpa alım fiyatları açıklandı. Maliyetlerin oldukça altında olan fiyatlara geçmeden önce dikkat çekilmesi gereken bir hususa işaret etmek istiyorum. Bildiğiniz gibi, ton cinsinden buğday alım

fiyatları her sene Sayın Cumhurbaşkanı tarafından açıklanır, anayasal olarak korunması zorunda olan çiftçilere “Müjde!” olarak sunulurdu. Ancak bu sene bir farklılık yapıldı ve buğday alım fiyatları bir gece vakti sessiz ve sedasız şekilde kamuoyuna duyuruldu. İktidar partisi milletvekillerine sormak isterim: Her sene kürsüden yüksek sesle duyurulan fiyatlar ne oldu da Cumhurbaşkanı tarafından açıklanmadı? Sizlerden önce topraktan ekmeğini kazananlar bu memlekette el üstünde tutulur, ektiği ürünün karşılığını bulurdu ama artık onlar kuru soğana mahrum bırakıldı.

Çiftçinin belini büken meselelere gelelim şimdi. Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı alım fiyatlarına göre ekmeklik buğdayın 1 tonu 9.250 lira, makarnalık buğday 10 bin lira, arpa fiyatı ise 7.250 lira olarak belirlenmiş. Peki, geçen sene bu rakamlar neymiş, gelin ona bakalım. Geçen yıl 6 Haziran 2023’te Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan rakamlarda ekmeklik buğday 8.250 lira, makarnalık buğday 9 bin, arpa ise 7 bin lira. Oransal olarak baktığımızda 2023 ile 2024 yılları arasında ekmeklik buğdaya sadece yüzde 12, makarnalık buğdaya yüzde 11, arpada ise yalnızca yüzde 3,5’luk bir artış sağlanmış. Elinizi vicdanınıza koyun, çok değil, bundan bir sene önce çiftçinin en temel giderlerinden olan mazotun fiyatı 20 liraydı, bugün mazotun fiyatı 40 lira. Mazota yüzde 100 zam gelmiş, siz çiftçiye yüzde 10 zammı çok görüyorsunuz. İthal girdi kalemlerinden olan gübre ve ilaca gelen zamları saymıyorum bile ki onlar dövizde endeksli olduğu için ciddi artışlar yaşandı. 2023 yılının Haziran ayında dolar kuru 25 lira bandındayken bugün 33 lira sınırında. Fiyatlardaki bu vahim tablonun elbette acı bir faturası olacaktı. Son on yılda buğday ekim alanlarının yüzde 15 azalmasının nedenlerini uzakta aramaya gerek yok. Artan maliyetler, Hükûmetten yeterince gelmeyen destekler sonucunda bu vahim tabloyla karşı karşıyayız. İşte, yanlış hesap buğdaydan böyle döner. Buğdayda üretimi değil de ithalatı teşvik edici adımlar atarsanız geçmiş yıllara oranla buğday üretiminde geriye gittiğimizi görmeye devam edersiniz.

Bugün Türkiye’nin en can alıcı sorunu olan gıda enflasyonunu teşvikleri kısarak, topraktan üreten köylünün emeğini ucuzlatarak, vatandaşın cebinden tasarruf ederek azaltamazsınız. Âdeta ateşten bir gömlek olan enflasyonu söndürmek için gıdanın temel kaynağı olan üreten köylülerin maddi ve manevi olarak yanında olmak gerekir. Bu noktada, tarımdaki mevcut geri gidişin önlenmesi adına DEVA Partisi olarak çiftçilerin kullandığı mazotun ÖTV’sinin geri verilmesini, çiftçi borçlarının en az iki yıl faizsiz ertelenmesini ve kullanılan gübre maliyetinin yüzde 50’sinin destek olarak geri verilmesini öneriyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, kendinize hiç soruyor musunuz: Maliyetleri artan çiftçi, verdiğiniz bu fiyatlarla sattığının yerine yeni ürününü nasıl koyacak? Siz, çiftçinin efendi mi yoksa köle mi olmasını istiyorsunuz? Açıkça söylemek gerekirse böyle bir fiyatla çiftçinin gözünüzdeki değerini tüm memlekete göstermiş oldunuz. Vasat bile olmayan ekonomi politikalarınızla önce emeklileri, sonra işçileri, en sonunda da çiftçileri açlığa, yoksulluğa ve sefaletle itiyorsunuz. Bu fiyatlandırmalarla çay bahçesine, fındık tarlasına, toprağa buğday ekimine çalışacak kaç kişi bulacaksınız? Süt üreticisi hayvanını kessin, çiftçi ağacına balta vursun, çay üreticisi çayını sokağa döksün; Türkiye Yüzyılı’nın tarım politikası işte bundan ibaret. Şimdi gidip tarlasını 40 liralık mazotla süren, binlerce lirayı gübreyle ve ilaca veren, her sene mahsulünü yağacak yağışa bağlayan çiftçiye derdini anlatın. Bu tablo karşısında gerekli tepkiyi göstermeyen Ziraat Odası Başkanını da eski bir STK’ci ve federasyon başkanı olarak kınıyor ve göreve çağırıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ösen.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinde geçen "görevde başarısız olma, intibak edememe ve kendilerinden istifade edilememe hallerinde" ibaresinin "görevde başarısız olma, uyum sağlayamama ve kendilerinden yararlanılamama" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Güner

Niğde

Semra Dinçer

Ankara

Mühip Kanko

Kocaeli

Serkan Sarı

Balıkesir

Seyit Torun

Ordu

Özgür Ceylan

Çanakkale

Tahsin Becan

Yalova

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Semra Dinçer konuşacaklar.

Buyurun Sayın Dinçer. (CHP sıralarından alkışlar)

SEMRA DİNÇER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öyle bir ülke düşünün ki 500 binden fazla askeri olsun ama askerî hastanesi olmasın. Öyle bir ülke düşünün ki dört bir yanında bin türlü güvenlik tehlikesi olsun ama askerî hastanesi olmasın. Öyle bir ülke düşünün ki terörün her türlü olsun ama askerî hastanesi olmasın. Dünyada bu kadar güçlü ordusu olan ancak askerî sağlık sistemi olmayan Türkiye'den başka bir ülke yoktur. Türkiye, NATO'nun en büyük 2'nci ordusu olmasına rağmen askerî hastanesi olmayan tek ülkesidir.

Değerli milletvekilleri, çatışma alanlarındaki harp yaralanmalarında yerinde ilk müdahale yapılması hayati önem taşımaktadır. Bunun için de alanında uzman askerî hekimlerin bulunması olmazsa olmazdır ancak sınır içi ve ötesinde zorlu operasyonlarda görev alan Mehmetçik'le birlikte saha tecrübesi olmayan askerî hekimlerin yerine sivil hekimlere görev verilmeye başlanmıştır. Hiçbir askerî eğitimi ve çatışma deneyimi olmayan sivil doktorların çatışma bölgelerinde görevlendirilmesi hem askerlerimizin alanda nitelikli, sağlıklı hizmet alamamasına neden olmakta hem de askerî saha tecrübesi olmayan sivil hekimlerimizin canının tehlikeye atılmasına neden olmaktadır. Tüm bu sorunlar yaşanırken dünyada sayılı olan ve saygınlığıyla bir marka hâline gelmiş GATA'yı bir OHAL kararnamesiyle kapatarak Sağlık Bakanlığına devretmek Mehmetçik'in hayatıyla oynamak değil de ne demektir. İki yüz yılı aşkın süredir hizmet veren, harp tıbbı ve cerrahisi uzmanı yetiştiren böylesi bir kurumun sivil idarenin eline bırakılması AK PARTİ'nin bu ülkeye verdiği en büyük zararlardan bir tanesidir.

Askerî hastaneleri kapatarak ülkemizin en iyi yetişmiş kaynaklarından olan ve harp cerrahisinde emsallerine taş çıkaran tüm askerî hekimlerimizi atıl duruma getirdiniz. Gülhane geleneğinde yetişen, Kırım Savaşı'ndan Balkan Savaşı'na, Çanakkale'den Trablusgarp'a, Kurtuluş Savaşı'ndan Kıbrıs Harekâtı'na kadar her yerde görev alan askerî hekimlerimizi mesleklerine küstürdünüz. Türkiye'nin iki yüz yıllık modern askerî tıp tarihini ne yazık ki çöpe attınız. Türk ordusunun bu özel kabiliyetini yerle bir ederek Mehmetçik'in hayatını da tehlikeye attınız.

Değerli milletvekilleri, askerî hastaneler sadece savaş durumlarında değil afet durumunda da çok kritik rol oynamaktadır. Bakın, 6 Şubat 2023 tarihinde en büyük felaketi yaşadık. Askerî hastane sisteminden yoksun olmamız nedeniyle başka ülkelerin kurduğu sahra hastanelerinden yararlanmak zorunda kaldık. İlk sahra hastanelerinin yabancı devletler tarafından kurulması bu ayıbı ortaya koymaktadır. Oysa kendi askerî hastanelerimiz kapatılmamış ve askerî tabiplerimiz görevleri başında olsaydı, deprem bölgesinde bir an önce sahra hastaneleri kurar ve depremzede vatandaşlarımıza zamanında hizmet verip hayatlarını kurtarabilirdik.

Değerli milletvekilleri, önceki Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar askerî hastanelerin yeniden açılacağı müjdesini vermişti. Devlette devamlılık esastır, şimdi Sayın Yaşar Güler’e soruyorum: Bu sözü siz tutmayacak mısınız? Bu hastaneleri eski statüsüne getirmek için neyi bekliyorsunuz? Cumhuriyetin temelleri harbiye, mülkiye ve tıbbiyeyle atıldı. Siyasi ikbal uğruna askerî hastaneleri kapattınız, yetmişmiş uzman doktorları kaçırdınız, ordumuzu doktorsuz bıraktınız. Buradan bir kez daha sesleniyoruz: Yirmi iki yılda yaptığınız hatalardan lütfen ders alın. Askerî hastaneleri derhâl yeniden açın. Göz bebeğimiz ordumuzu da siyasallaştırmaktan vazgeçin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dinçer.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 33’üncü maddesinde yer alan “istifade edilememe” ibaresinin “yararlanılamama” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Hülakü

Celal Fırat

George Aslan

Bingöl

İstanbul

Mardin

İbrahim Akın

Salihe Aydeniz

Nevroz Uysal Aslan

İzmir

Mardin

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan konuşacaklar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Hatip.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler bugün burada, bu kürsülerde konuşurken Diyarbakır Adliyesinde Tahir Elçi cinayetinin karar duruşması görüldü. Dokuz yıl önce hepimizin gözleri önünde yaşanan bu cinayet de dört yıldan fazla bir yargılama sonunda maalesef ki beraatle sonuçlandırıldı. Faili meçhul cinayetlerin peşinde koşan, cezasızlıkla mücadelenin bir temsili hâline gelen “barış elçisi” olarak andığımız Baro Başkanımızın mirası, sorumluluğu ağırdır, omzumuzda büyük bir yük, büyük bir öfke bırakmıştır. Cezasızlık kararına karşı tetiği çeken faillerden o tetiği çektiren karanlık güçlere kadar bunları açığa çıkarana dek mücadeleye devam edeceğiz; unutmayacağız, unutturmayacağız.

Hepimize geldiği gibi, bizlere de bana da aynı zamanda İnsan Hakları Komisyonu üyesi olmamdan kaynaklı olarak birçok cezaevinden yoğunca başvurular geliyor. Son süreçlerde en yoğun başvuruların geldiği Bolu F Tipi Kapalı Cezaevine 27 Mayıs'ta bir cezaevi ziyareti gerçekleştirdim. Birçok cezaevinde görmeye alışkın olduğumuz maalesef ki sistematikleşen hak ihlalleri aynı şekilde Bolu'da da var. Ne gibi? Mesela, odadan odaya geçiş taleplerinin örgütsel iletişim gerekçesiyle engellendiği gibi. Ne gibi? En temel protesto hakkı olan, bir ifade özgürlüğü olan açlık grevi nedeniyle verilen disiplin cezaları gibi. Yine, sohbet hakkının bir mantığı vardır. Sohbet hakkında siz beraber zaman geçirmedığınız birileriyle zaman geçirmek için... Bir hakkın kullanımının mantığı budur ancak sohbet hakkına, ortak etkinlik alanına, kurslara bile beraberinde kaldığı 3 kişilik odalarla gitmek zorunda bırakılan bir sistem var. Cezaevlerinde kanundan, yönetmelikten kaynaklı olarak cezaevine ilk girişte suç tipine göre bir kategorizasyon yapılır. Suç tipine göre oda, koğuş ya da ne belirlenecekse bu belirlenir. Bolu Cezaevinde ve diğer cezaevlerinde de durum budur; cezaevine girdiğinizde hırsızlık, adli suçlar ya da bulunduğunuz örgütsel suçlara göre veya başka suç türlerine göre odalar düzenlenir. İdarenin gözetimi altında tutulan bu odalarda oda değişikliği yapılmadığı gerekçesiyle onlarca başvuruyu reddeden idare, keyfine göre on beş günde 1, yirmi günde 1 odalar arası değişiklik yapmaktan vazgeçmiyor. Sosyal etkinlik gerekçesiyle onlarca dilekçe veriliyor, kurslar için başvurular yapılıyor ancak personel yetersizliği, fiziki imkânsızlıklar nedeniyle bu kurslar reddediliyor ancak ne hikmetse aynı mahpuslar idari gözlem kurulu önüne çıktığında kurslara katılmadıkları gerekçesiyle infazları yakılıyor.

Bakınız, Bolu Cezaevi şu an Türkiye'de idari gözlem kurulu kararlarıyla belli suç tipine aralıksız sistematik bir biçimde iyi hâlli olmadığına dair karar veren bir cezaevi. Sekiz ay boyunca kurula yaklaşık 35 kişi çıkmış, bu 35 kişinin 35'i hakkında "iyi hâlli olmama" kararı verilmiş. Peki, bu kararların verilme gerekçesi ne? Ya da bu kurullardaki sorular ne? Burada ben söyledim, hatiplerimiz söyledi, İnsan Hakları Komisyonunda her toplantıda dile getiriyoruz, defalarca önerge verdik ve Komisyona başvurularda bulunduk; 2021'den itibaren getirilen idari gözlem kurulu tek başına bazı suç tiplerinin cezaevinden çıkmamasına dönük keyfi, objektif olmayan kararlar veriyor.

Bakınız, burada ve verilen bu kararlarda hasta mahpus, otuz yıl cezaevinde kalan mahpus, yaşlı mahpus, çocuklu kadın hiçbir şey fark etmeksizin verilen bir karar var. Şu an 2 bine yakın mahpusu var Bolu Cezaevinin ve yaklaşık 130 tane müebbet ya da ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü var ve şu ana kadar hakkında 4-5'ten fazla kez verilen kurul kararıyla ilgili "iyi hâlli olmama" kararı var.

Bakınız, Şahap Elbasan, otuz yıllık, 4'üncü kez idari gözlem kuruluna çıkacak, güya bu kurullar puanlama sistemiyle çalışıyor ve 45 üzeri, 42 üzeri olanlar hakkında "iyi hâlli" verilecek. Şahap Elbasan 51 puan almış, yakın dönemde hiçbir disiplin cezası yok, "iyi hâlli" olmamasına hiçbir neden yok ancak kurul kararı "İyi hâlli değil." demiş. Nedim Yılmaz, kanser hastası, 4'üncü kez üçer ay aralıklarla hakkında özgürlüğü gasbedilme kararı veriliyor. Sedat Atsız, 2'nci kez... Mehmet Deniz Güzel, otuz iki yıldır cezaevinde tutuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım, selamlayalım lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Abdullah Çelik, yine, hepsi benzer bir biçimde kurula çıktığında sordukları soru şu: "Pişman mısınız?" Bu kişiler zaten yargılandıkları zaman bu suçu kabul etmemiş ki bir yargı makamı yerine geçen kurul "Pişman mısınız?" diye soruyor. İdareyle bir görüşme gerçekleştirmek istedim ve idareyle görüşmede, cezaevinin ikinci müdürleriyle ve görevlilerle beraber yaptığımız görüşmede ısrarla sordum: "Ne arıyorsunuz?" dedim, "Puan sistemi arıyoruz." dediler. "Peki, 51 puan almış, 47 puan almış kişiyi neden bırakmıyorsunuz?" diye üstlerine gittiğimde İkinci Müdür Esmâ Hatun Sağlam'ın bana verdiği cevap şu: "Ne sanmıştınız? Biz bu kurulları tam da disiplin

cezası olmadığı hâlde çıkanları engelleyebilmek için getirmedik mi?” diye itirafta bulundu. “Bu bir itiraftır.” diye söylediğinde evirip çevirmeye çalıştı ancak şu bir gerçek: Kurul kararları bir eziyet ve işkencedir, işkence sonlanmalıdır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Aslan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Hüsmen Kırkpınar

Mehmet Akalın

Kayseri

İzmir

Edirne

Selcan Hamşioğlu

Rıdvan Uz

Kürşad Zorlu

Tekirdağ

Çanakkale

Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Hamşioğlu konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Hamşioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına teklifin 33'üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Terör örgütleriyle ilişkisi bulunanların sözleşmelerinin feshedilmesini düzenleyen maddeye ilkesel bir itirazımız elbette yok ama yakın geçmişten kalma dramatik hatıralarımız var tabii. Bu konuda yalnız ve ancak FETÖ'ye özel olarak, yetkilendirilerek teslim edilen yargının Türk ordusuna kurduğu kumpaslardan, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütün orduları boşaltılırken ki seyir sürecinden ibret alınmış olmasını ve bunun gereklerinin sözde bırakılmamasını temenni edebiliriz. PKK terör örgütü militanlarının gizli tanık yapıldıkları davalarda terörle mücadele kahramanlarımızın sanık yapılmasının, aldatıldıktan daha güven verici siyasi sonuçlarını da görebilmeyi yine aynı şekilde umut edebiliriz.

Kıymetli milletvekilleri, bu kanunu yapmaya çalışırken ki temel hassasiyetimiz millî güvenlik, beka kavramı üzerine inşa ediyorsak eğer Atatürk'ün “Kılıçla zafer kazananlar sabanla zafer kazananlara mağlup olmaya ve bunun sonucu yerlerini onlara bırakmaya mecburdurlar.” sözünden ilhamla, bekamız için en yakın tehdidi oluşturan tarımsal üretimin salasının okunuyor olmasına dair birkaç şey söylemek istiyorum. TÜİK'e göre bile mayıs ayı yıllık enflasyonu yüzde 75, günlerdir defalarca söylüyoruz. Yine, TÜİK'e göre bile aslı yüzde 100'ü geçti ama tarımsal girdi fiyatı yüzde 49,93; Toprak Mahsulleri Ofisinin buğday alım fiyatındaki artışa yüzde 11-12; arpa unu fiyatındaki artış, o arpayla beslenen hayvanın gübresi bile mücevher değerindeyken yüzde 3,6. Ziraat odaları 1 kilo buğdayın maliyetini 10 lira 87 kuruş olarak açıklamış, bu bile düşük bulunmuş ama TMO'nun buğday için açıkladığı fiyat 9 lira 250 kuruş yani maliyetinin altında. Günlerdir bu kürsüde defalarca tekrarlandı dediğim gibi ama daha defalarca da tekrarlanmalı, Türk milleti emeğinin nasıl hiç edildiğini, alın terinin nasıl hiç edildiğini, geleceğinin -çiftçi yoksa, köy yoksa, tarım yoksa bir geleceğimiz de yok, olmayacak çünkü- nasıl hiç edildiğini anlayan kadar yılmaksızın tekrar edilmeli; devletin buğdaya biçtiği fiyat buğdayın

maliyetini karşılamıyor. Böyle iş mi olur, böyle hesap mı olur, böyle vicdan mı olur? 1 kilo buğday satıp 1 litre mazot alamıyorsunuz, 1 litre mazotun fiyatı 1 kilo buğdayın fiyatının 4 katından fazla; 1 ton buğdaydan kazandığınızla 1 ton gübre alabilme ihtimaliniz yok.

ÇKS'ye kayıtlı çiftçilere verdiğiniz destek 1.000 TL'ydi, onu da bir yıl sonra verdiniz; 100 TL'lik değeri kalmadı, çiftçinin cebine girmeden zaten buhar oldu gitti. Çocuklar bile, yazık ki biliyor artık, 5 yaşındaki bir çocuk "Biz çocukken böyle değildi." diye konuşuyor ve 10 yaşına gelince muhtemelen bir iktisat profesöründen hâllice olacak. Çocuklukları çalınan o çocukların 1 top dondurmasının fiyatı bile bir yılda 5'e, 6'ya, bazı muhitlerde 10'a katlanmış ama buğday ve arpa için 2024 fiyatını -bırakın önceki yılın 2, 3, 5 katını, bırakın yüzde 30, 40, 50 fazlasını- 2023 yılı fiyatlarının sadece ama sadece 1.000 TL üzerinde açıklıyorsunuz. Bunun yapılabilmiş olması bile başlı başına bir vaka analizi gerektiriyor, dolayısıyla insan gerçekten nasıl tepki verebileceğini bilemiyor aslında. İzahı olmayan şeylerin mizahı olur ama milyonlarca insanımız kanlı gözyaşı dökerken takdir edersiniz ki bunun mizahını da yapabilmek imkânımız kalmıyor. Sayın Bakan -çok tekrarlandığı üzere burada- hani hububat tarımsal planlamanın amiral gemisi olacaktı? Amiral battı. Şimdi ne olacak, bir planınız var mı? Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik çıkardınız, Planlama Kurulu kurdunuz, teknik komite oluşturdunuz, kanun yaptık. Neden? Çiftçiye günün sonunda "Ekmesem daha iyiydi." dedirtmek için miydi bunların hepsi? Açıklanan fiyat ayrı ayıp, ödeme takvimi ayrı ayıp, başta benim seçim bölgem Tekirdağ da olmak üzere depo sorununun çözilememiş olması ve zaten zararına satılan ürünün buralarda açık alanlarda ziyan edilmesi ayrı ayıp; aslında, bu kadar taksitli ayıba ne gerek vardı? Keşke en başından "Biz bu buğdayı almayacağız arkadaş." deseydiniz, keşke en başından üreticiyi tüccara yem edeceğinizi söyleseydiniz, onlar da bu kadar emek sarf etmeseydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN HAMŞİOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamşioğlu.

SELCAN HAMŞİOĞLU (Devamla) – Bu vesileyle, dün Tekirdağ'dan ziyaretimize gelen bütün ziraat odası başkanlarımızı, onların nezdinde bütün üreticilerimizi saygıyla selamlıyorum. Mücadelelerinin mücadelemiz, Türk milletinin ekmek kavgasının kavgamız olduğunu bir kere daha ilan ediyorum.

Daha önce süt fiyatlarıyla ilgili konuşurken de burada hatırlatmıştım, Atatürk'ün hemen hiçbir sözüne kulak kabartmadınız ama ne olur buna kabartın, Atatürk diyor ki: "Eğer milletimizin büyük çoğunluğu çiftçi olmasaydı, biz bugün bu dünya üzerinde olmayacaktık." Çiftçimizi korumazsak yarın bu dünya üzerinde olamayacağız. Yok olalım istiyorsanız, sözüm yok ama var olmak gibi bir derdiniz varsa, lütfen, üretimi destekleyin, üretimi destekleyin. Mesela, şu Büyükşehir Yasası'ndan vazgeçin, köylerin tüzel kişiliğini geri verin ve köye dönüşü destekleyin.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Hamşioğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

33'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 33'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Beştaş, söz talebiniz mi var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, cezaevindeki Leyla Kazak'ın vefat eden babasının taziyesinde ve definde bulunma talebinin reddedildiğine, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alanların da tedavi olabilmesi ya da yakınının taziyesine gidebilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir başvuru var, Leyla Kazak; babası Mürtüz Kazak vefat etmiş fakat maalesef taziye ve definde bulunma talebi ilgili kurulca reddedilmiş. Özellikle biz baktık acaba ağırlaştırılmış müebbet mi diye -bu da ayrıca çok ciddi bir haksızlık- üyelikten ceza aldığı hâlde verilmemiş. Bu vesileyle şunu da ifade etmek istiyorum: Şu anda mevzuatta, yönetmelikte ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alanlar yakınlarının taziyeleri dâhil gidemiyorlar, hastalık ölüm derecesinde de olsa asla infazları ertelenmiyor, yasaya dayanıyor. Buna örnek olarak Abdulkadir Kудay'ı gösterebilirim; 41 kiloya düşmüş vaziyette fakat ağırlaştırılmış müebbet aldığı için serbest bırakılmıyor, infazı ertelenmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yine, Hayati Kaytan mahkûm koğuşunda uzun süre tutulamayacağı için... Doku nakli -hayati bir şey- yapılması gerekiyor, yine ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası sebebiyle reddedilmiş.

Demem o ki önümüzde bir yargı paketi var. Ben özellikle iktidar grubuna sesleniyorum ve bütün partilere: Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası bir hapis cezasıysa, ölüm cezası değilse, idam cezası değilse bir insan tedavi olabilir, cezaevinde ölümüne göz yumulmaz ya da yakınının taziyesine gidebilir. İdam cezası kaldırıldı diyoruz ama bu fiilen bir idam cezasıdır, bunun özellikle pakette yer alması çok önemli. Leyla Kazak'ın da en azından babasının taziyesine gitmesi için gereğinin yapılmasını ilgililere duyuruyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.18

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.33

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 94’üncü Birleşimini Beşinci Oturumunu açıyorum.

125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan ile 83 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2168) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

34’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 34’üncü maddesinde geçen “intibak” ibarelerinin “uyum” şeklinde; “intibak edememe” ibaresinin ise “uyum gösterememe” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Mühip Kanko

Özgür Ceyhan

Niğde

Kocaeli

Çanakkale

Seyit Torun

Serkan Sarı

Semra Dinçer

Ordu

Balıkesir

Ankara

Tahsin Becan

Asu Kaya

Yalova

Osmaniye

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Osmaniye Milletvekili Sayın Asu Kaya konuşacaktır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Yüce heyetinizi, Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen tüm yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

En son 30 Nisanda bu kürsüdeydim. Depremden bu yana mutsuzluğun, umutsuzluğun coğrafyası hâline gelen Çukurova topraklarının sesi olmaya çalıştım. Kırk üç gün sonra, bugün yine değişmeyenlerle, yine yalnız bıraktığınız, yoksullaştırdığınız “Deprem mi kaldı?” dediğiniz Çukurova’yi, Osmaniye’yi anlatacağım. Deprem kaldı, evet. Umutsuz, çaresiz, bir başına bırakılmış topraklarda bambaşka

sorunlarla baş başa bırakılan, yapayalnız kalmış bir halk var. Depremın üzerinden iki kış geçti, ikinci yazı geçiriyor halkımız. Deprem evlerine yerleşebilen henüz yok, deprem konutları için kura yok; her ay kura çekilmesi gerekirken sadece iki kura çıktınız ve kura çekmeyi orada bıraktınız. Depremzedeler her şeyden vazgeçtiler, başlarını sokacak yer arıyorlar. Binaları yaptınız; altyapısı yok, su yok. İnsanlar kendilerini artık konteynerlere mahkûm hissediyorlar, 21 metrekarede yaşam çok zor. Her gün elektrikten kaynaklı yangın çıkar korkusuyla gece uyuyamıyorlar. Gelin, 50 derece Çukurova sıcaklığının altında bir günü, yirmi dört saati birlikte konteyner kentte geçirelim. Nitekim, geçtiğimiz günlerde konteyner kentte yangın çıktı, ben o manzarayı görünce insanlığımın utandım.

Deprem konutları yanında köy evlerinden de biraz söz edelim. Yapılmaya çalışılan köylerden, köy evlerinden müteahhitler kaçıyor beyler çünkü paralarına dair güvence alamıyorlar, birçok köyde ise köy evlerinin yeri bile belli değil. “Evimi nasıl yapacağım veya nasıl güçlendireceğim?” diye soruyor depremzedeler.

Hibe ve kredi sözü verdiniz siz burada, sadece kredi konuşuluyor, hibeyi gören de yok, alan da yok. 300’e yakın binanın depremde yıkıldığı, 9 bin hasarlı binanın olduğu Osmaniye’de duyduğumuz o ki bugüne kadar AFAD’a sadece 240 apartman başvuru yapabilmiş; bürokrasi çok yavaş, hızlandıracak yeterli eleman yok, iddia odur ki Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında sadece 3 personel bakıyor bu işlemlere. Soruyorum: İnsanların işlemlerini hızlandırmak için ne yapacaksınız? İkinci yılın içindeyiz, insanlar evlerini daha yapmaya dahi başlayamadı.

Siz ise zaten, az hasarlı, hasarsız, müstakil arsa demeden her yeri rezerv alan ilan edip Bakanlığın duvarına asmışsınız bile. Milletın mülkiyet hakkını masa başında gasbediyorsunuz. Sayın Bakan Özhasseki “Kimse endişe etmesin, kimsenin malında mülkünde gözüm yok.” dese de, 4 Mayıs’ta yaptığı bir açıklamada “Deprem bölgesinde çalışabilmek için tek yol rezerv alan ilan etmek, rezerv alan ilan ettiğimizde yetki bize geçiyor.” demiştir yani öz Türkçesi “Mülklerimize rahat rahat çökebiliriz.” demiştir. İnsanların evi yok, ikinci yılda daha hâlâ konteynerde, çadırda yaşıyorlar. Evi olanın evini elinden alıyorsunuz, kirada olanların kirasını kesiyorsunuz. İnsanlar bir sabah uyanıyor, evi yok; arsası olanın arsası yok ve bu insanlar haklarını nasıl arayacaklarını dahi bilmiyorlar. El altından rezerv alan haritaları yayınlıyorsunuz ve insanlar “Mülkiyetim bu alanda mı, değil mi?” diye sormaya başlıyorlar. Ancak dilekçelerle cevap almaya çalışıyorlar ama muhatap yok, işleyen bir sistem yok, yarın ne olacağını bilen yok, anlatan yok. Ayakta kalma mücadelesini kaybedip dükkânlarını kapatmak zorunda kalan esnaflarımız var. Depremzede esnaflar yüksek SSK ve BAĞ-KUR primlerini ödeyemediler, direnemediler. Bir nefes hibesi bekleyen depremzede esnafları siz nefessiz bıraktınız, sadece krediye mahkûm bıraktınız. Deprem bölgesinde ekmek kapıları tek tek kapanıyor ve insanların iş bulma ümitleri her geçen gün daha da azalıyor. Aynı köyleri ıssızlaştırdığımız gibi yıkılmış deprem bölgesinden de gençler tek tek çekiliyor çünkü iş yok, aş yok deprem bölgesinde. Ne esnaf ayakta kalabiliyor ne de çiftçi ayakta kalabiliyor. Bir destek nefesini eksik ettiğiniz esnaftan vergi denetimi sopasını da eksik etmiyorsunuz ilim Osmaniye’de, deprem bölgesinde. Toplumsal, ekonomik, sosyal hayat zaten çökmüş durumda. Soruyorum: Bu şartlarda depremzede insanlarımız nasıl iş bulacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASU KAYA (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Toparlayıp selamlayalım lütfen.

ASU KAYA (Devamla) – Teşekkür ederim.

İnsanların tek hissettikleri korku ve kaygı. Liyakat yok, program yok, plan yok, bilgi ise hiç yok, ev yok, bark yok, iş yok, aş yok; hayat zehir olmuş durumda. Milletini nefessiz, yalnız ve yokluk içinde bırakanlar elbet bir gün kaybetmeye mahkûm olacaklar, halkın sesi olanlar ise kazanacak, milletini huzurlu, mutlu günlere taşıyacak diyor, saygılarımı sunuyorum.

Ayrıca, başta deprem bölgesinde konteyner kentlerde yaşayan depremzedelerimiz olmak üzere tüm halkımızın Kurban Bayramı'nı da en içten dileklerle kutluyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinde yer alan "vazife" ibaresinin "görev" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Hülakü

Celal Fırat

George Aslan

Bingöl

İstanbul

Mardin

İbrahim Akın

Osman Cengiz Çandar

Salihe Aydeniz

İzmir

Diyarbakır

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman Cengiz Çandar konuşacaktır.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Çandar.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün Türkiye’de adalet için, hukuk devleti kavramı için kara bir gün, benzeri çok sayıda kara günden bir gün ama kapkara bir gün. Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi davası için karar verildi. Yargılanan 3 polisin beraatına hükmedildi ve ne ilginçtir ki aynı gün, bugün Hrant Dink davasında yargılanan sanıklarla ilgili olarak davanın zaman aşımından düşürülmesi için mütalaa verildi. Şimdi kalkın, “Türkiye’de yargı, adalet dağıtı.” deyin, kim inanırsa inansın; bugün adaletin kara, kapkara bir günü. Bu arada, Adalet Bakanı da durumun farkında, kısa bir süre önce bir açıklama yaptı, diyor ki: “Tahir Elçi’nin davası hepimizi derinden sarsmıştır. Baro Başkanının öldürülmesi kabul edilemez. Delil tespitiyle ilgili terör örgütünün müdahaleleri oldu, sonrasında dava süreci başladı. Biraz önce duyduk, bu bir ilk derece kararı, bunun istinafi var dolayısıyla bu yargılama sürecini hepimiz bekleyeceğiz.” Yani bu, güneşi balçıkla sıvamak demek çünkü Tahir Elçi davasını ben de izledim, bugün burada bulunmak zorunda olduğum için Diyarbakır’da olamadım, bundan bir önceki duruşmayı izlediğim vakit onlarca yabancı hukukçu, uluslararası kuruluş temsilcisi, Türkiye’nin çok sayıda baro başkanı, çok sayıda hukuk mensubu, avukat orada vardı ve mahkeme en basit talepleri bile kale almayan bir vurdumduymazlık sergiliyordu. Keşif talebinde bulunuluyordu, bir davanın hükme sağlıklı bir şekilde varabilmesi için istenen -hukuk nosyonunun zerresi olan kişinin anlayabileceği- olay yeri incelemesi gibi talepler de mahkeme tarafından reddedildi. Kamera görüntüleri yok orada, oysa sayısız kamera varmış. Bazı gazetecilerin kamerada olay anını tespiti var, onları da nazari itibara almayı mahkeme reddetti. O kadar ki, Tahir Elçi’nin kardeşi Mehmet Elçi: “Bugün savcılar birkaç sanığı tehdit ve şantajda bulunarak aleyhte ifade vermeye zorladılar. Mahkeme heyeti olarak olayı çözmek için elinizden geleni yaptınız, ilk duruşmada Türkan Elçi’yi -bu sıralardan milletvekili arkadaşımız Türkan Elçi’yi kastederek- duruşmadan çıkmakla tehdit ettiniz.” dedi. Bugün de mahkeme sırasında salonda gerginlik ortaya çıktı ve Cumhuriyet Halk Partisi Diyarbakır Milletvekili Sezgin Tanrıkulu polis zoruyla mahkeme salonundan çıkarıldı. Duruşma, duruşma değil; karar, karar değil. Nitekim, kararın hemen arkasından,

Tahir Elçi'nin vurulduğu Dört Ayaklı Minare önünde baro başkanları bir açıklama yaptılar ve kararı “İnsan aklıyla alay etmektir.” diye nitelediler. Ben bir ekleme yapayım: Bu karar insanların adalet duygusuna hakaret etmektir, başka bir özelliği yoktur bu kararın.

Bu arada, adaletten söz etmişken -daha önce de Sayın Milletvekili Necmettin Çalışkan da dile getirdi- Adalet Bakanlığı önünde 2 ana adalet nöbeti tutuyor; bunlardan biri -şu anda Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu konuşuluyor- bir asker kişiyle ilgili; evladı kursiyer bir teğmen, ağırlaştırılmış müebbede mahkûm olmuş, 18 yaşında. Kendisine sordum ben, dedim ki: Kullanmış mıydı uçağı 15 Temmuz gecesi? “Kursiyerdi, nasıl uçak kullanılacağını bile bilmiyordu.” dedi ve o gün, emirle Akıncı Üssü'nde bulunduğu için ağırlaştırılmış müebbet cezasına çarptırılmış.

Bugün bir astsubaydan mektup aldım -herhâlde benzeri mektupları siz de alıyorsunuz- adı Ünsal Canboğa, Bolu F Tipi Cezaevinde yatıyor; büyük infial hâlinde, bizleri kendilerine yapılan haksızlıklara bigâne kalmakla da eleştiriyor ve bana şunları yazmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika içinde tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Diyor ki: “Bizler Türk Silahlı Kuvvetlerinin zencileriydik ancak iş ceza vermeye gelince aldığım cezaya bakarak bana deniyor ki: ‘Sen müşterek failsin, bu darbeyi planladın, yönettin, al sana müebbet.’ Sayın Vekilim, siz benim, benim gibi olanların hakkını uygun mecralarda -bir tanesi burası olmalı- Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında...” Sayısız adaletsizlik kurbanları var, askerler arasında 15 Temmuzla ilgili olarak var, onu da gündeme getirmiş olalım.

Bu arada, son söz olarak şunu söyleyeyim: Lozan Üniversitesinde cezaevleri raporu Avrupa’da yayınlandı. Türkiye, cezaevinde 348.265 yaklaşık 350 bin -kendisine en yakın İngiltere 90 bin, Fransa 72 bin, Polonya 71 bin- hükümlü ve tutuklusunu olan bir ülke ve Cumhurbaşkanımız yeni cezaevleri yapılacağını müjde olarak verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Dediğim gibi, adaletin kara bir gününden Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çandar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Rıdvan Uz

Hüsmen Kırkpınar

Kayseri

Çanakkale

İzmir

Kürşad Zorlu

Mehmet Akalın

Ankara

Edirne

BAŞKAN – Komisyon Önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın konuşacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunu teklifi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Erbaş ve er kadrolarında istihdam edilecek sözleşmeli erbaş ve erlerin temini, eğitimi, terfileri, yerleştirilmeleri, geçici görevlendirilmeleri, hizmet şartları, görev ve hakları, yükümlülükleri, ayırma, ayrılma yetkisi ile subayların terfi işlemlerinin Genelkurmay Başkanlığından alınarak bakanlıklara devredilmesi konusunu ele almak istiyorum.

Bu düzenlemenin gerekçesi “uyum yasası” olarak ifade edilmiş olsa da yapılmak istenen değişiklik askerlerin terfi yetkisinin komutanlardan alınıp yürütmeye verilmesi anlamına gelmektedir. Terfilerin siyasi makamlar tarafından yapılması mesleki yeterlilik kriterlerini zedeleyecektir. Yirmi iki yıllık tabloya bakınca iktidarın genel liyakat atamalarında sınıfta kaldığı görülecektir. Bu gerçekten yola çıkarak askerî teşkilat yapısının olumsuz etkileneceği açıktır. Yürütmeye bu yetkinin verilmesi Türk ordusunun siyasallaşma riskini beraberinde getirmektedir. Terfi sürecinde komutanların devre dışı bırakılması iktidarın askeriye üzerinde tahakküm kurmasına neden olacaktır. Askerlik mesleğini diğer mesleklerden ayrı değerlendirmek gerekmektedir. Bu meslek doğası gereği tam uzmanlaşmayı ve hiyerarşik bir yapılanmayı zorunlu kılmaktadır. Zincirin halkaları gibi her kademenin düzen ve disiplin içinde komuta edilmesi gerekmektedir, bu sebeple diğer mesleklerden farklıdır. Bu düzenlemelerle terfi süreçlerinin komutanların ellerinden alınması askerî hiyerarşi ve disipline ciddi zararlar verecektir. Lütfen biraz geçmişe gidin ve Balkan Savaşı’nı hatırlayın. Osmanlı’nın Balkan Savaşı’nı kaybetmesinin nedenlerinin en önemlisi, orduya siyasetin sokulması değil miydi, alaylı-mektepli ayrımı yapılarak ordu içinde ikilik oluşturulması değil miydi? “Balkan bozgunu” şeklinde de adlandırılan bu kayıptan yüz yıl sonra Türk ordusu yeni bir bozgun mu yaşasın?

Değerli milletvekilleri, kuvvet komutanlıkları, yapılan değişikliklerle işlevsiz hâle getirilmeye çalışılmaktadır. Yetki ve görevlerinin bu denli kısıtlanması, kuvvet komutanlıklarının harekât planları yapmasını da zorlaştıracaktır. Ordumuz, adım adım siyasallaşma tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmaktadır. Bu durum, millî güvenlik sorunlarına yol açabilecektir. Unutmayalım, iktidarlar geçici ancak Türk ordusu daimîdir. Bu nedenle, ordu yapısının siyasetten uzak tutulması tüm vatandaşlarımızın ortak çıkarı için zorunludur. Ayrıca, görev ve yetkilerin bakanlıklara devredilmesi bürokrasiyi artıracak ve zaman kaybını çoğaltacaktır. Türkiye’deki bürokratik engelleri kaldırma iddiasını her fırsatta dile getiren bir iktidar için bu yaklaşım son derece manidardır. Terfi işlemlerinin kuvvet komutanlarının teklifiyle ilgili bakan tarafından yapılması ve subaylar ile sözleşmeli er ve erbaşlarla ilgili yetkinin Genelkurmay Başkanlığında kalması için İYİ Parti olarak Komisyon üyelerimiz aracılığıyla önergeler sunulmuştur ancak bu önergelerimiz iktidar ve iktidar ortaklarının oylarıyla kabul edilmemiştir. İktidarın ve ortaklarının ortaya koyduğu bu anlaşılmaz tavır Türk ordusunun siyasallaşmasının zeminini hazırlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi bitirirken Türk ordusunun bağımsızlığını ve etkinliğini korumak için bu konunun yeniden değerlendirilmesi gerektiğini ifade ediyorum.

Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akalın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34'üncü madde kabul edilmiştir.

35'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Hasan Ekici

Mehmet Atmaca

İstanbul

Konya

Bursa

Sema Silkin Ün

Mustafa Kaya

Mehmet Karaman

Denizli

İstanbul

Samsun

Doğan Demir

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Konya Milletvekili Sayın Hasan Ekici konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Ekici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HASAN EKİCİ (Konya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçen hafta Toprak Mahsulleri Ofisi buğday ve arpa taban alım fiyatlarını açıkladı. Biz de fiyatın açıklandığı gecenin ertesi günü tahıl ambarı Konya Ovasındaki çiftçilerimizle Altınekin ilçemizde buluştuk, Ziraat Odası başkanlarımızı ziyaret ettik. Çiftçilerimiz ve Ziraat Odası başkanlarımız açıklanan taban fiyatlara çok büyük tepki gösterdiler. Konya'daki Ziraat Odalarının başkanları ortak basın toplantısı düzenlediler, oda başkanları açıklanan fiyatın beklentilerinin çok altında kaldığını ifade ederek fiyatın bir an önce artırılmasını talep ettiler.

Değerli milletvekilleri, iktidar geçen yıl destekleme primi dâhil 9.250 TL olarak açıkladığı ekmeçlik buğday taban fiyatını bu yıl 11 bin TL olarak açıkladı. Yani 1.750 TL artırdı, yıllık artış oranı yüzde 18. Arpada ise durum daha vahim, geçen yıl destekleme primi dâhil 7.500 TL olan arpanın taban fiyatı bu yıl 8 bin TL olarak açıklandı. İktidar arpanın fiyatını 500 TL artırmış, arpadaki artış oranı ise yüzde 6. Şimdi iktidar yetkililerine, Tarım ve Orman Bakanına soruyoruz: Devletin resmî kurumu TÜİK'in açıkladığı yıllık enflasyonun bile yüzde 75 olduğu enflasyonist bir ortamda çiftçilerimize yüzde 6'lık ve yüzde 18'lik artışları nasıl reva görürsünüz? Bu artış oranlarını belirlerken hiç mi vicdanınız sızlamadı? Çiftçilerimizin temel girdisi olan mazot geçen yıl 21 TL iken bu yıl 42 TL oldu, mazot yüzde 100 arttı. Geçen yıl 15-20 bin olan işçilik giderleri bu yıl 30-35 bin TL'yi buldu, işçilik ücretleri de yüzde 100'e yakın arttı. Gübre geçen yıla göre yüzde 50-60 oranında arttı, ilaç ve tohum fiyatları da aynı şekilde yüzde 100'e yakın oranda arttı. Tüm üretim girdilerinde yüzde 100'lere varan fiyat artışları yaşanırken buğday taban fiyatını yüzde 18; arpa taban fiyatını yüzde 6 arttırmak hangi akla, hangi hesaba, hangi mantığa sığar? Ziraat odalarının üretim maliyet hesaplamalarına göre güncel ton maliyeti 10.500 TL olan buğdaya 11 bin TL taban fiyatı nasıl açıklanır? Çiftçilerimiz önümüzdeki yılın hububat ekimini bu yılın ekim, kasım aylarında yapacaklar. Bu enflasyonist ortamda girdi maliyetleri de doğal olarak artmaya devam edeceğinde çiftçilerimiz açıklanan fiyatlarla buğdaydan elde ettikleri hasılatla ekim maliyetlerini dahi karşılayamayacaklar.

Değerli milletvekilleri, bir yıl uğraşarak binbir emek vererek binbir güçlükte ürettiği buğdayı, arpası para etmeyen çiftçi bir dahaki sene tarlasını niye eksin? Elde ettiği hasılatla bırakın kâr etmeyi maliyetlerini dahi karşılayamayan çiftçi maalesef üretimden vazgeçiyor. İktidar açıkladığı bu taban fiyatlarla çiftçilerimize âdeta “Sen ekme, sen üretme.” diyor. Peki, çiftçimiz ekmezse, üretmezse biz buğdayımızı, arpamızı kimden alacağız, Ukrayna’dan ya da Rusya’dan mı alacağız? Cennet vatanımızda verimli topraklarımız dururken dışarıdan buğday, arpa mı ithal edeceğiz? Kendi çiftçimizi yoksullaştırırken yabancı ülkelerin çiftçilerini mi kalkındıracağız? Yoksa siz de önceki Tarım ve Orman Bakanının dediği gibi “Alacak paramız var ki dışarıdan ithal edebiliriz.” mu diyorsunuz? İktidar yetkililerini bir an önce akıllarını başlarına almaya, buğday ve arpa başta olmak üzere tüm tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini sağlamaya ve çiftçimizi koruyan, gerçekçi bir taban fiyat politikası belirlemeye davet ediyoruz. “Faiz neden, enflasyon sonuçtur.” diye saçma sapan bir teorinin peşine takıldınız ve enflasyonu patlattınız. Sayenizde ülkemiz, dünya enflasyon liginde ilk 5’e girdi, enflasyon şampiyonluğunda Arjantin, Suriye, Lübnan, Venezuela ve Sudan gibi ülkelerle yarışıyor. Şimdi, enflasyonu düşürmek için çiftçilerimizin yılda bir kez elde ettikleri gelirlerine, hasatlarına göz diktiniz, öyle mi? Her şeyi bitirdiniz, sıra çiftçimizin buğdayına, arpasına, çayına, mısırına, şeker pancarına geldi, öyle mi? Tarım ürünlerinin taban fiyatlarını gerçekleştiren enflasyonun altında açıklayalım ki enflasyon düşsün, öyle mi? Ekonomideki beceriksizliğinizin bedelini neden çiftçilerimize ödetiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

HASAN EKİCİ (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Enflasyonla mücadelenin yükünü neden çiftçilerimizin sırtına yüklüyorsunuz? “Ekonomi gözlerimdeki ışıltıdır.” diyen Nureddin Nebati’lerin, patlayan kuru tutmak için icat edilen kur korumalı mevduatla milyonlarca fakirden alıp bir avuç sermaye sahibini zengin edenlerin günahlarının cezasını neden çiftçilerimiz çekiyor?

Sözlerime son verirken iktidarı bir an önce açıklanan buğday ve arpa taban fiyatlarını gözden geçirmeye davet ediyorum. Buğday taban alım fiyatı çiftçilerimizin talebi doğrultusunda 11 bin TL’den 15 bin TL’ye yükseltilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ekici.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 35’inci maddesinde geçen “yetersizlik veya isteksizlik göstererek” ibaresinin “beceri eksikliği ya da yetersizliği göstererek” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Mühip Kanko

Umut Akdoğan

Niğde

Kocaeli

Ankara

Özgür Ceylan

Semra Dinçer

Seyit Torun

Çanakkale

Ankara

Ordu

Serkan Sarı

Tahsin Becan

Balıkesir

Yalova

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Umut Akdoğan konuşacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Akdoğan.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Kurban Bayramı’nı kutlayacağız, Kurban Bayramı’nda ailelerimizle birlikte olacağız, sevdiklerimizle birlikte olacağız, kurbanlar kesilecek, bayramlaşılacak. Bunlar bizim inancımızın gereği, geleneğimizin, göreneğimizin gereği ancak bunu yapamayanlar var. Ben Kurban Bayramı’na gitmeden önce bu konuyu dile getirmeyi bir görev bildim. Kim bunlar? AVM çalışanları. Alışveriş merkezleri ülkemizde ilk kez 1988 yılında kuruldu. Bugün ülkemizde 500’e yakın AVM’de 2 milyon emekçi çalışıyor. Bakın, 2 milyon kişi. Bunların kimi orada yönetici, kimi mağazanın çalışanı, kimi güvenlik görevlisi, kimi temizlik işlerini yapıyor, bu alışveriş merkezlerinde emek veriyorlar ancak bu arkadaşlarımız, bu emekçi kardeşlerimiz Ramazan Bayramı’nda da Kurban Bayramı’nda da İşçi Bayramı’nda da resmî bayramda da tatil yapamıyor. Bu ne demek, biliyor musunuz? Bu, şu demek: Bir bayram sabahı ailesiyle kahvaltı yapamıyor, iş yerine gidiyor; bir Kurban Bayramı’nda kurbanını kesemiyor, bir resmî bayramda çocuğunun okulundaki törenine ulaşamıyor; değerli arkadaşlar, yılbaşı gününde yılbaşını kutlayıp 1 Ocakta evinde kalamıyor, Emek Bayramı’nda emekçi olmasına rağmen o bayramı kutlayamıyor; anasını, babasını, büyüğünü, atasını, dedesini kaybetmişse mezarını ziyaret edemiyor. E, bunu hepimiz yapıyoruz da bu alışveriş merkezi çalışanları niye yapamıyor? Ben bununla ilgili bir kanun teklifi verdim, Komisyonda süresi de doldu; buraya, Genel Kurula indirebiliriz ama bunu çok söyledik, bu bir tasarı şeklinde de gelebilirdi. Dolayısıyla, değerli milletvekilleri, alışveriş merkezi çalışanlarının bu haklarını düzenlememiz lazım. Ne yapacağız? Bir, AVM çalışanlarına Ramazan Bayramı’nın 1’inci gününü tatil edeceğiz. İki, AVM çalışanlarına Kurban Bayramı’nın 1’inci ve 2’nci gününü tatil edeceğiz. AVM çalışanlarına mutlaka 1 Mayısı tatil edeceğiz, 1 Ocağı tatil edeceğiz, resmî bayramlar için bir düzenlemeyi mutlaka getireceğiz. Onların da hakkı değil mi ya, çocuğunun okulundaki törenine gitmesi? 2 milyon kişi bunlar. Hepimizin yolu düşüyor, hepimiz onlardan hizmet alıyoruz; tabir yerindeyse onlar da bizim nazımızı çekiyorlar, çalışıyorlar, emek veriyorlar, gayret ediyorlar ama bir özel günde çocuğuyla çocuğuyla birlikte olamıyorlar dolayısıyla ben bu yüce Meclisin dikkatine sunuyorum. Yüce Meclisin dikkatine sunduğum bu konuyla ilgili bayram sonrası bir düzenleme yapabilirsek eğer önümüzdeki bayramlarda AVM çalışanı arkadaşlarımız da bizim gibi aileleriyle bayramlaşabilecekler, bizim gibi kurbanlarını kesebilecekler, bizim gibi çocuklarının törenine gidebilecekler, bizim gibi 1 Mayısta alanda, meydanda olabilecekler, yeni yılı kutlayabilecekler.

Ben bu düşüncelerle sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum, hepinizin bayramını kutluyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akdoğan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 35’inci maddesinde yer alan “emniyetini” ibaresinin “güvenliğini” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Hülakü

Celal Fırat

George Aslan

Bingöl

İstanbul

Mardin

İbrahim Akın

Özgül Saki

Salihe Aydeniz

İzmir

İstanbul

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılıyorumuz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Saki. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu da selamlıyorum.

Sözlerime, 2016’da Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanırken yerine kayyım atanarak cezaevine konulan ve hiçbir gerekçe olmadan sekiz yıl tutuklu kalan Gültan Kışanak’ın “Kürt Siyasetinin Mor Rengi” kitabının ön sözündeki ilk cümleleriyle başlamak istiyorum. Bu kitapta, 2016’da kayyımlarla belediyelerde, yerel yönetimlerde tutuklanan 23 Kürt kadın hareketinden, yerel yönetimlerde kadın dostu yerel yönetimler politikası uygulayan kadınların röportajları var. Ve Gültan Kışanak, bakın, ne diyor bunun ön sözünde: “Dünyada feminist hareketin oy hakkı için verdiği mücadele kadınlar için siyasal alana dair ilk önemli çıkıştı. Seçme ve seçilme hakkı elde etmek kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesinde bir sıçramaya yol açtı; böylece, yönetime katılma imkânı bulan kadınlar ‘Nasıl yaşamalı? Ne yapmalı?’ sorularına yanıt üreten ve bu politikaları hayata geçirme imkânı bulan bir pozisyon elde etmişlerdi ama bu hakkın kâğıt üzerinde kalması için direnen erkek egemen sisteme karşı amansız bir mücadele vermeleri gerekiyordu. Bu, zorlu bir mücadeleydi.” Bakın, bu kitapta, o zorlu mücadelede kadınların yerel yönetimlerde neler başardıklarını okuyabilirsiniz. Ben sadece burada birkaç tanesine değineceğim ama onun öncesinde, bakın, Kürt hareketinde kadınların siyasal mücadeleye katılma gerekçesi hemen şurada ifadesini buluyor: Çok övünüyorsunuz ya “Parlamentoda kadın temsiliyetimiz arttı.” diye; burada, Parlamentoda kadın temsiliyetini arttıran DEM PARTİ’dir, hiç bunu ağzınıza almıyorsunuz mesela, eşit başkanlık-eşit temsiliyetle.

Bakın, ilk, Türkiye’de belediye seçimleri 1930 yılında yapılıyor. 1930’dan 2009 yerel seçimlerine kadar -altını çiziyorum, 1930’dan 2009 yerel seçimlerine kadar- yani yetmiş dokuz yılda sadece 85 kadın belediye başkanı seçilebiliyor. 1999 sonrasında HDP bileşeni Demokratik Bölgeler Partisinin daha öncesi olan partilerin seçime girmesiyle kadın kotalarıyla başlayan temsiliyetteki ciddi artış eşit temsiliyete kadar taşındı. Kota ve pozitif ayrımcılık uygulamalarıyla 1999 yerel yönetim seçimlerinde HADEP’ten 3, 2004’te DEHAP’tan 9, 2009’da DTP’den 15 kadın belediye başkanı seçildi.

Bu süreçte kadın belediye meclis üyelerinin sayısı da arttı. 2014 yılında Barış ve Demokrasi Partisi eş başkanlık sistemiyle yerel seçimlere girdi. 102 belediyenin 96’sında eş başkanlık, eşit temsiliyet sistemiyle dünya yerel yönetimler tarihinde de bir ilk gerçekleştirildi.

Bakın şimdi, bu yerel seçimlerde kadınların yönetime gelmesiyle o bölgelerde nasıl politikalar uygulanmaya başlandı? Çok dilli yerel hizmet verilmeye başlandı özellikle kadınlar için çok çok önemli olan. Alo Şiddet Hattı, kadın koordinasyon birimleri, OrtaDoğu Sinema Akademisi ve Mezopotamya sinema akademisi, her gün 2 ilçede gezici kadın film günleri düzenlendi, kadınların ulaşma kolay erişimi için yüzde 50 indirimli JINKART uygulamasına geçildi, Berfin kadın danışmanlık merkezi aktifleştirildi ve kadın dostu işletmelere Mor Bayrak uygulaması yine Gültan Kışanak’ın uyguladığı kadın dostu yerel yönetimler politikasıydı. Mor kafeler, kadın kooperatifleri, kadın pazarları, kadınlar için özel parklar, buna ilişkin sayısız uygulamalar yapıldı. Peki, daha sonra ne oldu? 11 Eylül 2016 tarihinden itibaren 102 DBP il belediyesinin 95’ine, yine, HDP’yle yerel seçimlere girilerek kazanılan 65 HDP’li belediyenin 48’ine tekrardan kayyım atandı ve kayyım atanan belediyelerde demin saydığımız bütün kazanımlar kadınların ellerinden tek tek alınmaya başlandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayıp selamlayalım lütfen.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) – Tamamlıyorum.

400 kişilik kadın yurdu Diyarbakır Belediyesinde hizmete başlamıştı, kayyım tarafından boşaltıldı. Sur Kadın Danışmanlık Merkezi yine kayyım tarafından boşaltıldı ve bir de dalga geçer gibi kadın merkezine erkek müdür atandı ve buna ilişkin sayısız örnek var. Van'daki Rojin Kadın Merkezi çocuklara Kur'an kursu veren bir kurum hâline dönüştürüldü. Edremit kayyımı kadın merkezinin başına bir erkek tayin etti. Sığınmaevleri kapatıldı, şiddete maruz kalan kadınların hukuka erişimi engellendi ama biz buradan diyoruz ki yine, yarın Hakkâri'deki kayyım karşı mitingimizde de seslendireceğimiz gibi Hakkâri Belediyesi Meclis üyelerinin aldığı kararla Viyan Tekçe bizim belediye başkan adayımızdır ve kadın dostu yerel yönetimler için politikalarına fiilen devam edecektir. Türkiye kadın hareketi ve feministler de kadın kazanımlarına karşı düşmanca politikalar üreten AKP-MHP iktidarına karşı alanlarda olacak ve Kürt kadın hareketiyle birlikte sizin kayyım politikalarınızı çöp sepetine gönderecek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Saki.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş	Hüsmen Kırkpınar	Nimet Özdemir
Kayseri	İzmir	İstanbul
Mehmet Akalın	Rıdvan Uz	Kürşad Zorlu
Edirne	Çanakkale	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Nimet Özdemir konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında Türk Silahlı Kuvvetlerine yönelik sistematik bir itibarsızlaştırma programına girilmiştir. Özetleyecek olursak itibarsızlaştırma faaliyetlerine Kuzey Irak'ta askerlerimizin başına çuval geçirilmesiyle başladı. Ben Türk anasıyım, oraya gönderilen askerler bizim evlatlarımız. Başına çuval geçirilen Mehmetçikler de bizim evlatlarımız. "Askerlerimizin kafasına çuval geçirecek adam daha anasının karnından doğmadı!" denmesini beklerken "Ne notası? Müzik notası." deyip de Türk milletini o günden bugüne kadar başında çuvala gezdiren bu iktidar değil mi? Ben hazmedemedim, siz nasıl hazmettiniz, sustunuz?

Başka ne oldu? Ergenekon, Balyoz ve casusluk suçlamalarıyla devam etti. 15 Temmuz hain kalkışmasını fırsat gören iktidar, ordunun teamüllerini kökten değiştirdi; kuvvet komutanları ve Genelkurmay doğrudan Millî Savunma Bakanlığına bağlandı; Genelkurmay Başkanı, bir yerde sembolik hâle getirildi, emir komuta zincirinin yapısı bozulmuş oldu. Askerî liseler kapatılarak Atatürk ilkelerine bağlı subay, astsubay yetiştirilmesi sekteye uğratıldı. Yapılan değişikliklerle, meslek lisesi mezunları harp okullarına alındı. Asıl maksat imam-hatip mezunlarının önünü açmaktı. Güvenlik soruşturmalarında "tarikatlar ve cemaatlerle irtibat, iltisak" başlığı çıkarıldı, askerî personelin tarikat ve cemaatle olan ilişkisi denetlenmedi ya da görmezden gelindi, böylece tarikat yuvalarında askerî kıyafetlerle poz veren generaller türedi. Askerî yargı ortadan kaldırıldı, askerın göreviyle

ilgili soruşturma dosyaları konuya tamamen yabancı olan hâkim ve savcılara devredildi. Uyduruk kumpaslarla itibarı zedelenmeye devam edilen kahraman Silahlı Kuvvetlerinin en mahrem bilgilerinin bulunduğu kozmik odasına girildi, sır niteliğinde olan bilgiler ortalığa saçıldı. Yüksek Askerî Şûra'nın yapısı değiştirildi; Askerî Şûra'da 7 siyasi varken sadece 4 asker kaldı.

Bu kanun teklifiyle, terfi almak için başarı şartına ilaveten siyasilerle iyi ilişkiler de eklenmiş oldu. Öyle ki terfi işlerinde Millî Savunma ve İçişleri Bakanlığı yetkili kılındı. Böylece cumhuriyetin ilk yıllarında Atatürk'ün “ya ordu ya siyaset” emriyle ordu siyasetten uzaklaştırılmışken yüzyıl sonra siyaset, ordunun içine sokulmuş oldu. Parası olan otuz gün askerlik yaparken olmayan uzun dönem askerlik yapmak durumunda kaldı. Vatandaşın devlete olan sadakatini pekiştiren askerlik hizmeti ticari bir faaliyet hâline getirildi. Genel vaziyet bu.

Ne yapılmalı konusuna gelirsek... Silahlı Kuvvetlerin kuruluş, kadro bağlantısı yeniden yapılandırılmalıdır. Kuvvet komutanları, Genelkurmay Başkanlığına yeniden bağlanmalıdır. Millî Savunma Bakanlığı asli vazifesi olan tedarikçi görevine yeniden dönmelidir. Zorunlu askerlik hizmetine yeniden geçilmeli, ilaveten kadınlarımız da bir ila üç aylık zorunlu askerlik eğitimine tabi tutulmalıdır. Böylece Türk töresine uygun olarak kadınlarımızın da gerektiğinde silah kullanabilmesi, ülkesini savunabilmesi, millî bilinci yüksek, hakkını, hukukunu bilen bir fert olarak yetişmesi sağlanmalıdır. Suriye, Irak, Filistin'de olanlar ortada. Harp okulları, harp akademisi, askerî lise, sınıf okulları, astsubay hazırlama, astsubay meslek yüksekokulları tekrar açılmalıdır. GATA ve askerî hastaneler ivedilikle açılmalı, Mehmetçik artık hastanede şehit olmamalıdır. Askerî Şûra yeniden düzenlenmelidir. Terfi edecek personel için Cumhurbaşkanı ve ilgili komutanlıkların katılacağı, oylamayla karar alacağı bir yapı oluşturulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – Siyaset kışladan uzak tutulmalıdır.

Son olarak Türk ordusu siyasetüstüdür. Hatırlatmak isterim ki Türk ordusunun muhtaç olduğu kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur. Türk ordusu gücünü Türk milletinden alır.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 35'inci madde kabul edilmiştir.

36'ncı madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Mehmet Atmaca

Mustafa Kaya

İstanbul

Bursa

İstanbul

Sema Silkin Ün

Mehmet Karaman

Denizli

Samsun

Hasan Ekici

Necmettin Çalışkan

Konya

Hatay

Aynı mahiyetteki 2'nci önerenin imza sahipleri:

Mühip Kanko

Özgür Ceylan

Seyit Torun

Kocaeli

Çanakkale

Ordu

Tahsin Becan

Serkan Sarı

Semra Dinçer

Yalova

Balıkesir

Ankara

Ömer Fethi Gürer

Cavit Arı

Niğde

Antalya

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan'dır. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Sayın Çalışkan, bir dakikanızı rica edeyim.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Başkanım, boşuna sordunuz zaten şimdiye kadar farklı bir cevapları zaten olmadı.

BAŞKAN – Ben de o yüzden atlıyorum onu.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Problem yok, eyvallah ama rutin tamamlansın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Getirdiğimiz hiçbir önerge kabul edilmiyor, onun için maddeyle, kanunla ilgili konuşmanın da bir âlemi yok. Bununla beraber, Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili olduğuna göre, ülkenin millî güvenlik sorununu konuşmamızdan daha doğal bir şey yok.

Değerli milletvekilleri, burada hemen her gün Hatay milletvekillerini dinliyorsunuz, iktidardan da muhalefetten de herkes konuşuyor, büyük çılgılık atıyoruz; Hatay elden gidiyor, Hatay'a sahip çıkın, Hatay perişan, Hatay depremzede, Hatay'da demografik yapı bozuluyor diyoruz.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Hatay bizim şahsi meselemiz, elden çıkmaz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Herkes “Hatay şahsi meselemiz.” diyor. Herhâlde burada konuşulanları abartıyoruz zannediyorsunuz. Hâlbuki, Hatay'ın çok önemli bir millî güvenlik problemi olduğunu burada bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Pek çok il deprem yaşadı, bütün illerimiz deprem ili ama Hatay'da deprem, artı, millî güvenlik sorunu var. Hatay'daki bugünkü bu tablo devam ederse, Allah korusun, sınır telini geriye çekmiş olacağız. Öyle problemle karşı karşıyayız ki Hatay'a sıradan bir il muamelesi yapılıyor. Evet, bütün iller önemli ama Hatay'ı unutmayalım ki... Düşünün, son on yıldan beri eğer Türkiye Cumhuriyeti toprakları içerisinde “Hatay” diye bir yer olmasaydı Türkiye ne hâlde olurdu? Bugün pek çok problemi Hatay bizzat üstleniyor.

Peki, Hatay'da neler yaşanıyor? Bakın, bir sınır köyleri problemimiz var. Sınır köylerinde, Yayladağı'nda, Altınözü'nde, Reyhanlı'da çiftçinin köyde tarlası var, tarlasına gidemiyor. Niye? Sınır problemi var. Yahu, sen kendin tedbirini al, niye köylüden intikam alıyorsun? Bugün Hataylı köylüler Hacipaşa'da da Altınözü'nde de Karbeyaz'da da tarlasına gitmek için her gün izin almak zorunda. Bu işkenceye bir an önce son verilmeli. Şunu net ifade edeyim ki: Hatay bütünüyle yok olmuş vaziyette. Böyle bir dönemde hem yıkılmış hem de deprem ili, sınır ili, bütün problemlerle karşı karşıya kalmış bu ilde yaşayan herkes bir kahramandır, Hataylılara “kahraman” diye madalya verilmesi lazım ama bunları hiç konuşamıyoruz.

Değerli milletvekilleri, günlerdir duyuyorsunuz, bir “rezerv alanı” problemi var. Aslında, özü itibarıyla, yıkılan yerlere devlet, kamu ev yapıp teslim edecek; çok olumlu yönleri var. En haklı olduğunuz alanda bile iyi niyetli olduğunuzu insanlara ispat edemediğiniz için insanlar kuşkuyla yaklaşıyor. Bakın, şimdi, Kışlasaray Mahallesi Hatay’ın en gelişmiş bölgesi; en sağlam evler yıkılıyor sonuçta. Yahu, insanları ciddiye alın, muhatap alın, olayı olduğu gibi anlatın, inanın, halkın yüzde 90’ı size destek verecek ama halkla bağınız kopuk olduğu için, en haklı olduğunuz durumda bile kendinizi anlatamadığınız için, bilgilendirme yapmadığınız için herkes kuşkuyla yaklaşıyor. Rezerv alanı ne zaman sona erecek? Yeni yeni rezerv alanları ihdas edilecek mi? Rezerv alanları iptal edilecek mi? Kaç lira ücret ödenecek? Evi sağlam olanlar yıkıldı, yerine kaç liradan ücretlendirme yapılacak, ne kadar değer biçilecek; bunların hiçbirini bilmiyoruz. Başka ne var? Rezerv alanlarında bir anda bütün iş yerlerine, evlere kâğıt asılıyor, jandarma oldular başımıza, sanki ülke işgal edildi, “Derhâl burayı boşaltın.” Ya, biraz merhametle muamele edin. İnsanlara süre tanıyın, adım adım, bölüm bölüm yapın ama emir demiri keser: “Derhâl boşaltacaksınız.” Rezerv alanı ilanı... Bir gece rüyasında bazı yöneticiler “Burayı da rezerv alanı yapacağız.” diye ilan ediyor. Ertesi sabah yeni bir alan açılmış, burası da rezerv alanı. Bir devlet yönetimi düzgün muamele eder. Devlet yönetiminde masaya koyarsınız, ne yapacağınızı belirlersiniz. Birçok insan kredi kullandı, evini imar etti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – İnsanlar kredi kullandı, evini tamir etti, sonra dediniz ki: “Pardon, burası rezerv alanı, tekrar yıkacağız.” Bunu baştan söyleseydiniz ve hâlen ne zaman biteceği belli değil.

Bakın, yine ÇED raporu sorunu var. Yani Türkiye Cumhuriyeti’nin bütünü, bir parçadır. Deprem bölgesi olan yer de olmayan yer de kanuna tabidir. Evlerin yanına, köylerin içine taş ocağı açılıyor, sınırsız. Neymiş? İzin vermiş beyefendi. Ya, siz kimsiniz? Kanunun yerine mi geçiyorsunuz, devlet mi oldunuz tek başınıza? Kanun var, kural var. ÇED raporunu kolaylaştırın, hızlandırın ama raporsuz iş asla kabul edilemez.

Başka bir hadise: Konteyner kentlerde konteyner iş yerleri açıldı. Ya, hayat normale dönmedi, alışveriş zaten yok. İnsanlar o dükkânları sırf hayata tutunmak için açıyor. Böyle bir dönemde her şey bitti, konteyner çarşılarından elektrik faturası alınacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, müsaade edin de... Şöyle: Grup Başkan Vekilimiz dikkatimi dağıttı.

BAŞKAN – Maalesef.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, şöyle: Telefonla uğraştığı için Doktor Hanım dikkatim dağıldı, özür dilerim.

BAŞKAN – Hiç kimseye vermedim, haksızlık olur.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, sizin uyarmanız gerekirdi o zaman.

Doktor Hanım, teşekkür ediyorum, sağ olun. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sizi hazır olda dinliyoruz. Hiç merak etmeyin, hazır olda dinliyoruz sizi.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Not aldı, Leyla Hanım not aldı.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Hayır, dinlediyseniz... Problemler eksik kaldı, en azından kayıtlara girsın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, böyle bir şey mi var Sayın Başkan? Bu çok ilginç ya!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Deprem bölgesi eşya yardımı bekliyor. Deprem bölgesi... Kiralar kesildi, kiralara hiç olmazsa konutlar teslim edilinceye kadar devam etmeli.

BAŞKAN – Teşekkürler.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Hayırlı bayramlar diliyorum, saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dün açıklamasını yaptık; kiralara da kesilmedi, açıklamasını da yaptık. Siz aynı şeyi konuşmaya devam edeceksiniz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Antalya’da sağlık sisteminde sorunlar devam ediyor. Sağlıkçıların, emekçilerin tüm mücadelesine rağmen hâlen yatak sorunuyla, yoğun bakımda yer bulma sorunuyla, ameliyat sırası bulma sorunuyla meşgul olmaktadır. Peki, Antalya’da sağlık sistemini yönetecek kişilerde durum nedir? Orada ise tam bir sağlıksızlık mevcut. Üç yılda Antalya’da 5 sağlık il müdürü geldi, sağlık sistemini düzeltecek kişi dayanmıyor Antalya’ya. Üç yılda 5’inci müdürü geçen hafta atadınız. Şimdi, Antalya’da veya bu ülkede sağlık sistemini Bakan mı idare ediyor yoksa orada “Ben sorumluyum.” diyen siyasiler mi idare ediyor; ben buradan sormak istiyorum. Çünkü Antalya’ya gelen sağlık il müdürleri kendisini getiren siyasi iradeye karşı doğru bir iş yapabilme adına direndiğinde anında bir yerlere tayin ediliyor. Bu şekilde Antalya’daki sağlık sorunlarını nasıl çözeceksiniz? İşte her şey ortada, sorunlarla uğraşılacak bir durum var. Buradan Sayın Bakana seslenmek istiyorum: Antalya’daki sağlık sorunlarıyla bizzat kendiniz ilgilenin. “Sağlıktan sorumluyum.” diyen birilerine yetki vermeyin çünkü kim gelirse onunla kavga etmeyi hüner saymaktalar, o nedenle de sağlık il müdürü dayanmıyor.

Bugün Antalya’nın en önemli ve güncel sağlık sorunlarından bir tanesi 1968 yılında SSK Hastanesi olarak yapılan, sonra ilave binalarla güçlendirilen eski SSK, bugünkü ismiyle Atatürk Devlet Hastanesi. Bu hastane Antalya’nın merkezinde, hastaların en kolay şekilde ulaşabildiği ve herkesin çok iyi bildiği bir hastane. Şehir hastanesi yapıldı, öyle bir yer seçildi ki şehrin dışında; hasta, ambulansla da olsa şehir hastanesine gidinceye kadar hayatı tehlike geçirecek kadar uzak bir mesafede ancak bu şehir hastanesi yani yanlış yere yapılan şehir hastanesini çalıştırabilmek adına Atatürk Devlet Hastanesini kapatma operasyonuna girişildi. Biz buna karşı çıktık ancak idareciler hastanenin içini bugüne kadar boşaltarak Atatürk Devlet Hastanesini işlevsiz hâle getirmek ve bu şekilde de şehir hastanesini canlandırmak istediler ve hatta öyle bir gerekçe buldular ki hastanenin bir bloğunda efendim, dayanıklılık sorunu var ama bir kısmını taşıdıkları Kepez’de bulunan diğer bir hastane ondan çok daha eski ve dayanıklılığı daha da sorunlu bir hastane. Önce şunu söylemek istiyorum: Atatürk Devlet Hastanesinin bulunduğu yere mutlaka yeni bir hastane yapılmalı. Sayın Sağlık Bakanı buraya bir hastane yapılacağına dair sözü tarafımıza vermişti. Dönemin yani iki yıl öncenin AKP il başkanı Antalya’da açıklama yaptı, dedi ki: “Buraya 300 yataklı hastane yapılacak.” Yeni Sağlık İl Müdürü de “500 yataklı hastane yapılacak.” Ben şunu söyleyeyim: Bakın, yatırım programında yok ve yine bütçede 1 TL dahi ayrılmış bir hastane değil. Bu koşullarda buraya nasıl hastane yapacaksınız, soruyorum. İşte yatırım programına almamışsınız, bütçesini ayırmamışsınız ama “Yapacağız.” diyerek hastaneyi taşımaya kalkıyorsunuz. Tekrar söylüyorum: Buraya bir hastane, derhâl yenisi yapılmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

CAVİT ARI (Devamla) – Ancak bu hastane yapılırken arazinin de büyüklüğü dikkate alınarak yeni hastane inşaatı bir taraftan devam etmeli ama bir taraftan da mevcut hastane faaliyetine devam etmeli. Aksi hâlde öncelikle hastalar burada mağdur olacak ve yine o bölgede yer alan eczacı, medikal firmaları ve yine esnaf bundan zarar görecek. Şimdi bu durumlar ve tepkiler nedeniyle geçici olarak taşıma işleminin durdurulduğuna dair açıklamalar gelmeye başladı, “belki yılbaşı” denilmeye devam ediliyor. Sonuç olarak, ben Antalya halkı adına tekrar söylüyorum: Bu hastaneyi taşımayalım, yenisini yapıp öyle taşıyalım diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ari.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinde yer alan “istifade edilememe” ibaresinin “yararlanılamama” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Hülakü

Celal Fırat

George Aslan

Bingöl

İstanbul

Mardin

Salihe Aydeniz

İbrahim Akın

Mardin

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mardin Milletvekili Sayın George Aslan konuşacaktır.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Aslan.

GEORGE ASLAN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

TSK Personel Kanunu'nun maddelerini görüşüyoruz. Gönül arzu ederdi ki ülkenin daha önemli sorunları olmasın, oturalım bu maddeler üzerine konuşalım ama maalesef durum öyle değil. Gün geçmiyor ki yeni hukuksuzluklar, zulümler, hak gaspları yaşanmasın. Üstelik bütün bunlar Anayasa ve kanunlara uyması gereken iktidar tarafından yapılmaktadır.

Adını açık koyalım: Kürtlere yönelik açıkça ayrımcı politikalar uygulanmaktadır. Kürtlerin iradesine âdetâ darbe yapılmaktadır. 1071 Malazgirt'ten 1920 Meclisin açılışına kadar yaklaşık dokuz yüz elli yıl sürekli Türk ve Kürt kardeşliğinden bahsediliyor. Eğer varsa böyle bir kardeşlik, maalesef baba mirasından sadece kardeşlerden biri yararlanıyor. Kürtler bugüne kadar bu baba mirasından hiçbir şekilde yararlanmadılar.

Evet, konumuz Hakkâri kayyumu. Geçen haftalarda haksız hukuksuz yere Belediye Başkanımızı tutuklayıp görevden aldınız. Görevden aldıktan sonra Belediye Meclisine 1 vekil seçme imkânı dahi tanımadınız ve Belediyeyi âdetâ işgal ettiniz. Seçimlerden hemen sonra belediyelere yönelik kayyum darbesinin zeminini oluşturmak için bayrak kaldırıldı, İstiklal Marşı okunmadı gibi yalanlarla toplumun hassas olduğu simgeler üzerinden propaganda yapıldı. Bunda başarılı olamayınca, sudan sebeplerle soruşturma geçirmiş olan belediye eş başkanlarımızın yıllardır raflarda duran dosyalarını işleme aldınız.

Değerli milletvekilleri, bazen siz diyorsunuz ya “Darbelerin mağduruyuz, darbelerden en fazla zararı biz gördük.” Sadece siz değil, biz de darbelerden en fazla zararı gördük. Herkes darbelerden zarar gördü, doğrudur ama bunlardan ders almayarak benzer darbeleri siz de bugün partimize karşı yapıyorsunuz. Belediyenin yönetimini ele geçirmek için halkın iradesine kayyum atıyorsunuz. Buna karşı direnenlere Çevik Kuvvet coplarla ve kalkanlarla saldırıyor.

Burada ben 1980 faşist darbesi ile bugünkü darbe arasında bazı benzerliklere değinmek istiyorum: 1980’li yıllarda Mamak Cezaevinde yatan insanlar bilir, o günkü faşist yönetim ülkenin sembollerini biz tutuklular üzerinde baskı aracı olarak kullanıyordu -biz tutuklular diyorum, ben o dönem Mamak Cezaevindeydim- örneğin İstiklal Marşı’nın 10 kıtasını, Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi’ni, Onuncu Yıl Marşı’nı ezberleme ve Atatürk’ün Nutuk kitabını her gün zorla okuma gibi uygulamalara maruz kalıyorduk. 1980 yılından bu yana kırk dört yıl geçti ama bu devlette görev yapan hükümetlerin mantığı değişmedi, aynı ulusal semboller bugün DEM PARTİ’nin kazandığı belediyelerde yine baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Önceki dönem kayyumun elinde bulunan hem Mardin hem de diğer il ve ilçelerdeki belediyelere seçimlerden önce onar metre boyundaki Atatürk resimleri ve bayraklar asıldı. Bunları niye astılar? Akıllarınca seçimlerden sonra DEM PARTİ’li belediye eş başkanları gelecek ve bu sembollerini kaldıracak. Tetikte olan yandaş medya da bunun propagandasını yapacak ve böylece iktidara belediye eş başkanlarının yerine kayyum atamak için bahane yaratılmış olacak.

Değerli milletvekilleri, bir ülkenin ulusal sembollerini baskı ve kumpas aracı olarak kullanmak her şeyden önce bu sembollere karşı saygısızlıktır. Belediye eş başkanlarının makam odalarında Atatürk resmi de bayrak da var, bunları kimse kaldırmadı zaten. Ancak Atatürk’ün o büyük boy resmini oraya asanların derdi ona saygı değil, saygısızlıktır. Bayrağı asma amaçları yaptıkları yolsuzlukların üzerini örtmektir ama kayyumların yaptığı yolsuzlukların boyutu o kadar büyük ki hiçbir bayrak bunların üzerini örtmeyecektir.

Konuşmama burada son verirken milletvekillerinin ve halklarımızın Kurban Bayramı’nı en iyi dileklerle kutluyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aslan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

36’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 36’ncı madde kabul edilmiştir.

37’nci madde üzerinde önerge yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38’inci madde üzerinde bir önerge vardır.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 125 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 38’inci maddesiyle değiştirilen 3269 sayılı Kanun’un 19’uncu maddesinde yer alan “Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden 6 ay içerisinde” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını ve “çıkartılacak bir yönetmelikte gösterilir” ibaresinin “hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Leyla Şahin Usta

Ankara

Lütfiye Selva Çam

Ankara

İsmail Erdem

İstanbul

Çiğdem Koncagül

Tekirdağ

Fuat Oktay

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi? Yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle personel hukuku alanında yönetmelik çıkarma yetkisine ilişkin düzenlemenin uygulama zamanıyla ilgili olası karışıklığın önlenmesi ve hükmün yazım ve anlatım yönünden iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 38’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 38’inci madde kabul edilmiştir.

39’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

41’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

43’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

44’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

45’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

46’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

51’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

52’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

53’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

54’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

55’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

56’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

57’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır, önergeyi okutup Komisyona soracağım. Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılamaması hâlindeyse önergeyi işlemiden kaldıracığım.

Şimdi, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Özgür Ceylan

Seyit Torun

Niğde

Çanakkale

Ordu

Tahsin Becan

Serkan Sarı

Semra Dinçer

Yalova

Balıkesir

Ankara

Mühip Kanko

Kocaeli

“Madde 58 – 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 41- Türk Silahlı Kuvvetlerinin subay ve astsubay statüsünde görev yapan personelinden aşağıdaki çizelgede bulunanlara hizalarında gösterilen gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutar ilave tazminat olarak ödenir. Söz konusu tazminata hak kazanmada ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Sıra No	Rütbe	Gösterge
1	Kıdemli Binbaşı	10.500
2	II Kad. Kd. Bçvş. (926 Sayılı Kanun'a göre üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta üçer yıllık rütbe bekleme süresine tabi olanlar)	10.000

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olan subay ve astsubaylardan aşağıda belirtilenlere, hizalarında gösterilen gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutar ilave tazminat olarak emekli aylıklarıyla birlikte ödenir.

Rütbe	Gösterge
Kıdemli Binbaşı	10.500
Binbaşı	10.250

926 Sayılı Kanun'a göre üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta üçer yıllık rütbe bekleme süresine tabi olanlardan

II. Kad.Kd.Bçvş.	10.000
Kad.Kd.Bçvş.	9.750
Kd.Bçvş.	9.500

5837 Sayılı Kanun ile 926 Sayılı Kanun'un 78'inci maddesinde yapılan değişiklik kapsamında üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta altışar yıl rütbe bekleme süresine tabi olanlardan

II Kad.Kd.Bçvş.	10.000
Kad.Kd.Bçvş.	9.750
Kd.Bçvş.	9.500
Kad.Bçvş	9.250
Bçvş.	9.000

Astsubaylıktan subaylığa geçenlerden emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olan teğmen, üsteğmen, kıdemli üsteğmen, yüzbaşı ve kıdemli yüzbaşılara aşağıdaki tabloda hizmet yıllarına göre hizalarında gösterilen gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutar ilave tazminat olarak emekli aylıklarıyla birlikte ödenir.

Sıra No	Hizmet Yılı	Gösterge
1	24 (Dahil) Yıl üzeri	10.000
2	21 (Dahil) -24 Yıl	9.500
3	18 (Dahil) -21 Yıl	9.000

Söz konusu muvazzaf ve emekli subay ve astsubaylara ödenecek bu tazminat, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu tazminat, ölen emeklilerin 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda belirtilen aylığa müstahak dul ve yetimlerine ilgili Kanun’da belirtilen oranlar üzerinden ödenir.”

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ REFİK ÖZEN (Bursa) – Salt çoğunluğumuz olmadığından katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılamadığından önergeyi işlemden kaldırıyorum.

58’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

59’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 59’uncu madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümünün oylamasından önce, İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre, oyunun rengini belli etmek üzere aleyhte Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir’e söz vereceğim.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yoğun bir çalışma temposundan sonra, akşamın bu vaktinde geceye yaklaşmışken Millî Savunma Bakanlığı Teşkilâtı Kanunu’nu düzenleyen önemli bir kanuna imza atıyoruz ve bu kanuna biz “hayır”

diyeceğiz çünkü bu kanunda özellikle bazı noktalarda ciddi yanlışlar, eksiklikler yapıldı. Öncelikle ifade etmeliyim ki bizim de arzu ettiğimiz kimi maddeleri ve özellikle de Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde görev yapan personelin, askerlerimizin, sözleşmeli erlerimizin özlük haklarıyla ilgili ve çalışma koşullarının düzeltilmesiyle ilgili olanları biz destekliyoruz ve bunlara da “evet” diyoruz ama özellikle Komisyon aşamasında ve Genel Kurul aşamasında ısrarla söylediğimiz kimi maddeler de bu kanuna dercedilmedi, eleştirilerimiz görmezden gelindi. Bu nedenle de bütününe karşı oyumuz “hayır” olacaktır.

Bakınız, özellikle, biz biraz önce emekli astsubaylar ve emekli binbaşılardan makam tazminatlarını almaları için ek madde ihdas edilsin diye önerge verdik, reddedildi. Oysa hepimizin telefonları çalıyor, hepimize talepler geliyor; emekli astsubaylar ve emekli binbaşılardan makam tazminatı istiyorlar; onlar da çok uzun süre görev yaptılar, bunu hak ediyorlar.

Aynı şekilde, ordunun siyasete karışmaması ama siyasetin de ordunun içinden elini çekmesi gerektiğini öteden beri söylüyoruz. Bu Meclis 15 Temmuzda darbeye maruz kaldı ise, darbe girişimi oldu ise bunun en önemli sebebi ordunun içerisine siyasetin, tarikatların el sokmasıydı ve bunların çoğu da sizlerin katkılarıyla olmuştu ama bundan hâlâ yeterli dersi çıkarmamışsınız. Askerlerin terfi makamının kuvvet komutanlığı değil Bakanlıktaki siviller, Bakanlık yetkilileri olmasını doğru bulmuyoruz, yerinde bulmuyoruz. Asker siyasetin emrindedir ama siyasetçi de ordudan elini çekmelidir. Bu doğru bir iş değildir, yanlış olmuştur.

Aynı şekilde, yatay geçişin önlenmesi doğru değildir. Sonuç olarak üniversitede Millî Savunma Bakanlığı adına okuyan öğrenciler çeşitli nedenlerle bölüm değiştirmek isteyebilirler. Buradaki bu sınırlama ve girdiği gibi bitirme kuralının o kişinin okuma hakkına ve tercih hakkına bir saygısızlık olduğunu düşünüyoruz; bu da isabetsiz bir düzenleme olmuştur.

Aynı şekilde, disiplin cezası aldı, sonunda ordudan ayırıyorsunuz ve ağır tazminatlar ödemek zorunda kalıyorlar; bu da doğru değil. Yani bunlar olabilecek şeyler ama bir cezayı kanunla 4 kat birden artırmak doğru değildir.

Bakınız, aslında yapılan şu: Yasama tekniğine uyulmuyor, komisyonlar hızlı çalışıyor, uzmanlar dinlenilmiyor, taraflar dinlenilmiyor, Genel Kurul aceleyle getiriliyor ve çıkan yasalar sıklıkla Anayasa Mahkemesinden dönüyor. Yine, bu kanunda da Anayasa Mahkemesinin kararları nedeniyle düzeltilmesi gereken 15 civarında düzenleme var yani Anayasa Mahkemesi “Değiştir.” dediği için, “Anayasa’ya aykırı.” dediği için biz burada tekrar çalışıyoruz. Nitekim bu kanunda da yine Anayasa Mahkemesinin iptal edeceği, Anayasa’ya açıkça aykırı birçok hüküm var, demedi demeyin. Dolayısıyla biz burada bu yanlışlıklara ortak olmayacağız ve oyumuzu “hayır” olarak kullanacağız. Biz elbette ordumuzun, askerimizin, güvenlik güçlerimizin özlük haklarının düzeltilmesi, onların hak ettikleri ücretleri alması, çalışma koşullarının düzeltilmesi veya hukuken eksik noktaların tamamlanmasını arzu ederiz, buna “evet” oyu veririz ama bu eksikliklerden dolayı oyumuz “hayır” olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim, bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Pusula gönderen arkadaşlar Genel Kurul Salonu'nu terk etmesin lütfen.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 125 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı: 295

Kabul : 240

Ret : 55 (*)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Kurtcan Çelebi

Havva Sibel Söylemez

Ankara

Mersin”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimizdeki işler tamamlanmıştır.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, herkesin bayramını kutladığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Kapatmadan önce, haksız yere cezaevinde tutulanların, hastanelerde şifa bekleyenlerin; deprem bölgelerinde barınma sorunu, giyinme sorunu, gıda sorunu yaşayanların; bütün mazlumların, ötekileştirilenlerin yaşadığı son sıkıntılı bayram olması dileğiyle hepinizin bayramını kutluyorum.

Alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 25 Haziran 2024 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.59

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 125) : Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

Sıra Sayısı : 125

Oylama Saati : 22:53
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 241
 Reddedenler : 54
 Çekimsizler : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 0
 Toplam : 295
 Açık Üyelikler : 6

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Adana	Aytekin	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Katılmadı
Adana	Hatmoğulları Oruç	Tulay	DEM	Katılmadı
Adana	Karamak	Sunay	AK PARTİ	Kabul
Adana	Kısacık	Sadullah	DEVA	Ret
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Ret
Adana	Türkeş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Ret
Adana	Varlı	Muhanrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Şan	İshak	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Bozdağ	Heval	DEM	Katılmadı
Ağrı	Demir	Nejla	DEM	Katılmadı
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Sakık	Sırrı	DEM	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Umut	CHP	Ret

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Yüksel	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	İbaykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Demir	Deniz	CHP	Katılmadı
Ankara	Diñcer	Semra	CHP	Katılmadı
Ankara	Doğan	Mesut	SAADET P	Ret
Ankara	Durmaz	Sadık	MHP	Katılmadı
Ankara	Enir	Murat	CHP	Ret
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ergin	Sadullah	DEVA	Katılmadı
Ankara	Fakobaba	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Katılmadı
Ankara	Oktay	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Şahin	İdris	DEVA	Katılmadı
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Taşcier	Ganize	CHP	Katılmadı
Ankara	Timisi Ersever	Aliye	CHP	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	SAADET P	Katılmadı
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Katılmadı
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Zorlu	Kürşad	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Ret
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çorabatur	Sururi	CHP	Katılmadı
Antalya	Durgun	Hilmi	MHP	Kabul
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Kaya	Aykut	CHP	Katılmadı
Antalya	Kılıç	Şerafettin	SAADET P	Ret
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Antalya	Oluç	Hakkı Saruhan	DEM	Katılmadı
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	SAADET P	Ret
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Katılmadı
Aydın	Ömen	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sanbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Ret
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turhan	İYİ PARTİ	Ret
Balıkesir	Dalgın	Burak	DEVA	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Öztaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Sarı	Serkan	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Yüksel	Ekrem Cökay	MHP	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Hülatı	Ömer Faruk	DEM	Katılmadı
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Bedirhanoğlu	Turan	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Çağlar Gökalt	Semra	DEM	Katılmadı
Bitlis	Olan	Hüseyin	DEM	Katılmadı
Bolu	Akgül	İsmail	MHP	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Katılmadı
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Katılmadı
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Atmaca	Mehmet	SAADET P	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Gözlükara Dumaz	Emel	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Katılmadı
Bursa	Pala	Kayıhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Salman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Ret
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	SAADET P	Ret
Bursa	Türkoğlu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Zırhlıoğlu	Fevzi	MHP	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Rıdvan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Katılmadı
Çorum	Ahlatıcı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kayncı	Vahit	MHP	Katılmadı
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Katılmadı
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Ret
Denizli	Biçer Karaca	Ölülzar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Ret
Denizli	Silkin Ün	Sema	SAADET P	Ret
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Akça Cupolo	Ceylan	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Kamaç	Mehmet	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Tanrıku	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoğlu	Halide	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Akalın	Mehmet	İYİ PARTİ	Ret
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çın	Ediz	CHP	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Elazığ	İşıkver	Semih	MHP	Katılmadı
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Nazrılı	Mahmut Radvan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karanman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Sarıgül	Mustafa	CHP	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Danış Beştaş	Meral	DEM	Katılmadı
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Semret	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bozalı	Mesut	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bozgeyik	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Katılmadı
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	DEVA	Ret
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Özkeçeci	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Elmas	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Giresun	İşık Gezmiş	Elvan	CHP	Katılmadı
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Kabul
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Küçük	Musa	MHP	Kabul
Hakkari	Bartın	Öznur	DEM	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Onur	DEM	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	DEM	Katılmadı
Hatay	Çalışkan	Necmettin	SAADET P	Ret
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Ret
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Karahan	Kemal	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Katılmadı
Hatay	Mullaoglu	Servet	CHP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nemrin	CHP	Katılmadı
Isparta	Gökğöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Halıcı	Hikmet Yalım	CHP	Katılmadı
Isparta	Sönmez	Hasan Basri	MHP	Kabul
Isparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Bozan	Ali	DEM	Katılmadı
Mersin	Çakır	Hasan Ufuk	CHP	Katılmadı
Mersin	Dinç	Faruk	HÜDA PAR	Katılmadı
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Ret
Mersin	Ekmen	Mehmet Emin	DEVA	Ret
Mersin	Kıratlı	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Kış	Gülcan	CHP	Katılmadı
Mersin	Koca Doğan	Perihan	DEM	Katılmadı
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Katılmadı
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Aydın	Biröl	SAADET P	Katılmadı
İstanbul	Ayrın	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN RE	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Cevizoğlu	Mustafa Hülki	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik Kanat	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çiçek	Cengiz	DEM	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
İstanbul	Demir	Doğan	SAADET P	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekci	Behiye	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Ret
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN RE	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	DEVA	Ret
İstanbul	Fırat	Celal	DEM	Ret
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Gören Bölük	Seda	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Hacıoğlu	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İşık Ercan	Tuğba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İzziz	Seyrhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıgil	Salih Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karal	Hasan	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karlı	Şengül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Satuk Buğra	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Kaya	Bülent	SAADET P	Ret
İstanbul	Kaya	Mustafa	SAADET P	Ret
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Konal Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Kezban	DEM	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurum	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Otlı	Ççek	DEM	Katılmadı
İstanbul	Önder	Şim Süreyya	DEM	Katılmadı
İstanbul	Özçagdaş	Suat	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Paçacı	Mustafa Cihan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
İstanbul	Pamukçu	Suat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Rızzanoğlu	Evrin	DEVA	Ret
İstanbul	Saki	Özgül	DEM	Ret
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sıvacıoğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	SAADET P	Katılmadı
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	SAADET P	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yanıkömeroğlu	Ayşe Sibel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	DEVA	Ret
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Zengin	Özdem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Katılmadı
İzmir	Akan	İbrahim	DEM	Ret
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Katılmadı
İzmir	Arsılan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	SAADET P	Katılmadı
İzmir	Böllünmez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Bursalı	Şebnem	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çubuk	Burcuğül	DEM	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kâya Ösen	Seda	DEVA	Ret
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rıfat Turuntay	CHP	Katılmadı
İzmir	Osmanağaoglu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Özale	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Katılmadı
İzmir	Türelİ	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	DP	Katılmadı
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Katılmadı
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç Koçyiğİt	Gülüstan	DEM	Katılmadı
Kastamonu	Ekmekeci	Fatma Serap	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ankan	Mahmut	SAADET P	Ret
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Ret
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Cıngı	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Ret
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Katılmadı
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Özkan	Fahri	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Sançam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Aşİla	Mehmet	YENİDEN RE	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çİler	Nail	CHP	Ret
Kocaeli	Gergertioğlu	Ömer Faruk	DEM	Katılmadı
Kocaeli	Hülagü	Sadettin	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yıldızı	Harun Özgür	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Katılmadı
Konya	Ekici	Hasan	SAADET P	Ret
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Göka	Meryem	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Karaman	Ünal	İYİ PARTİ	Katılmadı
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kabul
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN RE	Katılmadı
Kütahya	Bayırcı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Bişer	Adil	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	SAADET P	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ölmezoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Anıç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başıevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	DEVA	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Manisa	Yenişehirlilioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Oruç Bilal	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç Dora	Zuhal	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	DEVA	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kirişci	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Aslan	George	DEM	Ret
Mardin	Aydeniz	Salihe	DEM	Katılmadı
Mardin	Güneş Altın	Beritan	DEM	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Mardin	Kılıç	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	DEM	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Ret
Muğla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Otgöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Öneş Derici	Süreyya	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Güzem	CHP	Katılmadı
Muğla	Özdağ	Selçuk	SAADET P	Ret
Muğla	Uzun	Cumhur	CHP	Katılmadı
Muş	Boz	Sümeyye	DEM	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Temelli	Sezai	DEM	Ret
Nevşehir	Çalışkan	Enre	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Kabul
Nevşehir	Özgün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Hamrat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Sakarya	Erdogan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Kocacık	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Katılmadı
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Karaman	Mehmet	SAADET P	Ret
Samsun	Kırcah	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Siirt	Bakırhan	Tuncer	DEM	Katılmadı
Siirt	Erdogan Santaş	Sabahat	DEM	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Kabul
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Avşar	Cem	DEVA	Ret
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Hamşoğlu	Selcan	İYİ PARTİ	Ret
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Katılmadı
Tokat	Akdemir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Ret
Trabzon	Büyükkaydn	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Karaismiloğlu	Adil	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Suiçmez	Sibel	CHP	Katılmadı
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Kordu	Ayten	DEM	Ret
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Dusak	Abdülrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	DEM	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	DEM	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	DEM	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyaşar	Ferit	DEM	Katılmadı
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yazmacı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Karaoba	Ali	CHP	Ret
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul
Van	Buldan	Pervin	DEM	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Van	Çiftçiyörek	Sinan	DEM	Katılmadı
Van	Dindar	Mahmut	DEM	Katılmadı
Van	Kaçmaz Sayyigüt	Gülcan	DEM	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Uçar	Zülküf	DEM	Katılmadı
Van	Varlı	Güleren	DEM	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Katılmadı
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saffet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Ertuğrul	Eylem Ertuğ	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Aksaray	Yaldir	Turan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı
Batman	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı
Batman	Nasıroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul
Batman	Oduncu	Zeynep	DEM	Katılmadı
Batman	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	DEM	Katılmadı
Şırnak	Doğan	Ayşegül	DEM	Katılmadı
Şırnak	İmez	Mehmet Zeki	DEM	Katılmadı
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	DEM	Ret
Bartın	Akdatmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Katılmadı
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Kabul
İğdır	Alagöz	Cantürk	AK PARTİ	Kabul
İğdır	Hun	Yılmaz	DEM	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Ret
Karabük	Keskinliç	Dumuş Ali	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 125
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	MHP	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Gülsöy	Seydi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Ret
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, uluslararası kara taşımacılığı yapan sürücülerin vize sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12075)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim. 16.05.2024

Elvan IŞIK GEZMİŞ
Giresun Milletvekili
TBMM Katip Üyesi

Türkiye dış ticaret yüklerinin taşınmasında karayolu taşımacılığı sektörünün önündeki tarife dışı engellerin başında Tır Şoförlerinin Schengen vize alımlarında yaşadığı zorluklar uzunca bir süredir malumunuzdur. Vize sürecinde yaşanan zorluklar; randevuların geç alınması, daha önce vizesi olan sürücülerimizin yeni vize taleplerinin red edilmesi ve kısa süreli vize verilmesi, geçerli vizelerinin ve mevcut vizeleri kapsamındaki kalış sürelerinin dolması gibi sorunlar, uzun bekleme süreleri, gecikmeler zaman kayıplarına ve bunun yanında yüksek maliyetlere sebep olmaktadır. Firmalarımızın sürücülerine vize almakta yaşadıkları sorunlar yaptıkları yatırımın atıl kalmasına ve ekonomik boyutu ile büyük kayıplara neden olmaktadır.

Avrupa Birliği Komisyonunun, salgın döneminde üye ülkelere yönelik malzeme ve ürün akışının kesintiye uğramaması, malların sınırlar arasındaki geçişinin hızlandırılıp kolaylaştırılması için gerekli tedbirlerin alınması, profesyonel TIR sürücülerinin vizelerinin uzatılması ve yeni vize başvurularında mücbir sebep çerçevesinde vize/kalış süre aşımalarının dikkate alınmaması için çağrıda bulunmasına rağmen vize sorununun günümüzde de ağırlaşarak devam ettiği belirtilmektedir. Sürücülerimizin işlerini profesyonelce ve kesintisiz yapabilmesi için uzun süreli vize ihtiyacı elzemdir.

İlgili Bakanlığımızın konuyu Avrupa Birliği ülkelerindeki tüm konsolosluklara ve ticari ataşeliklere ilettiği ifade edilmektedir.

Konuya ilişkin olarak:

1. Bakanlığınızın, Dış Ticaretimizin en önemli unsurlarından uluslararası kara taşımacılığı görevini üstlenen sürücülerimizin vize sorununun çözüme kavuşturulması kapsamında girişimleri ve varılan netice nedir?
2. Transit anlaşması ve sürücülere vize serbestliği v.s. gibi diğer ülkelerle müzakere yürütülmüş müdür?
3. Sürücüler özelinde minimum 1 yıl süreli otomatik vize alınmasını sağlayacak bir sistemin acilen hayata geçirilmesinin sağlanması konusunda bir çalışma bulunmakta mıdır?
4. Uluslararası yük taşıtı sürücülerine, çalıştığı firmanın vereceği teminat karşılığı verilecek yeni bir pasaport tipi belirlenmesi mümkün değil midir? Bu konuda yasal bir düzenleme düşünülmekte midir?

T.C.
ULAşTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

12/06/2024

Sayı : E-44697349-610-1965951

Konu : Giresun Milletvekili Sayın Elvan Işık
GEZMİş'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAşKANLIğINA

İlgi : 24.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1432549 sayılı yazınız.

Giresun Milletvekili Sayın Elvan Işık GEZMİş'in 7/12075 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN ELVAN IŞIK GEZMİŞ'İN
7/12075 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Profesyonel tır sürücülerinin vize temininde yaşadıkları sıkıntılar Bakanlığımızca da yakından takip edilmekte ve Ülkemiz ile uluslararası eşya taşımacılığı gerçekleştirilen ülkeler nezdinde transit serbesti için müzakereler yürütülmektedir.

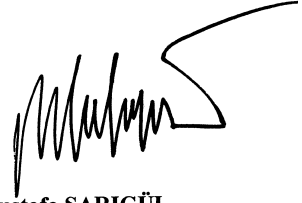
Uygun mesleki yeterlilik belgesine sahip sürücülerimiz e-devlet kapısı üzerinden başvuru yapmakta ve alınan vize başvuruları belirli periyotlarla Dışişleri Bakanlığına iletilmektedir. Bundan sonraki süreçler ise adı geçen Bakanlık uhdesinde yürütülmektedir.

Varılan mutabakatlar çerçevesinde 2024 yılında Bulgaristan için 2403 adet, Romanya için 472 adet, Belarus için 28 adet başvuru Dışişleri Bakanlığına iletilmiş olup transit kota sorunu büyük ölçüde çözülmüştür. Konuyla ilgili olarak transit ülke konumunda olan diğer ülkelerle de müzakereler devam etmektedir.

2.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarig l' n, bazı havalimanlarının kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12076)

TÜRKİYE BÜYÜK M LLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa SARIGÜL
Erzincan Milletvekili

Büyük beklentilerle hizmete açılan Çanakkale Gökçeada, Kocaeli Cengiz Topel, Aydın Çıldır, Uşak ve Balıkesir Merkez havalimanları yıllar içinde yapılan yanlış uygulamalar sonucunda atıl durumda kalmıştır. şöyle ki açılıő tarihlerinde sivil uçuşların gerçekleőtiđi bu havalimanlarında son yıllarda sivil uçuőlar ile birlikte yolcu sayısı da sıfırlanmıőtır. Bu duruma rağmen havalimanlarında gerçekleşen personel artışı dikkat çekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Milyarlar harcanarak yatırım yapılan bu havalimanlarımızdan neden yıllardır sivil uçuőlar ve yolcu taşımacılığı gerçekleőmemektedir? Adı geçen havalimanlarımızdan son 10 yılda yıllar bazında yapılan sivil uçuőlar ve yolcu sayıları nasıl gerçekleşmiştir?
2. Bu havalimanlarımıza iőlerlik kazandırılması için yapılan çalışmalar nelerdir? Yıllar itibari ile sivil uçuş ve yolcu taşımacılığı sıfırlanırken neden personel artışına gidilmektedir?
3. Yukarıda bahsi geçen havalimanlarımıza ilişkin garanti yolcu, kiralama sözleşmeleri var mıdır? Varsa bugüne kadar ödenen garanti ya da kira gelirleri nasıl gerçekleşmiştir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı
Strateji Daire BaŖkanlıĐı

12/06/2024

Sayı : E-44697349-610-1966754

Konu : Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa
SARIGÜL'ün yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 24.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07-1432549 sayılı yazınız.

Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa SARIGÜL'ün 7/12076 esas sayılı yazılı soru önergesinin
cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ERZİNCAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA SARIGÜL'ÜN
7/12076 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Çanakkale Gökçeada, Kocaeli Cengiz Topel, Aydın Çıldır, Uşak ve Balıkesir Merkez Havalimanlarında hâlihazırda genel havacılık faaliyetlerine, askeri uçuşlara, emniyet uçuşlarına, ambulans uçaklara, yangın söndürme uçaklarına, hava taksi uçuşlarına, özel uçuşlara, ayrıca bu uçuşların yanı sıra Uşak Havalimanında eğitim uçuşlarına, Kocaeli Cengiz Topel Havalimanında ise hac ve umre uçuşlarına hizmet verilmekte olup, mevcut altyapı ve üstyapı tesisleriyle, pist kategorisine uygun uçaklarla, her türlü sefer talebine cevap verebilecek kapasitededir.

Aydın Çıldır Havalimanı; başta havacılık eğitimi vermek üzere sivil hava trafiğine hizmet vermesini teminen 5335 sayılı Kanunun 33'üncü maddesi çerçevesinde 20 yılığına Türk Hava Yolları Uçuş Eğitim ve Havalimanı İşletme A.Ş.'ye kiralanmıştır.

Çanakkale Gökçeada, Kocaeli Cengiz Topel, Uşak ve Balıkesir Merkez Havalimanları Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilmekte olup herhangi bir yolcu garantisi veya kira sözleşmesi bulunmamaktadır. Ayrıca Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne bağlı havalimanlarında uluslararası standartlarda hizmet verebilmek adına yeterli sayıda personel bulundurulmaktadır.

Diğer taraftan; havalimanlarına düzenlenen seferlerin çeşitliliği ile sayıları, fiyat uygulamaları ve zamanları bölgenin yolcu potansiyeline bağlı olarak havayolu kuruluşlarının filo büyüklükleri ve ticari tercihleri doğrultusunda havayolu kuruluşlarınca belirlenmektedir.

3.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Isparta ilinde açılması planlanan organize sanayi bölgelerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/12184)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 20.05.2024

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

Organize Sanayi Bölgeleri, bir şehrin sanayisinin disiplinli bir şekilde oluşturulmasını sağlamak, şehrin bir plan halinde geliştirilmesine destek olmak, üretim verimliliğini artırmak ve ekonomik açıdan kalkınmayı amaçlamak, kentleşmenin getirdiği sanayileşme sorunlarının çözüme kavuşmasını sağlamak açısından kaydadeğer önem taşımaktadır.

Isparta ilimizde, 2000 yılında Yalvaç Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması yatırım planına dahil edilmiş olup, konuya ilişkin müteşebbis heyetinin oluşturulduğu, 1. Etap çalışmaları kapsamında 315.637 m2 alanın kamulaştırıldığı bilinmektedir. Bununla birlikte, aradan geçen 24 yıllık süre zarfında somut bir ilerleme olmadığı anlaşılmış, halihazırda Yalvaç Organize Sanayi Bölgesi açılmamıştır.

Benzer şekilde, 2018 yılında Keçiörlü'da 4. Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulmasına yönelik müjdelerin de siyaset ve yetkili makamlar tarafından kamuoyuna açıklanmasına rağmen, söz konusu projenin hayata geçirilmediği anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla, Isparta'nın ekonomik gelişimi, hizmet ve üretimin artırılması, istihdam imkanlarının geliştirilmesi gibi çok önemli sebepler nedeniyle, söz konusu organize sanayi bölgeleri için gerekli çalışmaların yapılması ve vakti kaybeden hizmete açılmaları elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1) 24 yıl önce yatırım programına alınan Yalvaç OSB'nin şimdiye kadar hizmete açılmamasının gerekçesi nedir? Yalvaç OSB'nin Isparta'ya kazandırılması için halihazırda devam etmekte olan çalışmalar nelerdir? Söz konusu bölgenin hizmete açılması için hedeflenen bir tarih mevcut mudur?
- 2) 2018 yılında Keçiörlü'da kurulacağı müjdelenen 4. OSB'nin açılmamasının gerekçesi nedir? 4. OSB'nin hizmete açılması hususunda yürütülmekte olan çalışmalar nelerdir? Söz konusu bölgenin hizmete açılması için hedeflenen bir tarih var mıdır?
- 3) Isparta'nın sanayi ve teknoloji alanında hak ettiği kamu yatırımlarına kavuşturulması için yürütülen çalışmalar nelerdir? Bu çalışmaların yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-5868714

12/06/2024

Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 27.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1433943 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA tarafından tevcih edilen 7/12184 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYKUT KAYA'NIN

7/12184 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Organize Sanayi Bölgeleri, bir şehrin sanayisinin disiplinli bir şekilde oluşturulmasını sağlamak, şehrin bir plan halinde geliştirilmesine destek olmak, üretim verimliliğini artırmak ve ekonomik açıdan kalkınmayı amaçlamak, kentleşmenin getirdiği sanayileşme sorunlarının çözüme kavuşmasını sağlamak açısından kayda değer önem taşımaktadır.

Isparta ilimizde, 2000 yılında Yalvaç Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması yatırım planına dâhil edilmiş olup, konuya ilişkin müteşebbis heyetinin oluşturulduğu, 1. Etap çalışmaları kapsamında 315.637 m2 alanın kamulaştırıldığı bilinmektedir. Bununla birlikte, aradan geçen 24 yıllık süre zarfında somut bir ilerleme olmadığı anlaşılmış, halihazırda Yalvaç Organize Sanayi Bölgesi açılmamıştır.

Benzer şekilde, 2018 yılında Keçiborlu'da 4. Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulmasına yönelik müjdelerin de siyasetler ve yetkili makamlar tarafından kamuoyuna açıklanmasına rağmen, söz konusu projenin hayata geçirilmediği anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla, Isparta'nın ekonomik gelişimi, hizmet ve üretimin artırılması, istihdam imkânlarının geliştirilmesi gibi çok önemli sebepler nedeniyle, söz konusu organize sanayi bölgeleri için gerekli çalışmalar yapılması ve vakti kaybeden hizmete açılmaları elzemdir.

Bu bağlamda;

Soru 1- 24 yıl önce yatırım programına alınan Yalvaç OSB'nin şimdiye kadar hizmete açılmamasının gerekçesi nedir? Yalvaç OSB'nin Isparta'ya kazandırılması için hâlihazırda devam etmekte olan çalışmalar nelerdir? Söz konusu bölgenin hizmete açılması için hedeflenen bir tarih mevcut mudur?

Soru 2- 2018 yılında Keçiborlu'da kurulacağı müjdelenen 4. OSB'nin açılmamasının gerekçesi nedir? 4. OSB'nin hizmete açılması hususunda yürütülmekte olan çalışmalar nelerdir? Söz konusu bölgenin hizmete açılması için hedeflenen bir tarih var mıdır?

Soru 3- Isparta'nın sanayi ve teknoloji alanında hak ettiği kamu yatırımlarına kavuşturulması için yürütülen çalışmalar nelerdir? Bu çalışmaların yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3- OSB ile ilgili imar planı, parselasyon planları, altyapı projeleri hazırlanması ve inşaat süreçlerinin yönetilmesine ilişkin tüm iş ve işlemler OSB tüzel kişiliğince yürütülmektedir. Bakanlığımız ise, kamu kaynaklarının rasyonel kullanımı açısından; plan, proje, ihale ve yapım süreçlerinde kontrol ve denetim işinden sorumludur.

Isparta ilimizde, 2024 yılı Yatırım Programımız çerçevesinde 3 adet OSB projesi yer almakta olup bunlardan Isparta Yalvaç OSB projesinin imar planı Bakanlığımızca onaylanmıştır.

Isparta'nın Keçiborlu ilçesi İncesu köyü mevkiinde OSB kurulması talebi Bakanlığımıza ulaşmıştır. Bakanlığımızca OSB yer seçimi işlemlerine başlanabilmesi için OSB Yönetimin kamulaştırma taahhütnamesi vermesi beklenmektedir.

OSB projeleriyle ilgili olarak yukarıda özetlenen çalışmaların yanı sıra Isparta ilimizde, 2005 yılında kurulup 2006 yılında faaliyete başlayan Göller Bölgesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB) de yer almaktadır. Göller Bölgesi TGB'ne altyapı, Ar-Ge binası, idare binası, atölye ve kuluçka merkezi inşası için Bakanlığımız tarafından bugünkü değeriyle 96 milyon TL hibe destek sağlanmıştır. Bölgede faaliyet gösteren 65 firmada toplam 194 personel istihdam edilmektedir. Ayrıca, Isparta'da 2019'den bu yana faaliyetlerini sürdüren bir Ar-Ge merkezi de bulunmakta olup burada programlama ve yazılım sektöründe 26 personel görev yapmaktadır.

Son olarak Isparta ilimizde; Yatırım Teşvik sistemi kapsamında Bakanlığımızca 20.06.2012 - 30.04.2024 döneminde toplam 660 adet proje için Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Bu belgeler çerçevesinde Isparta'da öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 43,6 milyar TL, planlanan ilave istihdam ise 7.624 kişidir. Bakanlığımızca Isparta ilimize yönelik proje ve destek çalışmalarına, önümüzdeki dönemde de artarak devam edilecektir.

4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan trafik kazalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12204)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma Bakanı Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **20.05.2024**.

NEVROZ UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Şırnak'ın İdil ilçesinde bulunan ve ilçe merkezi boyunca uzanan İdil-Midyat çevre yolu; trafik işareti, ışıklandırma gibi eksikliklerin giderilmemesi, alt ve üst geçitlerin bulunmaması nedeniyle yaşanan kazalarla sürekli gündeme gelmektedir.

Söz konusu çevre yolunda son ölümlü kaza ise 10 Mayıs 2024 tarihinde yaşanmıştır. Beş yaşındaki Umut Kaya, yolun karşısına geçmek isterken araç çarpması sonucu yaşamını yitirmiştir.

Çevre yolları, trafik yoğunluğunu ve güvenliğini sağlama amacı güderken ihmal ve hizmet eksikliğinden dolayı İdil-Midyat çevre yolu ölümlere doğrudan neden olan bir hayati bir probleme dönüşmüştür. Konuya ilişkin yapılan başvurular ve çağrılar sürekli yanıtsız kalmış bugüne kadar çözüme ilişkin sahici bir adım ise atılmamıştır.

Şırnak'ta yapımı tamamlanmayan, yarım kalan ve şerit eksikliği bulunan, gerekli sinyalizasyon ve levhalandırmanın yapılmadığı bozuk ve güvensiz yollar ölüm saçmaktadır. Ulaştırma Bakanlığı'nın ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluklarını yerine getirmesi, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içerisinde problemlili yollara ilişkin adım atması ve kaza modelleri geliştirilerek ilgili yollara ilişkin önlem alması tüm yakıcılığıyla önemini korumaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Karayolları Bölge Müdürlüğü'nün İdil-Midyat çevre yolunda meydana gelen kazaların önlenmesine ilişkin herhangi bir çalışması var mıdır?
- 2) Son 5 yılda İdil-Midyat çevre yolunda kaç trafik kazası yaşanmıştır? Bu kazalarda kaç kişi yaşamını yitirmiş kaç kişi yaralanmıştır?
- 3) İdil-Midyat çevre yolunda alt ve üst geçit yapımı ile trafik işareti, ışıklandırma gibi eksiklikler ne zaman giderilecektir?
- 4) Bakanlığınız İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan kazalara ilişkin herhangi bir denetim yapmış mıdır? Sorumlulara ilişkin idari herhangi bir soruşturma başlatmış mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1970220

Konu : Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL
ASLAN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1433943 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN'ın 7/12204 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVROZ UYSAL ASLAN'IN
7/12204 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Şırnak ili İdil ilçesinde bulunan ve ilçe merkezi boyunca uzanan İdil Çevre Yolu 3,1 km uzunluğunda olup “Cizre, İdil, Kumçatı ve Kasrik Belediyelerine ait Şehir içi yolların Yapılması” işi kapsamında bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol standardında tamamlanmıştır.

Çevre Yolu üzerinde iki adet kavşak bulunmaktadır. Bu kavşaklardan Adile Naşit Kavşağı tamamlanmıştır. Halihazırda sığınma cepli sinyalizasyon kavşak olarak trafiğe hizmet vermekte olan Devlet Hastanesi kavşağı ise dönel kavşak olarak yapılacak olup kavşağın tamamlanması ile birlikte her iki kavşak da sinyalizasyon edilecektir. Yol ve kavşak aydınlatılması işleri ise; “Genel Aydınlatma Yönetmeliği” gereğince ilgili elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılmaktadır.

Diğer taraftan; Çevre Yolunda herhangi bir yol kusuru bulunmayıp, gerekli yatay ve düşey işaretlemeler de yapılmıştır. Ayrıca; güzergâh üzerindeki okul bölgesinde trafik güvenliğini artırıcı önlem olarak butonlu sinyalizasyon sistemi kurulacaktır.

5.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan trafik kazalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12205)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma Bakanı Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **20.05.2024**.

Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

Şırnak'ın İdil ilçesinde bulunan ve ilçe merkezi boyunca uzanan İdil-Midyat çevre yolu; trafik işareti, ışıklandırma gibi eksikliklerin giderilmemesi, alt ve üst geçitlerin bulunmaması nedeniyle yaşanan kazalarla sürekli gündeme gelmektedir.

Söz konusu çevre yolunda son ölümlü kaza ise 10 Mayıs 2024 tarihinde yaşanmıştır. Beş yaşındaki Umut Kaya, yolun karşısına geçmek isterken araç çarpması sonucu yaşamını yitirmiştir.

Çevre yolları, trafik yoğunluğunu ve güvenliğini sağlama amacı güderken ihmal ve hizmet eksikliğinden dolayı İdil-Midyat çevre yolu ölümlere doğrudan neden olan bir hayati bir probleme dönüşmüştür. Konuya ilişkin yapılan başvurular ve çağrılar sürekli yanıtsız kalmış bugüne kadar çözüme ilişkin sahici bir adım ise atılmamıştır.

Şırnak'ta yapımı tamamlanmayan, yarım kalan ve şerit eksikliği bulunan, gerekli sinyalizasyon ve levhalandırmanın yapılmadığı bozuk ve güvensiz yollar ölüm saçmaktadır. Ulaştırma Bakanlığı'nın ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluklarını yerine getirmesi, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içerisinde problemlili yollara ilişkin adım atması ve kaza modelleri geliştirerek ilgili yollara ilişkin önlem alması tüm yakıcılığıyla önemini korumaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Karayolları Bölge Müdürlüğü'nün İdil-Midyat çevre yolunda meydana gelen kazaların önlenmesine ilişkin herhangi bir çalışması var mıdır?
- 2) Son 5 yılda İdil-Midyat çevre yolunda kaç trafik kazası yaşanmıştır? Bu kazalarda kaç kişi yaşamını yitirmiş kaç kişi yaralanmıştır?

- 3) İdil-Midyat çevre yolunda alt ve üst geçit yapımı ile trafik işareti, ışıklandırma gibi eksiklikler ne zaman giderilecektir?
- 4) Bakanlığınız İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan kazalara ilişkin herhangi bir denetim yapmış mıdır? Sorumlulara ilişkin idari herhangi bir soruşturma başlatmış mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1970266

12.06.2024

Konu : Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki
İRMEZ'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1433943 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki İRMEZ'in 7/12205 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ZEKİ İRMEZ'İN
7/12205 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Şırnak ili İdil ilçesinde bulunan ve ilçe merkezi boyunca uzanan İdil Çevre Yolu 3,1 km uzunluğunda olup “Cizre, İdil, Kumçatı ve Kasrik Belediyelerine ait Şehir içi yolların Yapılması” işi kapsamında bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol standardında tamamlanmıştır.

Çevre Yolu üzerinde iki adet kavşak bulunmaktadır. Bu kavşaklardan Adile Naşit Kavşağı tamamlanmıştır. Halihazırda sığınma cepli sinyalizasyon kavşak olarak trafiğe hizmet vermekte olan Devlet Hastanesi kavşağı ise dönel kavşak olarak yapılacak olup kavşağın tamamlanması ile birlikte her iki kavşak da sinyalizasyon edilecektir. Yol ve kavşak aydınlatılması işleri ise; “Genel Aydınlatma Yönetmeliği” gereğince ilgili elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılmaktadır.

Diğer taraftan; Çevre Yolunda herhangi bir yol kusuru bulunmayıp, gerekli yatay ve düşey işaretlemeler de yapılmıştır. Ayrıca; güzergâh üzerindeki okul bölgesinde trafik güvenliğini artırıcı önlem olarak butonlu sinyalizasyon sistemi kurulacaktır.

6.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde bulunan Kadıköy köyünün yol sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12206)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

20/05/2024

Öznur BARTIN
Hakkâri Milletvekili

Yüksekova Kadıköy (Qadyan) köyüne bağlı ve kent merkezine 15 kilometre uzaklıkta bulunan Mamak (Manunan) mezrasının 3 kilometrelik yolu bozuk ve kullanılamaz durumdadır. 17 haneli Mamak mezrası ile Kadıköy köyü arasındaki yol toprak olduğundan özellikle kış ve bahar aylarında ulaşım daha da zorlu bir hale gelmektedir. Mamak mezrasının yolunun kullanılamaz durumda olması eğitim, sağlık gibi birçok alanda ciddi sorunların yaşanmasına neden olmaktadır. Mamak mezrasında eğitim taşımali yöntemle yapıldığından özellikle kış aylarında öğrenci servisleri çalışmakta zorluk çekmekte, eğitimde aksamalar yaşanmaktadır. Engelli bir yurttaşın da bulunduğu Mamak mezrasında acil durumlarda hastaneye ulaşımında gecikmeler yaşanmaktadır. Bu durum telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurmaktadır. Mamak mezrasından bize ulaşan yurttaşlar, yol sorunun çözümü için yıllardır mücadele ettiklerini, birçok başvuruda bulunduklarını ancak hiçbir dönüş alamadıklarını aktarmışlardır. Yıllardır seslerini duyurmaya çalışan yurttaşların talebi, Mamak mezrası ile Kadıköy köyü arasında kalan 3 kilometrelik stabilize yolun bir an önce asfaltlanmasıdır.

Bu bağlamda;

1. Yüksekova Kadıköy (Qadyan) köyüne bağlı Mamak (Manunan) mezrasının yol sorununa dair bilginiz var mıdır?
2. Yüksekova Kadıköy (Qadyan) köyü ile Mamak (Manunan) mezrasının arasında kalan 3 kilometrelik yolun yapılmamasının, asfaltlanmamasının gerekçesi nedir?
3. Ulaşım sorunu yaşayan Mamak (Manunan) mezrasında yaşayan yurttaşlarının başvurularının cevapsız bırakılmasının ve taleplerinin karşılanmamasının gerekçesi nedir?

4. Yolu bozuk ve kullanılamaz durumda olan Mamak mezarında eğitim, sağlık gibi alanlarda yaşanan sorunların giderilmesi için hangi önlemler alınmıştır/ yaşanan sorunlara dair herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
5. Mamak (Manunan) mezarının yol sorunu ne zaman çözüme kavuşturulacaktır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1971071

12.06.2024

Konu : Hakkari Milletvekili Sayın Öznur
BARTİN'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07-1433943 sayılı yazınız.

Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN'in 7/12206 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN
7/12206 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Karayolları Genel Müdürlüğünce yol yapım çalışmaları; belirlenen ödenekler ve iş programı dahilinde devam etmekte olup, Hakkâri ili, Yüksekova ilçesi, Kadıköy ile Mamak mezarı arasında bulunan yol, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğundaki yol ağında yer almamaktadır.

Diğer taraftan; 17 Mayıs 2024 tarihli ve 32549 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2024/7 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi (Tasarruf Tedbirleri) kapsamında, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk ağı dışındaki yollar için belediyelerin asfalt yapım talepleri gerçekleştirilememektedir.

7.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bir partinin il teşkilat binasının mülkiyetine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12214)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. **20/05/2024**

Av. Mahmut Tanal
Şanlıurfa Milletvekili

- 1- Ak Parti Şanlıurfa Suruç İlçe Başkanlığı binasının mülkiyeti hangi kamu kurumuna aittir?
- 2- Söz konusu bina kiralık mıdır? Şayet kiralık ise Ak Parti Suruç İlçe Başkanlığı'nın bulunduğu binanın aylık kirası kaç TL'dir? Şayet binanın kirası ödenmiyorsa, ödenmeme sebebi nedir?
- 3- Ak Parti Suruç İlçe Başkanlığı binasının biriken, ödenmemiş kirası kaç TL'dir? Ak Parti Suruç İlçe Başkanlığı binasının biriken, ödenmemiş kira borcu nedeniyle herhangi bir icra takibi başlatılmış mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-229665

12/06/2024

Konu : Soru Önergeleri-109

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1436034 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/12214 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar İçişleri Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Adalet Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

8.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, sanayi sektörünün millî gelir içindeki payına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/12352)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Sanayi sektörü ülkelerin kalkınma stratejilerinin temelinde yer alan bir sektör olup, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke sanayileşmeye büyük önem vermekte ve bu doğrultuda ekonomilerinde yapısal dönüşümlerini hızla gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Ülkemizde de hızlı sanayileşmenin gerçekleştirilmesi ve üretimin sektörel kompozisyonundaki değişimin sanayi sektörü lehine olması gerekirken, AKP'nin iktidarda olduğu 21 yıllık dönemde sanayi sektörünün ekonomideki ağırlığının çok sınırlı bir biçimde artmış olması ekonomide amaçlanan yapısal dönüşümün gerçekleştirilemediğini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Nitekim sanayi sektörünün millî gelir içindeki payı (vergiler ve sübvansiyonların temel sektörlerle dağıtılmadığı bir yapıda) 2002 yılında yüzde 20,1 iken, 21 yıllık bir dönemin sonunda 2023 yılında yüzde 22,7'e yükselmiştir.

Diğer taraftan, istihdam göstergeleri de sanayi açısından parlak bir tablo ortaya koymaktan uzaktır. Nitekim sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payı 2005 yılında yüzde 21,4 iken, hemen aynı kalarak 2023 yılında yüzde 21,2 olarak gerçekleşmiştir.

Sanayi sektörü, yapısı itibarıyla bakıldığında ve tarım ve hizmetler sektörleri ile kıyaslandığında, daha az kişinin çalışarak daha yüksek katma değer üretildiği bir sektördür. Bununla birlikte, Türkiye'de ağırlıklı olarak emek yoğun ve teknoloji yoğunluğu düşük bir sanayi yapısı egemendir.

Konuya bu çerçevede bakıldığında ve Dokuzuncu Kalkınma Planı'ndan başlayarak hazırlanan tüm kalkınma planlarının temel hedeflerinden birinin sanayinin millî gelir içindeki payının artırılması olduğu düşünüldüğünde bu hedeflerin uzağında kalınması ekonomik yapıda çok ciddi bir sıkıntıya işaret etmektedir. Bu kapsamda, çalışan başına katma değer düşük olduğu, verimlilik seviyelerinin yüksek olmadığı bir sanayi yapısı ile Türkiye'nin sanayileşebilmesi ve üretim ve ihracatta teknoloji yoğunluğunu artırması mümkün gözükmemektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- AKP'nin iktidarda olduğu 21 yıllık dönemde sanayi sektörünün millî gelir içindeki payında gözlenen sınırlı artışları hangi nedenlere bağlıyorsunuz?
- 2- Sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payının aynı kalmasının sanayi sektöründe çalışan başına katma değer düşük olduğu, emek yoğun ve teknoloji

yoğunluğu düşük bir sanayi yapısına işaret ettiği tespitine ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

- 3- AKP iktidarları zamanında hazırlanan tüm Kalkınma Planlarında sanayi sektörünün ekonomideki ağırlığının artırılması temel amaçlar arasındayken bu alanda ciddi bir başarı sağlanamamasının nedeni nedir?
- 4- Katma değeri düşük mal ve hizmet üretiminin ve düşük verimlilik seviyelerinin yaygın olduğu bir sanayi yapısı ile Türkiye'nin sanayileşebilmesi ve üretim ve ihracatta teknoloji yoğunluğunu artırması nasıl mümkün olacaktır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-5866874
Konu :Soru Önergeleri

12/06/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 31.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1436034 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından tevcih edilen 7/12352 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergisi Cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN**7/12352 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Sanayi sektörü ülkelerin kalkınma stratejilerinin temelinde yer alan bir sektör olup, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke sanayileşmeye büyük önem vermekte ve bu doğrultuda ekonomilerinde yapısal dönüşümlerini hızla gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Ülkemizde de hızlı sanayileşmenin gerçekleştirilmesi ve üretimin sektörel kompozisyonundaki değişimin sanayi sektörü lehine olması gerekirken, AKP'nin iktidarda olduğu 21 yıllık dönemde sanayi sektörünün ekonomideki ağırlığının çok sınırlı bir biçimde artmış olması ekonomide amaçlanan yapısal dönüşümün gerçekleştirilemediğini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Nitekim sanayi sektörünün millî gelir içindeki payı (vergiler ve sübvansiyonların temel sektörlerle dağıtılmadığı bir yapıda) 2002 yılında yüzde 20,1 iken, 21 yıllık bir dönemin sonunda 2023 yılında yüzde 22,7'e yükselmiştir.

Diğer taraftan, istihdam göstergeleri de sanayi açısından parlak bir tablo ortaya koymaktan uzaktır. Nitekim sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payı 2005 yılında yüzde 21,4 iken, hemen aynı kalarak 2023 yılında yüzde 21,2 olarak gerçekleşmiştir.

Sanayi sektörü, yapısı itibarıyla bakıldığında ve tarım ve hizmetler sektörleri ile kıyaslandığında, daha az kişinin çalışarak daha yüksek katma değer ürettiği bir sektördür. Bununla birlikte, Türkiye'de ağırlıklı olarak emek yoğun ve teknoloji yoğunluğu düşük bir sanayi yapısı egemendir.

Konuya bu çerçevede bakıldığında ve Dokuzuncu Kalkınma Planı'ndan başlayarak hazırlanan tüm kalkınma planlarının temel hedeflerinden birinin sanayinin millî gelir içindeki payının artırılması olduğu düşünüldüğünde bu hedeflerin uzağında kalınması ekonomik yapıda çok ciddi bir sıkıntıya işaret etmektedir. Bu kapsamda, çalışan başına katma değer düşük olduğu, verimlilik seviyelerinin yüksek olmadığı bir sanayi yapısı ile Türkiye'nin sanayileşebilmesi ve üretim ve ihracatta teknoloji yoğunluğunu artırması mümkün gözükmemektedir.

Bu bilgiler ışığında;

Soru 1- AKP'nin iktidarda olduğu 21 yıllık dönemde sanayi sektörünün milli gelir içindeki payında gözlenen sınırlı artışları hangi nedenlere bağlıyorsunuz?

Soru 2- Sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payının aynı kalmasının sanayi sektöründe çalışan başına katma değer düşük olduğu, emek yoğun ve teknoloji yoğunluğu düşük bir sanayi yapısına işaret ettiği tespitine ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

Soru 3- AKP iktidarları zamanında hazırlanan tüm Kalkınma Planlarında sanayi sektörünün ekonomideki ağırlığının artırılması temel amaçlar arasındayken bu alanda ciddi bir başarı sağlanamamasının nedeni nedir?

Soru 4- Katma değeri düşük mal ve hizmet üretiminin ve düşük verimlilik seviyelerinin yaygın olduğu bir sanayi yapısı ile Türkiye'nin sanayileşebilmesi ve üretim ve ihracatta teknoloji yoğunluğunu artırması nasıl mümkün olacaktır?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4- Ülkemiz açısından sanayi sektörü ve özellikle de imalat sanayi, büyümenin en dinamik unsuru olarak kabul edilmekte ve imalat sanayini teşvik edici politikalara ağırlık verilmektedir. Bu bağlamda, beşer yıllık kalkınma planlarında, sanayi sektörünün GSYH içindeki payının artırılması ve yapısal dönüşümün sağlanması öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

Sanayileşme politikaları ile birlikte verimlilik ve rekabet gücünde sağlanan iyileşmeler neticesinde, Türkiye’de imalat sanayinin katma değerinde 1980’li yıllara göre önemli artış sağlanmıştır. Başta otomotiv sektörü olmak üzere ana metal, giyim eşyası, gıda ve tekstil ürünleri imalatı sektörlerindeki artan rekabet gücümüz, ülkemizi küresel ihracat pazarlarında üst sıralara taşımıştır. Böylece imalat sanayi ihracatı son 20 yılda yaklaşık 6 katın üzerinde artarak 2023 yılı sonunda 241 milyar Dolara ulaşmıştır. Ayrıca, 2002 yılı itibarıyla yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürün ihracatı %30,5 iken, bu oran, 2023’de %40,3 olarak gerçekleşmiştir.

2019-2023 dönemini kapsayan 11. Kalkınma Planı’nda sanayinin payının %24,2’ye ve 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinde imalat sanayinin GSYH içindeki oranının %21’e ulaşması hedeflenmiştir. Bu bağlamda; sanayi sektörünün 2002 yılında GSYH içinde %20,1 olan payı, 2021’de %26, 2022’de ise %26,5 düzeyine kadar yükselmiştir. Sanayi sektörünün GSYH içindeki payına ilişkin olarak son yıllarda önemli bir ivmelenme yakalandığı görülmekle birlikte 2023 yılında yaşanan deprem felaketinin olumlu seyre negatif yönlü olarak etki ettiği değerlendirilmektedir. Bu arada 2022 yılı itibarıyla AB 27 ülkelerinin sanayi sektörü katma değerinin GSYH içindeki payı %18,5 olup ülkemiz performansı AB 27 ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Öte yandan, sanayi sektörünün yapısı gereği ve son yıllarda yaşanan yenilikçi üretim teknolojileri, otomasyon vb. süreçlerin artış göstermesi, sanayinin istihdam yapısında etkili olmaktadır. Bu kapsamda; 2017 yılında sanayinin toplam istihdam içindeki payı %19,2 iken 2023 yılında %21,3’e yükselmiştir. Daha geriye gitmek gerekirse, 2005 yılı itibarıyla toplam istihdam 19,4 milyon kişi iken, 2005-2023 döneminde %63 oranında artarak 2023’te 31,6 milyon düzeyine yükselmiştir. Aynı yıllar arasındaki sanayi istihdamı da benzer bir eğilim göstererek %62,1 artışla 2023’te 6,7 milyon kişiye ulaşmıştır.

Ülkemizde sanayi sektöründe gerçekleşen yoğun yatırımlar ve buna bağlı olarak sağlanan üretim artışlarının yanı sıra işgücü verimliliğindeki artışlar neticesinde, 2005-2023 döneminde sanayi sektöründeki katma değer artışı (Dolar bazında) %151 olurken, sanayi katma değeri de 2023 yılında 251 milyar Dolar düzeyine ulaşmıştır.

9.- Hatay Milletvekili Lutfi Kaşıkçı'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Hatay ilinde KOSGEB tarafından verilen destek ve kredilere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/12489)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı **Sayın Mehmet Fatih KACIR** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 21.05.2024

Lutfi KAŞIKÇI

Hatay Milletvekili

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), etkin destek ve hizmetlerle KOBİ ve girişimcilerin yenilikçi, teknolojik ve rekabetçi bir yapıya ulaşmalarını sağlayarak ekonomik ve sosyal kalkınmadaki paylarını arttırmaya yönelik çalışmalar yapmaktadır. Bu kapsamda;

1. 06 Şubat 2023 tarihinde yaşana deprem felaketi sonrası KOSGEB tarafından verilen destek ve krediler ile ilgili olarak Hatay ili ve ilçelerinden toplam kaç başvuru olmuş ve bu başvuruların kaç tanesinin projeleri olumlu bulunarak destek verilmiştir ?
2. Aynı dönemde Hatay ilinde bulunan işletmelere verilen destek miktarı ne kadardır?
3. Hatay'da sadece Antakya ilçesinde KOSGEB müdürlüğü ve İskenderun Ticaret Odası bünyesinde bir KOSGEB temsilciliği bulunmaktadır. Nüfusu 100 binin üzerinde bulunan Defne, Dört Yol, Samandağ, Kırıkhan ve Reyhanlı ilçelerinde temsilcilikler açılması planlanmakta mıdır ?
4. 2024 yılı itibarıyla Hatay ilinde bulunan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin sayısı kaçtır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-5868724
Konu :Soru Önergeleri

12/06/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 03.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1436819 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Hatay Milletvekili Sayın Lütfi KAŞIKÇI tarafından tevcih edilen 7/12489 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFİ KAŞIKÇI’NIN**7/12489 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), etkin destek ve hizmetlerle KOBİ ve girişimcilerin yenilikçi, teknolojik ve rekabetçi bir yapıya ulaşmalarını sağlayarak ekonomik ve sosyal kalkınmadaki paylarını arttırmaya yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Bu kapsamda;

Soru 1- 06 Şubat 2023 tarihinde yaşana deprem felaketi sonrası KOSGEB tarafından verilen destek ve krediler ile ilgili olarak Hatay ili ve ilçelerinden toplam kaç başvuru olmuş ve bu başvuruların kaç tanesinin projeleri olumlu bulunarak destek verilmiştir?

Soru 2- Aynı dönemde Hatay ilinde bulunan işletmelere verilen destek miktarı ne kadardır?

Soru 3- Hatay’da sadece Antakya ilçesinde KOSGEB müdürlüğü ve İskenderun Ticaret Odası bünyesinde bir KOSGEB temsilciliği bulunmaktadır. Nüfusu 100 binin üzerinde bulunan Defne, Dörtiyol, Samandağ, Kırıkhan ve Reyhanlı ilçelerinde temsilcilikler açılması planlanmakta mıdır?

Soru 4- 2024 yılı itibariyle Hatay ilinde bulunan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin sayısı kaçtır?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4- Deprem bölgesindeki işletmelerimizin faaliyetlerini sürdürebilmelerine destek olunması amacıyla başlatılan “Deprem Sonrası Canlanma Destek Programı” vasıtasıyla, işletmelerin adreslerindeki binanın hasar durumu ve ölçekleri dikkate alınarak 24 ayı ödemesiz olmak üzere geri ödemeli destek imkânı getirilmiştir. Bu kapsamda Hatay ilimizde toplam 12.812 işletmeye 6.07 milyar TL tutarında destek sağlanmıştır.

Hatay’da, söz konusu destek tutarına ilaveten, KOSGEB Destek Programları çerçevesinde 6 Şubat 2023 tarihinden itibaren 1.243 işletmeye yaklaşık 194 milyon TL tutarında destek ödemesi yapılmıştır. Kredi Faiz desteği olarak ise 1.305 işletmeye 181 milyon TL verilmiştir.

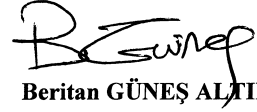
Öte yandan; yazılım altyapısının güçlendirilmesi ve tüm destek süreçlerinin elektronik ortama taşınması ile birlikte KOSGEB’in hizmet ve desteklerine ülkemizin her yerinden rahatlıkla ulaşılabilmekte ve destek sağlanmaktadır. Bununla birlikte, çeşitli kurum ve kuruluşların KOSGEB Temsilcilik Ofisi kurmak üzere yaptıkları başvurular da, “KOSGEB Temsilcilik

Hatay’da KOSGEB veri tabanına kayıtlı ve en az bir KOBİ Beyannamesi onaylı işletme sayısı 38.061’dir.

10.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, İdil-Midyat çevre yolunda meydana gelen trafik kazalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12508)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma Bakanı Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **20.05.2024**.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

İdil-Midyat çevre yolu; trafik işareti, ışıklandırma gibi eksikliklerin giderilmemesi, alt ve üst geçitlerin bulunmaması nedeniyle yaşanan kazalarla sürekli gündeme gelmektedir.

Söz konusu çevre yolunda son ölümlü kaza ise 10 Mayıs 2024 tarihinde yaşanmıştır. Beş yaşındaki Umut Kaya, yolun karşısına geçmek isterken araç çarpması sonucu yaşamını yitirmiştir.

İdil-Midyat yolunda yaşanan trafik kazalarının sonucunda son üç yılda araç çarpması sonucu 12 çocuk hayatını kaybetmiştir.

Daha önce Şırnak Milletvekilleri Newroz Uysal, Mehmet Zeki İrmez ve Ayşegül Doğan'ın da konuya dair soru önergeleri verdiğini ancak tarafınızdan henüz bir cevap alınamamıştır.

Çevre yolları, trafik yoğunluğunu ve güvenliğini sağlama amacı güderken ihmal ve hizmet eksikliğinden dolayı İdil-Midyat çevre yolu ölümlere doğrudan neden olan bir hayati bir probleme dönüşmüştür. Konuya ilişkin yapılan başvurular ve çağrılar sürekli yanıtsız kalmış bugüne kadar çözüme ilişkin sahici bir adım ise atılmamıştır.

Ulaştırma Bakanlığı'nın ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluklarını yerine getirmesi, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içerisinde problemli yollara ilişkin adım atması ve kaza modelleri geliştirerek ilgili yollara ilişkin önlem alması tüm yakıcılığıyla önemini korumaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Karayolları Bölge Müdürlüğü'nün İdil-Midyat çevre yolunda meydana gelen kazaların önlenmesine ilişkin herhangi bir çalışması var mıdır?
- 2) Son 5 yılda İdil-Midyat çevre yolunda kaç trafik kazası yaşanmıştır? Bu kazalarda kaç kişi yaşamını yitirmiş kaç kişi yaralanmıştır?
- 3) İdil-Midyat çevre yolunda alt ve üst geçit yapımı ile trafik işareti, ışıklandırma gibi eksiklikler ne zaman giderilecektir?
- 4) Bakanlığınız İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan kazalara ilişkin herhangi bir denetim yapmış mıdır? Sorumlulara ilişkin idari herhangi bir soruşturma başlatmış mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

12/06/2024

Sayı : E-44697349-610-1970647

Konu : Mardin Milletvekili Sayın Beritan GÜNEŞ
ALTIN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07-1436819 sayılı yazınız.

Mardin Milletvekili Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın 7/12508 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**MARDİN MİLLETVEKİLİ SAYIN BERİTAN GÜNEŞ ALTIN'IN
7/12508 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Şırnak ili İdil ilçesinde bulunan ve ilçe merkezi boyunca uzanan İdil Çevre Yolu 3,1 km uzunluğunda olup “Cizre, İdil, Kumçatı ve Kasrik Belediyelerine ait Şehir içi yolların Yapılması” işi kapsamında bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol standardında tamamlanmıştır.

Çevre Yolu üzerinde iki adet kavşak bulunmaktadır. Bu kavşaklardan Adile Naşit Kavşağı tamamlanmıştır. Halihazırda sığınma cepli sinyalize kavşak olarak trafiğe hizmet vermekte olan Devlet Hastanesi kavşağı ise dönel kavşak olarak yapılacak olup kavşağın tamamlanması ile birlikte her iki kavşak da sinyalize edilecektir. Yol ve kavşak aydınlatılması işleri ise; “Genel Aydınlatma Yönetmeliği” gereğince ilgili elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılmaktadır.

Diğer taraftan; Çevre Yolunda herhangi bir yol kusuru bulunmayıp, gerekli yatay ve düşey işaretlemeler de yapılmıştır. Ayrıca; güzergâh üzerindeki okul bölgesinde trafik güvenliğini artırıcı önlem olarak butonlu sinyalizasyon sistemi kurulacaktır.

11.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayisi ihracatında yüksek teknolojiли sektörlerin payına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12518)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Ekonomimizin lokomotif sektörü olan ve tarım ve hizmetler sektörleri üzerinde oluşturduğu etkilerle büyümenin temel dinamiğini oluşturan imalat sanayi alt sektörlerine teknolojik yoğunluğu temelinde bakıldığında, gerek üretim ve gerek ihracat yapısında daha çok düşük teknolojiли ve orta-düşük teknolojiли sektörlerin ağırlıkta olduğu, orta-yüksek teknolojiли sektörlerin payının yüksek olmadığı, yüksek teknolojiли sektörlerin payının ise çok düşük seviyelerde olduğu ve yıllar itibarıyla azaldığı gözlenmektedir.

Nitekim imalat sanayi üretimi içinde 2003 yılında yüzde 72,5 olan düşük ve orta-düşük teknolojiли sektörlerin payı 2022 yılında hemen hemen aynı kalarak yüzde 72,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemler itibarıyla orta-yüksek teknolojiли sektörlerin payı yüzde 21,9'dan yüzde 24,8'e yükselirken, yüksek teknolojiли sektörlerin payı yüzde 5,7 olan seviyesinden yüzde 3'e gerilemiştir.

İmalat sanayi ihracatında ise 2002 yılında yüzde 69,6 olan düşük ve orta-düşük teknolojiли sektörlerin payı 2022 yılında yüzde 63,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemler itibarıyla orta-yüksek teknolojiли sektörlerin payı yüzde 24,3'den yüzde 33,8'e yükselirken, yüksek teknolojiли sektörlerin payı yüzde 6,2 olan seviyesinden yüzde 3,1'e gerilemiştir.

İmalat sanayiinde hem üretimin hem de ihracatın yapısında düşük ve orta-düşük teknolojiли sektörlerin egemen olması, Türkiye ekonomisinin düşük katma değerli, düşük nitelikli emeğe dayanan, kayıt dışılığın yaygın olduğu sektörlerde uzmanlaşarak dünya ekonomisiyle bütünleştiğini açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Ülkemizde imalat sanayi üretim ve ihracatında düşük ve orta-düşük teknolojiли sektörlerin ağırlıkta olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 2- Ülkemizde 2003-2022 döneminde imalat sanayi üretimi ve ihracatında teknoloji yoğunluğundaki değişimin imalat sanayi alt sektörleri itibarıyla dağılımı nasıldır?
- 3- İmalat sanayi üretim ve ihracatında yüksek teknolojiли sektörlerin toplam içindeki payının gerilemesinin sebepleri nelerdir?
- 4- İmalat sanayi ihracatında teknoloji yoğunluğundaki dönüşümün imalat sanayi üretimine göre daha hızlı olmasını hangi faktörlere bağlıyorsunuz?

- 5- İmalat sanayiinde hem üretimin hem de ihracatın yapısında düşük ve orta-düşük teknolojili sektörlerin egemen olması neticesinde Türkiye ekonomisinin düşük katma değerli, düşük nitelikli emeğe dayanan, kayıt dışılığın yaygın olduğu sektörlerde uzmanlaşarak dünya ekonomisiyle bütünleşmesinin yanlış olduğunu düşünmüyor musunuz?
- 6- AKP iktidarları döneminde hazırlanan tüm Kalkınma Planları, Orta Vadeli Programlar ve Yıllık Programlarda imalat sanayiinde yüksek katma değer üreten bir yapıya geçilmesi ve teknoloji yoğunluğunun artırılması amaçlanmış olmasına rağmen başarısız olunmasını nasıl açıklıyorsunuz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-230622

12/06/2024

Konu : Soru Önergeleri-111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1440481 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/12518 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

12.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kiralananan bir binaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12519)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alana sorularımın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplanmasını arz ederim.

Ali Öztunç
Kahramanmaraş Milletvekili

Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek'in kamuda tasarruf paketi açıklamasının hemen ardından Çevre, Şehircilik Bakanlığı Kentsel Dönüşüm Başkanlığı için yeni bir gökdelen kiralamıştır. Mehmet Şimşek'in "bina kiralamasına asla izin vermeyeceğiz" sözünden hemen sonra bina kiralınması kamuda tasarrufun yine sözde kaldığını ve halkı kandırmaktan başka bir şey olmadığını göstermiştir.

Buna istinaden;

- 1- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, tasarruf tedbirlerine uymayarak Kentsel Dönüşüm Başkanlığı için yeni bir gökdelen kiralamıştır. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bu binayı neden kiralamıştır? Bu binayı ne kadar süreliğine kiralamıştır? Aylık kira bedeli ne kadaradır?
- 2- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tasarruf genelgesi kapsamında değil midir? Bu binanın kiralınması için Cumhurbaşkanlığından herhangi bir izin alınmış mıdır?
- 3- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bu binayı kimden kiralamıştır? Bu binanın devletten büyük ihaleler alan büyük bir şirkete ait olduğu iddiası doğru mudur?
- 4- Kamu kurum ve kuruluşları açıklanan kamuda tasarruf tedbirlerine ne kadar uymaktadır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-230623

12/06/2024

Konu : Soru Önergeleri-111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1440481 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ali ÖZTUNÇ tarafından verilen 7/12519 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer 'in, bazı eski bakanlara bir dernek aracılığıyla makam aracı tahsis edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12520)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sn. Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 23.05.2024

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığında görev yapmış eski bakanlara (Ahmet Eşref Fakıbaba hariç), yasal bir dayanağı olmaksızın Türkiye Jokey Kulübü üzerinden makam aracı tahsis edilmesine dair iddialar kamuoyu gündemine yansımıştır. Bu uygulamalar, kaynaklarının keyfi biçimde kullanıldığı ve kamu malının etkin bir biçimde yönetilmediği yönündeki endişeleri artırmaktadır. Cumhurbaşkanlığı tarafından duyurulan tasarruf tedbirleri genelgesine rağmen, bu tür iddiaların sürmesi, tasarruf tedbirlerinin gerçek anlamda ne kadar etkin ve samimi bir şekilde uygulandığına ilişkin ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Bu durum, kamu kaynaklarının verimli ve şeffaf bir şekilde kullanılması konusunda daha fazla şeffaflık ve hesap verebilirlik taleplerini beraberinde getirmektedir.

Kamuoyuna yansıyan bu iddialar üzerine:

1. Cumhurbaşkanlığı tasarruf tedbirleri genelgesi kapsamında, Cumhurbaşkanlığı, Jokey Kulübü üzerinden yürütülen araç tahsislerine yönelik süreç devam etmekte midir, yoksa bu araç tahsisleri durdurulacak mıdır?
2. Mevzuatta yer almamasına rağmen, eski Tarım Bakanlarına (Ahmet Eşref Fakıbaba hariç) Jokey Kulübü üzerinden araç tahsis edilmesine dair bakanlık bir tasarruf yapacak mıdır?
3. Tarım Bakanlığında bugüne kadar tahsis edilen araçların sayısı ve bu tahsislerin toplam maliyeti nedir? Bu araçlar geri alınacak mıdır? Bu araçlarla beraber şoför tahsisi yapılmış mıdır, yapılmışsa şoförlerin ücretleri kim tarafından ödenmektedir?
4. Jokey Kulübü dernek statüsünde olduğundan dolayı, dernek kaynakları üzerinden yapılan araç tahsislerinin hukuki ve etik açıdan uygun mudur?
5. Jokey Kulübü üzerinden tahsis edilen araçların resmi plaka kullanmaması nedeniyle bu araçların özel işlerde kullanılıp kullanılmadığı izlenmekte midir?

6. Tasarruf tedbirleri genelgesinin ardından eski bakanlara ve ailelerine tahsis edilen araçların geri alınıp alınmayacağı yönünde bir uygulama yapılacak mıdır?
7. Tarım Bakanlığının Özel Kalem Müdürlüğünün kayıtlarında görülen 55'e yakın makam aracının çoğunun Jokey Kulübü üzerinden kiralandığı belirtiliyor. Bakanlık bütçesinden bu araçların akaryakıt ve onarım giderleri karşılanmakta mıdır? Son 3 yılda yapılan harcamaların tutarı ne kadardır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-230656

12/06/2024

Konu : Soru Önergeleri-111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1440481 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/12520 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Tarım ve Orman Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

14.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Somali'yle imzalanan bir anlaşmaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12521)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Utku Çakırözer

Eskişehir Milletvekili

Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan anlaşma ve TBMM'ye sunulan *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Aynı Hibe Desteği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi* kapsamında Somali'ye Ankara İncek'te 4 bin 918 metrekare büyüklüğünde arsa hibe edildiği ortaya çıkmıştır.

Bu bağlamda;

1. Mütakabiliyet esası gereği Türkiye kaç ülke ile benzer bir anlaşma imzalamıştır? Bu ülkeler hangileridir? Bu ülkelere tahsis edilen araziler nerededir? Arsaların miktarı ve bedeli nedir?
2. Türkiye Somali dışında hangi ülkelerin Büyükelçilik binasını yapmıştır? Somali'ye böyle bir ayrıcalık tanınmasının gerekçesi nedir?
3. Anlaşmada yer alan maddeler uyarınca, Somali Türkiye tarafından yapılan büyükelçilik binasını satarsa doğacak kamu kaynağı kaybının sorumluluğu kime ait olacaktır?
4. Türkiye ile Somali arasında imzalanan anlaşma kapsamında, Türkiye'nin Somali'ye tahsis ettiği 5 bin metrekarelik arsanın bugün itibarıyla rayiç bedeli/değeri nedir?
5. Anlaşma kapsamında, yapılacak büyükelçilik binası yapımı için ihaleye çıkmış mıdır? Bina inşaatı hangi şirket tarafından yapılacak, bu şirkete ne kadar ödeme yapılacaktır?

6. Anlaşma kapsamında, uyuşmazlıkların çözümlenmesi konusunda neden ulusal/uluslararası mahkemeye gidilmesi engellenmiştir?
7. Son çıkan tasarruf genelgesi sonrasında bu arsa tahsisi ve büyükelçilik binası yine de yapılacak mıdır?
8. Somali'ye arsa tahsisi ve büyükelçilik binası inşaatı yapımı tasarruf tedbirlerinin yok sayılması değil midir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-230630

12/06/2024

Konu : Soru Önergeleri-111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1440481 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Eskişehir Milletvekili Sayın Utku ÇAKIRÖZER tarafından verilen 7/12521 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Dışişleri Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

15.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, 6-8 Ekim olayları nedeniyle yapılan yargılamalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12522)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sinan ÇİFTYÜREK

Van Milletvekili

Cumhurbaşkanı ve Ak Parti Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN; '6-8 Ekim hadisesi asla bir protesto gösterisi değil, 37 insanımızın vahşice öldürüldüğü bir terör kalkışmasıdır...Bu isyan girişiminde 37 insanımız şehir eşkıyaları tarafından katledilmiştir' ifadelerini kullanmıştır. Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi 16 Mayıs 2024 tarihinde HDP'li siyasetçilere 6-8 Ekim olayları nedeniyle toplamda yüzlerce yıllık cezalar vermiş ancak HDP'li siyasetçiler Yasin Börü de dahil Kobani protestolarında katledilenlere ilişkin suçlamaların tamamından beraat etmişlerdir.

Ak Parti'nin kurucularından eski Dışişleri Bakanı ve emekli Büyükelçi Yaşar Yakış, dokuz8Haber'e verdiği röportajda; "Kobani'de birçok şey devletin bilgisi dahilinde yapıldı. Ondan sonra da şimdi adeta o tarife yapılan şeyler yanlışmış gibi takdim ediliyor. Çünkü o olay olurken devlet imkanlarını kullanmıştı. Belli bir aşamadan sonra öyle zannediyorum hükümet kanaatini değiştirdi. Yani bakış tarzını değiştirdi. Kürtlere karşı haksızlık yapıldı. Ortada bırakılmış gibi düşünüyorum...Devlet bu işi doğru dürüst yürütemedi. Ondan sonra şimdi Kürtlerin sırtına yüklendi sorumluluğu" ifadelerini kullanmıştır.

Bu bağlamda;

1. 6-8 Ekim Kobani protestolarında büyük çoğunluğu HDP'li olan insanlarımızı kim ya da kimler katletmiştir?
2. Kobani protestolarında yaşanan ölümlerden devlet içinde konumlanmış açık veya gizli yapılanmaların dahil var mıdır? Bu yapılara mensup kamu görevlileri hakkında bugüne kadar açılmış bir soruşturma mevcut mudur?
3. Mahkemenin beraat kararına rağmen Cumhurbaşkanı ve Ak Parti Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan hangi somut gerekçelerle HDP yönetici ve üyeleri hakkında bu iddia ve ithamlarda bulunmuştur?
4. 6-8 Ekim Kobani protestolarında katledilen HDP'lilerin katillerinin bulunmasına yönelik Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı dava sürecince hangi girişimlerde bulunmuştur?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-230645

12/06/2024

Konu : Soru Önergeleri-111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1440481 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Van Milletvekili Sayın Sinan ÇİFTYÜREK tarafından verilen 7/12522 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Adalet Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

16.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2003-2024 yılları arasında ilaç, tıbbi cihaz, ortez-protez ve medikal malzeme bedeli muafiyetinden yararlanan yabancılara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12661)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Cumhurbaşkanlığına iletilmesi ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 31/05/24

Prof.Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

17/1/2024 tarihli ve 8105 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Karar 1'inci Maddesi “Tedavilerinin Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumları ile Devlete ait üniversite hastanelerinde yapılmış olması kaydıyla, Dışişleri Bakanlığının koordinasyonu ve Sağlık Bakanlığının onayı ile ülkemize gelen yılda en fazla iki bin yabancı hastanın; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 63'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b),(c),(d) ve (f) bentleri kapsamındaki sağlık hizmeti, ilaçlar, tıbbi cihaz, ortez-protez ve malzemeler ile bunlardan taburcu edilenlerin ihtiyaç duyacağı ilaçların Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanması mümkün olan giderleri,8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun '1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muafır.” olarak belirtilmiş ve karar geçerlilik tarihi 2'inci Maddede 1/12/2023 olarak yayımlanmıştır.

10/05/2024 tarihinde ise 17/1/2024 tarihli ve 8105 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararın 1'inci Maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiş ayrıca aynı maddeye üçüncü fıkra eklenmiştir. Bu değişiklikler sırasıyla; “Tedavilerinin Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumları ile Devlete ait üniversite hastanelerinde yapılmış olması kaydıyla, Dışişleri Bakanlığının koordinasyonu ve Sağlık Bakanlığının onayı ile ülkemize gelen yılda en fazla yedi bin yabancı hastanın; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 63'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b),(c),(d) ve (f) bentleri kapsamındaki sağlık hizmeti, ilaç, ortez-protez ve malzemelerin Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanması mümkün olan tedavi giderleri , 8/1/2002 tarihli ve 4736 Sayılı Kanunun 1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muafır. Bu kapsamda ayakta muayene olan hastaların ilaç bedelleri, Sağlık

Uygulama Tebliği veya kamu fiyatı üzerinden, tıbbi cihaz ortez-protez ve medikal malzeme giderleri ise temin bedelleri üzerinden Sağlık Uygulama Tebliği kriterlerine göre Sağlık Bakanlığınca karşılanır.” olarak değiştirilmiş ve 1’inci Maddeye üçüncü fıkra olarak “Göç İdaresi Başkanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı bu madde kapsamındaki yabancı hastaların kayıt ve hizmet sunum süreçlerinin yürütülmesinde gerekli desteği sağlar.” cümlesi eklenmiştir.

Bu bağlamda;

1. 8105 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararın içeriğinde 4 ay içinde değişikliğe gidilmesine neden ihtiyaç duyulmuştur?
2. 8105 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararında muafiyet sağlanan en fazla 2 bin yabancı hasta sayısı neden 4 ay içinde 7 bine yükseltilmiştir?
3. 1/12/2003-31/05/2024 tarihleri arasındaki 6 aylık süreçte kararda belirtilen muafiyetten kaç yabancı hasta yararlanmıştır?
4. Muafiyetten yararlanan yabancı hastaların uyruk, yaş ve cinsiyetlerine göre dağılımı nedir?
5. Muafiyetten yararlanan yabancı hastalara altı ay içinde yapılan harcamaların tutarı nedir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-230670

12/06/2024

Konu : Soru Önergeleri-112

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1440500 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA tarafından verilen 7/12661 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Sağlık Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

